

Kallelse

Socialnämnden kallas till sammanträde 2023-02-21

Plats och tid

Välfärd Gävle, Magasinsplan 19, Gevaliasalen 08:30-16:30

Ordförande

Martina Kyngäs (KD)

Förhinder anmäls till

Lena Wigg, tfn 026-17 88 13, e-post: lena.wigg@gavle.se

Gruppmöte, den 21 februari, klockan 07.30-08.30, Magasinsplan 19:
Lokaler finns tillgängliga enligt följande:

(M): Macchiato, plan 3, östra

(SD), Ebony, plan 1

(V): Rum 137, plan 1

Kallelse

1. Mötets öppnande

2. Upprop och val av justerare

3. Fastställande av föredragningslistan

4. Anmälan av ordförandeberedning

Ärendebeskrivning

Beredning har ägt rum 2023-02-08, kl 08.15 - 08.45.

Närvarande var ordförande Martina Kyngäs (KD), 1:e vice ordförande Lena Lundgren Rörick (S) och 2:e vice ordförande EvaMarja Andersson (M).

5. Informationsärende: Aktuellt från sektor Velfärd

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Magnus Höijer/Eva Westman

6. Beslutsärende. Ekonomisk månadsrapport 2022 för Socialnämnden, december 2022

22SON60

Förslag till beslut

- Att godkänna den ekonomiska månadsrapporten för socialnämnden avseende december 2022.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Emma Edorsson

Handlingar i ärendet

- Missiv - Ekonomisk månadsrapport för socialnämnden december 2022
- Bilaga 1 - Ekonomisk månadsrapport, december 2022

7. Beslutsärende. Årsredovisning år 2022 för Socialnämnden

22SON206

Förslag till beslut

- Att godkänna årsredovisningen avseende år 2022 för Socialnämnden,
- Att föreslå kommunfullmäktige besluta att kvarvarande pengar till investeringar, 4,2 mnkr, föras över till 2023, samt
- Att till kommunstyrelsen överlämna rapporten.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Martin Wagner

Handlingar i ärendet

Kallelse

- Tjänsteskrivelse - Missiv Årsredovisning år 2022 för Socialnämnden
- Verksamhetsrapport år 2022 för Socialnämnden

8. Beslutsärende: Socialnämndens internbudget 2023

22SON201

Förslag till beslut

- Att anta förslag till internbudget 2023,
- Att ge Valfärd Gävle uppdraget att i verkställighet bedriva en mer effektiv verksamhet och till nämnden återkomma med förslag där syftet är att undersöka möjligheterna att avsluta, bedriva verksamheter effektivare eller med andra lösningar, för att nämnden ska ha en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling,
- Att till socialnämndens egen nämndsverksamhet 2023 anvisas 1 545 tkr, samt
- Att socialnämnden ger Valfärd Gävle i uppdrag att under 2023 fortsätta arbetet med att utveckla budgetmodeller för fler av verksamheterna i riktning mot volymbaserade ersättningar

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande Emma Edorsson

Handlingar i ärendet

- Missiv - Internbudget 2023 för Socialnämnden
- Tjänsteskrivelse - Socialnämndens Internbudget 2023

9. Beslutsärende: Internkontrollrapport år 2022 för Socialnämnden

Förslag till beslut

- Att godkänna rapporten avseende genomförda kontroller enligt internkontrollplan 2022 för Socialnämnden, samt
- Att överlämna rapporten till kommunstyrelsen och kommunrevisionen.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Martin Wagner.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse: Missiv - Internkontrollrapport 2022 för SoN
- Internkontrollrapport SN 2022
- Internkontrollplan år 2022 för Socialnämnden

10. Beslutsärende: Yttrande till kommunrevisionen - Ansvar, roller och befogenheter i politiska- och förvaltningsorganisationer

Kallelse

22SON223

Förslag till beslut

- Att anta yttrandet som sitt eget, samt
- Att överlämna yttrandet till Revisionskontoret

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Martin Wagner

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse: Yttrande revisionens granskning av ansvarsförhållanden POG FOG
- Begäran om yttrande - Granskning av ansvar, roller och befogenheter i politiska- och förvaltningsorganisationen. Dnr 22REK10.
- Rapport - Granskning av ansvar, roller och befogenheter i politiska- och förvaltningsorganisationen (slutversion). Dnr 22REK10.

11. Beslutsärende: Reglemente - Föreningsstöd till föreningar för målgrupper inom Valfärds nämnders ansvarsområden

22SON226

Förslag till beslut

- Att anta det nya reglementet för föreningsstöd inom nämndens ansvarsområde.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Caroline Engberg

Handlingar i ärendet

- Revidering av reglemente för föreningsstöd
- Reglemente för föreningsstöd

12. Beslutsärende: Utseende av representant till Gävle kommuns Funktionsrättsråd

23SON8

Förslag till beslut

- Att utse Lena Lundgren Rörick (S) som representant från Socialnämnden till ersättare i Gävle kommuns Funktionsrättsråd

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Caroline Engberg

Kallelse

Handlingar i ärendet

- Utseende av representant till Gävle kommuns Funktionsrättsråd
- Reglemente Gävle kommuns funktionsrättsråd

13. Beslutsärende: Kurser/konferenser **Ärendebeskrivning**

Beslutsärende.

Handlingar i ärendet

- Webbutbildning för politiker i socialnämnd - SKR

14. Borttagen på grund av sekretess

15. Beslutsärende: Remiss- E-petition #203972 - Bostad först 22SON203

Förslag till beslut

- Att anse remissen besvarad i och med detta yttrande.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Caroline Engberg

Handlingar i ärendet

- Yttrande på remiss – E-petition #203972 – Bostad först
- Missiv - Remiss till Socialnämnden för beslut gällande e-petition #203972 - Bostad först
- Förslag E-petition #203972 - Bostad först.

16. Beslutsärende: Boendeplan för sociala ändamål 2023-2027 med utblick mot 2035

22SON215

Förslag till beslut

- Att anta framlagt förslag till boendeplan för sociala ändamål 2023–2027 med utblick mot 2035 utifrån nämndens ansvarsområde,
- Att hemställa att kommunstyrelsen beslutar vidta erforderliga plan- och genomförandeåtgärder så att beståndet av boenden för sociala ändamål kan anpassas enligt den fastställda boendeplanen, samt

Kallelse

- Att hemställa att nödvändiga investerings- och driftskostnader förknippade med anpassningen av beståndet av boenden för sociala ändamål enligt den fastställda boendeplanen beaktas i kommunens års- och långtidsbudgetar.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Förinspelad presentation finns i Teams. Anna Åkerbris finns tillgänglig vid eventuella frågor.

Handlingar i ärendet

- Missiv - Boendeplan för sociala ändamål 2023-2027 med utblick mot 2035
- Boendeplan för sociala ändamål 2023-2027 med utblick mot 2035

17. Beslutsärende: Initiativärende - återtagande av överklagande i förvaltningsrätten

23SON13

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Patrik Gustavsson (deltar via Teams)

Handlingar i ärendet

- Initiativärende (M) - återtagande av överklagande i förvaltningsrätten

18. Beslutsärende: Tillsynsplan 2023 för Tillståndsgruppen, enhet Livsmedel och tillstånd, Livsmiljö Gävle

23SON7

Förslag till beslut

- Att fastslå 2023 års tillsynsplan för Tillståndsgruppen på Livsmedel och tillstånd.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Lisa Hellström finns tillgänglig vid eventuella frågor

Handlingar i ärendet

- Tillsynsplan år 2023 för Tillståndsenheten

19. Beslutsärende: Förordnande av ledamöter att fatta beslut i individärenden i brådiskande fall

23SON20

Förslag till beslut

- Att besluta om förordnanden av ledamöter enligt följande turordning att dels fatta beslut inom individärenden i brådiskande fall enligt 6 kap. 39 § kommunallagen

Kallelse

(2017:725) (s.k. ordförandebeslut), dels fatta beslut med stöd av kompletterande beslutanderätt enligt 6, 6 a, 11 och 27 §§ lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) samt 13 § lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM):

1. Martina Kyngäs (KD), ordförande
2. Lena Lundgren Rörick (S), 1:e vice ordförande
3. EvaMarja Andersson (M), 2:e vice ordförande
4. Aleksandra Stamenkovic (C)
5. Angelica Johansson (SD)

- Att Socialnämndens besluts- och delegationsförteckning revideras/kompletteras i enlighet med ovanstående beslut.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Caroline Engberg

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Förordnande av ledamöter att fatta beslut i individärenden i brådskande fall

20. Kommande beslut: Besluts- och delegationsförteckning

20SON415

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Caroline Engberg

Handlingar i ärendet

- Missiv - Revidering av besluts- och delegationsförteckning
- Besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden

21. Informationsärende: Tillsynsrapport gällande försäljning av folköl, tobak, e-cigarett, tobaksfria nikotinprodukter och receptfria läkemedel 2022

23SON18

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Lisa Hellström

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Tillsynsrapport gällande försäljning av folköl, tobak, e-cigarett, tobaksfria nikotinprodukter och receptfria läkemedel 2022

22. Informationsärende: Tillsynsrapport för serveringstillstånd 2022

Kallelse

23SON19

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Lisa Hellström

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Tillsynsrapport för serveringstillstånd 2022

23. Informationsärende: Rapport om ej verkställda beslut, kvartal 4 2022

22SON91

Ärendebeskrivning

Informationsärende.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Rapport om ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen, kvartal 4, år 2022

24. Informationsärende: Anmälningssärenden

Ärendebeskrivning

Informationsärende.

Handlingar i ärendet

- §23 KS Arkivmyndighetens tillsynsplan 2023
- Arkivmyndighetens tillsynsplan rörande arkivvården i Gävle kommun 2023. Godkänd i Kommunstyrelsen 2023-02-07 § 23
- Verksamhetsberättelse 2022 - Familjerådgivningen

25. Borttagen på grund av sekretess

26. Borttagen på grund av sekretess

27. Borttagen på grund av sekretess

28. Borttagen på grund av sekretess

29. Borttagen på grund av sekretess

30. Information/Utbildning

Ärendebeskrivning

13.15-15.00

Kallelse

31. Kommande beslut: Verksamhetsplan 2023 för Socialnämnden till kommunplan 2023 med utblick 2024 - 2026.

23SON23

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Martin Wagner

Handlingar i ärendet

- Verksamhetsplan 2023 - kommande beslut
- Kommunplan med årsbudget 2023 och utblick 2024-2026

Beslutsärende. Ekonomisk
månadsrapport 2022 för
Socialnämnden, december
2022

6

22SON60

Missiv

2023-02-10

Diarienummer: 22SON60

Handläggare:

Emma Edorsson
026-17 88 37
emma.edorsson@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnd

Ekonomisk månadsrapport för socialnämnden, december 2022

Förslag till beslut

Att godkänna den ekonomiska månadsrapporten för socialnämnden avseende december 2022.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden redovisar ett resultat t.o.m. december 2022 på minus 17,5 mnkr.

Resultatet för hela Valfärd Gävle t.o.m. december 2022 är plus 3,2 mnkr.

De största negativa avvikelserna inom socialnämndens verksamheter finns inom utredningsenhet vuxen (-9,6 mnkr), barn (-9,1 mnkr) och ungdom (-16,4 mnkr). Till stor del har dessa avvikelser att göra med mer externa placeringar än planerat, samt merkostnader på grund av tillfälligt inhyrd personal. Placeringar av ungdomar i kriminalitet eller med psykisk ohälsa har ökat under större delen av 2022.

De negativa avvikelserna vägs delvis upp av positiva avvikelser inom bland annat Rekryteringsenheten (0,9 mnkr) och Enheten för våld i nära relationer (3,1 mnkr). Dessa positiva avvikelser beror till stor del på ersättningar från migrationsverket för skyddat boende, samt att vi inte har lyckats rekrytera familje- eller jourhem i den omfattning som var planerad. Det finns även ett flertal mindre avvikelser som påverkar

nämndens resultat positivt och dessa beror till stor del på att verksamheten inte har kunnat ersätta vakanta tjänster i den omfattning som planerats.

En stor del av det positiva utfallet (13,1 mnkr) återfinns i medel som ännu inte har fördelats i budgeten för 2022. Dessa medel täcker till viss del de kostnadsavvikelser som finns inom utredningsenheterna barn, ungdom och vuxen.

Beslutsunderlag

I bifogad bilaga 1 redovisas socialnämndens resultat och investeringar för 2022.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Vårld

Månadsrapport till nämnd

Socialnämnden

Dec 2022

2023-02-10

Diarienummer: 22SON60

Handläggare: Emma Edorsson

Innehållsförteckning

1 Resultatrapport	3
2 Resultat	3
3 Investeringsverksamhet	6
4 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)	6

1 Resultatrapport

Socialnämnden	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget	Förändring %
TOTALT	202201-202212	202201-202212		2021 / 2022
Intäkter				
Taxor och avgifter	6 250	8 063	-1 813	39,8%
Hysesintäkter	20 958	29 422	-8 464	-17,9%
Statsbidrag	21 695	9 012	12 683	5,3%
Övriga intäkter	23 912	18 567	5 345	6,0%
Kommunbidrag	569 092	569 092	0	1,9%
Summa intäkter	641 908	634 156	7 751	1,6%
Kostnader				
Personalkostnader	-316 288	-318 419	2 131	8,5%
Inhyrd personal och konsulter	-10 206	-2 265	-7 941	-12,5%
Bidrag och transfereringar	-12 963	-10 226	-2 737	38,2%
Köp av verksamhet och entrepren	-233 762	-202 050	-31 712	6,3%
Hyror och fastighetskostnader	-51 388	-62 192	10 804	-16,9%
Övriga kostnader	-26 291	-33 117	6 826	37,5%
Material och förbrukning	-5 071	-2 767	-2 304	57,8%
Fordon och transporter	-1 946	-1 755	-191	17,1%
Måltider	-771	-511	-260	10,3%
Avskrivningar och intern ränta	-693	-854	162	15,1%
Summa kostnader	-659 379	-634 156	-25 223	6,4%
Resultat	-17 471	0	-17 471	-243,1%

2 Resultat

Sammanfattning av resultatet för socialnämnden, december 2022

Enligt bokföringen är det ackumulerade resultatet minus 17,5 mnkr för hela nämndens ansvarsområde.

Kommentarer till större avvikelser i resultatet 2022

Utredningsenhet vuxen, -9,6 mnkr (-7,6 mnkr nov)

Kommentar till avvikelserna

Utredningsenhet vuxens resultat uppgår till -9,6 mnkr vilket beror på högre kostnader för placeringar och köpt öppenvård än planerat (-8,1 mnkr).

Utredningsenheterna barn, -9,1 mnkr (-8,7 mnkr nov)

Kommentar till avvikelsen

Utredningsenhet barns resultat uppgår till -9,1 mnkr på grund av behov av inhyrd personal (-3,1 mnkr) samt fler externa placeringar (-6 mnkr) än planerat. Rekryteringen av egen personal har inte motsvarat behovet, vilket leder till fördyrade kostnader för inhyrda konsulter.

Utredningsenhet ungdom, -16,4 mnkr (-14,3 mnkr nov)

Kommentar till avvikelsen

Utredningsenhet ungdoms resultat blev -14,3 mnkr till följd av fler externa placeringar samt köp av extern öppenvård (-18,8 mnkr) än planerat. Ökningen av antalet placerade barn och unga har ökat under våren 2022, där placeringar av ungdomar i kriminalitet och ungdomar med psykisk ohälsa står för den stora ökningen. Tilldelning av statsbidrag för placeringskostnader från Migrationsverket blev 2,5 mnkr mer än förväntat.

Familjehemsheten, -1,8 mnkr (-2,5 mnkr nov)

Kommentar till avvikelsen

Familjehemshetens resultat avviker med -1,8. En stor anledning till avvikelsen beror på att intäkterna från Migrationsverket (återsökning) har överskattats med ca -1,5 mnkr.

Tillståndsenheten, -0,8 mnkr (-0,5 mnkr nov)

Kommentar till avvikelsen

Tillståndsenhetens resultat avviker med -0,8 mnkr och beror dels på högre kostnader för personal än planerat, dels på grund av lägre intäkter gällande avgifter.

Enheten för våld i nära relation, 3,1 mnkr (2,9 mnkr nov)

Kommentar till avvikelsen

Verksamhetens positiva resultat beror till stor del på återsökning av kostnader för

skyddade boenden på 4,2 mnkr.

Rekryteringsenheten, 0,9 mnkr (2,1 mnkr nov)

Kommentar till avvikelsen

Verksamhetens positiva resultat beror på lägre kostnader för ersättningar till familjehem (3,3 mnkr) och högre kostnader för köp av verksamhet (-3,1) än planerat. Detta beror på att verksamheten inte ännu har kunnat rekrytera familjehem i den omfattning som planerades inför 2022. Det är fortfarande svårt att rekrytera nya uppdragstagare, men förhoppningsvis kan den pågående rekryteringskampanjen förändra det.

Boendeenheten, 0,5 mnkr (1,7 mnkr nov)

Kommentar till avvikelsen

Verksamhetens positiva resultat beror till sin helhet på lägre kostnader för hyror och hyresrelaterade kostnader. Enheten har i dagsläget färre lägenheter inhyrda, vilket medför både lägre intäkter och kostnader.

Ej fördelade budgetmedel, 13,1 mnkr (11,9 mnkr nov)

Kommentar till avvikelsen

En stor del av det positiva utfallet (13,1 mnkr) återfinns i medel som ännu inte har fördelats i budgeten för 2022.

Mindre avvikelser i nämndens resultat, 3,3 mnkr (3,3 mnkr nov)

Kommentar till avvikelsen

Det finns ett flertal positiva och några negativa avvikelser i nämndens verksamheter som till stor del beror på ej tillsatta tjänster (vakanser) och ersättning från Migrationsverket för återsökta kostnader (enheten för ensamkommande barn 1,1 mnkr), samt ökad väktarbemanning vid våra receptioner (-1,1 mnkr). Personalkostnadsavvikelsena finns inom Familjeboende (1,2 mnkr), Öppenvårdsenhet vuxen (1,3 mnkr), (Förebyggandeenheterna 1,1 mnkr) och Stödboende (0,1 mnkr).

3 Investeringsverksamhet

Utfallet på investeringsverksamheten är 1,4 mnkr av den totala budgeten på 5,6 mnkr. Alla medel har inte hunnit användas under verksamhetsåret. Kvarstående medel föreslår nämnden ombudgetera till 2023.

4 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)

Resultat / Årsprognos/Investeringsverksamhet

Socialnämnden redovisar ett resultat för 2022 på minus 17,5 mnkr.

Resultatet för hela Välfärd Gävle för 2022 är plus 3,2 mnkr.

De största negativa avvikelserna inom socialnämndens verksamheter finns inom utredningsenhet vuxen (-9,6 mnkr), barn (-9,1 mnkr) och ungdom (-16,4 mnkr). Till stor del har dessa avvikelser att göra med fler externa placeringar än planerat samt merkostnader till följd av tillfälligt inhyrd personal. Placeringar av ungdomar i kriminalitet eller med psykisk ohälsa har ökat under större delen av 2022.

De negativa avvikelserna vägs delvis upp av positiva avvikelser inom bland annat Rekryteringsenheten (0,9 mnkr) och enheten för våld i nära relationer (3,1 mnkr). Dessa positiva avvikelser beror till stor del på ersättningar från migrationsverket för skyddat boende eller att vi inte har lyckats rekrytera familje- eller jourhem i den omfattning som var planerat. Det finns även ett flertal mindre avvikelser som påverkar nämndens resultat positivt och dessa beror till stor del på att verksamheten inte har kunnat ersätta vakanta tjänster i den omfattning som var planerat.

En stor del av det positiva utfallet (13,1 mnkr) återfinns i medel som ännu inte har fördelats i budgeten för 2022. Dessa medel täcker till viss del de kostnadsavvikelser som finns inom utredningsenheterna barn, ungdom och vuxen.

Utfallet på investeringsverksamheten är 1,4 mnkr av den totala budgeten på 5,6 mnkr. Alla medel har inte hunnit användas under verksamhetsåret. Kvarstående medel föreslår nämnden ombudgetera till 2023.

Beslutsärende. Årsredovisning år 2022 för Socialnämnden

7

22SON206

Missiv

2023-02-13

Diarienummer: 22SON206

Handläggare:

Martin Wagner
026-17 92 27
martin.wagner@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Årsredovisning år 2022 för Socialnämnden

Förslag till beslut

Att godkänna årsredovisningen avseende år 2022 för Socialnämnden,

Att föreslå kommunfullmäktige besluta att kvarvarande pengar till investeringar, 4,2 mnkr, föras över till 2023, samt

Att till kommunstyrelsen överlämna rapporten.

Ärendebeskrivning

Årsredovisningen för 2022 beskriver verksamheten som bedrivits under året. Den är upprättad enligt anvisningar från sektor Styrning och stöd. Rapporten redovisar en avstämning i förhållande till den verksamhetsplan som Socialnämnden beslutat om för 2022–2025.

Det ekonomiska resultatet för 2021 blev - 17,5 mnkr. De största negativa avvikelserna inom socialnämndens verksamheter finns inom utredningsenhet vuxen (-9,6 mnkr), barn (-9,1 mnkr) och ungdom (-16,4 mnkr). Till stor del har dessa avvikelser att göra med mer externa placeringar än budget och merkostnader på grund av tillfälligt inhyrd personal.

Magnus Höjjer
Sektorchef
Sektor Välfärd

Dnr 22SON206

2023-01-23

Verksamhetsrapport helår 2022

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	3
2	Målanalys	3
2.1	Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	3
2.2	Barn och unga fullföljer sin skolgång (Skolfam).....	7
2.3	Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	7
2.4	Ett klimatneutralt Gävle 2035	11
3	Uppföljning av politiska uppdrag	12
3.1	Socialnämnden uppdras att fullfölja nödvändiga och identifierade effektiviseringsåtgärder.....	12
3.2	Socialnämnden uppdras att fortsätta arbetet med att vidareutveckla sitt arbete för att minska placeringskostnader för såväl barn som vuxna och att arbeta för fler egna öppenvårdsinsatser och utveckling av processer och organisering av arbetet inom utredningsenheterna.	13
3.3	Socialnämnden uppdras att identifiera åtgärder för att förbättra villkoren och förutsättningarna för stärkt kvalitet, mer framgångsrik kompetensförsörjning och förbättrad arbetsmiljö i särskilt hårt belastade yrkesgrupper med mer komplexa uppdrag.....	13
3.4	Socialnämnden uppdras att ta fram en strategi för såväl det förebyggande sociala arbetet som det missbruksbehandlande arbetet.....	13
3.5	Socialnämnden uppdras att arbeta vidare med insatser kopplade till barn och ungas hälsa och möjligheter att nå höjda skolresultat.	14
3.6	Socialnämnden uppdras att utreda hur första linjens socialtjänst kan formeras på stadsdelsnivå för att nå särskilt prioriterade grupper. Ett pilot koncept ska tas fram i Andersberg.....	14
3.7	Socialnämnden uppdras att utreda hur fler individer med psykisk ohälsa och/eller missbruk i behov av eget boende kan ges de stödjande insatser varje individ behöver för att möjliggöra att fler klarar av att få och att bibehålla eget boende.....	14
4	Uppföljning av privata utförare	15
5	Resultat och Investeringar	15
5.1	Resultat och investeringar	15
6	Förväntad utveckling	16

1 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Verksamheterna har arbetat med att rekrytera nyckelpersonal utifrån de något förbättrade budgetförutsättningarna för 2022. Rekryteringsläget är dock svårt, en utmaning som delas med många andra kommuner i länet och landet.

Se rapportering av uppdragen för mer specifika lägesbilder av väsentliga delar av nämndens pågående utvecklingsarbeten.

Kriget i Ukraina har medfört att nämndens verksamheter har ökat beredskapen för att hantera en ökad flyktingmottagning, och det finns nu en organiserad flyktingmottagning med boendelösningar, men de tilldelade talen från Länsstyrelsen är långt ifrån uppnådda.

En utvärdering av hur verksamheterna inom nämndens ansvarsområde har hanterade pandemin har genomförts med extern konsult och rapporterats under hösten 2022.

Under senhösten 2022 hanterade flera av nämndens verksamheter frågor av akut karaktär utifrån gängrelaterad brottslighet där åtgärder sattes in i samverkan med andra nämnder och bolag.

2 Målanalys

2.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Socialnämnden ska möta barn och ungdomar i behov av stöd i tidigt skede i samverkan med andra

Nämndens/bolagets verksamheter

Myndighet

Det inkom till mottagningsenheten 227 ansökningar avseende Barn/unga inkom under 2022. Antalet inkomna anmälningar som handlagts av Mottagningsenheten avseende Barn/unga var 3051, vilket innebär en ökning från 2021 då antalet var 2706.

Ungefär 1800 anmälningar avseende Barn/unga har ej lett till inledda utredningar. Majoriteten (ca 1050) av dessa hade ingen tidigare kännedom i socialregistret. Under 2022 var anmälningar från Polisen den vanligaste anmälaren, tätt följt av anmälningar upprättade av sektorns medarbetare (*ex officio*) och därefter grundskolor. Vanligaste anmälningsorsaken var *förälders övriga omsorgssvikt* (811) och därefter *våld i hemmet* (427) tätt följt av *förälders missbruk* (420).

Med mål att öka antalet anmälningar har Mottagningsenheten under 2022 haft som aktivitet att genomföra informationsträffar hos/för verksamheter där det funnits behov och/eller önskemål. Informationen har fokuserat på anmälningsplikt och den process som sker vid inkomna anmälningar (förhandsbedömning). Informationen har skett för/hos bl a Valfärd Gävles enheter, förskolor/skolor, hälso- och sjukvård och rättsväsendet.

Mottagningsenheten har under 2022 i högre grad än tidigare föreslagit anmälningsmöten vid inkommen anmälan från främst skolor, med syfte att uppmärksamma barnets situation och stärka samverkan med anmälande skolor. Upplevelsen är att anmälningsmöten uppskattats av de skolor och familjer där detta genomförts.

Med syfte att öka antalet anmälningar och i tidigt skede möta barn som är i behov av stöd i samverkan med andra har Mottagningsenheten under 2022 implementerat ett arbetssätt att koppla kontaktpersoner från enheten till de kommunala förskolornas rektorsområden. Syftet har varit att underlätta konsultation, rådgivning och strukturera samverkan. Avgränsningen med att börja med förskolor har gjorts på grund av resursbegränsningar på enheten. Förskolor har valts utifrån att de yngre barnen i många fall har svårare att göra sin röst hörd på grund av

språkutveckling, förskolorna kanske är den enda arenan barnet har utanför familjen och förskolor saknar elevhälsa såsom kuratorer och skolsköterskor.

Oron och osäkerheten att anmäla oro till socialnämnden upplevs också större på förskolor än på skolor och förskolor har en betydligt lägre anmälingsgrad än skolor. Samtliga rektorsområden har haft uppstartsmöten med medarbetare på Mottagningsenheten och upprättat en planering för fortsatt samverkan utifrån respektive rektorsområdes behov och önskemål. Upplevelsen är att arbetssättet är mycket uppskattat från förskolorna.

Samarbetssamtal är den förebyggande insats som Familjerättsenhetens verksamhet har som uppdrag. Informationssamtal har lett till att efterfrågan samarbetssamtal har ökat och visar på ett intresse för att lösa familjers relationella problematik på frivillig väg, vilket var lagstiftarens intention. Denna insats ger föräldrar stöd att hitta lösningar, i stället för att gå vidare i domstolsprocesser. Familjerättsenheten har genom denna verksamhet kunnat möjliggöra att barn ges tryggare lösningar.

Statistik avseende utredningar på barn och unga under 2022

	2021	2021	2022	2022
Utredningar	0-12	13-20	0-12	13-20
Social utredning 11:1	1088	684	1258	871
Utredning 11:1 Väcka talan vårdnadsöverflyttningar enskilda hem 6:8 FB (Familjehemsplacerade barn)	7	1	5	2

Social utredning 11:1 (utredning av anmälan/ansökan) har ökat markant i båda åldersgrupperna.

	2021	2021	2022	2022
Beslut om LVU	0-12	13-20	0-12	13-20
Ansökan om vård enligt 1§ och 2§ LVU	3	3	37	10
Ansökan om vård enligt 1§ och 3§ LVU				6
Ansökan om vård enligt 1§, 2§ och 3§ LVU		1		8
Ansökan om vård 4§ LVU	11	15		
Omedelbart omhändertagande 6§ LVU beteende T2	2	8		13
Omedelbart omhändertagande 6§ LVU miljö T2	17	3	30	5
Omedelbart omhändertagande 6§ LVU miljö/beteende T2				4

Kommentar till statistik: Antalet ansökan om LVU i åldersgruppen 0-12 har gått från 14 till 37. Åldersgruppen 13-20 har ökat från 19 till 24. Det som också ökat markant är antalet omedelbara omhändertaganden, vilket innebär att antalet fall som bedömts ska placeras omedelbart har ökat, vilket också innebär att LVU-processen blir mer komplex med fler beslut samt kortare tid att utreda och planera placeringen.

Utredningsenheterna Barn har arbetat med planerade och fokuserade utredningsprocesser där barn och vårdnadshavare/föräldrar är delaktiga. Detta sker genom att använda Signes of Safety (SoS) som förhållningssätt. Vidare har fokus legat på att hålla utredningstider och att handläggare kan gå till trygga och rättssäkra beslut. Att beslutsunderlag kommuniceras skriftligt och kommunikationen sker med minst en vecka/fem arbetsdagens svarstid, har också ingått i arbetet med rättssäkra beslutsprocesser. Enheterna har även fokuserat på att samarbeta med familjers nätverk, för att stärka nätverkets samlade förmåga att stödja och vid behov skydda barn.

Utredningsenhet ungdom (UEU) har uppmärksammat att ett antal ungdomar som beviljats insats inom SoL eller som är omhändertagna enligt LVU tillhör målgruppen med Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar/ Intellektuell funktionsnedsättning (NPF/IF). Ett initiativ togs därför till en intern granskning av ungdomar med NPF/IF. Målgruppen med NPF/IF är överrepresenterade vid placeringar nationellt, så även i Gävle kommun.

Antal ungdomar vid UEU med autismdiagnos vid UEU är 29 och 4 med IF. Sedan tillkommer 70 ungdomar med övriga diagnoser inom NPF och psykisk ohälsa så som ADHD, depression, trotssyndrom, ätstörningar och ångest. Internutredningen visar att målgruppen är överrepresenterad även i Gävle.

Antalet kan sannolikt också justeras uppåt då ytterligare ungdomar är under utredning för autism/IF eller står i kö till BUP. Fokus på släkt- och nätverkslösningar har skett under året, både innan och i samband med placeringar. Dock behöver fler nätverksmöten ske och ett fortsatt fokus på samtal med föräldrar om vikten av deras förslag inom släkt- och nätverket. Samarbetet med LSS behöver utvecklas. Även en analys bör genomföras med frågeställningen om placeringarna för målgruppen är effektfulla och om de har rätt insatser från Socialtjänsten.

Familjehemsenheten har under året haft handledningsgrupper för familjehemmen samt samtalsgrupp för placerade barn, av barnsekreterare på enheten. Gruppen var uppskattad av barnen. Familjehemsenheten har också tillsammans med KPMG gjort en intern revision av utbetalda ersättningar till familjehem och tagit fram ett åtgärdsprogram för att säkra utbetalningar avseende ersättningar till uppdragstagare. Det är fortfarande stora svårigheter att rekrytera familjehem i egen regi och det är även ett nationellt problem. Inflödet av nya intresseanmälningar att bli familjehem har varit fortsatt lågt men en viss ökning har skett som rör intresse att ta emot ensamkommande barn (EKB) från Ukraina. Rekryteringsenheten har under året haft kontakt med 67 familjer som ansökt om att bli familjehem. Rekryteringsenheten har sedan tidigare beslut från Socialnämnden om tio kontrakterade jourhem, i dagsläget finns sju sådana jourhem. Nya avtal gällande en höjd ekonomisk ersättning för de kontrakterade jourhemmen gäller efter beslut i socialnämnden från med januari 2022. Rekryteringsenheten har också särskilda avtal med åtta tillfälliga jourhem. Socialnämnden har höjt ersättningsnivån för de kontrakterade jourhemmen och för de tillfälliga jourhemmen.

Det är fortfarande mycket svårt att rekrytera kontaktpersoner och kontaktfamiljer för barn med särskilda behov. Många av de som lämnar intresseanmälan och är intresserade av uppdrag som kontaktfamilj tänker främst att det handlar om situationer med social problematik. Antalet intresseanmälningar för att bli kontaktperson eller kontaktfamiljer har varit relativt tillfredsställande under året. Men fortfarande är det fler kvinnor än män som anmäler intresse att bli kontaktperson. Flera pojkar har behov av en man som kontaktperson.

Barn och unga 2022 - Placering, antal personer	Barn och unga 0-12 år	Barn och unga 13-20 år
HVB	10	97
SiS	0	16
Nätverkshem	70	48
Jourhem	40	40
-varav konsulentstött	9	2
Familjehem	79	91
-varav EKB	2	11 (1 konsulentstött)
-varav konsulentstött	8	12 (exkl EKB)
Stödboende	0	18

Statistik för extern öppenvård gällande barn och unga

2022 - Öppenvård, antal personer	Barn och unga 0-12 år	Barn och unga 13-20 år
Caleo Omsorg AB		1
Familjehemscentralen Rengsjö	8	22
Humbla Individ och Familj Ext ö-vård	12	29
HVB Humlan	2	
Intense Rehab AB	2	13
Magelungens dagverksamhet	1	19
SSK Säkerhetsakademien AB	9	14

Förebyggande och kompetens

Förebyggandeenheterna ska utveckla nära samverkan med Gävles skolverksamheter för att tidigt identifiera barn och unga i utsatt situation.

Förebyggandeenhetens primära samverkansaktör är skolverksamheter. Åtskilliga insatser har under året genomförts i relation till både de kommunalt drivna skolorna liksom till friskolorna i Gävle kommun. Fältgruppen har i samverkan med både skolor och fritidsgård genomfört våldspreventionsprogrammet Agera tillsammans i tre olika grundskolor. BIG har även genomfört utbildningsinsatser till professionella i våldspreventionsprogrammen Agera Tillsammans och MVP (Mentorer i Våldsprevention).

Fältgruppen har under året arbetat med insatsen Machofabriken som är ett material där grupper av unga med stöd av ledare arbetar med frågor som rör jämställdhet och våld i syfte att ifrågasätta begränsande och destruktiva killnormer. Machofabriken har under året genomförts i Gefle IF:s P17 akademilag samt i alla niondeklasser på Sofiedalsskolan, Nynässkolan, Vallbacksskolan samt friskolan Vittra. Även Shanazi Hjältar har genomfört insatsen med stöd av Fältgruppen.

Vidare har under året insatsen Nödstopp genomförts på skolor i kommunen. Nödstopp är en insats som genomförs av medarbetare vid Fältgruppen på uppdrag av annan aktör, exempelvis skolan eller fritidsgård. Insatsen används då man vill involvera och sammanlänka föräldrar och professionella då det finns oro för barn och unga i en specifik grupp.

Familjestödet har gjort en informationsinsats till alla skolor och förskolor i Gävle och utsett kontaktpersoner till alla rektorsområden både inom skola och förskola. För tidig upptäckt av barn i förskola och skola har utbildningen "Att tala om oron" har genomförts och nått sammanlagt 363 personer inom förskola och skola.

Analys av indikatorerna

Antalet orosanmälningar befinner sig generellt på en högre nivå 2022 än under föregående år. Antalet orosanmälningar har ökat inom samtliga intervall. Det går inte att utifrån vald indikator dra några säkra slutsatser. Samtidigt pekar det ökade antalet orosanmälningar på att det finns utmaningar inom området. Indikatorns relevans i sammanhanget bör utvärderas.

Sammanfattande målanalys

Det finns en delvis betydande problematik samt utmaningar inom området kopplat till den generella samhällsutvecklingen och utvecklingen i Gävle kommun under 2023. Samtidigt sker många verkningsfulla insatser från nämndens verksamheter som i stort följer plan. En omfattande handlingsplan för att förbättra arbetet externa placeringar är framtagen under 2023. Målet bedöms därmed sammantaget vara delvis uppnått. Valda indikatorer, samt tillhörande målvärden, bör utvärderas.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Orosanmälningar barn, 1-6 år	1 569	 1 375	
Orosanmälningar barn, 7-12 år	1 855	 1 290	

2.2 Barn och unga fullföljer sin skolgång (Skolfam)

Nämndens/bolagets verksamheter

Barn och unga fullföljer sin skolgång (Skolfam)

De flesta skolkartläggningarna har gått att genomföra fysiskt på plats under perioden, bortsett från årets två första månader. Vid läsårsslutet, juni 2022, gick tre barn ut åk 9 inom ramen för Skolfam, varav två med behörighet till valfritt gymnasium. Under vårterminen hade Skolfam 53 placerade barn/elever pågående, med en "kö" på cirka 30 barn. Ambitionen är dock att alla barn ska delta i Skolfam och erhålla en första kartläggning senast i åk 5.

De barn som placeras under sin högstadietid hinner inte med att ingå i Skolfam. Första kartläggningen sker tidigast i åk 2, dock kan barn/elever ingå i Skolfam från Förskoleklass. Den 31 december 2022 ingick 57 placerade barn i Skolfams arbete och 43 barn står i kö och väntar på insatsen.

Analys av indikatorerna

Två av tre individer som gått ut årkurs 9 inom ramen för Skolfam har uppnått målen i alla ämnen. Utfallet på 67 % ska därför ställas i relation till det fåtalet individer (3 st) som avses, den höga procentuella variationen i utfallet blir därför vilseledande.

Målet anses därmed, trots indikatorutfallet, i sin helhet uppnått.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Andel familjehemsplacerade elever i åk. 9 som uppnått målen i alla ämnen.	67%	 95%	Större avvikelse

2.3 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Nämndens verksamheter inom kontor myndighet

Enheten Våld i nära relationer som startade september 2021 har under år 2022 planerat för organisering av arbetsuppgifter och utbildning. Barnen har än mer uppmärksammats vid akut placering där barnen är ”medföljande”. Enheten genomför intervjuer med de klienter som varit aktuella vid Enheten våld i nära relationer. Syftet med intervjuerna är att få in information kring hur klienten upplevde kontakten, om något saknades/kan göras bättre mm. Ett ”Stödpaket” är under framtagande för att arbeta med ett helhetsbegrepp runt klienten, där både interna och externa parter är involverade. Stödpaket ska även vara kopplat till placering i jourlägenhet för att utöka stödet på hemmaplan och undvika placering i skyddat boende.

Enheten har initierat och upprättat ett gott samarbete med ett privat bostadsbolag, vilket föranlett att ett flertal klienter fått eget kontrakt på bostad. Detta gäller klienter i behov av bostadsbyte där man exempelvis behöver lämna bostaden där förövaren finns, men även klienter på skyddat boende där placeringen således kunnat avslutats. Utifrån detta samarbete har det ordnats bostäder med eget kontrakt åt klienter både inom Gävle kommun och i andra delar av Sverige.

Det har även gjorts en satsning på de klienter som kommit över vid enhetens start där placering pågått under lång tid, och arbetat fram stadigvarande boendelösningar så att klienten kan flytta från skyddat boende. Orsak till ökade kostnader är skyddsplaceringar med mycket omfattande särskilda behov som ej kan mötas av avtalsupphandlade boenden.

Ärendetyp Vuxen				
Statistik för utredningsenhet vuxen	2019	2020	2021	2022
Totalt antal pågående utredningar	1009	1252	1113	1299
Utredning LVM	231	284	275	237
Utredning SoL	775	968	838	1062
Utredning efter 6§ LVU	2	0	0	0
Utredning pågående LVU ärende	1	0	0	0
Aktualiseringar p g a LOB	454	416	410	220

En stor anledning till att antalet anmälningar avseende vuxna har minskat jämfört med 2021 är Polisens ändrade rutiner sedan hösten 2021 där LOB inte längre skickas per automatik, utan särskilda kriterier krävs för att anmälan ska skickas till socialnämnden. Utredningsenhet Vuxen har under 2022 gjort 237 LVM-utredningar vilket är betydligt färre än 2021.

Det finns behov av individuella och flexibla lösningar för medborgare som har mer komplexa vårdbehov. Detta innebär att resursfrågan och vad som ska utföras bör prioriteras och vila på god evidensbaserad praktik. Under flera år har utvecklingsarbetet främst riktats mot att minska antalet placeringar i form av tvångsvård och där enhetens arbete varit framgångsrikt

För att möta behoven för insatser för vård med stöd av LVM har Ambulerande motivationsteamets metoder utvecklats och där de på ett proaktivt och förebyggande sätt försökt

möta medborgarna på andra arenor och genom ett mer sammanhållande förhållningssätt. Ambulerande motivationsteamet får en "Case management-roll" för de medborgarna med samsjuklighet eller annan komplex problematik. Ambulerande motivationsteamet arbetssätt har spridit sig i landet och allt fler kommuner tar efter och skapar sina egna Ambulerande motivationsteam.

En minskad tvångsvård har dock medfört ökade kostnader för externa köp enligt Socialtjänstlagen. Omkring 125 personer beviljades bistånd i form av externa köp under 2022 (heldygnsvård, skydd och extern öppenvård) och där allt fler köp tenderar att göras utanför ramavtal för att tillgodose vårdbehovet. För att säkerhetsställa god kvalitet på den vård som erbjuds behöver behoven fortsätta kartläggas för att säkerhetsställa att vi har rätt vårdformer upphandlade och att vård som medför externa köp, ska verkställas inom ramavtal.

Nämndens verksamheter inom kontor Förebyggande och kompetens

Fokusområde för förebyggandenheten ska i samverkan med andra aktörer nå familjer i en socioekonomiskt utsatt situation. Särskilda målgrupper; familjer med ekonomisk utsatthet, utlandsfödda föräldrar samt familjer där risker finns att barnen utvecklar normbrytande beteende (kriminalitet, gängrelaterad problematik, missbruk).

Inom Familjestödet har det genomförts ett tjänstedesignprojekt i syfte att få kunskap hur vi ska nå ut till familjer i socioekonomisk utsatthet och som är rädda för socialtjänsten. Detta har lett bland annat till insatser för att möta upp rädsla genom dialog på Vuxenutbildningen men även andra civila aktörer i samhället som föreningar och folkhögskolor. Förebyggandenheten har påbörjat en ny insats, "Tryggare föräldrar" som är en gruppverksamhet för utrikesfödda föräldrar boende i socioekonomiskt utsatt område som har oro för sitt barn utifrån t ex kriminalitet.

En särskild satsning att nå utrikesfödda föräldrar har genomförts under året där vilket lett till att Förebyggandenheten genomfört flera föräldrautbildningar på andra språk, Trygghetscirkel på arabiska, Föräldraskap i Sverige på arabiska, två Trygghetscirkelutbildningar på Tigrinja. Familjestödet har även utökat sin närvaro i Andersberg, Sättra och i viss mån Brynäs i syfte att möta människor i deras bostadsområden.

Inom Förebyggandenheten har insatsen Childrens program utvecklats och genomförts. Riktat till föräldrar och barn där föräldern har missbruksproblematik. Grinden har genomfört ett tjänstedesignprojekt där enkäter och workshops genomförts med ungdomar/unga vuxna som själva gått på Grinden. I detta arbete framkom att barn vill få information i skolan om missbruk, psykisk ohälsa och separationskonflikter. Därför har Grinden gjort en stor informationssatsning för barn i årskurs 5 i skolan.

Fältgruppen har under året tillsammans med representanter från Utbildning Gävle och kommunens fritidsgårdar inom sektor Livsmiljö utarbetat ett förslag till samverkansöverenskommelse mellan parterna. Den övergripande inriktningen för samverkansöverenskommelsen är att förebygga och möjliggöra att samarbeta med gemensamma utmaningar gällande barn och ungas skoltid och fritid.

Fokusområde "Öka kunskapen om tillgängliga stödinsatser":

Familjestödets hemsida har utvecklats med fler e-tjänster för att bli mer lättillgängliga. Dessutom erbjuds två tider i veckan på kvällstid för föräldrar att få råd och stöd anonymt via Familjestödschatten som också finns på hemsidan. Vi erbjuder även i större utsträckning råd och stödsamtal via telefon och Teams för de som inte har möjlighet att besöka oss.

Tillsammans med personal från Grinden har BIG utbildat alla ungdomsledare inom projektet "Våra barns framtid",

Fokusområde: "I samverkan med andra aktörer erbjuda insatser som verkar brotts- och drogförebyggande och där särskilt uppmärksamma barn och unga där det finns en ökad risk för normbrytande beteende."

Fältgruppen och Shanazi hjältar genomför Machofabriken i relation till idrottsföreningar och grundskolor. BIG ska erbjuda att informera om Genus och Normer som ett komplement till de aktuella insatserna.

Projektmedel har beviljats av Kommunstyrelsen (bostadssociala medel) för att kunna bedriva utökade insatser i relation till en specifik stadsdel (Sätra). Rekrytering av ytterligare fältassistenter och familjehandlare pågår. Insatsen ska genom hög närvaro i stadsdelen etablera relationer för att motverka socialt utanförskap samt att barn och unga rekryteras i kriminella sammanhang. Fördomar mot socialtjänsten måste avväpnas för att öka förtroendet mellan de boende och myndigheterna. Via tät samverkan kan tidig identifikation av barn/unga/familjer i behov av särskilt stöd ske. Genom projektet skapas en arbetsmodell som med anpassning utifrån de lokala förutsättningarna kan implementeras även i andra stadsdelar i Gävle kommun.

Fältgruppen har även utvecklat en kontaktpersoninsats i samarbete med kontor Myndighet som riktas till barn/ungdomar med syfte att motverka risk att utveckla ett destruktivt och/eller normbrytande beteende, innefattande brottslig verksamhet.

Informationsträffar har genomförts i stadsdelarna med information om Förebyggandeenhetens verksamheter samt socialtjänstens arbete i stort. Även Drogfri skola har deltagit i detta.

Föräldrar med barn i skolorna i centrala delarna av Sätra och Andersberg ska i projektet erbjudas föräldrautbildning Alla Barn i Centrum i samverkan med skolan med skolan som arena. Genom projektet skapas en arbetsmodell som med anpassning utifrån de lokala förutsättningarna kan implementeras även i andra stadsdelar i Gävle kommun.

Familjestödet har rekryterat en processledare/behandlare som i samarbete med regionen ska kartlägga befintliga stödinsatser för föräldrar vars barn har neuropsykiatrisk diagnos samt vid behov utveckla gruppverksamhet.

Fokusområde: Utveckla samarbetet mellan kontorets verksamhetsområden för att förbättra våra insatser.

Föräldrautbildning: Samarbete mellan Förebyggandeenheten på kontoret tillsammans med Arbetsmarknad och stöd (ARBOS) och Vuxenutbildningen har upprättats. Målet är att ge våra kunder som är föräldrar riktade utbildningsinsatser i stegrande omfattning utifrån behov. "Föräldraskap i Sverige" har getts av Familjestödet på SFI på Vuxenutbildningen.

Ny studie har visat att tillit till samhället, vård och socialtjänsten ökar efter genomgången utbildning. Vuxenutbildningen har under året utbildat två SFI-lärare för att bli gruppleddare för Föräldraskap i Sverige och för att i egen regi kunna erbjuda utbildningen. För de föräldrar som har behov av ytterligare stöd finns en bredd av insatser att erbjuda på Familjestödet; Alla barn i centrum, Trygghetscirkeln, Barn i föräldrars fokus samt råd och stödsamtal.

Utifrån desinformationskampanjen om socialtjänsten under året 2022 finns också möjlighet för Vuxenutbildningen och ARBOS att påkalla om behov av informationsinsatser behövs. I dessa punktsatser kan också Mottagningsenheten på kontor Myndighet involveras.

Fokusområde: Insatser som erbjuds av Familjerådgivningen och Förebyggandeenheten som riktas till familjer ska vara lätt tillgängliga.

Insatserna på Familjerådgivningen har inte infriat målsättningen avseende väntetid under 2022. Väntetiden är 24 dagar vilket ligger på riksnittet nationellt. Orsaken till de längre väntetiderna är bemanning i verksamheten.

Insatserna på Familjerådgivningen är fortsatt lättillgängliga. Väntetiden till ett första besök är något längre nu, 24 dagar, vilket har sin förklaring i en längre sjukskrivning i arbetsgruppen. Ett nybesök kan dock erbjudas inom ca tre veckor.

Nämndens verksamheter inom kontor Stöd i hemmet

Utifrån ökande problem med kriminalitet och gängbildning bland unga har ett samarbete mellan Polismyndigheten och Socialtjänst Gävle påbörjats. Enhetschefer Öppenvård barn och familj samt öppenvård vuxen finns med i upprättad styrgrupp. Syftet är att genom samverkan öka möjligheter till tidiga och mer effektiva insatser mot kriminalitet.

Fokusområden för att nå nämndens mål:

Kontinuitet, resurseffektivitet, teambaserat arbetssätt, samverkan och kompetensutveckling.

Kontinuitet

Familjehusets arbetsmodell bygger på teamarbete där utredare och behandlare är kända hos aktuell familj. Teamarbetet ihop med schemalagd arbetstid dag, kväll och helg bidrar till kontinuitet.

Resurseffektivitet

Utifrån KPMG:S rapport 2021 finns handlingsplan för att möta unga som är i eller riskerar att hamna i kriminalitet. Uppföljning av denna handlingsplan vilar på verksamhetschefer inom kontor Stöd i hemmet, kontor Myndighet och kontor Förebyggande och kompetens.

Inom Öppenvårdsenhet Vuxen har ett arbete för framtagande av alternativ behandlingsform för personer som har ett behandlingsbehov utifrån beroende pågått. Arbetet syftar till att erbjuda gruppbehandling i stället för individuella behandlingsinsatser.

Familjehuset utför barnvårdsutredningar och familjebehandlingar under intensiva former; dag, kväll och helg. Arbetet genomförs såväl i familjernas hem som i verksamhetens lokaler och på andra ställen om situationen så kräver.

Det är mycket sannolikt att denna intensiva och täta kontakt med barn och föräldrar under utredningstiden leder till stabila lösningar för de aktuella barnen och dess familjer.

Stödboendeenheterna erbjuder boendeplatser och förebygger därmed behov av externa tjänsteköp eller andra dyrbara lösningar. Stödboendeenheterna används även som boendelösningar för att förkorta externa placeringar.

Teamarbete och samverkan

Verksamheterna har fokuserat på att säkerställa en intern samverkan med utredningsgrupperna. Detta i syfte att hitta korta och verkningsfulla samverkansvägar med god värdeeffekt. Dialog har pågått för att identifiera tidskrävande processer för att därefter minska ledtider från utredning till behandling.

Enhetschef öppenvårdsenhet deltar i Valfärdsgroup där bla chefer från region Gävleborg och utbildning Gävle deltar. Detta ökar möjlighet till samverkan.

Under Familjehusets utredningstid kartläggs bakomliggande orsaker till eventuella svårigheter i barnets skolgång. Föräldrarna erbjuds hjälp så att de i sin tur skall kunna hjälpa sina barn att fullfölja skolgången. Familjehuset samverkar med såväl förskola som skola.

Sammanfattande målanalys

Det finns en delvis betydande problematik samt utmaningar inom området kopplat till den generella samhällsutvecklingen och utvecklingen i Gävle kommun under 2023. Samtidigt sker många verkningsfulla insatser från nämndens verksamheter. En handlingsplan för att förbättra arbetet externa placeringar är framtagen under 2023. Generellt för kunder hjälp inom rimlig tid. Målet bedöms sammantaget vara delvis uppnått.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Tid till insats (1)	24	●	27	
Externa placeringar följ upp (2)	100 %	●	100 %	
Ej återaktualiserade vuxna missbrukare, 21 år och äldre, ett år efter avslutad utredning eller insats (3)	63 %	◆	65 %	

2.4 Ett klimatneutralt Gävle 2035

Nämndens/bolagets verksamheter

Välfärd Gävle jobbar fokuserat med fossilfria transporter och målet Gävle kommunkoncerns drivmedelsförbrukning inklusive upphandlingar där transporter ingår ska vara 100% fossilfria 2025. Arbetet med att ta fram handlingsplaner kommer bedrivas under hösten 2022 för att därefter inleda genomförandet av dessa under 2022-25, dvs huvuddelen av detta arbete är framåtriktat och kommer inte ge resultat under 2022. Miljöpåverkan från transporter är en stor miljöaspekt för sektorn där vi har stor rådighet men som kräver ett fokuserat och systematiskt omställningsarbete. Det här arbetet berör alla delar inom Välfärd Gävle.

Projektet ökad cirkularitet i Gävle kommun: Välfärd Gävle deltar både i styrgrupp och projektgrupp. Goda exempel finns redan idag hos exempelvis Möbelpoolen. Utöver det kan det finnas resursflöden inom Välfärd Gävles verksamheter som skulle kunna vara intressant för förstudien att kartlägga och föreslå utveckling kring. Exempelvis möbler för de som flyttar in/ut på vård- och omsorgsboende eller inköp, distribution, lager och förbrukning av förbrukningsmaterial. Även denna del har en långsiktig dimension bortom året, men är värd att här rapportera då den ger ett sammanhang.

De aktiviteter som idag arbetas aktivt med och som på olika vis bidrar till att uppnå målet "Ett klimatneutralt Gävle 2035" är i övrigt, t ex:

- Tidigare fysiska möten har ersatts med digitala i mycket hög utsträckning. Detta medför mindre resande och minskad påverkan på miljön.
- Bilar som tankas med diesel tankas from 2021 med miljödiesel. Detta innebär 90 % lägre utsläpp.
- Bilar som byts ut, byts ut till elbil.
- Matsvinnsmätningar
- Digitalisering av verksamheter och arbetssätt pågår i sektorn på olika sätt, vilket indirekt bedöms komma ge olika positiva effekter på transporter och pappershantering, mindre användning av plast osv.
- Nämndens verksamheter följer och genomför de aktiviteter som finns i beslutad klimatfärdplan. Bedömning över status "måluppfyllelse" är att målet är uppfyllt. Detta ska ses som att genomförda aktiviteter i stort följer tidplan.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Antal genomförda aktiviteter (1)	100		

3 Uppföljning av politiska uppdrag

3.1 Socialnämnden uppdras att fullfölja nödvändiga och identifierade effektiviseringsåtgärder.

Uppföljning uppdrag

Socialnämnden

Den utredning utförd av KPMG hösten 2021 med syfte att minska externa placeringar, föreslog ett antal åtgärder som nämnden och Välfärd Gävle nu omhändertar. Handlingsplan är framtagen. Detta ska på sikt effektivisera verksamheten.

3.2 Socialnämnden uppdras att fortsätta arbetet med att vidareutveckla sitt arbete för att minska placeringskostnader för såväl barn som vuxna och att arbeta för fler egna öppenvårdsinsatser och utveckling av processer och organisering av arbetet inom utredningsenheterna.

Uppföljning uppdrag

En handlingsplan har tagits fram innehållande ett flertal åtgärder varav flera kommer att påbörjas under första delåret 2023 medan andra förslag behöver utredas innan ett ställningstagande kan göras. Handlingsplanen har föredragits på socialnämnden 13 december 2022.

3.3 Socialnämnden uppdras att identifiera åtgärder för att förbättra villkoren och förutsättningarna för stärkt kvalitet, mer framgångsrik kompetensförsörjning och förbättrad arbetsmiljö i särskilt hårt belastade yrkesgrupper med mer komplexa uppdrag.

Uppföljning uppdrag

Under 2022 har en kompetens-och befogenhetstrappa tagits fram där det framgår vilken kompetens som handläggare ska erbjudas samt vilka arbetsuppgifter och ansvar som är förenade med de olika trappstegen. Flera av utbildningarna kommer att erbjudas inom ramen för den nationella utbildningen Yrkesresan. Under 2022 så har flera enheter (Utredningsenheterna Barn och utredningsenhet Ungdom) haft bristande arbetsmiljö och Arbetsmiljöverket har lagt ett vitesföreläggande om att bristerna i arbetsmiljön ska vara åtgärdade senast den 31 maj 2023. Ett förändringsarbete kommer under 2023 att ske gemensamt av chefer, fackliga företrädare och skyddsombud med stöd av resurser från kontor utveckling och stöd.

3.4 Socialnämnden uppdras att ta fram en strategi för såväl det förebyggande sociala arbetet som det missbruksbehandlande arbetet.

Uppföljning uppdrag

Arbetet fortsätter 2023. Dialog mellan inblandade sektorchefer är påbörjad för att skapa ett strategiskt tjänstemannaforum för att stärka samordna det strategiska arbetet. I det ligger också att föreslå den politiska nivån hur det kan tillskapas mer strategiska politiska forum för att bättre politiskt styra det förebyggande arbetet. (Uppdraget samordnas med uppdrag 5 nedan)

3.5 Socialnämnden uppdras att arbeta vidare med insatser kopplade till barn och ungas hälsa och möjligheter att nå höjda skolresultat.

Uppföljning uppdrag

Arbetet fortsätter 2023. Dialog mellan inblandade sektorchefer är påbörjad för att skapa ett strategiskt tjänstemannaforum för att stärka samordna det strategiska arbetet. I det ligger också att föreslå politiska nivåer hur det kan tillskapas mer strategiska politiska forum för att bättre politiskt styra det förebyggande arbetet. (Uppdraget samordnas med uppdrag 4 ovan).

3.6 Socialnämnden uppdras att utreda hur första linjens socialtjänst kan formeras på stadsdelsnivå för att nå särskilt prioriterade grupper. Ett pilotkoncept ska tas fram i Andersberg.

Uppföljning uppdrag

Förebyggandeenhetens operativa mål syftar i hög grad till att utveckla insatser som är enkelt tillgängliga för kommunens invånare som behöver stödinsatser. Dessa har rapporterats i årsrapporten. Begreppet Första linjens socialtjänst kan utvecklas i samband med förändringar i socialtjänstlagen som kan bli aktuellt inför 2024. Under 2022 har medarbetare på Förebyggandeenheten bidragit till intentionerna i stadsdelslyftet genom att vara tillgängliga och utföra insatser i Andersberg, bl a i form av informationsträffar och föräldragrupper. Under 2023 kommer en lokal göras tillgänglig (Andreassalen) där insatser kan utföras i ännu högre grad i stadsdelen.

3.7 Socialnämnden uppdras att utreda hur fler individer med psykisk ohälsa och/eller missbruk i behov av eget boende kan ges de stödjande insatser varje individ behöver för att möjliggöra att fler klarar av att få och att bibehålla eget boende.

Uppföljning uppdrag

Sektorn har genom Utredningsenhet Boende under 2022 fortsatt utveckla sitt arbetssätt och insatser för att möjliggöra för individer att få och behålla eget boende.

Förtur: prioriterade ärenden: från Arbos (AFN), kommunanvisade samt våldsärenden. Under 2022 beviljades 14 förturer.

Träningslägenhet/ Försökslägenhet: Utifrån samverkansavtal med Gavlegårdarna finns en överenskommelse om uthyrning med en annan avtalsform (korttids övergångsavtal), så att aktuell hyra kan tas ut. Målsättningen är att få ett bättre flöde från träningslägenhet/övergångsavtal till eget avtal.

Bostad Först: Bostad Först skall bedrivas i projektform inom sektorn. För 2023 finns uppdraget kvar på nämnden.

Akutboendet: arbete fortgår med att stötta klienterna till att arbeta med sin ekonomi och

bostadssökande. Tätare samverkan mellan akutboende och utredningsenhet ska leda till tätare uppföljning och därmed öka förutsättningarna för att klienten snabbare ska komma ut i eget boende.

Den 1 juli började en ny lag att gälla som innebar att kommunerna tog över ansvaret för att ordna boende åt skyddsbehövande från Ukraina. Sista december 2022 bodde 34 vuxna och 25 barn från Ukraina på Akutboendet. På Kristinelundsgården bodde 45 vuxna och 7 barn inflyttade. Det hade totalt anvisats 111 personer.

Från den 1 januari 2023 kommer Gävle kommun att ingå ett IOP avtal med Matakuten, vilket förberetts under hösten.

4 Uppföljning av privata utförare

Välfärd Gävle har en särskild kontaktperson för privata utförare för att möjliggöra en löpande dialog med privata utförare. Under året har Välfärd Gävle erbjudit privata utförare utbildning i social dokumentation via lärarledd digital utbildning. Under våren anordnade medicinskt ansvariga sjuksköterskor & medicinska ansvarig för rehabilitering ett forum där medicinska kvalitetsfrågor lyftes. Till forumet bjöds all legitimerad personal och deras chefer in, både inom intern regi och privata utförare. Under april månad anordnades en fysisk workshop med privata utförare inom hemtjänst i syfte att vidareutveckla förfrågningsunderlaget inom LOV, men även en form för dialog i andra förekommande frågor.

Tillsyn av privata utförare sker kontinuerligt enligt uppföljningsplan och återredovisas till nämnd som separata tillsynsärenden.

5 Resultat och Investeringar

5.1 Resultat och investeringar

(mnkr)	Utfall 2022-12-31	Utfall 2021-12-31	Budget helår 2022
Verksamhetens intäkter	72,7	73,2	65,1
Personalkostnader	-316,3	-291,5	-318,4
Övriga kostnader	-342,4	-327,6	-314,9
Avskrivningar/nedskrivningar	-0,6	-0,5	-0,8
Internränta	0,0	0,0	-0,1
Resultat före kommunbidrag	-586,6	-546,4	-569,1
Kommunbidrag	569,1	558,6	569,1
Resultat efter kommunbidrag	-17,5	12,2	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	-0,3	0,0
Årets resultat	-17,5	11,9	0,0
Investeringar	1,4	6,0	5,6
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

Resultatanalys och investeringsanalys

Socialnämnden redovisar ett resultat för 2022 på minus 17,5 mnkr.

Resultatet för hela Välfärd Gävle för 2022 är plus 3,2 mnkr.

De största negativa avvikelserna inom socialnämndens verksamheter finns inom utredningsenhet vuxen (-9,6 mnkr), barn (-9,1 mnkr) och ungdom (-16,4 mnkr). Till stor del har dessa avvikelser att göra med mer externa placeringar än budget och merkostnader på grund av

tillfälligt inhyrd personal. Placeringar av ungdomar i kriminalitet eller med psykisk ohälsa har ökat under större delen av 2022.

De negativa avvikelserna vägs delvis upp av positiva avvikelser inom bland annat Rekryteringsenheten (0,9 mnkr) och enheten för våld i nära relationer (3,1 mnkr). Dessa positiva avvikelser beror till stor del på ersättningar från migrationsverket för skyddat boende eller att vi inte har lyckats rekrytera familje- eller jourhem i den omfattning som var planerad. Det finns även ett flertal mindre avvikelser som påverkar nämndens resultat positivt och dessa beror till stor del på att verksamheten inte har kunnat ersätta vakanta tjänster i den omfattning som var planerat.

En stor del av det positiva utfallet (13,1 mnkr) återfinns i medel som ännu inte har fördelats i budgeten för 2022. Dessa medel täcker till viss del de kostnadsavvikelser som finns inom utredningsenheterna barn, ungdom och vuxen.

Utfallet på investeringsverksamheten är ,4 mnkr av den totala budgeten på 5,6 mnkr. Alla medel har inte hunnit användas under verksamhetsåret. Kvarstående medel kommer nämnden föreslå ombudgeteras till 2023.

6 Förväntad utveckling

Nämnden hänvisar till underlaget till verksamhetsdialog 1 juni som lämnades till kommunstyrelsen 30 maj, där framtid och förväntad utveckling redovisas för kommande period och år.

Beslutsärende:
Socialnämndens internbudget
2023
8
22SON201

Missiv

2023-02-10

Diarienummer: 22SON201

Handläggare:

Emma Edorsson
026-17 88 37
emma.edorsson@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Internbudget 2023 för Socialnämnden

Förslag till beslut

Att anta förslag till internbudget 2023,

Att ge Valfärd Gävle uppdraget att i verkställighet bedriva en mer effektiv verksamhet och till nämnden återkomma med förslag där syftet är att undersöka möjligheterna att avsluta, bedriva verksamheter effektivare eller med andra lösningar, för att nämnden ska ha en långsiktig hållbar ekonomisk utveckling,

Att till socialnämndens egen nämndsverksamhet 2023 anvisas 1 545 tkr, samt

Att socialnämnden ger Valfärd Gävle i uppdrag att under 2023 fortsätta arbetet med att utveckla budgetmodeller för fler av verksamheterna i riktning mot volymbaserade ersättningar

Ärendebeskrivning

I likhet med internbudget för 2022 har de tre nämnderna som tillsammans ansvarar för verksamheten inom Sektor Valfärd, sett behovet av att ha en likartad struktur i sina beslut om internbudget. Med detta som utgångspunkt har förslag till internbudget upprättats för socialnämnden.

Ordförande föreslår att budgeten för socialnämndens egen nämndsverksamhet ska uppgå till 1 545 tkr för 2023.

I den bifogade tjänsteskrivelsen redovisas förslag till internbudget enligt de förutsättningar som beslutats av kommunfullmäktige.

Magnus Höjer

Sektorchef

Välfärd Gävle

Tjänsteskrivelse

2023-02-10

Diarienummer: 22SON201

Handläggare:

Nämnd:

Emma Edorsson
026-17 88 37
emma.edorsson@gavle.se

Socialnämnden

Socialnämndens internbudget 2023

Ärendebeskrivning

Merparten av socialnämndens verksamheter blir kompenserade för sina kostnadsökningar 2023.

Olika effektiviseringsåtgärder som påbörjats under 2022 förutsätts i huvudsak att fortsätta gälla även under 2023 och då med helårseffekt. Återbesättandeprovning för vakanta och nyinrättade tjänster tillämpas inom Valfärd Gävle. Detta innebär att överordnad chef fattar beslut om tjänsten får återbesättas eller inte.

Förutsättningarna inför arbetet med socialnämndens internbudget för 2023 kan övergripande sammanfattas enligt följande:

Förutsättning	Belopp mkr
Beslutad ram i kommunfullmäktige 2022-12-12 (kommunbidrag inkl. krav på ramanpassning med 6,1 mkr)	604,5
Bedömda externa intäkter i förslaget till internbudget	71,7
Summa socialnämndens budgetomslutning	675,7

1 545 tkr av beloppet föreslås anvisas till socialnämndens egen nämndsverksamhet.

Resterande intäkter och kostnader fördelas till de verksamheter inom Valfärd Gävle som socialnämnden har direkt ansvar för, och till de verksamheter som socialnämnden har ett gemensamt ansvar för tillsammans med omvårdnadsnämnden och arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden. Socialnämndens andel av de gemensamma kostnaderna fastställas i samband med senast genomförda bokslut. Fördelningen till de olika verksamheterna sker enligt de principer som beskrivs nedan.

Omsorgsprisindex (OPI) är ett index som Sveriges Kommuner och Landsting tar fram och används inom landets omsorgsverksamheter som riktmärke för kostnadsutvecklingen. För 2022 är det fastställda OPI 1,9 % använt som en del i budgetarbetet, men även det preliminära OPI för 2023, 3,5 % har också använts på grund av det osäkra ekonomiska läget.

Den 1 januari 2023 går kommunen från ett förmånsbestämt till avgiftsbestämt pensionssystem och pensionsavsättningarna höjs, vilket nämnden kompenserats för.

Effektiviseringar

För att klara den långsiktiga välfärdsutmaningen ger Socialnämnden Valfärd Gävle uppdraget att i verkställighet bedriva en mer effektiv verksamhet och till nämnden återkomma med förslag där syftet är att undersöka möjligheterna att avsluta, bedriva verksamheter effektivare eller med andra lösningar, för att nämnden ska ha en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling.

Riktade uppdrag enligt kommunplan 2023

I kommunplanen för 2023 har kommunfullmäktige ställt sex riktade uppdrag till Socialnämnden. Uppdragen kommer till största del rymmas inom de ekonomiskt givna ramar som tilldelats nämnden eller genom de riktade medel som finns att äska hos kommunstyrelsen för arbete inom det förebyggande området. För uppdraget rörande fritidspeng inväntas besked från riksdagen innan detta kan införas då statliga medel förväntas.

Externa placeringar

Valfärd Gävle avser att även i budgeten för 2023 fortsätta att följa antalet placerade dygn, som alternativ till att bara lägga en ren ekonomisk budget för placeringarna. Detta innebär att Valfärd Gävle i sitt detaljbudgetarbete i, möjligaste mån, även lägger

en budgetnivå för antalet placerade dygn per priskategori för externa placeringar som speglar kostnadsnivån.

Det pågående utvecklingsarbetet rörande externa placeringar torde ge effekt under 2023. Samtidigt kan andra orsaker öka externa placeringar, framför allt arbetet riktat mot kriminalitet, varför nämnder behöver följa denna utveckling noggrant.

Tillståndsenheten

Från och med 2023 behöver Tillståndsenheten ett budgettillskott då verksamheten inte längre finansieras fullt ut via avgifter, detta då avgiftshöjningar inte gjorts under pandemin samt på grund av volymökningar (tillsyn av tobaks- och alkoholtillstånd). Tillskottet uppgår till 500 tkr för 2023.

Verksamheter i egenregi med kommunbidrag

Stora delar av socialnämndens verksamheter får hela eller delar av sin ersättning som en fast ersättning = ett kommunbidrag som ska täcka hela eller delar av verksamhetens kostnader.

Huvudprincipen för ersättningens storlek för dessa delar av verksamheten är att de får en uppräknings av 2022 års kommunbidrag med 1,0 % (OPI 1,9 % – 0,9 % = 1,0 %).

Övergripande ledning och administration

Inom övergripande ledning och administration sker finansieringen i huvudsak via kommunbidrag. Här gäller att det för vissa verksamheter sker en uppräknings av 2022 års kommunbidrag med 1,0 % (OPI 1,9% – 0,9 % = 1,0 %), men för vissa verksamheter sker budgetering utifrån en på olika sätt beräknad/bedömd uppskattning av budgetbelopp. Några verksamheter får intäkter i form av hyror, avgifter för olika tjänster och återsökning av moms för köp av omsorgsverksamhet.

Särskilda förutsättningar för gemensamma kostnader inom sektor Vårld som ska fördelas mellan de tre nämnderna

Huvudprincipen för de gemensamma kostnader som finns inom Vårld Gävle och berör mer än en av nämnderna är att alla kostnader och intäkter löpande bokförs på

den nämnd som är störst av de berörda nämnderna. De gemensamma kostnaderna ska sedan inför varje månadsskifte fördelas mellan berörda nämnder.

Fördelning kommer i huvudsak att ske utifrån hur stor andel av de gemensamma kostnaderna som respektive nämnd bedöms ha. Ambitionen är att använda enkla "fördelningsnycklar" för att fördelningen ska kunna beskrivas på ett enkelt sätt och vara transparant samt enkel att förstå.

"Fördelningsnycklarna" för 2023 bygger på personalkostnadsomslutning i verksamheterna exkl. chefer, med utgångspunkt i hur intäkter och kostnader är bokförda 2022-11-30 som ingångsvärde. Därefter görs en uppföljning av fördelningsnycklarna vid varje delår-/bokslut för eventuell justering. Justeringar mindre än 1 procentenhet görs inte under året, utan sker endast som ingångsvärde för budget.

Fördelningsnyckeln för 2023 är; Omvårdnadsnämnden 42,62 %, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden 40,31 % och Socialnämnden 17,07% av de gemensamma kostnaderna inom Valfärd Gävle.

Magnus Höjer

Sektorchef

Valfärd Gävle

**Beslutsärende:
Internkontrollrapport år 2022
för Socialnämnden**

9

Tjänsteskrivelse

2023-02-13

Diarienummer: 23SON22

Handläggare:

Martin Wagner
Tfn 026 - 17 92 27
martin.wagner@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Internkontrollrapport 2022 för Socialnämnden

Förslag till beslut

Att godkänna rapporten avseende genomförda kontroller enligt internkontrollplan 2022 för Socialnämnden, samt

Att överlämna rapporten till kommunstyrelsen och kommunrevisionen.

Ärendebeskrivning

Sektor Vårld har sammanställt internkontrollrapport avseende 2022 för Socialnämnden. Internkontrollrapporten grundar sig på Internkontrollplanen för 2022 och sker utifrån de risker som där identifierats och definierats.

Internkontrollrapporten grundar sig på de anvisningar som delgetts från Sektor styrning och stöd.

Internkontrollplanen utgår och sammanfattas utifrån tre huvudområden:

- Finansiell rapportering.
- Efterlevnad av externa och interna regelverk
- Verksamhetsrisker

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Vårld

Uppföljning Intern kontroll - 2022 (Socialnämnden)

Risk- eller Målområde	Risker	Kontrollmoment	Resultat 2022	Senaste kommentar
Finansiell rapportering	 Extern finansiell risk – felaktiga utbetalningar	Stickprov fakturor samt stickprov köp av verksamhet. <i>Löpande stickprov. Är fakturor korrekta samt är dessa korrekt handlagda?</i>	 Ingen avvikelse	2023-01-27 Kontroll av fakturor vid köp av verksamhet (placeringar) sker löpande. Inga avvikelser finns att rapportera vid detta tillfälle. (Emma Edorsson)
		Kontrollera att utbetalningar till uppdragstagare är korrekta. <i>Utbetalningar till uppdragstagare sker genom löneutbetalning via Personec (KS/SG) Uppföljning ska ske av avtal vid överväganden. Kontrollera samstämmighet med aktuella pågående uppdrag. Upprätta nya rutiner samt förbättra kontrollmiljön.</i>	 Större avvikelse	2023-02-13 Extern granskning har skett under våren 2022 med anledning av felaktiga utbetalningar till familjehem gällande nio olika mottagare. Utbetalningar har felaktigt skett via lön på grund av felaktig hantering och bristfälliga rutiner mellan familjehemsenhet och löneenhet (Sektor styrning och stöd). Slutrapport från denna externa granskning föredrogs socialnämnden på junisammanträdet. Uppföljning av status skedde på septembersammanträdet (i samband med delår 2). Samtliga nio ärenden är sedan december 2022 avslutade, vilket innebär full återbetalning eller förlikning. Implementering av förstärkta rutiner har skett, införande av arvoderingsmodul för att

			<p>ytterligare förstärka processen pågår första kvartalet 2023.</p> <p>(Martin Wagner)</p>
	<p> Intern finansiell risk – felaktig handläggning</p>	<p>Kontroll inköpskort First Card</p> <p><i>Finns underlag samt är dessa korrekta?</i></p>	<p> Inte kontrollerat 2023-01-27</p> <p>Ingen uppföljning gjord under 2022, sker våren 2023. Ett arbete har pågått under året för att se över hur både förskottskassor och FirstCard ska användas. Även ett arbete med digitala lösningar sker kommunövergripande.</p> <p>(Emma Edorsson)</p>
Efterlevnad av externa och interna regelverk	<p> Risk att kund lider skada då kvalitetsarbetet inte fungerar som avsett.</p>	<p>Handlingsplaner för kund/klient ska ha bäring på kvalitet och åtgärda brist</p> <p><i>Avser myndighetshandläggning</i></p>	<p> Ingen avvikelse 2022-09-20</p> <p>Urval av handlingsplaner har följts upp. Viss mindre variation finns men inga större avvikelser.</p> <p>(Martin Wagner)</p>
		<p>Olika beslut med lika beslutsunderlag</p> <p><i>Kunden ska få lika bedömning oavsett handläggare</i></p>	<p> Mindre avvikelse 2022-09-20</p> <p>Beslut följs upp och det förekommer emellanåt mindre variation mellan beslut då olika handläggare med likande beslutsunderlag. Dessa beslut diskuteras då gemensamt för att förbättra beslutsfattandet gentemot kund. Bedömningen är dock att detta är vanligt förbättringsarbete snarare än brist.</p> <p>Sektorn behöver dock framöver analysera beslut</p>

			gentemot extern drift jämfört med egen drift när statistikuttag och analysunderlag finns. Den sammanlagda bedömningen mindre avvikelse ska ses ur det ovan beskrivna sammanhanget att det idag saknas underlag för att analysera extern drift kontra egen drift. (Martin Wagner)
		Lång tid till beslut <i>För lång handläggningstid från aktualisering till beslut.</i>	 Ingen avvikelse 2023-02-13 Handläggningstider är överlag acceptabla eller goda. Ingen avvikelse. (Martin Wagner)
Ändamålsenlig och effektiv verksamhet	 Risk att sektorn ej har beredskap klara av extraordinära händelser	Upprättas krisberedskapsplaner för respektive kontor inom sektor Välfärd? <i>Krisberedskapsplaner ska upprättas (alternativt uppdateras) för respektive kontor under 2022.</i>	 Ingen avvikelse 2023-02-13 Genomfört enligt plan (Martin Wagner)
	 Risk att personal-/kompetensförsörjningen inte tillgodoser organisationens behov	Personalförsörjning - Brist på vikarier i verksamheten <i>Kommunens bemanningsenhet kan inte leverera tillräckligt med vikarier för att lösa bemanningen. Säkerställa att verksamheten får vikarier i rätt utsträckning och med rätt kompetens Kontrollera att rutinerna mellan verksamheterna och Bemanningenheten fungerar. Det gäller både en fungerande dialog</i>	 Ingen avvikelse 2022-09-20 Risken avser bemanningsproblematik och avser att/om bemanningenheten ska omhänderta behov. Det finns problematik med personalförsörjning men detta avser inte brist på vikarier i första hand

		<p>på övergripande nivå och rutiner inom verksamheterna och på Bemanningseenheten.</p>	(Martin Wagner)
		<p>(Kompetensförsörjning) Identifieras konkreta åtgärder utifrån givet politiskt uppdrag till Socialnämnden?</p> <p><i>Politiskt uppdrag: Socialnämnden uppdras att identifiera åtgärder för att förbättra villkoren och förutsättningarna för stärkt kvalitet, mer framgångsrik kompetensförsörjning och förbättrad arbetsmiljö i särskilt hårt belastade yrkesgrupper med mer komplexa uppdrag. Identifieras konkreta åtgärder utifrån detta uppdrag?</i></p>	<p> Större avvikelser 2023-02-13</p> <p>Avvikelse i form av att svårigheter finns inom delar av verksamheten att varaktigt bemanna organisationen vilket innebär påfrestningar för delar av verksamheten, framför allt utredningsenheterna.</p> <p>Pågår: Risk och konsekvensanalysarbete av upprättad kompetens och befogenhetstrappa gällande kompetensförsörjningen.</p> <p>(Martin Wagner)</p>

Internkontrollplan 2022

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Internkontrollplan.....	3
1.1 Finansiell rapportering	3
1.2 Efterlevnad av externa och interna regelverk	4
1.3 Ändamålsenlig och effektiv verksamhet.....	4

1 Internkontrollplan

1.1 Finansiell rapportering

Risker	Beskrivning	Riskenivå	Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig:	Periodicitet
<p>■ Extern finansiell risk – felaktiga utbetalningar</p>	<p>Kontroller att externa betalningar är korrekta. Rätt betalningsmottagare och till rätt belopp. Avser kontroll av leverantörsfaktura och kundfaktura. Inkluderar korrekt utbetalning till uppdragstagare samt köp extern verksamhet.</p>	12	<p>Stickprov fakturor samt stickprov köp av verksamhet.</p>	<p>Löpande stickprov. Är fakturor korrekta samt är dessa korrekt handlagda?</p>	Anders Paulsen	Tertial
			<p>Kontrollera att utbetalningar till uppdragstagare är korrekta.</p>	<p>Utbetalningar till uppdragstagare sker genom löneutbetalning via Personec (KS/SG) Uppföljning ska ske av avtal vid överväganden. Kontrollera samstämmighet med aktuella pågående uppdrag. Upprätta nya rutiner samt förbättra kontrollmiljön.</p>	Lena Hörnell	År
<p>■ Intern finansiell risk – felaktigt handläggning</p>	<p>Kontroll att handkassar, betalkort och klienternas egna medel hanteras korrekt och att korrekta underlag finns. Kontroll för att eliminera risker för bedrägeri.</p>	8	<p>Kontroll inköpskort First Card</p>	<p>Finns underlag samt är dessa korrekta?</p>	Anders Paulsen	Tertial

1.2 Efterlevnad av externa och interna regelverk

Risker	Beskrivning	Riskenivå	Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig:	Periodicitet
<p>Risk att kund lider skada då kvalitetsarbetet inte fungerar som avsett.</p>	<p>Fungerar kvalitetsarbetet som avsett? Används föreskrifter och ledningssystem? Rapporteras avvikelser enligt bestämmelser och beslut? Etc.</p>	12	<p>Handlingsplaner för kund/klient ska ha bäring på kvalitet och åtgärda brist</p>	<p>Avser myndighetshandläggning</p>	Lena Hörnell	Tertial
			<p>Olika beslut med lika beslutsunderlag</p>	<p>Kunden ska få lika bedömning oavsett handläggare</p>	Lena Hörnell	Tertial
			<p>Lång tid till beslut</p>	<p>För lång handläggningstid från aktualisering till beslut.</p>	Lena Hörnell	År

1.3 Ändamålsenlig och effektiv verksamhet

Risker	Beskrivning	Riskenivå	Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig:	Periodicitet
<p>Risk att sektorn ej har beredskap klara av extraordinära händelser</p>	<p>Finns ändamålsenligt beredskap för t ex pandemi, väderfenomen och långvarigt elbortfall?</p>	10	<p>Upprättas krisberedskapsplaner för respektive kontor inom sektor Valfärd?</p>	<p>Krisberedskapsplaner ska upprättas (alternativt uppdateras) för respektive kontor under 2022.</p>	Magnus Höijer	År
<p>Risk att personal-/kompetensförsörjningen inte tillgodoser organisationens behov</p>	<p>Tillgodoses organisationens behov gällande personalförsörjning och bemanning? Finns risk att yrkesgrupper inte kan rekryteras för att matcha verksamhetens krav</p>	20	<p>Personalförsörjning - Brist på vikarier i verksamheten</p>	<p>Kommunens bemanningsenhet kan inte leverera tillräckligt med vikarier för att lösa bemanningen. Säkerställa att verksamheten får vikarier i rätt utsträckning och</p>	Magnus Höijer	Tertial

Risker	Beskrivning	Riskenivå	Kontrollmoment	Beskrivning	Ansvarig:	Periodicitet
	och behov? Kan avse både kortsiktiga och långsiktiga behov.			med rätt kompetens Kontrollera att rutinerna mellan verksamheterna och Bemanningseenheten fungerar. Det gäller både en fungerande dialog på övergripande nivå och rutiner inom verksamheterna och på Bemanningseenheten .		
			(Kompetensförsörjning) Identifieras konkreta åtgärder utifrån givet politiskt uppdrag till Socialnämnden?	Politiskt uppdrag: Socialnämnden uppdras att identifiera åtgärder för att förbättra villkoren och förutsättningarna för stärkt kvalitet, mer framgångsrik kompetensförsörjning och förbättrad arbetsmiljö i särskilt hårt belastade yrkesgrupper med mer komplexa uppdrag. Identifieras konkreta åtgärder utifrån detta uppdrag?	Helena Vahlund, Magnus Höijer	År

Beslutsärende: Yttrande till
kommunrevisionen - Ansvar,
roller och befogenheter i
politiska- och
förvaltningsorganisationer

10

22SON223

Tjänsteskrivelse

2023-02-14

Handläggare:

Martin Wagner
026-17 92 27
martin.wagner@gavle.se

Diarienummer: 22SON223

Nämnd:

Socialnämnden

Yttrande - Revisorernas granskning av ansvar, roller och befogenheter i politiska och förvaltningsorganisationen

Förslag till beslut

Att anta yttrandet som sitt eget, samt

Att överlämna yttrandet till Revisionskontoret.

Ärendebeskrivning

1. Ärendet i korthet

Kommunens revisorer har granskat vissa ansvarsfrågor kopplade till Gävle kommuns organisation. Det gäller vissa ansvarsfrågor både i den politiska organisationen (POG) och i kommunens förvaltningsorganisation (FOG). I rapporten lyfter revisorerna bland annat upp frågor om arbetsmiljöansvar, rapport och redovisning av kommunens systematiska arbetsmiljöarbete och hur delegationer förhåller sig till kommunallagen samt redovisning av delegationsbeslut. Sektor Vårld Gävle, via strateg kvalitet och verksamhetsutveckling, har upprättat ett yttrande i anledning av granskningsrapporten.

De eventuella förändringar som kan behöva göras med anledning av granskningsrapporten kommer att samordnas med uppdraget till Kommunstyrelsen som ska belysa hur kommunens förvaltningsorganisation påverkar möjligheten till insyn, ansvarstagande och uppföljning för nämnderna.

2. Ansvaret för de anställda i Gävle kommun

Revisorernas inställning är att kommunstyrelsen är utförarnämnd avseende förvaltningsstöd. Med förvaltningsstöd avses stöd genom anställda att utföra verksamhet. Detta innebär att nämnderna är beställare av förvaltningsstöd. På så sätt finns det en beställar- och utförarmodell som inte är tillräckligt tydliggjord i de av fullmäktige antagna reglementena.

Nämndens bedömning

Revisorernas uppfattning att kommunstyrelsen ska tillhandahålla förvaltningsstöd avseende anställda och att det därmed finns en beställar-utförarmodell är svår att förstå sig på. Nämnden anser att en uttalad beställar- och utförarmodell inte har införts och att ambitionen inte heller har varit att införa en sådan modell. Ett reglemente ska i huvudsak reglera nämndernas verksamhet och arbetsformer vilket de gör idag. Varje nämnd avgör själv inom ramen för sin budget vilken omfattning av personal som behövs, och sektorn genomför detta, t ex genom anställningar av medarbetare.

3. Befogenheter inom förvaltningsorganisationen

Revisorerna konstaterar att det både i det gemensamma reglementet och i kommundirektörens instruktion framgår att denne är förvaltningschef för kommunens enda förvaltning. Eftersom nämnderna numera inte har någon egen förvaltning, och då kommundirektören är förvaltningschef, går det inte att jämställa sektorcheferna med förvaltningschef i kommunallagens mening. Det innebär i grund och botten att en sektorchef inte har någon rätt att vidaredelegera sitt beslutsmandat eftersom kommunallagen föreskriver att enbart en förvaltningschef har rätt att vidaredelegera sin beslutanderätt.

Nämndens bedömning

Begreppet förvaltningschef i kommunallagen avser alltså den person som är chef över nämndens förvaltning. Den omständigheten att Gävle kommun, i reglementen och i kommundirektörens instruktion, uttalat att kommundirektören är förvaltningschef över kommunens enda förvaltning medför inte att kommundirektören i strikt mening är den

rättsligt giltiga förvaltningschefen – även om denne är chef över sektorcheferna. Istället är det sektorcheferna som i rättslig mening är förvaltningschefer över nämndernas förvaltningar och kommundirektören är chef över den förvaltning som finns under styrelsen. Sektorerna kan alltså, i juridisk mening, sägas motsvara nämndernas förvaltningar

4. Ansvar och uppföljning av arbetsmiljön i den politiska organisationen

Revisorerna anser att arbetsmiljöansvaret i den politiska organisationen är otydlig. Enligt revisorernas bedömning har nämnderna ett arbetsmiljöansvar eftersom arbetsmiljölagen föreskriver att lagen är tillämplig ”för varje verksamhet i vilken arbetstagare utför arbete för en arbetsgivares räkning”.

Nämndens bedömning

Att tydliggöra definitioner av organisationen, samt tydliggöra avgränsningar, är en förutsättning för att de nu två valda organisationsformerna ska kunna samverka på ett effektivt sätt. Men det finns utmaningar med att fördela det mellan nämnder givet förvaltningsorganisationen. Frågan om nämndernas eventuella arbetsmiljöansvar behöver utredas närmare, särskilt med beaktande att de tre välfärdsnämndernas förvaltningsstöd utgörs av en sektor, Välfärd Gävle, där behovet av ett sammanhållen, koordinerad, arbetsgivarpolitik är en förutsättning. Att tre nämnder var för sig skulle ha arbetsmiljöansvar för funktionen sektorchef som utgörs av en (1) anställd skulle inte fungera rent principiellt och inte heller i praktiken.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Välfärd Gävle

Socialnämnden har ålagts yttra sig över ” Revisorernas granskning av ansvar, roller och befogenheter i politiska och förvaltningsorganisationen”.

Remissyttrandet hanteras av Socialnämnden vid sammanträdet den 21 februari 2023. Martin Wagner, strateg för kvalitets- och verksamhetsutveckling, har varit ansvarig handläggare i ärendet.

Missiv

Dnr 22REK10
2022-11-24

Arbetsmarknads- och
Funktionsrättsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Omvårdnadsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Socialnämnden
Utbildningsnämnden
Överförmyndarnämnden

Begäran om yttrande: Ansvar, roller och befogenheter i politiska- och förvaltningsorganisationen

Bakgrund och syfte

I samband med beslut om ny politisk organisation och antagande av reglementen december 2018 förändrades förvaltningsorganisationen. Den tidigare organiseringen med en nämnd en förvaltning ersattes av en förvaltning. Kommunstyrelsen blev arbetsgivaransvarig och anställningsmyndighet. Personal är anställd under kommunstyrelsen och verkar inom berörda nämnders verksamhet. Nämnderna har fortsatt verksamhetsansvaret men ingen egen förvaltning att styra för utförandet av verksamheten. I och med att anställda är en central resurs i verksamhetens utförande blir nämnderna beroende av kommunstyrelsens tillhandahållande av anställda för att uppnå fullmäktiges mål och uppdrag. Detta kan få konsekvenser vad gäller nämndernas möjlighet att styra utförandet av verksamheten. Risk finns att arbetsgivaransvar och verksamhetsansvar mellan styrelsen och nämnderna inte är tillräckligt tydliggjort. Vidare har en form av beställar- och utförarsystem införts i förvaltningsorganisationen med kommunstyrelsen som utförare och nämnderna som beställare av förvaltningsstöd i form av personal. Beställar- och utförarsystem ställer krav på tydlighet i relationen mellan kommunstyrelsen och nämnderna.

Beslutsfattandet kan påverkas av en förändring i förvaltningsorganisationen. Det gäller för nämnderna att se till att beslutanderätt delegeras till rätt delegat och att den beslutanderätt som delegeras är inom nämndens ansvarsområde. Om nämnden valt att delegera beslutanderätt ökar kraven på dess intern kontroll när en beslutsfattare beslutar på nämndens vägnar. Granskning av avtalshantering (2021) visade på brister i flera av nämndernas delegationsordningar när det gäller befogenhet att besluta om inköp och upphandling. Risk finns att nämnderna inte säkerställt att befogenhet att fatta beslut utgår ifrån kommunallag och kommunens regler samt styrdokument.

Corona-pandemin aktualiserade frågor om arbetsmiljö bland kommunens verksamheter och vilket arbetsmiljöansvar som kommunstyrelsen respektive nämnderna har. Revisionen har vid dialogmöten under 2021 frågat nämnder om roll- och ansvarsfördelningen för kommunens personal och arbetsmiljöansvaret. Arbetsmiljöansvaret fastslås inte på ett enhetligt sätt i kommunens styrdokument varav det finns en risk att arbetsmiljöansvaret inte är tydliggjort i den politiska organisationen. Detta kan medföra att det systematiska arbetsmiljöansvaret inte bedrivs i enlighet med regelverk.

Granskningens syfte är att bedöma dels om ansvaret för kommunens personal mellan kommunstyrelsen och nämnderna är tydligt, dels om styrelsen och nämnderna fördelat ansvar och befogenheter i enlighet med lagar, föreskrifter och kommunens styrdokument. Med nämnderna avses arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, omvårdnadsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och överförmyndarnämnden.

Granskningsresultat¹

- Har styrdokument fastställts som på ett tillräckligt sätt tydliggör roll- och ansvarsfördelning rörande personal mellan kommunstyrelsen och nämnderna? **Delvis**
- Har befogenhet att fatta beslut tilldelats i enlighet med aktuellt regelverk? **Delvis**
- Har arbetsmiljöansvaret i såväl politiska organisationen som förvaltningsorganisation fördelats enligt regelverk? **Delvis**
- Har uppföljning systematiska arbetsmiljöarbetet gjorts? **Ja**

Rekommendationer

Mot bakgrund av vad som framkommit i granskningen lämnas rekommendation(er) till berörd nämnd (se granskningsrapport).

De förtroendevalda revisorernas begär nämndens yttrande:

---

¹ Revisionsfrågorna besvaras med ja, delvis eller nej.

Med anledning av det som framkommer i granskningsrapporten vill revisorerna ha nämndens kommentarer till de brister som noteras och rekommendation(er) rörande nämnden som rapporten innehåller.

Revisorerna önskar ett yttrande från nämnden senast 2023-03-01.

Revisorerna i Gävle kommun

EK Hamilton

Eva-Karin Hamilton

Revisorskollegiets ordförande

Gunilla Beckman Ljung

Gunilla Beckman Ljung

Revisionschef

Bilaga: Granskningsrapport ansvar, roller och befogenheter i politiska- och förvaltningsorganisationen

REVISIONSKONTORET

Granskning av ansvar, roller och befogenheter i politiska- och förvaltningsorganisationen

Andreas Halvarsson, certifierad kommunal re-
visor
Gunilla Beckman Ljung, revisionschef
kvalitetssäkring

Gävle kommun 2022-11-24

Dnr: 22REK10

www.gavle.se

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	3
2.	Utgångspunkter för granskningen	4
2.1	Bakgrund	4
2.2	Syfte och revisionsfrågor	5
2.3	Avgränsning	5
2.4	Revisionskriterier	6
2.5	Ansvarig nämnd/styrelse	6
2.6	Metod	6
3.	Ansvar för anställda i politiska organisationen	7
3.1	Reglementen	7
3.1.1	Beredning av reglementena	7
3.1.2	Centrala iakttagelser i reglementen	7
3.2	Kommunplan 2022	9
3.3	Bemanningsenhet och kompetensförsörjningsenhet	9
3.4	Behov av anställda och kostnader för anställda	10
3.5	Övriga iakttagelser	10
3.6	Bedömning	11
4.	Befogenheter inom förvaltningsorganisationen	13
4.3	Bedömning	13
4.4	Kommunstyrelsens delegationsordning	14
4.5	Bedömning	15
4.6	Utbildningsnämndens delegationsordning	17
4.7	Bedömning	18
4.8	Samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning	18
4.9	Bedömning	19
4.10	Övriga nämnders delegationsordningar	20
4.10.1	Välfärdsnämndernas delegationsordning	20
5.	Ansvar och uppföljning för arbetsmiljön i den politiska organisationen	20
5.3	Bedömning	21
5.4	Ansvar i förvaltningsorganisationen	22
5.5	Bedömning	23
5.6	Uppföljning av arbetsmiljö	23
5.7	Bedömning	24
	Bilaga 1 Bestämmelser i reglementen	25

1. Sammanfattning

I fördelning av ansvar och befogenheter i reglementen, delegationsordningen eller i andra styrdokument är det väsentligt att klart framgår vilket ansvar och befogenhet som vilar på nämnd eller tjänstemän. Fördelning av ansvar avseende anställda varierar beroende på ansvarsområde.

Beställar- och utförarsystemet för förvaltningsstöd¹ avseende anställda är inte införlivat i reglementen. Alltså att kommunstyrelsen ska tillhandahålla förvaltningsstöd medan nämnder ska beställa förvaltningsstöd för utförande av verksamhet. Hur beställar- och utförarsystemet ska hanteras internt behöver närmare framgå av ett styrdokument. Exempelvis vilka beslut nämnden får fatta inom ramen för sitt verksamhetsansvar vice versa kommunstyrelsen inom sitt arbetsgivaransvar. Därtill hur mellanhavanden mellan nämnden och kommunstyrelsen ska regleras och vilka villkor som ska ställas. Denna reglering aktualiseras genom nämndens revisionsansvar inför fullmäktige då nämnderna är beroende av kommunstyrelsens utförande. Regleringen blir förutsättningen för nämnden att kunna styra, leda, kontrollera och följa upp styrelsens utförande av verksamhet. Samtidigt behöver nämnden styra frågor kopplade till uppdraget som styrelsen utför. Alltså besluta om kvalitet, inriktning och omfattning för utförandet. Ovanstående är frågor som nämnden i normalfallet beslutar om i en organisation där nämnden styr över sin egen förvaltning.

Den verksamhet som nämnderna bedriver omfattas av arbetsmiljölagen. Det innebär att även arbetsmiljöansvaret behöver omfatta även nämnderna och inte enbart kommunstyrelsen. I nuvarande ansvarsfördelning behöver kommunstyrelsen i högre grad säkerställa, för att kunna försäkra sig att det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) fungerar, att den årliga uppföljningen genomförs i alla verksamheter. Arbetsmiljöansvaret är i princip fördelat i förvaltningsorganisationen. Riktlinjen för arbetsmiljö och hälsa som närmare anger kommunstyrelsens uppgifter i SAM behöver tydliggöras i hur styrelsen fördelar uppgifter till tjänstemän.

Befogenheterna att fatta beslut har i vissa delar inte fördelats enligt kommunallag, eller inom det ansvar som nämnderna har enligt sitt reglemente. Av styrdokument och intervjuer framgår att enbart kommundirektören är förvaltningschef och därmed den tjänsteman som enligt kommunallagen har befogenhet att vidaredelegera beslutanderätt. Styrelsen har dock gett sektorchef, som inte är förvaltningschef i kommunallagens mening, samma befogenhet som kommundirektör att vidaredelegera beslutanderätt. Konsekvensen är att vissa nämnder i sin delegationsordning också gett sektorchef befogenhet att vidaredelegera beslutanderätt. Vidare har en tjänsteman delegerat beslutanderätter till tjänstemän fast endast en nämnd kan delegera beslutanderätt. Det finns även exempel på beslutanderätter där det inte klart framgår vilken rätt som delegeras och beslutanderätter som inte ligger inom nämndens ansvar. Att fattade delegationsbeslut avseende anställda inte anmälts till kommunstyrelsen innebär att dessa inte vunnit laga kraft. Sammantaget behöver både kommunstyrelsen och berörda nämnder säkerställa en tillräcklig styrning, ledning och kontroll när en beslutsfattare beslutar på styrelsens eller nämndens vägnar.

---

¹ Med förvaltningsstöd avses stöd genom anställda för att utföra verksamhet.

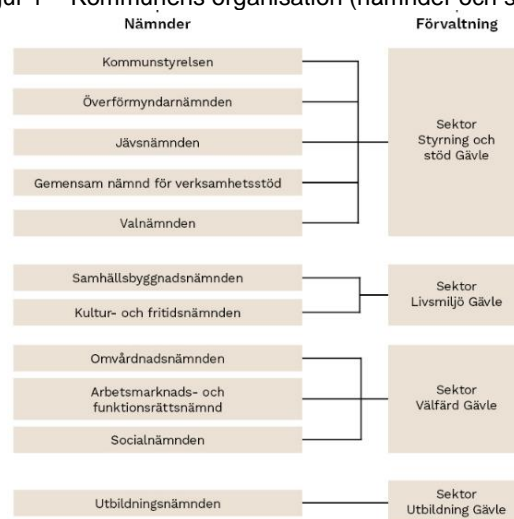
Rekommendationer till kommunstyrelsen och nämnderna redovisas i rapporten under aktuella avsnitt.

2. Utgångspunkter för granskningen

2.1 Bakgrund

I samband med beslut om ny politisk organisation och antagande av reglementen december 2018 förändrades förvaltningsorganisationen. Den tidigare organiseringen med en nämnd en förvaltning ersattes av en förvaltning, organiserad enligt nedanstående figur.

Figur 1 – Kommunens organisation (nämnder och sektorer)

(Figuren är hämtad från kommunens webbplats)

Kommunstyrelsen blev arbetsgivaransvarig och anställningsmyndighet. Personal är anställd under kommunstyrelsen och verkar inom berörda nämnders verksamhet. Nämnderna har fortsatt verksamhetsansvaret men ingen egen förvaltning att styra för utförandet av verksamheten. I och med att anställda är en central resurs i verksamhetens utförande blir nämnderna beroende av kommunstyrelsens tillhandahållande av anställda för att uppnå fullmäktiges mål och uppdrag. Detta kan få konsekvenser vad gäller nämndernas möjlighet att styra utförandet av verksamheten. Risk finns att arbetsgivaransvar och verksamhetsansvar mellan styrelsen och nämnderna inte är tillräckligt tydliggjort. Vidare har en form av beställar- och utförarsystem införts i förvaltningsorganisationen med kommunstyrelsen som utförare och nämnderna som beställare av förvaltningsstöd². Beställar- och utförarsystem ställer krav på tydlighet i relationen mellan kommunstyrelsen och nämnderna.

Beslutsfattandet kan påverkas av en förändring i förvaltningsorganisationen. Det gäller för nämnderna³ att se till att beslutanderätt delegeras till rätt delegat och att den beslutanderätt som delegeras är inom nämndens ansvarsområde. Om nämnden valt att delegera beslutanderätt ökar kraven på dess intern kontroll när en beslutsfattare beslutar på nämndens

² Med förvaltningsstöd avses stöd genom anställda för att utföra verksamhet.

³ Med nämnden avses: arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, omvårdnadsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden respektive överförmyndarnämnden.

vagnar. Granskning av avtalshantering (2021) visade på brister i flera av nämndernas delegationsordningar när det gäller befogenhet att besluta om inköp och upphandling. Risk finns att nämnderna inte säkerställt att befogenhet att fatta beslut utgår ifrån kommunallag och kommunens regler samt styrdokument.

Corona-pandemin aktualiserade frågor om arbetsmiljö bland kommunens verksamheter och vilket arbetsmiljöansvar som kommunstyrelsen respektive nämnderna har. Revisionen har vid dialogmöten under 2021 frågat nämnder om roll- och ansvarsfördelningen för kommunens personal och arbetsmiljöansvaret. Enligt kommunstyrelsens reglemente ansvarar styrelsen för arbetsmiljön. Nämnderna har enligt sina reglementen verksamhetsansvaret. Risk finns att arbetsmiljöansvaret inte är tydliggjort i politiska organisationen respektive förvaltningsorganisationen. Vilket kan medföra att det systematiska arbetsmiljöansvaret inte bedrivs i enlighet med regelverk⁴

2.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma dels om ansvaret för kommunens personal mellan kommunstyrelsen och nämnderna är tydligt, dels om styrelsen och nämnderna fördelat ansvar och befogenheter i enlighet med lagar, föreskrifter och kommunens styrdokument. Följande revisionsfrågor har identifierats⁵:

- 1) Har styrdokument fastställts som på ett tillräckligt sätt tydliggör roll- och ansvarsfördelning rörande personal mellan kommunstyrelsen och nämnderna?
- 2) Har befogenhet att fatta beslut tilldelats i enlighet med aktuellt regelverk?
- 3) Har arbetsmiljöansvaret i såväl politiska organisationen som förvaltningsorganisation fördelats enligt regelverk?
- 4) Har uppföljning systematiska arbetsmiljöarbetet gjorts?

2.3 Avgränsning

Granskningen omfattar följande nämnder: arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, omvårdnadsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och överförmyndarnämnden. Därtill omfattar granskningen medarbetare anställda under kommunstyrelsen.

Jävsnämnden, gemensam nämnd för verksamhetsstöd och valnämnden omfattas inte av granskningen.

Delegationsordningarna har granskats på övergripande nivå med inriktning på hur nämnden delegerar avseende anställda och arbetsgivarfrågor samt hur delegationsbeslut anmäls till nämnden.

Hur uppgifter fördelats i det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) har avgränsats till kommundirektör och sektorchef. Det innebär att granskningen inte har omfattat hur uppgifter fördelats längre ner i förvaltningsorganisationen.

---

⁴ Arbetsmiljölög, arbetsmiljöverkets föreskrifter och kommunen styrdokument.
⁵ Revisionsfrågorna besvaras med ja, delvis eller nej.

2.4 Revisionskriterier

Revisionskriterierna ligger till grund för de analyser, slutsatser och bedömningar som görs. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av:

- Kommunallagen: 5 kap. 28 §. 6 kap. 6 §, 37–38 §§, 40 §. 7 kap. 5–6 §§
- Arbetsmiljölagen: 1 kap. 2 §, 3 kap. 2 §.
- Arbetsmiljöverkets föreskrifter:
  - Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1).
- Reglementen för: arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, omvårdnadsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och överförmyndarnämnden.

2.5 Ansvarig nämnd/styrelse

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, omvårdnadsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och överförmyndarnämnden.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer. Tjänsteman som har intervjuats eller besvarat skriftliga frågor är: kommundirektör, sektorchefer, HR-direktör, jurist, förhandlingschef, ekonomi- chefer, HR-chef och kommunsekreterare. Samtliga har givits möjlighet att komma med synpunkter på rapportutkastet för att säkerställa att revisionsrapporten bygger på korrekta fakta och uttalanden.

3. Ansvar för anställda i politiska organisationen

3.1 Reglementen

3.1.1 Beredning av reglementena

Under 2018 skedde flera förändringar i den politiska- och förvaltningsorganisationen. I maj antog fullmäktige POG-kommitténs förslag till politisk organisation. Förändringarna i den politiska organisationen handlade i korthet om att flytta ansvar för olika uppgifter mellan nämnderna.⁶ Dessa förändringar i ansvar medförde även förändringar inom förvaltningen. Utiifrån förslag till politisk organisation uppdrogs kommunstyrelsen att bereda nya reglementen. Vidare fastslog fullmäktige att innan omorganiseringen skulle en riskbedömning av organisationsförändringens konsekvenser på personal göras. Riskbedömningen skulle presenteras på ett kommunstyrelsesammanträde innan själva beslutet om omorganisering. En risk- och konsekvensanalys genomfördes och anmäldes som för kännedom till kommunstyrelsen den 28 augusti 2018.

I intervjuer beskrivs att det under 2018 togs fram en FOG (förvaltningsorganisation), som utgår ifrån POG-kommitténs förslag. FOG:en inte är beskriven i ett samlat dokument utan beskrivs på olika ställen såsom på intranätet och i skriftligt svar⁷ på frågor om FOG:en.

Under hösten 2018 beredde kommunstyrelsen fram förslag till nya reglementen, ett gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder (benämns härnäst gemensamma reglementet) och ett reglemente per nämnd. Den stora förändringen i både det gemensamma reglementet och reglementet per nämnd var att kommunstyrelsen blev arbetsgivaransvarig och anställningsmyndighet för samtliga anställda i kommunen. Förvaltningarna slogs samman till en gemensam förvaltningsorganisation. Syftet med förändringen beskrivs, i förslag till nya reglementen, öka förutsättningarna att stärka det viktiga arbetsgivararbetet. Likaså möjliggöra en enhetlig arbetsgivarpolitik för samtliga medarbetare i kommunen. Intervjuade uppger också att syftet var att skapa en stabil förvaltningsorganisation över tid oavsett politisk organisation. Av förslaget framgår ingen konsekvensanalys eller juridisk utredning om hur omorganiseringen kommer påverka kommunstyrelsens och nämndernas ansvar samt förutsättning för att kunna utföra verksamheten. Alla reglementen antogs av fullmäktige i december 2018.

3.1.2 Centrala iakttagelser i reglementen

Kommunstyrelsens och nämndernas ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar för förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess samtliga arbetstagare. Arbetsgivaransvaret omfattar, i enlighet med fastställda policydokument och riktlinjer ansvar för bland annat organisation, kultur och värdegrund, samverkan, medarbetarskap, chef- och ledarskap, arbetsmiljö, kompetensförsörjning, inkludering, jämställdhet och likabehandling, pension, anställning och lönebildning. Förhållanden som ger förutsättningar och viljeriktning för en hållbar och attraktiv arbetsgivare. Vidare ansvarar styrelsen för arbetsmiljön i kommunen och som arbetsgivarföreträdare för det systematiska

⁶ Exempelvis samla ansvaret för arbetsmarknadsåtgärder och försörjningsstöd under arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.

⁷ Dnr: 18KS63-12.

arbetsmiljöarbetet, samt att verksamheten bedrivs i enlighet med arbetsmiljölagen och föreskrifter om arbetsmiljö.

Nämnderna ansvarar för att dess verksamhetsuppdrag är tydligt och ändamålsenligt organiserat. Detta så att de förtroendevalda kan ta nödvändigt ansvar med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och ramar samt övriga styrdokument, lagar och andra författningar för verksamheten (se bilaga 1 för ytterligare beskrivning av styrelsens och nämndernas ansvar).

Arbetslöshetsnämnd

Enligt lag om arbetslöshetsnämnd ska varje kommun ha en arbetslöshetsnämnd. I lagen fastslås de uppgifter som ankommer på en arbetslöshetsnämnd. Vilken nämnd som explicit är arbetslöshetsnämnd framgår inte av reglementena. Däremot uppger intervjuade att ansvaret som kommunens arbetslöshetsnämnd ingår i arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens (AFN) ansvar att vidta åtgärder som förebygger arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet.

Intervjuad uppger att i kommande revidering av reglementen kommer det förtydligas att AFN är kommunens arbetslöshetsnämnd och svarar för de uppgifter som ankommer på en sådan nämnd.

Kollektivavtal

Med stöd av lag om vissa kommunala befogenheter kan en kommun uppdra åt till exempel Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) teckna kollektivavtal eller på ett sätt reglera anställningsvillkor för anställda i den kommunen. Denna möjlighet finns inskriven i SKR:s förslag till reglemente.

Kommunstyrelsen har enligt sitt reglemente inte ovanstående möjlighet. I stället uppger intervjuade att frågor om kollektivavtal eller andra regleringar av anställningsvillkor hanteras av kommunen och HR-enheten. Kopplingen till SKR blir genom att lokala kollektivavtalen utgår ifrån SKR:s avtal.

Administrativ service mot ersättning

Enligt reglemente för kommunstyrelsen ska styrelsen efter uppdrag från kommunens nämnder och företag tillhandahålla bland annat övrig administrativ service mot ersättning. Granskningen visar att det inte finns en definition vilka administrativa tjänster som ska tillhandahållas. Det därmed oklart huruvida HR-tjänster ingår bland dessa tjänster.

Delegering av beslutanderätt

Ordningen i kommunallagen kapitel 5 är att fullmäktige beslutar i ärenden om sin verksamhet och om nämnder. Begreppet anställda omnämns inte bland dessa bestämmelser. Enligt kommunallagens kapitel 6–7 beslutar nämnderna i sin tur om sin verksamhet och sina anställda samt fördelning av beslutanderätt såsom delegering.

I det gemensamma reglementet är ordningen en annan än ovanstående. Detta genom att fullmäktige beslutat att ansvar för tillsättande av personella resurser för nämndernas verksamhet och organiseringen av dessa (verksamheten) delegeras från kommunstyrelsen via kommundirektör och sektorchefer. Följden blir att fullmäktige fastlår dels hur

beslutanderätt ska delegeras inom kommunstyrelsen, dels beskrivningar och uppgifter för anställda (kommundirektör och sektorchef).

Begrepp i kommunstyrelsens reglemente

I reglemente för kommunstyrelsen används flera värderingsord/värdeord som "tydlig", "ändamålsenlig" och "erforderlig". Det sistnämnda ordet uppges avse omfatta båda delegationer enligt kommunallag respektive arbetsmiljölag. Definition eller anvisning när och hur dessa ord uppnås framgår inte av reglementet.

3.2 Kommunplan 2022

Kommunplanen fastslår ingen roll- och ansvarsfördelning mellan kommunstyrelsen och nämnderna. Däremot lyfter intervjuad upp att kommunplanen innehåller inriktning och uppdrag med bäring på anställda. Vilka tangerar både kommunstyrelsen i egenskap av arbetsgivaransvarig samt anställningsmyndighet och berörda nämnders verksamhetsansvar. Ena exemplet på uppdrag är avskaffande av ofrivilliga delade turer som ska genomföras av kommunstyrelsen, omvårdnadsnämnden och arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden. Det andra exemplet på uppdrag är tydlig minskning av andelen tim- och korttidsvikarier som ska genomföras av kommunstyrelsen och omvårdnadsnämnden. Det tredje exemplet är socialnämndens uppdrag att identifiera åtgärder för en mer framgångsrik kompetensförsörjning och förbättrad arbetsmiljö.

3.3 Bemanningseenhet och kompetensförsörjningsenhet

Kommunstyrelsen beslutade i oktober 2017 att ha en gemensam vikarieanskaffning för anställda (anställningstid <sex månader) i kommunens verksamheter. Beslutet innebar att ett beställar- och utförarsystem infördes innan de nya reglementena antogs. Enligt uppgift har bemanningseenheten ett utföransvar som innebär att svara för utförandet av bemanning, rekrytering och tillsättning utifrån verksamhetens beställningar. Likaså svara för det övergripande arbetsgivaransvaret som innefattar anställningsförutsättningar och arbetsmiljöansvar. Verksamheten svarar för beställning av bemanning. Men också för dels tillsättning av tillfällig bemanning utanför bemanningseenhetens arbetstider, dels planera bemanning på andra sätt i de fall där tillfällig bemanning inte är möjlig.

Bemanningseenhetens arbetssätt är dokumenterade i sju instruktioner⁸. Det kommer att tas fram ett avtal (service level agreement) som klargör mellanhavandena mellan utförare och beställare samt förfarande vid en avvikelse. Intervjuad uppger att det finns flera forum på olika nivåer i förvaltningsorganisationen där avvikelser ska hanteras.

Intervjuade uppger att kommunstyrelsen och sektor styrning och stöd kommer göra en översyn av bemanningseenhetens organisering och arbetssätt.

Fullmäktige beslutade under 2021 att inrätta en gemensam kompetensförsörjningsenhet, i syfte att stödja verksamheten i rekrytering av anställda (anställningstid >sex månader). Även här infördes tillika utökades beställar- och utförarsystemet. Enligt en plan skulle rekryteringsstödet successivt implementeras under andra halvan av 2021. Likt bemanningseenheten svarar kompetensförsörjningsenheten för utföransvaret, alltså

⁸ Instruktionerna finns att tillgå på kommunens intranät, <https://ankaret.gavle.se/Kommunen/Medarbetarportalen/Bemanningseenheten/Rutiner-och-ansvarsomraden/>.

sköta delarna i rekryteringsprocessen, medan verksamheten beställer stöd.

3.4 Behov av anställda och kostnader för anställda

Av intervjuer framkommer nämndens behov av anställda sammanställs i budgetprocessens inledande skede, där nämnden innan sommaren inkommer till styrelsen med sitt budgetäskande. Behovet i form av antalet anställda/tjänster för att utföra verksamheten beskrivs inte i budgetäskandet. Ekonomiska ramar (där behovet ingår) för nämnderna fastställs slutligen genom kommunplanen, som i sin tur bryts ner genom verksamhetsplanen där personalkostnader specificeras i resultaträkningen. I budgetprocessen görs ingen formell beställning av anställda. Däremot i den löpande verksamheten görs som ovan beskrivet (se stycke 3.3) beställning av anställda (anställningstid <sex månader) och rekryteringsstöd.

Kostnader för anställda är uppdelat mellan finansförvaltningen, styrelsen och nämnderna. Intervjuade uppger att styrelsen svarar för friskvårdsbidrag, kostnader knutna till företagshälsovård och fackliga kostnader. Finansförvaltningen svarar bland annat för pensionskostnader. Övriga kostnader såsom arbetsgivaravgifter och lön svarar nämnderna för. Bemanningseenhetens och kompetensförsörjningseenhetens kostnader finansieras genom kommunbidrag som har omfördelats från nämnderna.

Intervjuade uppger att verksamhetsuppföljning med månadsrapporter, delårsrapporter och årsrapport är den primära rapporteringen där nämnden ska rapportera ändrade behov av anställda eller eventuella avvikelser för att fullgöra sitt verksamhetsansvar. Nämnden ska beskriva planerade åtgärder vid negativ resultatprognos.

3.5 Övriga iakttagelser

Kommunstyrelsens intern kontrollplan innehåller en måttlig risk (gul) om att regelverket för arbetsmiljö inte efterlevs i förvaltningsorganisationen. Risken kommer kontrolleras genom den årliga uppföljningen där svarsfrekvensen ska vara minst 80 %. Valfördsnämnderna har i sin respektive intern kontrollplan en hög risk (röd) att personal/kompetensförsörjningen, främst bemanningseenheten, inte tillgodoser verksamheternas behov.

Kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsrapporter per delår 1 och 2 innehåller beskrivningar med bäring på anställda, både ur ett arbetsgivarperspektiv och verksamhetsperspektiv:

- Kommunstyrelsen: Bemanningseenheten har haft stora utmaningar under pandemin att tillgodose behovet av anställda (anställning <sex månader) inom sektor välfärd och sektor utbildning.
- Samhällsbyggnadsnämnden: Pågående arbete med resursförstärkning och minska sårbarheten vid personalförändringar för att möta det ökade behovet av nämndens tjänster.
- Kultur- och fritidsnämnden: En verksamhet är beroende av anställda med anställningstid kortare än sex månader. Det anges att en verksamhet (Gasklockorna) ändrat arbetsuppgifter för vissa av sina anställda i syfte att behålla kompetens och personal.
- Utbildningsnämnden: Inom förskolan har anställningar övergått till månadsanställningar för vikarier i syfte att stärka upp verksamheten. Likaså har timanställda visstidsanställts för en ökad kontinuitet. Nämnden har tagit fram en egen

kompetensförsörjningsplan för bl.a. förskolan, som syftar till att kartlägga nuläget i utbildningssektorn samt identifiera kommande kompetensbehov.

- Omvårdnadsnämnden: Omstrukturering av personal har genomförts på vård- och omsorgsboendet Furugården och till boendet har det varit svårt att rekrytera finsktalande personal med adekvat utbildning.
- Socialnämnden: Genomförande av nämndens uppdrag har inneburit att en så kallad personalram setts över och en beredskapsplan tagits fram för hantering av ökad arbetsbelastning. En kompetens- och befogenhetstrappa har tagits fram.

Av utbildningsnämndens protokoll framgår att till nämnden har Skolverkets olika beslut om statsbidrag rörande anställda (till exempel fortbildning, anställning, höjda löner etcetera) anmälts löpande.

På arbetsgivarutskottets sammanträde i maj 2019 diskuterades kommunstyrelsens arbetsgivaruppdrag och gränsdragningen mellan nämnderna, kommunstyrelsen och arbetsgivarutskottet avseende uppföljning och återrapportering av arbetsgivar- och personalfrågor.

3.6 Bedömning

Vår bedömning är att det delvis fastställts styrdokument som tydliggör roll- och ansvarsfördelning mellan kommunstyrelsen och nämnderna. Fullmäktiges uppgift är att besluta om den kommunala nämndorganisationen. Enligt vår bedömning har fullmäktige beslutat att kommunstyrelsen ansvarar både för verksamheter och tillhandahåller tjänster åt nämnderna. Det sistnämnda innebär att styrelsen blir utförarnämnd, vilket framgår explicit av reglementet genom uppgiften att erbjuda administrativ service mot ersättning. Implicit framgår av reglementet att styrelsen tillhandahåller förvaltningsstöd⁹ till nämnderna i och med att de inte har en egen förvaltning. Denna uppgift förtydligas genom fullmäktiges beslut om inrättande av kompetensförsörjningsenhet och styrelsens beslut om gemensam vikarieanskaffning. Nämndernas ansvar är enbart för verksamheter och beställare av förvaltningsstöd avseende anställda. Sammantaget bedömer vi att beställar- och utförarsystemet för förvaltningsstöd avseende anställda behöver fastställas även i reglementen, så att det tydligt framgår att styrelsen tillhandahåller förvaltningsstöd medan nämnderna beställer förvaltningsstöd.

Hur beställar- och utförarsystemet ska hanteras internt framgår i viss grad av instruktioner för bemanningsenheten och budgetprocessen. Dessa dokument beskriver enbart vissa delar av systemet och är således inte heltäckande. Det behövs enligt vår bedömning ett styrdokument som närmare beskriver beställar- och utförarsystemet. Exempelvis hur mellanhavanden mellan nämnden och kommunstyrelsen ska regleras, vilka villkor (volym, kvalitet, uppföljning etc.) som ska ställas. Likaså vilka beslut nämnden respektive styrelsen får fatta avseende förvaltningsstöd inom sina respektive ansvar (verksamhet/arbetsgivare). För som stycke 3.5 visar, sett till det styrelsen och nämnderna utför, är rågången mellan verksamhetsansvar och arbetsgivaransvar inte helt tydlig.

---

⁹ Med förvaltningsstöd avses stöd genom anställda för att utföra verksamhet.

Utgångspunkten i kommunallagen är att nämnden själv avgör hur verksamheten lämpligast ska bedrivas. Denna självständighet är en viktig utgångspunkt utifrån ett ansvars perspektiv och nämndens så kallade revisionsansvar¹⁰ mot fullmäktige. I kommunen påverkas nämndernas möjligheter att utföra sitt uppdrag självständigt i och med att de är beroende av styrelsen som tillhandahåller förvaltningsstöd. Nämndens revisionsansvar mot fullmäktige är detsamma även när skötseln av en verksamhet överlämnas till en annan utförare. Eller i förhållandet till styrelsen som utför verksamhet för någon av nämnderna. Det finns därmed en risk för att nämnderna inte kan säkerställa sitt verksamhetsansvar och utföra sitt uppdrag från fullmäktige när nämnderna inte har egen rådighet över anställda.

Jämfört med en organisation med "en nämnd en förvaltning" kräver beställar- och utförarsystem en helt annan reglering och hantering för bibehållen tydlighet i roll- och ansvarsfördelningen. Kraven ökar på nämndens styrning, ledning, kontroll och uppföljning. Vår bedömning är att det saknas ett dokument (motsvarande överenskommelse) eller hänvisning till styrdokument, som reglerar villkoren mellan nämnden och styrelsen. Villkor för styrelsens uppdrag och utförande uttrycka på ett sådant sätt att de skyldigheter som följer av kommunallagen och fullmäktiges uppdrag kan styras och kontrolleras av nämnden. Det finns därmed en risk att nämndens intern kontroll över den verksamhet som styrelsen bedriver på nämndens uppdrag inte är tillräcklig, utifrån det långtgående ansvar som nämnden har för att självständigt leda, styra och kontrollera det arbete som utförs på uppdrag av annan part. Vidare bedömer vi att det heller inte finns något dokument som reglerar hur styrelsen ska återrapportera till nämnden. Det innebär att nämnden inte kan kontrollera styrelsens utförande av den verksamhet som nämnden enligt sitt reglemente är ansvarig för. En konsekvens av detta är att det blir svårt för nämnden att leda och styra styrelsens utförande av nämndens verksamhet. Vidare måste nämnden, utöver att besluta om vilka uppdrag som lämnas till styrelsen, även besluta om frågor kopplade till själva utförandet, det vill säga mål, inriktning, omfattning och kvalitet. Ovanstående är frågor som nämnderna i normalfallet beslutar om i en organisation där nämnderna beslutar om sin egen förvaltning samt anställda.

Vår bedömning är i övrigt att kommunstyrelsen inte säkerställt en tillräcklig beredning av reglementen. Delegering av beslutanderätt och att anställda får uppgifter direkt från kommunfullmäktige följer inte kommunallagen. Det behöver förtydligas vilka administrativa tjänster som ska tillhandahållas mot ersättning. Likaså behöver begreppen "tydlig", "ändamålsenlig" och "erforderlig" definieras så att det blir tydligare i prövning av kommunstyrelsens ansvar om styrelsen säkerställt dessa begrepp i utförande av verksamhet. Det är dock positivt att ansvaret för arbetslöshetsnämnd kommer tydliggöras i nästa revidering av reglementen.

Rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Revidera reglementen genom att införliva beställar- och utförarsystemet för förvaltningsstöd avseende anställda.
- Ta fram ett styrdokument som definierar beställar- och utförarsystemet.

---

¹⁰ Revisionsansvar innebär att nämnden prövas utifrån sitt lagstadgade uppdrag och generella ansvar. Följer av KL 5 kap. 24 §, 6 kap. 6 §, 12 kap. 1 §.

Rekommendationer till nämnderna:

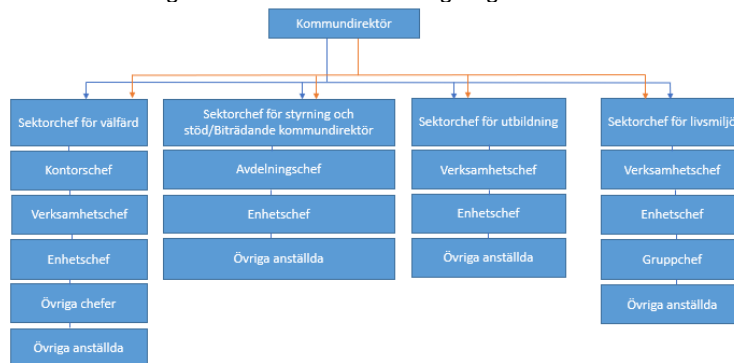
- Reglera kommunstyrelsens utförande av förvaltningsstöd avseende anställda. Regleringen bör innehålla de delar som nämnden behöver för att kunna styra, leda, kontrollera samt följa upp verksamheten i syfte att fullgöra sitt revisionsansvar.

4. Befogenheter inom förvaltningsorganisationen

4.1 Förvaltningsorganisationen

I figuren nedan beskrivs förvaltningsorganisationen. Som figuren visar varierar titlar på chefer mellan sektorerna.

Figur 2 – Översikt förvaltningsorganisationen

(Figuren är yrkesrevisorernas egen)

4.2 Instruktion för kommundirektör och sektorchefer

För kommundirektören finns i enlighet med kommunallagen en instruktion¹¹. Den anger, i likhet med gemensamma reglementet¹², att kommundirektören är kommunens ledande tjänsteman och anställs av samt svarar inför kommunstyrelsen. Kommundirektören är förvaltningschef för förvaltningsorganisationen. Även samtliga intervjupersoner uppger att kommundirektören är den enda förvaltningschefen.

Kommundirektören är chef över sektorchefer (se blåa pilar). Kommunirektören kan fatta delegationsbeslut i olika ärenden och vidaredelegera beslutanderätten till biträdande kommundirektör eller sektorchef (se orangea pilar).

4.2.1 Instruktion för sektorchefer

I enlighet med kommundirektörens instruktion finns en instruktion för sektorchef styrning och stöd¹³, och en instruktion för övriga tre sektorchefer (livsmiljö, utbildning respektive välfärd)¹⁴. Av båda instruktioner framgår att sektorchefen anställs av kommundirektör, som sektorchef även svarar inför. Sektorchef är sektorns ledande tjänsteman och svarar inför berörd(a) nämnd(er). Vidare anges att sektorchef kan fatta beslut i olika ärenden på delegation.

4.3 Bedömning

Vi konstaterar att kommunirektören är förvaltningschef. Det innebär att kommunirektören är den enda som med stöd av kommunallagen (7 kap 5 §) får vidaredelegera beslutanderätt till någon anställd i kommunen.

¹¹ Av instruktionen framgår inte när den är antagen eller diarienummer.

¹² Se bilaga 1, § 2 gemensamma reglementet.

¹³ Datum när instruktionen fastställts eller diarienummer framgår inte.

¹⁴ Datum när instruktionen fastställts eller diarienummer framgår inte.

Detta förutsätter att någon nämnd beslutat att beslutanderätt får vidaredelegeras.

4.4 Kommunstyrelsens delegationsordning

4.4.1 Allmänt

Delegationsordningen¹⁵ är antagen av styrelsen den 8 februari 2022. Av den framgår att delegaten beslutar på styrelsens vägnar. Alltså är styrelsen själv ansvarig för de beslut som fattats av någon annan (till exempel anställd) genom delegation. I delegationsordningen framgår att i frågor om vidaredelegation ska sektorchef jämföras med förvaltningschef. Som tidigare beskrivet (se kapitel 3) anger både gemensamma reglementet och kommundirektörens instruktion att endast kommundirektören är förvaltningschef.

4.4.2 Delegerade beslutanderätter

Delegationsordningen är indelad i 13 kapitel, varje kapitel är i sin tur indelad i områden under vilka delegerade beslutanderätter och delegater sorteras. Ärenden som inte får delegeras är bland annat ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet.

Tabell 1 - Allmänt	
Ärende	Delegat
Mindre omorganisation av förvaltningen	Kommundirektör
Omorganisation inom sektor styrning och stöd	Sektorchef

Någon definition, avgränsning eller anvisning för tolkning av begreppet "mindre" framgår inte av delegationsordningen. Intervjuad uppger att mindre omorganisation kan avse överföring av verksamhet mellan sektorer.

I kapitel 8–10¹⁶ anges delegerade beslutanderätter avseende arbetsgivarfrågor. Exempel på delegerade beslutanderätter är:

Tabell 2 - Arbetsgivarfrågor	
Ärende	Delegat
Beslut om anställning (över 6 månader)	Närmaste chef
Förbud mot bisyssla	Sektorchef eller förhandlingschef
Uppsägning av personliga skäl och avsked	Sektorchef (får vidaredelegeras)
Disciplinansvar	
Avstängning	
Omplacering inom sektor	

Som tabellen ovan visar har sektorchef rätt att vidaredelegera beslutanderätt om till exempel uppsägning och avstängning, fast sektorchef inte är förvaltningschef.

Av varken delegationsordningen eller annat dokument framgår vem/vilka som har rätt att besluta om anställning <sex månader (till exempel visstidsanställning). Heller inte om beslutet definieras som delegationsbeslut eller verkställighet. Av intervjuer framkommer att både tjänstemän på bemanningenheten och närmsta chef i verksamheten fattar dessa beslut om anställning.

¹⁵ Dnr: 22KS55.

¹⁶ Kapitel 8: arbetsgivarfrågor (kommunövergripande), kapitel 9: arbetsgivarfrågor – beslut om sektorchefer och biträdande kommundirektör, kapitel 10: arbetsgivarfrågor – beslut om övriga chefer.

Tabell 3 - Arbetsgivarfrågor – beslut om chefer	
Besluten avser: anställning, lönesättning, överenskommelse om avslut av anställning, förbud mot bisyssla, beviljande av t.ex. kurser, disciplinansvar, avstängning och uppsägning av personliga skäl eller avsked.	
<u>Ärende</u>	<u>Delegat</u>
Beslut om sektorchefer och biträdande kommun- direktör	Kommundirektör
Beslut gällande kontorschef	Sektorchef
Beslut gällande avdelningschef	Sektorchef
Beslut gällande övriga chefer	Överordnad chef
Om beslutet rör en chef som inte går under be- nämningen kontors-, avdelnings- eller en enhets- chef är berörd delegat personens närmast över- ordnade chef	

Som figur 2 visar har sektorer enhetschef. Beslut gällande enhetschef beskrivs inte i delegationsordningen liksom tabell 3 där principen, enligt vår uppfattning, är att överordnad chef beslutar om arbetsgivarfrågor för berörd chef. Dock kan sektorchef eller närmaste chef besluta om olika arbetsgivarfrågor avseende enhetschef med stöd av delegerade beslutanderätter i tabell 2.

4.4.3 Anmälan av delegationsbeslut

Delegationsordningen anger att samtliga beslutanderätter ska anmälas till kommunstyrelsen, vilket är förutsättningen för att överklagandetiden ska börja löpa. Delegaten ansvarar för att beslutet anmäls till kommunstyrelsen. Närmare formkrav på själva anmälan tillika sammanställningen av delegationsbesluten, alltså vilka uppgifter¹⁷ som ska framgå av anmälan, anges inte i delegationsordningen. Av intervju framgår att anmälan av delegationsbeslut ska göras till sektor styrning och stöds registratur. Registratorer och kommunsekreterare sammanställer besluten till kallelsen till styrelsens sammanträde där besluten ska anmälas. För ovan beskriven hantering finns Platina som systemstöd.

Kommunstyrelsen har under perioden juni 2021-juni 2022 sammanträtt elva gånger¹⁸. Vid samtliga sammanträden, med undantag för tre, finns två stående ärenden: "redovisning av delegeringsbeslut" och "anmälningar vid kännedom". Under perioden april 2021-april 2022 har delegationsbeslut fattats om nyanställning (anställning >sex månader). Alla dessa delegationsbeslut med undantag för de beslut som fattats i maj 2021 har anmälts under ärendet anmälningar för kännedom. I anmälningarna anges till exempel den enhet som anställt, befattning på den anställda och anställningsdatum. Däremot anges inte delegat, alltså vilken tjänsteman som fattat beslutet.

Enligt uppgift från HR-avdelningen har delegationsbeslut om avsked respektive uppsägning fattats under första halvan av 2022. Inga av dessa delegationsbeslut har anmälts till styrelsen.

4.5 Bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen har delvis tilldelat befogenheter i enlighet med kommunallagen. Styrelsen har delegerat beslutanderätter

¹⁷ Delegat, beslutsdatum, hänvisning till aktuell punkt i delegationsordningen etc.

¹⁸ Sammanträdesdatum: 2021-06-08, 2021-09-14, 2021-10-04, 2021-10-12, 2021-10-18, 2021-10-26, 2021-11-15, 2021-11-23, 2022-02-08, 2022-03-15 och 2022-04-12.

avseende omorganisation (se tabell 1). Givet att ingen närmare beskrivning ges kan dessa beslutanderätter avse ärenden om verksamhetens inriktning, omfattning eller kvalitet. Beslut i dessa ärenden får enligt såväl kommunallag som styrelsens egen delegationsordning inte delegeras.

Styrelsen bedöms inte ha fastslagit om beslutanderätten avseende anställning <sex månader är delegationsbeslut eller verkställighet. Detta behöver fastslås ur ett laglighetsprövningsperspektiv ifall denna typ av beslut ska kunna laglighetsprövas eller inte. Vidare är det inte fastslaget vilken tjänsteman som har rätt att besluta om anställning <sex månader. Styrelsen behöver tydliggöra och komplettera vilken delegat som har rätt att besluta om arbetsgivarfrågor (se tabell 3) för enhetschef. Delegationerna "närmaste chef" respektive "överordnad chef" behöver också tydliggöras eftersom det inte framgår vilken tjänsteman som är delegat. Det går alltså inte att kontrollera vilken tjänsteman motsvarande "närmaste chef" eller "överordnad chef" som är mottagare av delegerad beslutanderätt. Jämförelsevis specificeras tjänsteman/tjänstetitel för övriga delegater.

Som tidigare konstaterat (se kapitel 3) är kommundirektören förvaltningschef och den enda tjänstemän med stöd av kommunallagen som får vidaredelegera beslutanderätt. Bedömningen är att det inte finns stöd i kommunallagen för en ordning där sektorchefer är att jämställa med förvaltningschef i fråga om att vidaredelegera. Det betyder att sektorchefer inte får vidaredelegera beslutanderätt till anställda i förvaltningsorganisationen.

Bedömningen är att vissa delegationsbeslut inte har anmälts till styrelsen och därmed inte vunnit laga kraft. Anmälda delegationsbeslut har anmälts i fel ärende och ska enligt vår bedömning anmälas under ärendet "redovisning av delegeringsbeslut". För att öka insynen och transparensen i styrelsens beslutsfattande behöver redovisningen av delegationsbeslut vara mera informativ. Exempelvis bör det framgå vilken delegat som fattat beslut om anställning >sex månader.

Slutligen behöver styrelsen, se kommande bedömningar, samordna arbetet med sin och övriga nämnders delegationsordningar i syfte att göra dokumenten stringenta när det gäller beslutanderätter avseende anställda och arbetsgivarfrågor. Vår bedömning är att enbart kommunstyrelsen, utifrån sitt arbetsgivaransvar, kan delegera beslutanderätter avseende anställda och arbetsgivarfrågor.

Rekommendationer:

- Revidera delegationsordning så att:
  - enbart förvaltningschef har befogenhet att vidaredelegera beslutanderätt.
  - det anges vilken delegat som beslutar om arbetsgivarfrågor för enhetschefer.
  - beslutanderätter om organisation preciseras närmare så att dessa beslut inte avser ärenden om mål, omfattning, inriktning eller kvalitet.
- Fastslå om beslut om anställning <sex månader är delegationsbeslut eller verkställighet och vilken tjänsteman som har befogenhet att fatta dessa beslut.
- Säkerställ att delegationsbeslut anmäls till styrelsen.

4.6 Utbildningsnämndens delegationsordning

4.6.1 Allmänt

Delegationsordningen¹⁹ är antagen av nämnden den 27 april 2022. Inledningsvis ges en allmän beskrivning om delegering, bland annat att nämnden får delegera beslutanderätt till anställd och möjligheten för sektorchefen att vidaredelegera beslutanderätt till annan anställd. Vidaredelegerad beslutanderätt från sektorchefen till anställd anges inte kunna vidaredelegeras till en ytterligare tjänsteman. Av delegationsordningen framgår ingen beslutanderätt som får vidaredelegeras. Som tidigare beskrivet (se stycke 3.3 och 3.5) är det enbart kommundirektör i egenskap av förvaltningschef som får vidaredelegera beslutanderätt.

Utöver delegationsordningen finns dokumenten Delegation, personalärenden och Tillägg till delegationsordningen. Det sistnämnda dokumentet upphörde gälla i juli 2022. Delegation personalärenden är fastställd av sektorchef för utbildning den 3 maj 2019, alltså tidigare än kommunstyrelsens senaste revidering av sin delegationsordning. Dokumentet gäller för personalärenden inom sektor utbildning och har en koppling till kapitlet om arbetsgivarfrågor i kommunstyrelsens delegationsordning. Av dokumentet framgår att möjlighet finns att vidaredelegera. Som ovan beskrivet har utbildningsnämnden i sin delegationsordning inte fastställt någon beslutanderätt som får vidaredelegeras.

Nedan kommenteras skillnaderna mellan kommunstyrelsens delegationsordning (se tabeller 1–3) och Delegation personalärende (se tabell 4–6 nedan).

Tabell 4 - Anställning och avslut	
Ärende	Delegat
Anställningar, vikariatsförordnanden och förändrad tjänstgöringsgrad för befattningar	Vidaredelegerat från sektorchef till närmaste chef
Vederbörande beslutsdelegat fattar även beslut om entledigande.	

Ärende, alltså den beslutanderätt som delegeras, anges på olika sätt. Kommunstyrelsens delegationsordning anger beslut om anställning >sex månader medan Delegation personalärende anger beslut för alla typer av anställningar. Som tidigare beskrivet är det inte fastställt om beslut om anställning <sex månader är delegation eller verkställighet samt vem som har rätt att fatta dessa beslut.

Delegaten är också olika där kommunstyrelsen delegerar till närmsta chef och det finns ingen rätt att vidaredelegera beslutanderätten. Delegation personalärende anger att beslutanderätten är vidaredelegerad från sektorchef till närmaste chef.

Kommunstyrelsens delegationsordning anger att sektorchef får vidaredelegera till valfri anställd om uppsägning av personliga skäl och avsked. I Delegation personalärende finns en begränsning att beslutanderätten enbart får vidaredelegeras till närmaste chef.

Tabell 5 - Omställningsåtgärd	
Ärende	Delegat

¹⁹ Diarienummer framgår inte.

Omställningsåtgärder	Sektorchef
----------------------	------------

Beslutanderätten återfinns inte i styrelsens delegationsordning. Det förklaras av intervjuad att omställningsåtgärd²⁰ betraktas som verkställighet till följd av en uppsägning eller avsked.

Tabell 6 - Deltagande i konferens	
Ärende	Delegat
Deltagande i kurs eller konferens, tjänsteresa vid resor utanför Norden och Island	Vidaredelegerat från sektorchef till närmaste chef
Förbud mot utövande av bisyssla	

Ingen av dessa två beslutanderätter får vidaredelegeras enligt kommunstyrelsens delegationsordning. När det gäller beslut om förbud mot utövande av bisyssla är delegaterna sektorchef eller förhandlingschef (se tabell 3), alltså inte närmaste chef som Delegation personalärende anger.

Granskning av protokoll och sammanträdeshandlingar perioden maj 2021-maj 2022 visar att inga delegationsbeslut avseende anställda fattats.

4.7 Bedömning

Vi bedömer att utbildningsnämnden har delvis tilldelat befogenheter i enlighet med kommunallagen. Med utgångspunkt i bedömningen i avsnitt 3.3 och 3.5 bedömer vi att nämndens formulering avseende vidaredelegering inte följer kommunallagen i och med att sektorchef inte är förvaltningschef.

Kommunallagen anger att enbart en nämnd får delegera beslutanderätt för att till exempel underlätta sitt beslutsfattande. Det innebär enligt vår bedömning att sektorchef, i det här fallet genom ett eget antaget dokument, inte får delegera beslutanderätter. Vidare överensstämmer inte dokumentet Delegation, personalärende med kommunstyrelsens delegationsordning. Vidare kan nämnden inte delegera beslutanderätt som inte ingår i nämndens ansvar eller uppgifter. Det är endast kommunstyrelsen som kan, givet sitt arbetsgivaransvar, delegera beslutanderätter avseende anställda och arbetsgivarfrågor.

Rekommendationer:

- Säkerställ att delegerad beslutanderätt utgår ifrån nämndens ansvar och uppgifter som den har enligt sitt reglemente.
- Säkerställ att delegerad beslutanderätt utgår ifrån nämndens delegationsordning eller beslut av nämnden.

4.8 Samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning

4.8.1 Allmänt

Delegationsordningen²¹ är antagen av nämnden den 25 maj 2022. Delegationsordningen består av tre kapitel, under varje kapitel sorteras de beslutanderätter som delegeras från nämnden.

I samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning finns en hänvisning till kommunallagens bestämmelser om vidaredelegering (7 kap. 5–7 §§).

²⁰ Omställningsåtgärd omfattar olika typer av åtgärder kopplat till en person, som är anställd eller varit anställd. Exempelvis efter avslutad anställning få stöd till återinträde på arbetsmarknad eller ekonomisk förstärkning.
²¹ Dnr: 22SBN86.

Nämnden för ett resonemang om att enbart kommundirektören i egen- skap av förvaltningschef får vidaredelegera beslutanderätt i kommunen. Det anges vara osäkert om nämnden kan besluta att sektorchef får vida- redelegera beslutanderätt. En risk finns att ett beslut fattat på vidaredele- gering kan komma att upphävas vid laglighetsprövning. I delegationsord- ningen anges att när sektorchef vidaredelegerat sin beslutanderätt ska dessa beslut anmälas till sektorchef, som sedan ansvarar för anmälan av beslutet till nämnden. Nämnden har dock inte beslutat att någon beslu- tanderätt får vidaredelegeras.

Nedan kommenteras berörda beslutanderätter som nämnden delegerat.

Tabell 7 – Sektorchef	
Ärende	Delegat
Besluta i samtliga ärenden där nämnden har delegerat sin beslutanderätt.	Sektorchef

Intervjuad uppger att delegationen avser de beslutanderätter som nämnden delegerat till anställda, som sektorchefen kan i sin tur kan överta vid frånvaro av ordinarie delegat.

Ett av delegationsordningens kapitel avser personalärenden. Beslutande- rätterna uppges av intervjuad vara en hänvisning till kommunstyrelsens delegationsordning.

Tabell 8 – Personalärenden	
Ärende	Delegat
Anställning av verksamhetschefer	Sektorchef
Anställning av enhetschefer	Verksamhetschefer
Anställning av underställd personal	Enhetschefer

Intervjuad uppger att titeln verksamhetschef används inom sektor livs- miljö och inom sektor välfärd. Titeln kontorschef som återfinns i kommun- styrelsens delegationsordning (se tabell 3) används inte inom sektor livs- miljö. Som tidigare beskrivet är det inte helt tydliggjort i kommunstyrel- sens delegationsordning vilken chef som beslutar om arbetsgivarfrågor avseende enhetschef. Det innebär att hänvisningen i tabell 8 inte helt överensstämmer med kommunstyrelsens delegationsordning. Vidare som tidigare beskrivet är det närmaste chef som beslutar om anställning >sex månader. Alltså behöver det inte vara just enhetschef som tabell 8 anger. Samtidigt är det som tidigare beskrivet inte tydliggjort vem som beslutar om anställning <sex månader.

Granskning av protokoll och sammanträdeshandlingar perioden maj 2021-maj 2022 visar att inga delegationsbeslut avseende anställda fat- tats.

4.9 Bedömning

Vi bedömer att samhällsbyggnadsnämnden delvis har tilldelat befogen- heter i enlighet med kommunallagen. Vi bedömer att samhällsbyggnads- nämnden, utifrån att det saknas en anvisning eller hänvisning i delegat- ionsordningen, har delegerat beslutanderätter avseende anställda. Nämnden kan inte delegera beslutanderätt som inte ingår i nämndens ansvar eller uppgifter. Det är endast kommunstyrelsen som kan, givet sitt arbetsgivaransvar, delegera beslutanderätter avseende anställda och ar- betsgivarfrågor.

Med utgångspunkt i bedömningen i avsnitt 3.3 och 3.5 bedömer vi att

sektorchef inte får vidaredelegera beslutanderätt i och med att sektorchef inte är förvaltningschef. Sedan behöver nämnden revidera avsnittet om vidaredelegering för en ökad stringens. Vidare behöver nämnden tydliggöra beslutanderätter som får delegeras, så att det inte kan tolkas som att sektorchef kan överta alla delegerade beslutanderätter. Exempelvis får en anställd inte överta delegerad beslutanderätt som enbart en ordförande får besluta om (till exempel brådslande ärenden).

Rekommendationer:

- Revidera delegationsordning så att:
  - delegerad beslutanderätt utgår ifrån nämndens ansvar och uppgifter som den har enligt sitt reglemente.
  - enbart förvaltningschef får vidaredelegera beslutanderätt.
  - sektorchef inte kan överta alla delegerade beslutanderätter.

4.10 Övriga nämnders delegationsordningar

4.10.1 Valfördsnämndernas delegationsordning

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, socialnämnden, och omvårdnadsnämnden har en gemensamt antagen delegationsordning²². Den innehåller inga beslutanderätter avseende arbetsgivarfrågor eller rätt att vidaredelegera beslutanderätt.

4.10.2 Kultur- och fritidsnämndens delegationsordning

Kultur- och fritidsnämndens delegationsordning²³ innehåller inga beslutanderätter avseende arbetsgivarfrågor eller rätt att vidaredelegera beslutanderätt.

4.10.3 Överförmyndarnämndens delegationsordning

Överförmyndarnämndens delegationsordning²⁴ innehåller inga beslutanderätter avseende arbetsgivarfrågor eller rätt att vidaredelegera beslutanderätt.

5. Ansvar och uppföljning för arbetsmiljön i den politiska organisationen

5.1 Kommunstyrelsens ansvar

Reglementet anger att arbetsgivaransvaret omfattar arbetsmiljö. Styrelsen ansvarar för arbetsmiljön i kommunen och svarar som arbetsgivarföreträdare för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM), samt att verksamheten bedrivs i enlighet med arbetsmiljölagen och föreskrifter om arbetsmiljö. Detta ansvar omfattar både styrelsens egen verksamhet och nämndernas verksamhet.

Riktlinje för arbetsmiljö och hälsa²⁵ antogs av styrelsen i juni 2019, alltså efter att reglementena antogs (dec 2018). Riktlinjen anger en roll- och ansvarsfördelning inom både politiska organisationen och förvaltningsorganisationen. Enligt riktlinjen ansvarar kommunstyrelsen ytterst för arbetsmiljöfrågorna inom organisationen. I arbetsmiljöarbetet är kommunstyrelsens uppgifter att:

---

22 Dnr: 20ON364, 20AFN170, 20SON415.

23 Dnr: 22KFN61.

24 Diarienummer anges inte.

25 Riktlinjen innehåller inget diarienummer.

- Se till att kommundirektör får uppgifter i SAM.
- Se till att kommundirektör har befogenheter, resurser, kunskaper och kompetens för att kunna driva arbetsmiljöarbetet.
- Ge kommundirektör rätt att vidarefördela uppgifter så långt ut i organisationen att SAM kan drivas ute på arbetsplatserna samt att tillräckliga befogenheter, resurser, kunskaper och kompetens följer med.
- Se till att SAM följs upp och fungerar i alla verksamheter.

Rutin för det systematiska arbetsmiljöarbetet²⁶ följer reglementena genom att ange att kommunstyrelsen har i egenskap av arbetsgivare det juridiska ansvaret för arbetsmiljön i kommunen. För att ansvaret ska uppfyllas (genomförande i praktiken) anger rutinen att styrelsen behöver fördela uppgifter till chefer i kommunen. Vem som antagit eller när rutinen antagits anges inte.

5.1.1 Kommunstyrelsens arbetsgivarutskotts ansvar

Arbetsgivarutskottet inrättades i januari 2019 och består av fem ledamöter. Enligt instruktion²⁷ är utskottet ett beredande organ som ska bereda och samordna styrelsens arbetsgivaransvar samt frågor rörande exempelvis:

- Behov och förutsättningar inom exempelvis arbetsmiljö.
- Mål och resursplan inklusive koncernövergripande uppföljning och analys av arbetsgivarperspektivet på kort och lång sikt.

Enligt instruktionen får arbetsgivarutskottet under beredningen fatta beslut av verkställighetskaraktär. Ingen beslutanderätt är delegerad till utskottet genom styrelsens delegationsordning.

5.2 **Nämndernas ansvar**

Som tidigare beskrivet ansvarar nämnderna för att dess verksamhetsuppdrag är tydligt och ändamålsenligt organiserat så att de förtroendevalda kan ta nödvändigt ansvar med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och ramar samt övriga styrdokument, lagar och andra författningar för verksamheten.

Riktlinje för arbetsmiljö och hälsa anger att nämnderna ansvarar för att verkställa verksamheten i enlighet med lagar och förordningar, som till exempel arbetsmiljölagen med dess föreskrifter och interna styrdokument. Detta innebär ett annat ansvar än det som reglementena fastslår, dvs. att nämnderna vare sig har ett arbetsmiljöansvar eller uppgift att följa regelverket för arbetsmiljö. Ansvar för arbetsmiljön ligger på kommunstyrelsen.

5.3 **Bedömning**

Utgångspunkten är att arbetsgivaren ansvarar för arbetsmiljö. Med arbetsgivare avses de förtroendevalda. Ansvarsfördelningen för arbetsmiljön får inte vara otydlig i den politiska organisationen, det har fastställts genom regelverket för arbetsmiljö och i hovrättens dom (mål nr 2701–05)²⁸. Kommunstyrelsen och kommunstyrelsens ordförande har ett särskilt ansvar att tillse en tydlig ansvarsfördelning.

²⁶ Av rutinen framgår inte vem som antagit, datering eller diarienummer.

²⁷ Antagen av kommunstyrelsen 2019-01-22, dnr: 19KS33.

²⁸ Hovrättens dom handlade om arbetsmiljöansvaret för en dödsolycka i samband med rivningsarbete av en kommunal byggnad. Hovrätten menade bland annat att det var svårt att avgöra vem som bar arbetsgivaransvaret i

Vår bedömning är att arbetsmiljöansvaret delvis har fördelats i den politiska organisationen. Följden blir en otydlig ansvarsfördelning. Bedömningen vilar på att dokumenten som fastslår ansvarsfördelningen inte är enhetliga. Enligt reglementen och rutinen är styrelsen ansvarig för arbetsmiljön. Samtidigt anger av styrelsen antagen riktlinje att nämnderna svarar för arbetsmiljön och efterlevnad av arbetsmiljölagen samt föreskrifter för arbetsmiljö. Vår bedömning är att i nämndernas verksamhetsansvar ingår ett arbetsmiljöansvar. Detta då arbetsmiljölagen (1 kap. 2 §) gäller för varje verksamhet i vilken arbetstagare utför arbete för en arbetsgivares räkning. Kommunstyrelsen kan därmed inte ensam ha ansvaret för arbetsmiljön i kommunen.

Vi bedömer att det finns en risk, som också kommunstyrelsen delar i sin intern kontrollplan, att styrelsen inte kan efterleva sitt arbetsmiljöansvar i alla nämnders verksamheter. Detta då efterlevnad av ansvaret, som baseras på en årlig uppföljning tillika kontroll, enbart följdes upp och kontrollerades i hälften av kommunens verksamheter (2021 års uppföljning).

Rekommendation till kommunstyrelsen:

- Revidera reglementen att även nämnderna är arbetsmiljöansvariga för den verksamhet som bedrivs av nämnden.

5.4 Ansvar i förvaltningsorganisationen

Hur arbetsmiljöansvar inom tjänstemannaorganisationen ska fördelas beskrivs i flertalet dokument.

Medarbetarpolicyn²⁹, som antogs av fullmäktige 2018-09-24, vänder sig till alla medarbetare inom Gävle kommunkoncern, alltså förvaltningar och helägda bolag. Policyn är inte uppdaterad sett till att den anger att förvaltningsorganisationen består av flera förvaltningar och inte en förvaltning. I policyn beskrivs förväntningar på chef & ledare och medarbetare i arbetsmiljöarbetet.

Riktlinjen för arbetsmiljö och hälsa beskriver hur arbetsmiljöarbetet ska bedrivas inom kommunkoncernen och vilket ansvar följande tjänsteman har: HR-direktör, chefer, medarbetare, skyddsombud, HR-avdelningen sektor Styrning och stöd och HR-funktionen sektor och bolag. Genom riktlinjen, dokument på intranätet och anställningsavtal (beskrivs nedan) uppger intervjuade att kommundirektören fått uppgifter i systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM).

Granskning av protokoll under perioden visar att kommunstyrelsen inte fattat något övrigt beslut avseende uppgifter i SAM.

Rutin för det systematiska arbetsmiljöarbetet utgår ifrån bestämmelser i arbetsmiljölagen och arbetsmiljöverkets föreskrifter. Som tidigare beskrivet anger rutinen i detalj vad/hur/vem/vilka/när uppgifter i det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras av chefer i kommunen. Rutinen

---

kommunen och att klargöra ansvaret låg på kommunstyrelsen. Ett särskilt ansvar låg på kommunalrådet, i egenkap av kommunstyrelsens ordförande, att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning och därmed förutsättningarna för att arbetsmiljöarbetet bedrevs på ett lagenligt sätt. Förvaltningschef och kommunalråd dömdes straffrättsligt. Med anledning av domen har SKR i ett cirkulär fastslagit grunderna för arbetsmiljöansvaret i kommuner och regioner. <https://skr.se/download/18.14995aea175214466cfc123/1602843887835/08045.pdf>

29 Dnr: 18KS58.

kompletteras med andra dokument³⁰ för genomförande av olika delar i SAM. Ett av dessa dokument är fördelning av arbetsmiljöuppgifter³¹. Dokumenten beskriver en rutin tillika förfarande vid fördelning av uppgifter från kommunstyrelsen → förvaltningschef/kommundirektör → sektorchef → kontorschef → verksamhetschef → enhetschef. Bland dessa återfinns inte titeln avdelningschef, som är en chefstitel inom sektor styrning och stöd. Undertecknat dokument motsvarar en skriftlig bekräftelse att arbetsmiljöuppgifter mottagits och vilket ansvar som chefen har. Dokumentet ska förvaras i personalakten.

Granskning visar att kommundirektören och samtliga sektorchefer undertecknat dokumentet, vilket innebär att kommundirektör fördelat samt sektorchef mottagit arbetsmiljöuppgifter. Dessa uppger även att arbetsmiljöuppgifter fördelas i anställningsavtal där arbetsmiljöansvar ingår i tjänstebeskrivningen.

5.5 Bedömning

Vi bedömer att arbetsmiljöansvaret i princip fördelats inom förvaltningsorganisationen. Genom undertecknade av anställningsavtal och dokumentet för fördelning av arbetsmiljöuppgifter fördelas uppgifter samt rätten att vidarefördela uppgifter från kommunstyrelsen → kommundirektör → sektorchef.

Riktlinjerna anger vilka uppgifter som kommunstyrelsen svarar för. Riktlinjen anger inte hur kommundirektören ska få uppgifter, befogenheter och kunskaper, rätt att vidarefördela etc. Dessa delar fordrar beslut av styrelsen, enligt vår bedömning. Detta så att det blir tydligt i ansvarsfördelningen från kommunstyrelsen ner i förvaltningsorganisationen avseende SAM. Risk finns annars att tjänstemän har uppgifter i SAM som i grunden inte har fördelats från kommunstyrelsen.

Rekommendation till kommunstyrelsen:

- Tydliggör riktlinje för arbetsmiljö och hälsa om hur kommunstyrelsen ska utföra de uppgifter som ankommer på styrelsen.

5.6 Uppföljning av arbetsmiljö

Som tidigare beskrivet är en av kommunstyrelsens uppgifter att se till att SAM följs upp och fungerar i alla verksamheter, så att styrelsen kan fullgöra sitt arbetsmiljöansvar. Enligt instruktion är arbetsgivarutskottets roll är att bereda uppföljningen inför styrelsens beslut.

Dokumentet arbetsgång för årlig uppföljning av SAM³² beskriver syfte, arbetsgång, tidplan och tillvägagångssätt för uppföljningen. Syftet är att genom uppföljning på sektornivå och kommunövergripande nivå (aggregerat resultat av uppföljningar på sektornivå) säkerställa att det systematiska arbetsmiljöarbetet genomförs på alla nivåer i förvaltningsorganisationen. Som stöd för chefers uppföljning finns en särskild modul i Stratys, som intervjuade använder sig av.

Granskning visar sektor styrning och stöd, sektor välfärd och sektor livsmiljö följt upp sin arbetsmiljö under 2021. Vi har inte tagit del av sektors

30 Dokumentet finns att tillgå på intranätet och avser exempelvis: risk- och konsekvensanalys, returnering av arbetsmiljöuppgifter och generell arbetsmiljörund.

31 Dokumentet innehåller inget diarienummer eller datering.

32 Dokumentet innehåller inget diarienummer eller datering.

utbildnings uppföljning för 2021. Den kommunövergripande uppföljningen av 2021 års arbetsmiljöarbete redovisades till arbetsgivarutskottet i maj 2021. Uppföljningen består av ca 25 frågor som täcker in SAM:s olika delar. Antalet respondenter var ungefär 450 som motsvarar en svarsfrekvens på ungefär 50 %. Svarsfrekvensen beskrivs variera mellan sektorerna, där sektorer med lägre svarsfrekvens varit hårt belastade av covid och bemanningsfrågan. Uppföljningen identifierade fem utvecklingsområden såsom högre användning av SAM i Stratys och genomförande av den årliga uppföljningen på samtliga nivåer i förvaltningsorganisationen. Utskottet noterade uppföljningen och uppföljningen redovisades inte till kommunstyrelsen.

När granskningen genomförs har årets uppföljning av SAM ännu inte redovisats till arbetsgivarutskottet eller kommunstyrelsen.

Vidare har arbetsgivarutskottet fått återkoppling av arbetsmiljöverkets inspektion. Utskottet uppdrog sektor styrning och stöd i december att omhänderta och återkoppla till utskottet om förbättringsområden till följd av inspektionen.

5.7 Bedömning

Vi bedömer att SAM för 2021 har följts upp på kommunövergripande nivå och i berörda sektorer. Att det gjorts är i enlighet med arbetsmiljöverkets föreskrifter. För att kommunstyrelsen ska kunna försäkra sig om att arbetsmiljön genomförs i hela förvaltningsorganisationen behöver styrelsen vidta åtgärder för att höja chefers involvering i och prioritering av uppföljning för att på så sätt höja svarsfrekvensen. Denna bedömning är i linje med det utvecklingsområde som identifierats i 2021 års uppföljning.

Enligt kommunallagen och sin instruktion bedömer vi att arbetsgivarutskottet inte har befogenhet att besluta om att notera uppföljning eller lämna uppdrag. Detta då dessa beslut motsvarar delegationsbeslut vilket kommunstyrelsen inte har delegerat. Den befogenhet arbetsgivarutskottet har är att bereda ärenden genom att föreslå vilket beslut som kommunstyrelsen ska fatta. Vidare har hela kommunstyrelsen ett kollektivt ansvar för arbetsmiljön i kommunen. Uppföljning är en förutsättning för att fullgöra ansvaret, som sedan styr behov av åtgärder (styrning och ledning). Det finns således en risk kopplat till det kollektiva ansvarstagandet när enbart fem av 13 ledamöter (och 13 ersättare) fått uppföljning och återrapporering av SAM. Vi menar att uppföljning av arbetsmiljön behöver minst återrapporeras till kommunstyrelsen.

Rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Säkerställ att årlig uppföljning av arbetsmiljöarbetet görs i samtliga verksamheter.
- Se till att uppföljning av arbetsmiljön rapporteras till minst kommunstyrelsen.

Bilaga 1 Bestämmelser i reglementen

Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder

1 § Uppdrag och verksamhet

Samtliga nämnder ska säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt. Nämnderna har tillika ansvar för att dess uppdrag och verksamhet är tydligt och genomförs på ett ändamålsenligt sätt med hänsyn till fullmäktiges mål och styrning, samt lagar och andra författningar för verksamheten.

§ 2 Arbetsgivaransvar, anställande myndighet och organisation av förvaltningen

Kommunstyrelsen har utöver sina verksamhetsområden även arbetsgivaransvar och är anställande myndighet för hela förvaltningsorganisationen, till skillnad mot övriga nämnder som har ansvar för sitt verksamhetsområde. Det innebär att kommunstyrelsen är ansvarig för arbetsgivarpolitiken och är ansvarig arbetsgivare gentemot kommunens anställda medarbetare. Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för all kommunal personal.

Kommunen har en förvaltning. Kommunstyrelsen är den som anställer förvaltningschef, tillika kommundirektör.

Styrelsen ansvarar för förvaltningens organisation och sektorsindelning. Ansvar för tillsättande av personella resurser för nämndernas verksamhet och organiseringen av dessa delegeras från kommunstyrelsen via kommundirektör och sektorchefer.

Reglemente för kommunstyrelsen

§ 3 Allmänt om ledning, styrning och samordning

Styrelsen ska utöva ledningsfunktionen genom att leda, styra och samordna förvaltningens personal- och arbetsgivarpolitik.

§ 6 Arbetsgivaransvar och anställande myndighet

Styrelsen ska

1. ansvara för övergripande arbetsgivarvarumärkesarbete.
2. med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.
3. förhandla å kommunens vägnar enligt lagstiftning om förhandlingsrätt. Styrelsen har förhandlingsrätt om medbestämmande i arbetslivet gentemot arbetstagarorganisationerna.
4. avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare, inklusive besluta om stridsåtgärd.
5. ge råd och biträde i arbetsgivarpolitiska frågor till kommunens nämnder och bolag.
6. ansvara för samordnad statistik, och analys för strategiska ställningstaganden.
7. föra kommunens talan i mål enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister, och

8. besluta i förflyttnings- eller omplaceringsärenden.
9. styrelsen ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.
10. styrelsen ska utfärda erforderliga delegationer och instruktioner för förvaltningen.

Övriga nämnders reglementen

Övriga nämnders reglementen innehåller enhetliga bestämmelser.

3 § Organisation inom verksamhetsområdet och anställande myndighet

Nämnden ansvarar för att dess verksamhetsuppdrag är tydligt och ändamåls enlig organiserat så att de förtroendevalda kan ta nödvändigt ansvar med hän syn till av fullmäktige fastställda mål och ramar samt övriga styrdokument, lagar och andra författningar för verksamheten.

Kommunstyrelsen har utöver sina verksamhetsområden även arbetsgi-varansvar och är anställande myndighet för hela förvaltningsorganisat- ionen, till skillnad mot övriga nämnder som har ansvar för sitt verksam- hetsområde. Det innebär att kommunstyrelsen är ansvarig för arbetsgi- varpolitiken och är ansvarig arbetsgivare gentemot kommunens anställda medarbetare.

Kommunstyrelsen är den som anställer förvaltningschef, tillika kommun- direktör. Kommunen har en förvaltning. Styrelsen ansvarar för förvalt- ningens organisation och sektorsindelning. Ansvar för tillsättande av per- sonella resurser för nämndernas verksamhet och organiseringen av dessa delegeras från kommun styrelsen via kommundirektör och sektors- chefer

Beslutsärende: Reglemente -
Föreningsstöd till föreningar
för målgrupper inom Valfärds
nämnders ansvarsområden

11

22SON226

Tjänsteskrivelse

2023-02-13

Handläggare:

Anders Paulsen
026-17 90 95
anders.paulsen@gavle.se

Diarienummer: 22SON226

Nämnd:

Socialnämnden

Revidering av reglemente för föreningsstöd

Förslag till beslut

Att anta det nya reglementet för föreningsstöd inom nämndens ansvarsområde.

Sammanfattning av ärendet

Reglementet som styr föreningsstöd behöver uppdateras då nuvarande reglemente inte ger alla föreningar samma möjligheter till att ansöka om föreningsstöd. Dagens reglemente styr också ersättningen mot antal medlemmar. Föreslagen justering av reglementet syftar i stället till att styra föreningsstödet mot de planerade aktiviteter som föreningen avser att erbjuda till målgrupper inom Sektor välfärds nämnder. Nuvarande reglemente innehåller inte någon uppföljning av erhållna medel och därför behöver också en ny modell för ansökan och uppföljning tas fram så att den harmoniserar med föreslaget reglemente.

Bakgrund

Dagens reglemente är styrt mot vissa föreningar. Detta medför att vissa andra föreningar inte ges möjlighet till att ansöka om föreningsbidrag. Små föreningar kan ha många aktiviteter för målgrupperna men med dagens reglemente så ges dessa inte möjlighet till stöd. Nuvarande reglementes ersättning är baserad på antal medlemmar vilket inte ger alla föreningar samma möjligheter till ersättning för de faktiska aktiviteter som föreningen aktivt arbetar med. En justering av reglementet avser därför att styra mot aktiviteter för målgrupper inom Sektor Valfärds nämnder.

Utredning

Förslag till nytt reglemente medför en jämlik möjlighet för alla föreningar som verkar inom målgrupper för Vårdsnämnder att söka föreningsstöd. Genom att öppna upp reglementets regler så möjliggör det att flera föreningar kan ansöka om stöd. Dagens stöd är reglerat mot antal medlemmar. En justering av reglementet medför i stället att stödet styrs till de aktiviteter som planeras genomföras. I nuvarande reglemente finns möjlighet till verksamhetsstöd, särskilt stöd och projektstöd. I föreslaget reglemente tas möjlighet till projektstöd bort, då belopp för ansökta medel beslutas på årsbasis av nämnderna och inte kan ges över tid. Verksamhetsstödet avser aktiviteter som föreningen planerar att utföra under året. Möjlighet till ansökan om Särskilt stöd fortsätter att finnas kvar för den föreningen som har en samorganisation. Särskilt stöd kan då ansökas av de lokala samorganisationerna som fungerar som paraplyorganisationer. Vissa specifika föreningar ex. RSMH har tidigare haft möjlighet att ansöka om särskilda stöd, detta bör förslagsvis i stället läggas inom en IOP-överenskommelse eller rymmas inom verksamhetsstödet för aktiviteter, så att reglementet styr mot en mer jämlik möjlighet för ansökan om föreningsbidrag.

Då föreslaget reglemente öppnar upp för fler föreningar att söka föreningsbidrag så innebär det också att vissa föreningar, ex patientföreningar kan ansöka om bidrag både från kommunen och regionen.

I föreslaget reglemente finns fler allmänna regler som gäller för ansökan om föreningsbidrag, detta för att reglera att föreningar som ansöker om stöd lever upp till ett jämlikt och demokratiskt förhållningsätt. En skrivelse i föreslaget reglemente styr också en kontinuerlig uppföljning av de föreningsstöd som utbetalas. Då beloppet för föreningsstöd fastställs årligen av nämnden så finns också en skrivelse i reglementet som styr hur eventuella kvarstående medel hanteras i de fall det fastställda beloppet inte motsvarar de ansökningar om stöd som inlämnats.

Underlag för beslut

Som underlag till beslut biläggs det nya reglementet för " Föreningsstöd till föreningar för målgrupper inom Sektor Vårds nämnders ansvarsområden".

Magnus Höjer

Sektorchef

Sektor Vårdfärd

Reglemente

Föreningsstöd till föreningar för målgrupper inom Sektor
Välfärds nämnders ansvarsområden

2022-12-06

Diarienummer: 22AFN164, 22ON414, 22SON226

Allmänt

Arbetsmarknads- och funktionsstödsnämnden, Omvårdnadsnämnden och Socialnämnden ger möjlighet till föreningar att söka föreningsstöd. Årligen görs en översyn av föreningsstödet storlek. Föreningsstödet är uppdelat på *Verksamhetsstöd* och *Särskilt stöd* och det är nämnderna som beslutar om vilka regler som gäller för just det stöd som föreningen ansöker om.

Syfte

Syftet med föreningsstödet är att stimulera lokala föreningar till att genomföra aktiviteter som gynnar målgrupperna inom Valfärd Gävles nämnder.

Allmänna bestämmelser

För att kunna göra en ansökan om föreningsstöd så behöver föreningen uppfylla följande allmänna bestämmelser:

- Att föreningen på ett aktivt sätt arbetar med att företräda målgrupper inom Valfärd Gävles nämnders ansvar.
- Att föreningen har ett nära samarbete med Gävle kommuns verksamheter.
- Att föreningen har en stadigvarande verksamhet med antagna stadgar.
- Att föreningen är uppbyggd enligt demokratiska principer, främjar integration och mångfald, låter jämställdhet genomsyra såväl organisation som verksamhet och motverkar diskriminering samt aktivt arbetar med tillgänglighetsaspekter.
- Att föreningen har registrerat organisationsnummer samt innehar bank- eller plusgirokonto kopplat till föreningens huvudkassa vilken ska vara benämnd med föreningens namn.
- Att föreningen är registrerad i Gävle kommuns föreningsregister.
- Att föreningen håller årsmöte där revisorer utses och verksamhetsberättelse, resultat- och balansräkning, budget- och verksamhetsplan samt revisionsberättelse godkänns.
- Att föreningen inte har tillgängliga ekonomiska tillgångar som överstiger 50% av kassaomsättningen. Undantag kan ske:
  - För mindre och nystartade föreningar. Hänsyn kan tas till den låga omsättningen som kan ge skörhet från ett år till ett annat om man inte erhåller föreningsstöd.
  - Om föreningen motiverar hur man ska använda pengarna till ändamålsenliga inköp eller liknande

Förutom dessa allmänna bestämmelser gäller specifika bestämmelser för respektive föreningsstöd, se nedan.

Verksamhetsstöd

Verksamhetsstöd utbetalas utifrån planerade aktiviteter. För att erhålla verksamhetsstöd krävs att föreningen lever upp till de allmänna bestämmelserna. Föreningen ska vara en lokal förening, vilket avser att förening bedriver sitt huvudsakliga arbete inom Gävle kommuns geografiska område. Storleken på verksamhetsstödet fördelas utifrån planerade aktiviteter.

Särskilt stöd

För att ansöka om särskilt stöd krävs att föreningen har en samorganisation. Särskilt stöd kan då ansökas av de lokala samorganisationerna som fungerar som paraplyorganisationer. I ansökan ska det beskrivas mellan vilka föreningar samorganisation sker. Särskilda stödet avser att stödja samordning för administration, personal och lokaler. Storleken på särskilt stöd beräknas utifrån antal medlemsföreningar, hyreskostnader och hur mycket samordnande arbetsuppgifter organisationen hanterar.

Ansökan

Ansökan sker på angiven blankett senast 1/10 årligen. Till ansökan bifogas:

- Senaste verksamhetsberättelse med bokslut och revisionsberättelse
- Gällande stadgar (gäller endast vid förstagsansökan)

Ansökan ska vara styrkt av ordförande eller kassör. Beslut tas i nämnderna senast **december månad varje år** och återrapporteras till den ansökande föreningen.

Utbetalning sker endast via plus- eller bankgiro till föreningens huvudkassa som ska vara benämnd med föreningens namn.

Uppföljning

Den förening som fått beviljat föreningsstöd är skyldig att rapportera utförda aktiviteter under året senast **15 november varje år**. Uppföljningen sker genom att gå in på ansökningsblanketten och fylla i genomförda aktiviteter och skicka in på nytt. Samverkan med Gävle kommuns verksamheter ska beskrivas i föreningens årliga verksamhetsberättelse.

Kontroll och utbetalning

Föreningarna är skyldiga att ge nämnderna insyn i verksamheten vid uppföljande kontroller och därmed också skyldiga att lämna de uppgifter som krävs. Om föreningen

bryter mot reglementet eller då utbetalning av föreningsstöd skett på felaktiga uppgifter^{Sid 96(287)} har nämnden rätt att återkräva beviljat stöd.

Om nämndernas fastställda summa för föreningsstöd inte utbetalas så kommer kvarstående belopp att utbetalas som schablon i förhållande till ansökt bidrag i samband med nämndernas årsbokslut.

Beslutsärende: Utseende av
representant till Gävle
kommuns Funktionsrättsråd

12

23SON8

Missiv

2023-02-08

Diarienummer: 23SON8

Handläggare:

Lena Wigg
026-17 80 00
lena.wigg@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Representant till Gävle kommuns Funktionsrättsråd

Förslag till beslut

Att utse Lena Lundgren Rörick (S) som representant från Socialnämnden till ersättare i Gävle kommuns Funktionsrättsråd.

Bakgrund

Gävle kommuns Funktionsrättsråd är ett organ för överläggningar, samråd och ömsesidig information mellan funktionsrättsorganisationer och styrelser och nämnder i Gävle kommunkoncernen. Rådet är en remissinstans för frågor som rör personer med funktionsnedsättning.

Rådet ska ge styrelser och nämnder inom kommunkoncernen möjlighet att ta del av och beakta funktionsrättsorganisationers synpunkter i ett tidigt skede.

Rådet ska ge funktionsrättsorganisationer i kommunen möjlighet att ta initiativ och att aktivt verka för förändringar och utveckling av kommunens verksamheter och då särskilt vad gäller verksamheter som rör personer med funktionsnedsättning.

Kommunkoncernens styrelser och nämnder ska i rådet informera om sin verksamhet och planerade förändringar som är betydelsefulla för personer med funktionsnedsättning.

Av funktionsrättsorganisationerna utsedda ledamöter och ersättare i rådet kan ingå i arbets- och referensgrupper inom ramen för kommunkoncernens verksamheter.

Gävle kommuns Funktionsrättsråd organiseras av kommunstyrelsen och administreras således av Styrning och stöd.

Gävle kommuns Funktionsrättsråd sammanträder minst fyra gånger per år.
Mandatperioden för rådet överensstämmer med den för kommunens nämnder.

Förslaget

I enlighet med reglemente för Kommunala Tillgänglighetsrådet ska Socialnämnden utse en ersättare.

Representanten väljs för innevarande mandatperiod, dvs 2023 – 2026.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Välfärd Gävle

Reglemente Gävle kommuns Funktionsrättsråd

Reglemente Gävle kommuns funktionsrättsråd

Beslut i ärendet har tagits i Kommunstyrelsen den 4 februari 2020 (dnr 19KS580)

Funktion

Kommunens Funktionsrättsråd är ett organ för överläggningar, samråd och ömsesidig information mellan funktionsrättsorganisationer och styrelser och nämnder i Gävle kommunkoncern. Det är remissinstans i frågor som rör personer med funktionsnedsättning.

Rådet ska ge styrelser och nämnder inom kommunkoncernen möjlighet att ta del av och beakta funktionsrättsorganisationer synpunkter i ett tidigt skede. Rådet ska ge funktionsrättsorganisationer i kommunen möjlighet att ta initiativ och att aktivt verka för förändringar och utveckling av kommunens verksamheter och då särskilt vad gäller verksamheter som rör personer med funktionsnedsättning.

Kommunkoncernens styrelser och nämnder ska i rådet informera om sin verksamhet och planerade förändringar som är betydelsefulla för personer med funktionsnedsättning.

Av funktionsrättsorganisationer utsedda ledamöter och ersättare i rådet kan ingå i arbets- och referensgrupper inom ramen för kommunkoncernens verksamheter.

Organisation

Kommunens Funktionsrättsråd organiseras av kommunstyrelsen och administreras således av Styrning och stöd.

Sammansättning

Kommunens Funktionsrättsråd består av:

Kommunstyrelsen utser: 2 ledamöter

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnden utser: 2 ledamöter

Samhällsbyggnadsnämnden utser: 1 ledamot

Utbildningsnämnden utser: 1 ledamot

Omvårdnadsnämnden utser: 1 ersättare

Socialnämnden utser: 1 ersättare

Kultur och fritidsnämnden utser: 1 ersättare

Funktionsrättsorganisationerna Gävle utser tillsammans 9 ledamöter och 9 ersättare till rådet från i kommunen verksamma funktionsrättsföreningar.

Platserna fördelas så att Funktionsrätt Gävle utser 6 ledamöter och 6 ersättare och Föreningsnätverket utser 4 ledamöter och 4 ersättare. Ledamotskapet är personligt. Mandatperioden för rådet överensstämmer med den för kommunens nämnder.

Ordförande

En av kommunstyrelsens ledamöter är tillika rådets ordförande.

Vice ordförande

Funktionsrätt Gävle utser bland sina utsedda ledamöter en förste vice ordförande.

Föreningsnätverket utser bland sina utsedda ledamöter andre vice ordförande.

Ersättares närvaro- och yttranderätt

Utsedda ersättare har närvaro- och yttranderätt vid rådets sammanträden.

Andras närvaro- och yttranderätt

Rådets möten är slutna men rådet kan inför visst möte eller för viss period medge personer närvara och ha yttranderätt. På samma sätt får rådet vid enskilt möte ge andra personer rätt att närvara och yttra sig vid det mötet. Kontaktpolitiker (se nedan) samt kommunal och oppositionsråd har närvarorätt men inte närvaroskyldighet vid rådets möten.

Arbetsformer

Sammanträden

Kommunens Funktionsrättsråd sammanträder minst fyra gånger per år. Extra sammanträden får av ordföranden hållas då det är motiverat. Rådet kan förutom egna sammanträden också delta i planering och genomförande av särskilda samrådsmöten för personer med funktionsnedsättning eller andra aktiviteter där någon vill ha rådets medverkan.

Funktionsrättsrådet får därutöver inrätta utskott. Rådet får besluta om instruktioner och regler för de utskott de inrättar.

Protokoll

Vid rådets egna sammanträden förs protokoll som justeras av ordförande och en av handikapporganisationernas ledamöter i rådet. Sammanträdesprotokoll delges rådets ledamöter och ersättare och publiceras på kommunens hemsida.

Föredragande tjänsteman

Vid rådets sammanträden deltar föredragande tjänsteman då så anses påkallat.

Beredning och kallelse/föredragningslista

Rådets beredningsgrupp förbereder ärenden och föreslår dagordning till rådets sammanträden. Gruppen består av rådets ordförande, förste vice ordförande, andre vice ordförande, sekreterare samt kommunens tillgänglighetssamordnare. Gruppen kan till sig knyta andra personer vid behov.

Kallelse med föredragningslista och sammanträdeshandlingar distribueras så att de är rådets ledamöter och ersättare tillhanda senast en vecka före aktuellt sammanträde.

Remissvar

Funktionsrättsorganisationerna som företräds i rådet utformar om möjligt gemensamma remissyttranden i frågor som remitterats till rådet. Rådet som helhet får också avfatta och lämna yttranden. Beslut i sådana fall fattas med enkel majoritet. Sittande ordförande har i förkommande fall utslagsröst.

Kontaktpolitiker

Styrelser inom Gävle kommunkoncern får bland sina ledamöter och ersättare utse egna kontaktpersoner med särskilt ansvar för att uppmärksamma rådet på aktuella frågor och ärenden inom respektive ansvarsområde. Saknas sådan utsedd politiker faller uppgiften på styrelsens ordförande.

Utbildning

Ledamöter och ersättare i rådet har rätt till utbildning kopplad till uppdraget.

Arvode

Till av funktionsrättsorganisationerna utsedda ledamöter och ersättare utgår arvode och resekostnadsersättning i enlighet med vad som sägs i Bestämmelser om ersättningar till kommunalt förtroendevalda i Gävle kommun.

Beslutsärende: Kurser/konferenser

13

Webbutbildning för politiker i socialnämnd: Vad är socialtjänst?

SKR erbjuder ett utbildningspaket för dig som önskar mer kunskap om socialtjänstens verksamhet och samspel mellan nämnd och förvaltning.

Innehåll

Utbildningen består av ett antal filmer:

- socialtjänstens uppdrag
- lagar och befogenheter
- övergripande om socialtjänstens målgrupper
- kortare introduktioner till olika områden

Filmerna är sammansatta för dig som önskar mer kunskap om socialtjänstens verksamhet och samspel mellan nämnd och förvaltning. De kan ses när som helst och vid flera tillfällen.

Till paketet medföljer tre webbsända heldagar SKR har genomfört under 2022 runt viktiga frågor framåt.

Materialet publiceras efter juledigheterna, i inledningen av januari.

Målgrupp

Utbildningen vänder sig främst till socialnämnder men kan även köpas in av andra som önskar bättre kunskap om socialtjänsten.

Sid 105(287)

Webbutbildningens delar:

Socialtjänstens uppdrag i korthet – hur jobbar socialtjänsten? (28 min)

Åsa Furén-Thulin, chef socialtjänstsektionen, SKR

Övergripande om socialtjänstens lagstiftning – vad får och får inte socialtjänsten göra? (41 min)

Alexandra Lindberg, förbundsjurist, SKR

Framtidens socialtjänst - vad kan en ny lagstiftning innebära för verksamheter? Vilka utmaningar har socialtjänsten framåt? (23 min)

Ove Ledin, handläggare, SKR

Socialtjänstens samverkan med angränsande verksamhetsområden (26 min)

Lotta Wigen, socialdirektör, Huddinge och Arion Chryssafis, socialnämndens ordförande i Solna

Ledning och styrning - en politikerstyrd verksamhet (26 min)

Åsa Furén-Thulin, sektionschef socialtjänst, SKR och Arion Chryssafis, socialnämndens ordförande i Solna.

Hur läser man en utredning? Tips från en politiker (13 min)

Nedslag i socialtjänstens målgrupper:

Barn och unga (22 min)

Lisa Holmgren, handläggare, SKR

Vuxna, missbruk och socialpsykiatri (17 min)

Zophia Mellgren, samordnare, SKR

Funktionsnedsättning (15 min)

Anna Thomsson, handläggare, SKR

Äldre (26 min)

Helena Henningson, handläggare, SKR

En introduktion till:

Kunskapsbaserad socialtjänst (11 min)

Anna Lilja Qvarlander, handläggare, SKR

Systematisk uppföljning (14 min)

Mia Ledwith, samordnare, SKR

Sid 107(287)

IBIC – Individens behov i centrum (8 min)

Anna Thomsson, handläggare, SKR

BBIC – Barns behov i centrum (22 min)

Lisa Holmgren, handläggare SKR

Webbsända utbildningsdagar under 2022 möjliga att se i efterhand:

- Den demografiska utmaningen (6.18 tim)
Sändes den 26 augusti 2022.
- Förebyggande arbete - är vi på väg mot en omställning inom det sociala arbetet? (6.00 tim)
Sändes den 8 mars 2022.
- Hot, våld, desinformation (3.55 tim) Sändes den 28 mars 2022

Beslutsärende: Remiss- E-
petition #203972 - Bostad

först

15

22SON203

Missiv

2023-02-09

Diarienummer: 22SON203

Handläggare:

Ingela Söderlind
026-17 80 00
ingela.soderlind@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Yttrande på remiss – E-petition #203972 – Bostad först

Förslag till beslut

Att anse remissen besvarad i och med detta yttrande.

Bakgrund

Socialnämnden har fått E-petition #203972 – Bostad först för besvarande.

Förslagsställaren beskriver att Bostad först i Stockholm fungerar så bra så 80 % klarar eget boende.

Förslagsställaren föreslår att "Hela Människan (RIA) håller i det och kommunen köper tjänster av dem samt att man tar ut några socialsekreterare som håller i både boende, ekonomi samt övriga kontakter".

Bostad först innebär att människor ska kunna bo kvar i sin lägenhet på samma villkor som andra.

Både internationell och svensk forskning visar att 80% av de som flyttar in med hjälp av Bostad först har kvar sina boenden. I till exempel Finland används Bostad först som en nationell strategi för hemlöshetsarbetet och där har även hemlösheten minskat de senaste åren. Forskning visar att Bostad Först är både billigare och mer effektiv boendelösning för att motverka hemlösheten, jämfört med tex akuta boendelösningar och trappstegsmodeller. Den största kostnaden bär personen som lever i hemlöshet.

Bostad först utgår från att en egen bostad är en grundläggande mänsklig rättighet.

Med ett tryggt eget boende kan människor själva ta makten över sina liv.

Människor ska själva skapa sina egna mål.

Yttrande

Förslaget att Hela Människan (RIA) ska hålla i Bostad först och att kommunen köper tjänster av dem har övervägts.

För att ges de bästa förutsättningarna att lyckas med en implementering av Bostad först anses att metoden införs i kontrollerad form och i liten skala. Förslaget är att starta upp Bostad först i projektform. Bostad först förutsätter en nära samverkan både med AB Gavlegårdarna och försörjningsstödet inom Arbetsmarknad- och Funktionsrättsnämnden. Utan dessa samarbetspartners är Bostad först inte möjligt att genomföra då vi är beroende av tillgång till lägenheter och möjligheten att lösa vissa skulder för att hyresavtal överhuvudtaget ska kunna vara möjligt för dessa medborgare.

AB Gavlegårdarna och försörjningsstöd kommer att vara medlemmar av projektets styrgrupp. Förslaget innebär vidare att verksamhetschef för Vuxna och personer med funktionsnedsättningar inom Kontor Myndighet blir projektägare samt att enhetschef för utredningsenhet boende blir projektledare. Vägledare kommer att anställas för att kunna tillhandahålla ett kvalificerat boendestöd.

Resultatet ska innan projektet avslutas utvärderas och därefter implementeras i den ordinarie verksamheten. Då Bostad först är implementerad som metod och löper på kan ytterligare parter för själva utförandet komma i fråga. Själva beslutsfattandet av vilka medborgare som ska erhålla insatsen bör hållas inom myndighetsutövandet på Kontor Myndighet.

Bostad först är en insats bland flera andra som redan finns inom utredningsenhet boende. Exempel på andra insatser som utförs idag inom Valfärd är tex Stallgatan, akutboendet, jourlägenheter och övergångskontrakt. Bostad först kompletterar dessa insatser och riktar sig till en målgrupp vi inte når ut till idag. Målgruppen för Bostad först är de medborgare som står längst av alla från den reguljära bostadsmarknaden. De har en flerårig hemlöshet bakom sig och har ofta många misslyckade försök till boende bakom sig. Målgruppen har inte sällan en samsjuklighet i form av psykisk ohälsa och missbruk i någon form.

Förslaget är inledningsvis driva Bostad först som ett projekt inom Kontor Myndighet.

Magnus Höjer

Sektorchef

Sektor Vårld

Missiv

Ärende Dnr 22KS373
Dok/Handl id 22KS373-4
2022-11-03

kommunstyrelsen@gavle.se

Till Socialnämnden

Ärende E-petition #203972 - Bostad först

Vårt dnr **22KS373**

Översänder ärende för beslut i Socialnämnden

Handlingar E-petition (kontaktuppgifter), E-petition, Delegationsbeslut

Svarsdatum Senast den **4 mars 2023**

Upplysningar

I samband med att beslut ska fattas med anledning av förslaget bör förslagsställaren underrättas om vid vilket sammanträde förslaget kommer att behandlas.

När beslut har fattats kontaktar respektive nämnd förslagsställaren och meddelar beslutet samt skickar ett protokollsutdrag till Kommunstyrelsens registrator kommunstyrelsen@gavle.se med hänvisning till **22KS373**. Beslutet anmäls sedan till Kommunfullmäktige.

Vid frågor kan ni kontakta:

Anders Selander
Kommunsekreterare
026-17 98 30
anders.selander@gavle.se

Med vänlig hälsning

Registrator
Styrning och stöd
Administrativa avdelningen
Kanslienheten

Ärendenummer: #203972 | Datum: 2022-10-25 11:49

✓1. Personuppgifter

✓2. Förslag

Rubrik

Ange vilken rubrik som ska sättas på ditt förslag.

Rubrik

Bostad först

Beskrivning

Beskriv kortfattat och motivera varför just ditt förslag skulle vara bra för Gävle kommun.

Bostad först i sthlm fungerar så bra så 80% klarar eget boende.

Mitt förslag är att Hela människan(RIA)håller i det och kommunen köper tjänsten av dem.

Samt att man tar ut några socialsekreterare som håller i både boende,ekonomi samt övriga kontakter.

MVH Per Gunnarsson.

Vill du presentera ditt förslag?

Du som lämnat in ett förslag kommer efter avslutad röstning eventuellt bli inbjuden till det möte där ditt ärende tas upp. Du kan komma till mötet och muntligt lämna synpunkter när det beredda förslaget tas upp för beslut. Din presentationen begränsas till tre minuter.

Mötet hålls i regel sista måndagen i månaden.

Ja

**Beslutsärende: Boendeplan för
sociala ändamål 2023-2027
med utblick mot 2035**

16

22SON215

Missiv

2023-02-06

Diarienummer: 22SON215

Handläggare:

Anna Åkerbris
026-17 96 27
anna.akerbris@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnd

Boendeplan för sociala ändamål 2023 – 2027 med utblick mot 2035

Förslag till beslut

Att anta framlagt förslag till boendeplan för sociala ändamål 2023–2027 med utblick mot 2035 utifrån nämndens ansvarsområde,

Att hemställa att kommunstyrelsen beslutar vidta erforderliga plan- och genomförandeåtgärder så att beståndet av boenden för sociala ändamål kan anpassas enligt den fastställda boendeplanen, samt

Att hemställa att nödvändiga investerings- och driftskostnader förknippade med anpassningen av beståndet av boenden för sociala ändamål enligt den fastställda boendeplanen beaktas i kommunens års- och långtidsbudgetar.

Ärendebeskrivning

Välfärd Gävles boendeplan är sektorns förslag på hur beståndet av boenden för sociala ändamål ska anpassas till behovet under aktuell planeringsperiod. Dokumentet utgör också en del i kommunens övergripande budgetarbete samt planering för mark- och planberedskap. Dokumentet omfattar planering utifrån nuvarande och uppskattat behov av boenden för sociala ändamål 2023–2027 med utblick mot 2035.

Bostad först har initierats i Gävle kommun och är en modell där bostad erbjuds till långvarigt hemlösa med psykisk- och/eller missbruksproblematik.

Boendeplanen visar på att det inledningsvis är aktuellt med maximalt 5 lägenheter för denna boendeform.

Övergångskontrakt ser ut att fortsatt minska framöver och under 2021 har antalet personer i behov av akutboende också minskat.

Därutöver matchar tillgång och efterfrågan på de olika boendeformerna.

Frågan om att starta eget HVB i egen regi för barn och unga behöver utredas.

Magnus Höijer

Sektorchef

Sektor Vårld

Boendeplan – för sociala ändamål

2023 – 2027 med utblick mot 2035

Socialnämnden

Dnr 22SON215, 2023-02-06

Boendeplan

- för sociala ändamål

2023 - 2027 med utblick mot 2035

Socialnämnden
Dnr 22SON215
2023-02-06

Välfärd Gävle, utveckling och stöd

Anna Åkerbris, Boendeplanerare

www.gavle.se

Innehåll

1.	Sammanfattning	4
2.	Bakgrund	5
2.1.	Definitioner	6
3.	Bestånd och behov av bostadssociala lägenheter	7
3.1	Övergångskontrakt	8
3.2	Försökslägenhet	8
3.3	Jourlägenhet	9
4.	Bostad först	9
5.	Stödboende och Hem för vård och boende (HVB)	10
5.1.	Stödboende för ensamkommande barn - EKB	10
5.2.	Stödboende för vuxna med missbruksproblematik	11
5.3.	Hem för vård och boende (HVB)	12
6.	Tillsynsboende	12
7.	Akutboende	13
8.	Skyddat boende	14
9.	Härbärke	15

1. Sammanfattning

Välfärd Gävles Boendeplan för sociala ändamål 2023 - 2027 med utblick mot 2035 - Socialnämnden, behandlas och antas av Socialnämnden utifrån nämndens ansvarsområden.

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg enligt socialtjänstlagen.

Socialnämnden (Välfärd Gävle) handlägger alla biståndsansökningar samt skriver avtalen med den externa hyresgästen.

I planen fastställs behovet av bostäder och lokaler utifrån verksamhetens behov av platser för boende och/eller stöd.

I boendeplanen redovisas behovet uppdelat utifrån målgrupper:

- Bestånd och behov av bostadssociala lägenheter (övergångskontrakt, försökslägenhet, jourlägenhet)
- Bostad först
- Stödboende och Hem för vård och boende (HVB)
- Tillsynsboende
- Akutboende
- Skyddat boende
- Härbärge

Planen visar på en balans mellan tillgång och behov för sociala ändamål 2023–2035. Behovet möts genom lägenheter hos Gavlegårdarna och genom ett fåtal, sedan tidigare befintliga avtal med, privata fastighetsägare.

2. Bakgrund

Reglerna i socialtjänstlagen, SoL, innebär att var och en i första hand är skyldig att försörja sig själv och sin familj inom ramen för sin förmåga. I detta ingår också ansvar för att ordna bostad, vilket innebär att den bostadslöse själv får söka bostad via bostadsförmedling, bostadsföretag, andrahandsförmedlingar eller på annat sätt försöka ordna sin bostadssituation. Föräldrar har huvudansvaret för att säkerställa nödvändiga levnadsvillkor för sina barn och ansvarar för att barnens behov och rättigheter blir tillgodosedda.

Kommunerna ansvarar för att det finns bostäder till invånarna i den egna kommunen och ska planera bostadsförsörjningen utifrån kommunens framtagna riktlinjer. Riktlinjerna syftar till att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder. Riktlinjerna ska också främja att kommunen förbereder och genomför ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen.

Socialtjänstlagen omfattar alla som vistas i en kommun och reglerar kommunens skyldigheter att erbjuda stöd och hjälp. Socialtjänstlagens 4 kap 1 § reglerar rätten till insatser via socialtjänsten vilket kan omfatta insatser till personer som söker hjälp med boende. Socialtjänsten i en kommun omfattas även av skyldigheten att ingripa till skydd för enskilda personer. Socialtjänstens ansvar kan handla om att bistå med olika former av akuta och mer långsiktiga boendelösningar utifrån individuella behov och efter biståndsbedömning.

För vissa grupper har kommunen ett särskilt ansvar att tillhandahålla boenden. Det handlar om vissa äldre personer, vissa personer med funktionsnedsättning och vissa nyanlända som fått uppehållstillstånd.¹

En behovsanalys utifrån socialnämndens behov är komplex. Att räkna på socialnämndens behov är en utmaning då det finns många faktorer som påverkar behovsbilden. I den här planen utgör, historiken avseende antalet beviljade beslut tidigare år och boendeenhetens och myndighetskontorets uppskattning av framtida behov grunden för bedömningen. I analysen så vägs också tillgängliga resurser för stöd i boendet in, samt vilka andra insatser som nämnden kan erbjuda.

Utredningsenhet boende inom Valfärd Gävle har tidigare tagit emot remisser från andra enheter gällande behovet. Utredningsenhet boendes uppdrag förstärktes i och med att enheten organiserades inom Myndighetskontoret. Utredningsenhet boende har sedan dess gjort mer rättssäkra beslutsunderlag samt arbetat med utredningsprocessen för att få säkrare bedömningar. Utredningsenhet boende har ett gott samarbete med Gavlegårdarna avseende anskaffande av lägenheter efter behov.

¹ <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/ekonomiskt-bistand/hemloshet/kommunens-och-socialtjanstens-ansvar-for-boendeinsatser/>

2.1. Definitioner

- **Övergångskontrakt** - ett biståndsbedömt tidsbegränsat andrahandsboende för personer som är helt bostadslösa och har särskilda svårigheter att tillgodose behovet själva. Efter 18 mån sker en utvärdering tillsammans med Gavlegårdarna.
- **Försökslägenhet** - för personer i behov av att träna på sitt boende under en rehabiliteringsperiod. Under perioden på maximalt 18 månader utgår hyra – korttidsövergångsavtal – ett 2:a hands hyresavtal med Valfärd Gävle. Syftet med boende i försökslägenhet är att inom ett år erhålla ett övergångskontrakt.
- **Jourlägenhet** – I första hand för korta placeringar till för barnfamiljer som har blivit vräkta, samt våldsärenden. Ingen hyra/avgift tas ut för boendet.
- **Bostad först** – en särskild insats som riktas till långvarigt hemlösa med en psykisk- och/eller missbruksproblematik.
- **Stödboende för barn - EKB** – en mindre ingripande, och mer självständig form av boendeinsats för ensamkommande barn (från 16 år).
- **Stödboende för vuxna med missbruksproblematik** – en insats som syftar till att ge stöd till att bibehålla nykterhet och att komma vidare till ett eget boende. Hemstagården (för män) och Nova (för kvinnor)
- **Tillsynsboende** – Inget krav på nykterhet. Stallgatan (för män och kvinnor).
- **Akutboende** – för bostadslösa barnfamiljer i första hand (i många fall nyanlända). Familjerna ska själva ta sig från akutboendet till ett eget boende, då de anses ha resurser till det.
- **Skyddat boende** – boende som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse avsedda för personer som behöver insatser i form av skydd mot hot, våld eller andra övergrepp tillsammans med andra relevanta insatser. Skyddat boende erbjuds även av exempelvis kvinnojourer, utan beslut från socialnämnden.
- **Härbärge** - en tillfällig (natt till natt) övernattningslokal för bostadslösa. Boende på härbärgen kräver inget biståndsbeslut.
- **Hem för vård och boende (HVB)** – en insats som bedriver behandling eller är inriktad på vård, stöd eller fostra. Samtliga HVB är i extern regi.

3. Bestånd och behov av bostadssociala lägenheter

Bostadssociala kontrakt är ett andrahandskontrakt där Välfärd Gävle är förstahandshyresgäst. Den enskilde kan ha rätt till bistånd för boende då denne är helt bostadslös och har speciella svårigheter att tillgodose sitt behov av bostad själv. Utifrån dessa kriterier görs individuell bedömning.

Övergångskontrakt	2021	2022	2023	2024	2025-2035
Totalt	435	278	150	130	100
Förändring (+/-)	-7%	-36%	-46%	-13%	-23%
Nya beslut	52	9	12	12	12

Försöklägenhet	2021	2022	2023	2024	2025-2035
Totalt	15	3	10	15	15
Förändring (+/-) lägenheter	+5	-12	+7	+5	+/-0

Jourlägenhet	2021	2022	2023	2024	2025-2035
Totalt	19	11	11	11	11
Förändring (+/-) lägenheter					

3.1 Övergångskontrakt

Övergångskontrakt är en form av bostadssocialt kontrakt och beviljas när den enskildes inte kan erhålla ett eget hyreskontrakt. Beroende på förutsättningar erbjuds hyresgästen en hyresrätt hos Gavlegårdarna med 2:a handskontrakt via Vålfärd Gävle.

Kontraktsavslut sker genom att den boende själv tar över kontraktet för bostaden eller flyttar till annat boende.

I snitt beviljas idag ca 1 kontrakt per månad av 40 inkommande ansökningar.

Under första halvåret 2022 är 7 övergångsavtal beviljade och 57 enskilda fått 1:a handskontrakt. I augusti månad var 278 övergångskontrakt pågående.

Det totala antalet aktiva kontrakt har minskat från 467 kontrakt i slutet av 2020, ner till 278 kontrakt i augusti 2022. Det är en minskning med ca 40 procent.

Nämndens mål är att 25 kunder per år ska få 1:a handskontrakt.

Behov

Antalet övergångskontrakt har under de senaste åren minskat till följd av att det nu gjorts mer omfattande utredningsarbete med bedömningar där möjliga äldre kontrakt har avslutats, kombinerat med ett reducerat antal gynnande beslut.

Övergångskontrakt bedöms fortsatt minska framöver, om än i mindre takt än det hittills gjort.

3.2 Försökslägenhet

Socialnämnden nyttjar 3 försökslägenheter. Försökslägenheter tilldelas som ett bistånd enligt socialtjänstlagen och hyresavtal tecknas. Försökslägenheterna hyrs ut möblerade.

Behov

Det bedöms finnas ett ökat behov av försökslägenheter åren framöver – dessa lägenheter tillhandahålls av Gavlegårdarna, från deras ordinarie bostadsbestånd.

3.3 Jourlägenhet

Socialnämnden ansvarar för beslut om bistånd med tillfälligt boende vid akut hemlöshet. Insatsen omfattar boende i jourlägenhet.

Välfärd Gävle står som hyresgäst för jourlägenheter som ligger utspridda över kommunen. Socialnämnden har tillgång till 11 jourlägenheter för barnfamiljer och personer utsatta för våld i nära relation. Socialnämnden ansvarar för utrustningen i jourlägenheter.

Behov

Behovet har ökat de senaste åren eftersom våld i nära relation har ökat. Prognosen framåt tyder dock på att behovet täcks med nuvarande antalet jourlägenheter.

4. Bostad först

Bostad först är tänkt som en modell där bostad erbjuds till långvarigt hemlösa med psykisk- och/eller missbruksproblematik. Boendet har inget krav på behandling, men de erbjuds ett stort stöd från boendevägledare. Boendeformen finns inte inom Välfärd Gävle idag. Välfärd Gävle har tidigare fått medel via statsbidraget från myndigheten Delmos. Socialnämnden har i senaste kommunplanen fått i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur metoden "Bostad först" kan införas i Gävle kommun, i syfte att minska hemlösheten.

Behov

Boendeformen behöver utvärderas efter införandet för att kunna utreda eventuella framtida behov.

5. Stödboende och Hem för vård och boende (HVB)

Socialnämndens vårdinsatser syftar till att möjliggöra ett självständigt liv. Vårdinsatser kan ske i eget boende, familjehem, hem för vård och boende (HVB) eller i stödboende. Placeringsstiderna varierar från korta jourplaceringar till uppväxtplaceringar.

5.1. Stödboende för ensamkommande barn - EKB

Stödboende för barn och unga 16–20 år är en placeringsform från Socialstyrelsen som trädde i kraft 1 januari 2016. Syftet är en mindre omfattande insats för barn och unga vars vårdbehov inte är så stort att det motiverar en HVB placering.

Stödboende för barn och unga är i första hand tänkta att vara självständiga boenden, men andra mer sammanhållna boendelösningar är inte uteslutna.

Stödboende är en vanlig placeringsform för ensamkommande barn och unga i åldrarna 16–20 år. Valfärd Gävle har idag inget stödboende för barn och unga.

Behov

Kommunerna ansvarar för mottagande av ensamkommande asylsökande barn och ungdomar och Migrationsverket anvisar vilken kommun som ansvarar för det individuella barnet. Anvisningarna sker till kommunerna genom ett fördelningssystem som baseras på att respektive kommun tar emot en fastställd andel av det totala antalet barn.

Anvisning sker till den kommun i landet som har lägst måluppfyllelse av sin andel (så kallad utjämnande anvisning) eller om det föreligger stark anknytning till annan kommun (så kallad anknytningsanvisning). Samtliga kommuner ska omfattas av anvisningar avseende mottagande av asylsökande ensamkommande barn och tilldelas en andel. Ingen andel kommer att vara lägre än en (1) promille. Innan Migrationsverket fastställer andelarna ska länsstyrelserna ges möjlighet att i samråd med verket göra regionala justeringar av andelarna på kommunnivå.

Andelarna grundas på ett antal variabler och på statistik från föregående kalenderår. Andelarna fastställs i samband med Migrationsverkets prognos i februari varje år och löper under tolv månader med start den 1 mars varje år.

5.2. Stödboende för vuxna med missbruksproblematik

Stödboende för vuxna med missbruksproblematik tillhandahålls i egen regi genom Hemstagården (män) och Nova (kvinnor).

På stödboendena ställs krav på nykter- och drogfrihet under placeringstiden och målet är att bryta missbruk, social isolering och destruktiva livsmönster.

Hemstagården är ett drogfritt stödboende med 23 platser för män från 18 år med missbruk/beroende/psykisk ohälsa och annan problematik som påverkar den sociala tillvaron. Placeringsstiden är individuell och anpassas utifrån faktorer som möjlighet till eget boende, försökslägenhet, stabilitet i nykter och drogfrihet, utredning och eller insättning av medicin via psykiatri.

Hemstagårdens kontaktpersoner jobbar utifrån en planering från Utredningsenhet vuxen, som placerar på Hemstagården enligt ett biståndsbeslut. De boende på Hemstagården får ta ansvar för lokalen, mat, städning med mera utifrån deras individuella förutsättningar.

Nova är ett drogfritt stödboende med 10 platser för kvinnor från 18 år med missbruksproblematik, samsjuklighet eller annan social problematik. Syftet med placeringen är individuell och en planering sker i samverkan med Utredningsenhet vuxen. De boende på Nova får ta ansvar för lokalen, mat, städning med mera utifrån deras individuella förutsättningar.

Stödboende för vuxna med missbruksproblematik <i>Hemstagården</i>	2020	2021	2022	2023	2024	2025-2030
--	------	------	------	------	------	-----------

Totalt	23	23	23	23	23	23
Förändring (+/-)	-	-	-	-	-	-

Stödboende för vuxna med missbruksproblematik <i>Nova</i>	2020	2021	2022	2023	2024	2025-2030
--	------	------	------	------	------	-----------

Totalt	10	10	10	10	10	10
Förändring (+/-)	-	-	-	-	-	-

Behov

Det är en hög efterfrågan på platserna till Hemstagården. Oftast är det kö och behovet ser ut att hålla i sig över tid.

Inom Nova är det ett kontinuerligt flöde mellan in- och utflytt och det uppstår sällan längre tids köer, även om det ibland kan förekomma viss kö till platserna.

5.3. Hem för vård och boende (HVB)

De HVB-hem som idag finns inom Gävle kommun ägs och drivs i extern regi. Valfärd Gävle har i nuläget ingen avsikt att starta ett eget HVB.

6. Tillsynsboende

Tillsynsboende är en behovsprövad boendeform enligt Socialtjänstlagen och är ett stadigvarande boendialternativ. Tillsynsboendet som Valfärd Gävle driver ligger på Stallgatan och är ett högtoleransboende som vänder sig till personer med pågående drogproblematik och samsjuklighet med psykisk ohälsa. Boendet startades för att minimera antalet hemlösa på Gävles gator. Flera av de boende har försörjningsstöd och de betalar sin hyra och vissa har även matabonnemang. Det finns inget omvårdnads-/HSL ansvar, utan de boende kan, vid behov, ha insatser av hemtjänst.

Stallgatan har 27 mindre lägenheter med kokvrå och hygienrum, samt 8 rum med egna hygienrum. Stallgatan har även tre lägenheter som erbjuds för tillfällig jourplacering.

Tillsynsboende, Stallgatan	2020	2021	2022	2023	2024	2025-2030
Totalt	35	35	35	35	35	35
Förändring (+/-)	-	-	-	-	-	-

Behov

Valfärd Gävle har en pågående översyn där Stallgatans nuvarande utformning (lokal) och inriktning ses över.

7. Akutboende

Akutboendet är ett delvis kollektivt boende utan vård eller behandling, men med stödjande insatser för att främja samhällsintegration och att familjer aktivt söker eget boende.

Målet med akutboendet är att den enskilde skall erhålla en egen boendeform eller ett eget hyresavtal och ges förutsättningar att behålla det.

Akutboende finns idag på före detta Björkegrenska gården i Gävle och en mer tillfällig lösning finns på Kristinelundsgården i Gävle. Uppdraget är att erbjuda bostadslösa barnfamiljer (i många fall nyanlända) tak över huvudet i en akut situation som alternativ till vistelse på hotell eller vandrarhem. Verksamheten har bemanning dygnet runt för stöd och tillsyn.

Från och med 1 juli har kommunerna i landet övertagit ansvaret från Migrationsverket för att ordna boende till flyktingar från Ukraina. För närvarande finns inga stora strömmar av flyktingar till Sverige, men Gävle kommun har en beredskap att successivt kunna ta emot de människor som behöver boende. Samordning och dialog med Migrationsverket och Länsstyrelsen sker centralt i kommunen.

På Akutboendet finns totalt 55 rum med dusch och toalett, det är gemensamt kök på varje våning.

I oktober 2022 bodde det totalt 24 vuxna och 19 barn där. Av dessa var 17 vuxna och 12 barn flyktingar från Ukraina. På avdelningen särskilt avsatt för Ukrainaflyktingar finns i dag nio lediga rum.

Ukrainaflyktingar med barn placeras i första hand på Akutboendet och ensam vuxna placeras på Kristinelundsgården.

Akutboende	2020	2021	2022	2023	2024	2025-2030
<i>Före detta Björkegrenska gården</i>						
Vuxna			24	24	24	24
Barn			19	19	19	19
Totalt	67	87	43	43	43	43
Förändring (+/-) antal boenden	-41	+20	-23	+/-0	+/-0	+/-0

Kristinelundsgården	2020	2021	2022	2023	2024	2025-2030
Totalt antal boenden inkl. Kristinelundsgården	-	-	21	37	37	37
Förändring (+/-) antal boenden	-	-	-	+16	+/-0	+/-0

På Kristinelundsgården finns en herrvåning med totalt 21 st. rum, samt en damvåning med totalt 21 st. rum. Totalt bor där vi idag 21 gäster av 150 möjliga.

Totalt	2020	2021	2022	2023	2024	2025-2030
Totalt antal boenden inkl. Kristinelundgården	67	87	64	80	80	80
Förändring (+/-) antal boenden	-41	+20	-23	+16	+/-0	+/-0

Behov

Under 2022 har antalet personer i behov av akutboende minskat. Dock ser Valfärd Gävle en möjlig ökning av behovet i och med effekter som pandemin och världsläget fört med sig; Människor blir i större utsträckning arbetslösa och får det därför svårare på den reguljära bostadsmarknaden, samt att Migrationsverkets prognos visar på att invandringen kommer att hålla sig på ungefär samma nivå som idag de kommande åren. För att i tidigt skede få information kring läget, deltar Valfärd Gävle i Länsstyrelsens träffar, samt bevakar svar från Migrationsverket och Länsstyrelsen vad det gäller tilldelning.

8. Skyddat boende

Ett skyddat boende tillhandahåller platser för heldygnsvistelse avsedda för personer som behöver insatser i form av skydd mot hot, våld eller andra övergrepp tillsammans med andra relevanta insatser. Skyddat boende är en insats enligt socialtjänstlagen, med utgångspunkt i 5 kap.11 § SoL och beslut enligt 4 kap. 1 § SoL. Socialnämnden har det yttersta ansvaret för att personer som utsatts för brott får det stöd och den hjälp de behöver. Socialtjänsten ansvarar för att utifrån en utredning av den våldsutsattas och eventuella barns behov, bedöma vilken insats som är lämplig, till exempel i form av skyddat boende (prop. 2006/07:38 s.12).

Det finns även skyddat boende hos kvinnojourer och liknande, där inte beslut från socialnämnden behövs.

Det finns ett ramavtal för köp av platser i skyddat boende för vuxna, ungdomar samt vuxna med medföljande barn.

9. Härbärke

Organisationen Hela människan har sedan tidigare en IOP (Idéburet offentligt partnerskap) för dagverksamhet för personer i hemlöshet. För perioden 2023–2025 utvecklas även IOPn till att ingå tillgång till Härbärke med ca 15 sovplatser, tre lägenheter och ett jourrum.

**Beslutsärende: Initiativärende
- återtagande av överklagande
i förvaltningsrätten**

17

23SON13

Initiativärende -

När personerna bakom krogarna Helt Enkelt och Erlandssons Veranda försökt öppna en tredje krog, Noppas, har de fått avslag på sin alkoholansökan. En bedömning som tingsrätten har påvisat varit fel från Gävle kommuns sida. Därefter har Gävle kommun, genom tjänstemannabeslut, beslutat att överklaga domen – trots att den var tydlig.

En stor del av Gävle kommuns argumentation kring nekandet är kopplat till "dansincidenten" som ägde rum på Erlandssons Veranda. Frågan om dansen var spontan eller ej och därför kanske saknade tillstånd har varit bidragande till att Gävle kommun först nekar alkoholtillstånd och därefter överklagar när man får fel av tingsrätten.

Regeringen beslutade under januari om en lagrådsremiss som innebär att danstillståndet avskaffas för offentliga danstillställningar. Detta återaktualiserar frågan och ger Gävle kommun en chans att agera proaktivt, rättsäkert och företagsvänligt.

Med anledning av ovanstående föreslår vi socialnämnden besluta:

att socialnämnden återtar sitt överklagande i förvaltningsrättens dom gällande Hålliohållut AB 559297-3746.

Eva Marja Andersson (M)

Petter Mörck (M)

Cecilia Eriksson Ajanovic (M)

Beslutsärende: Tillsynsplan
2023 för Tillståndsgruppen,
enhet Livsmedel och tillstånd,
Livsmiljö Gävle

18

23SON7

Missiv

2023-01-16

Diarienummer: 23SON7

Handläggare:

Dan Törnros
026-17 80 00
dan.tornros@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Tillsynsplan 2023 för Tillståndsgruppen, enhet Livsmedel och tillstånd, Livsmiljö Gävle

Förslag till beslut

Att fastslå 2023 års tillsynsplan för Tillståndsgruppen på Livsmedel och tillstånd.

Bakgrund

Syftet med en tillsynsplan är att skapa en tydlig struktur på tillsynsarbetet. Här presenteras en sammanhållen tillsynsplan för tillståndsgruppens samtliga verksamhetsområden för att tydliggöra dess uppdrag och omfattning.

Förslaget

Serveringsställen med serveringstillstånd

Alkohollagen är en social skyddslag med mål att begränsa alkoholens skadeverkningar. Tillgången till alkohol begränsas genom att tillståndshavarna ska uppfylla högt ställda krav för att få ett serveringstillstånd samt under tillståndets löptid efterleva alkohollagen och fortsätta uppfylla de initialt ställda kraven. Kommunens uppgift är att ge information och stöd till tillståndshavarna samt kontrollera att reglerna följs. Handläggning och tillsyn är avgiftsfinansierad.

Tillsynen av verksamheter med serveringstillstånd består av förebyggande tillsyn, inre tillsyn och yttre tillsyn.

Förebyggande tillsyn är både utbildning, rådgivning och praktiskt tillsynsarbete.

Genom kunskaper och samarbete kan problem undvikas, både för krögaren och för kommunen. Förebyggande tillsyn består 2023 av följande insatser:

- Utbildningen "Ansvarsfull alkoholservering" (nedan: AAS), vilket är en tvådagarskurs som erbjuds tillståndshavare och restaurangpersonal en gång per år, i samarbete med övriga gästrikedkommuner och Polismyndigheten. I år kommer Sandvikens kommun att ha huvudansvaret för kursen. Kursen vänder sig till krögare i kommunerna Gävle, Sandviken, Hofors, Ockelbo och Älvkarleby. Kommunernas alkoholhandläggare kommer att delta på kursdagarna. Vi kommer att anlita utbildningsföretag för hela kursen. Genom att låta en fristående aktör undervisa och vi själva medverka som "bollplank" till läraren renodlar vi vår roll gentemot tillståndshavarna.
- Utbildningen "AAS" speciellt riktad till studentföreningarna på Högskolan i Gävle, i samarbete med Gefle Studentkår, Studenthälsan och Polismyndigheten. Här kommer vi att fortsätta agera som föreläsare en gång per år.
- Kurs i metoden "Krogar mot Knark". En halvdagskurs för krogpersonal kommer att hållas i Sandviken i anslutning till AAS. Kursen arrangeras i samverkan med Polismyndigheten och övriga gästrikedkommuner.
- Upprätthålla ett löpande gott samarbete med Polismyndigheten i dess egenskap som tillsynsmyndighet över restauranger med serveringstillstånd och som mycket viktig samarbetspartner i arbetet med "Ansvarsfull Alkoholservering" såväl som "Krogar mot Knark".
- *Krögardialog* med tillståndshavare i Gävle, planeras att hållas några gånger under året. Träffarna kommer att ske i nära samarbete med Näringslivsenheten som också är sammankallande. Även andra myndigheter som har en naturlig koppling till kommunens tillståndshavare kan komma att medverka.
- Utskick av *KrögarNytt* minst fyra gånger under år 2023. Utskicket utgör en möjlighet till informationsutbyte och dialog. Utskicket är också ett sätt att informera tillståndshavare av serveringstillstånd om lagändringar och annan aktuell information som är viktig att känna till.
- Vi håller hög tillgänglighet för möten och samtal med tillståndshavare på eget initiativ eller på deras initiativ. Detta för att säkerställa en trygg och god restaurangmiljö genom att agera bollplank och ge information till tillståndshavare. För att säkerställa kontinuerlig tillgänglighet under sommarmånaderna kommer vi

att planera verksamheten så att minst två heltidstjänster är i tjänst under semesterperioden.

Inre tillsyn betyder att man kontrollerar att grundläggande förutsättningar för tillstånd fortfarande är uppfyllda, t ex vad gäller ekonomisk och personlig lämplighet.

Tillståndshavaren är anmälningspliktig gällande förändringar i verksamheten eller i bolaget. För den inre tillsynen är samarbete med andra myndigheter avgörande. Inre tillsyn utförs 2023 genom följande aktiviteter:

- Fortlöpande informationsutbyte och samarbete med andra myndigheter.
- Inre tillsynsutredningar på förekommen anledning så som tips och andra inkomna uppgifter.
- På serveringsområdet ska inre tillsyn göras minst en gång per år avseende alla tillståndshavare.

Yttre tillsyn är tillsyn i praktiken av hur alkohollagen efterlevs ute på restaurangerna.

Tillsynen ska vara både generell och riktad. Generell tillsyn sker av samtliga serveringsställen ett bestämt antal gånger årligen, beroende på storlek, öppettider, målgrupp, mängd såld alkohol enligt restaurangrapporten etc. Samtliga serveringsställen med regelbundna öppettider ska besökas minst en gång per år. Fokus vid tillsynen är ordning, berusningsnivåer och att serveringen är måttfull.

Riktad tillsyn är tillsyn av något speciellt förhållande på ett antal ställen, exempelvis särskild kontroll av tillgång till lagad mat, hur stängningstiderna sköts, ordning och nykterhet i anslutning till stängning, efterlevnad av tilldelade uteserveringsytor. Den riktade tillsynen är i första hand förebyggande. Under 2023 kommer fokus i den riktade tillsynen att ligga på förebyggande arbete mot narkotikaanvändning på krogen eftersom det både finns indikationer på ökad användning på krogarna och även misstankar om att gäster blir ofrivilligt drogade. På grund av det ökade antalet brister under 2022 gällande utrymningsvägar på serveringsställen kommer även riktad tillsyn att göras med fokus på brandskydd. Vår ambition är att öka handläggarnas och restauranginspektörernas kunskap om såväl tecken på narkotikapåverkan som kunskap om brandskydds krav.

Yttre tillsyn kan också ske *på förekommen anledning*, då uppgifter från allmänhet eller andra myndigheter eller tidigare tillsynsbesök motiverar att uppföljningsbesök görs på

individuella serveringsställen. Uppföljande tillsyn är i första hand korrigerande av gällande brister och i syfte att förhindra framtida problem.

Alla tre typerna av yttre tillsyn kan ske av kommunen enskilt eller i samverkan med andra myndigheter som Samhällsbyggnadsnämnden, räddningstjänsten, Polismyndigheten och Skatteverket. Under 2023 kommer ett antal tillsynsbesök att göras tillsammans med kommunens livsmedelsinspektörer för att öka samsynen på enheten. Kommunens yttre alkoholtillsyn utförs av både arvoderade restauranginspektörer och av enhetens egna alkoholhandläggare.

Tillsynen syftar till att få bukt med missförhållanden, förhindra att nya uppstår och att få till stånd ett gott och nära samarbete och en ökad samsyn mellan kommunen och restaurang- och krogbranschen.

Vårt mål med dessa aktiviteter är att krognäringen och kommunen tillsammans skapar en sund, trygg och trivsam restaurang- och krogmiljö i Gävle kommun.

Försäljnings- och serveringsställen, öl klass II (folköl)

Försäljning och servering av folköl regleras i alkohollagen, liksom kommunens ansvar att genomföra tillsyn av dessa verksamheter. Inget tillstånd krävs för att sälja folköl utan det räcker med att anmäla verksamheten till kommunen innan den påbörjas. Vid anmälan sker ingen lämplighetsprövning. Däremot ställs krav på hur försäljning och servering i praktiken sker, till exempel kontroll av kundens ålder och nykterhet, att verksamheten är livsmedelsregistrerad och tillhandahåller mat och att det finns ett verksamhetsanpassat egenkontrollprogram. Kommunens uppgift är att ge service till försäljnings- och serveringsställena och kontrollera att reglerna följs. Verksamheten finansieras av en fast årlig tillsynsavgift.

Under 2023 planeras tillsynsbesök på hälften av verksamheterna med anmäld folkölsförsäljning. Tillsynsbesöken sker oanmälda och kan ske i samband med kontrollköp.

Försäljningsställen tobak, tobaksfria nikotinprodukter och e-cigarett/påfyllningsbehållare

Inre tillsyn

Det saknas idag sekretessbrytande bestämmelser i lag om tobak och liknande produkter vilket gör att inre tillsyn av verksamheter med tobakstillstånd inte kan göras på samma sätt som för verksamheter med serveringstillstånd. Inre tillsynsutredningar kommer dock att göras i ansökningsärenden, bolagsändringar och på förekommen anledning. Det kan exempelvis handla om tips eller andra inkomna uppgifter. Övriga produkter är inte tillståndspliktiga och därmed är det vid sådan försäljning inte aktuellt med inre tillsyn.

Yttre tillsyn

Yttre tillsyn av handlarna sker normalt dagtid. Den utförs av enhetens egna handläggare och fokuserar på skyltning, marknadsföring, märkning, uppsikt och personalens kunskap om regler och egenkontrollrutiner. Planen för år 2023 är att minst 50 % av försäljningsställena får ett besök. Fler besök kan bli aktuella om första besöket kräver uppföljning, liksom vid tips från allmänhet eller myndigheter.

Många försäljningsställen saluför flera olika åldersbegränsade varor vilket motiverar att tillsynen av dessa områden samordnas.

Fortlöpande informationsutbyte och samarbete med andra myndigheter ska ske under året. Samordnade tillsynsbesök kan göras tillsammans med exempelvis polisen, Skatteverket och Miljö och hälsa.

Kontrollköp

Tillståndsgruppen kommer under år 2023 att fortsätta med arbetsmetoden kontrollköp. Metoden utgör en typ av förebyggande tillsynsåtgärd. Den går ut på att kommunen arvoderar personer över 18 år men med utseende som gör att de kan tas för yngre än 18, vilka ges i uppdrag att genomföra försök till köp av tobak, folköl och/eller receptfria läkemedel i butiker. Kontrollköpen utförs under direkt överinseende av enhetens handläggare. Resultatet kan inte användas för sanktion. Syftet är i stället att kontrollköpen ska utgöra grund för kommunens information och samtal med verksamhetsutövarna om vikten av noggrann ålderskontroll av den som vill köpa dessa

åldersbegränsade varor. Ett första samtal med butikspersonalen tas alltid i direkt anslutning till kontrollköpet.

Under 2023 planeras kontrollköp att göras på hälften av de handlare som saluför tobaksfria nikotinprodukter.

Övrigt

Utskick av *FörsäljarNytt* med information till butiker som säljer tobak, tobaksfria nikotinprodukter, e-cigg, folköl och/eller receptfria läkemedel planeras att göras minst två gånger under 2023.

Försäljningsställen, vissa receptfria läkemedel

Den 1 november 2009 blev det tillåtet för andra aktörer än öppenvårdsapotek att sälja vissa receptfria läkemedel. Försäljningen är reglerad genom lag (2009:730), om handel med vissa receptfria läkemedel. Bestämmelserna syftar till att säkerställa att läkemedel hanteras och säljs på ett sådant sätt att de inte skadar människor, egendom eller miljö samt så att läkemedlens kvalitet inte försämras.

Tillsynsmyndighet på området är Läkemedelsverket men det är den kommun där detaljhandeln bedrivs som ska utföra den praktiska kontrollen av regelverkets efterlevnad. Tillsynen finansieras genom en fast årlig tillsynsavgift.

Tillsynen av försäljningsställen bör enligt Läkemedelsverkets vägledning ske med intervall som inte överstiger två-tre år. Tillståndsgruppen planerar att besöka minst en tredjedel av de anmälda försäljningsställena under år 2023 och resterande under 2024 och 2025. Tillsynsbesöken sker oanmälda.

Eftersom receptfria läkemedel i det flesta fall (f.n. på 85% av aktuella försäljningsställen i Gävle kommun) saluförs på samma ställen som folköl och/eller tobak, finns det en samordningsvinst i att så långt möjligt utföra läkemedelskontrollen i samband med folköls- och tobakstillsynen.

Dan Törnros

Enhetschef

Livsmiljö och tillstånd

Beslutsärende: Förordnande
av ledamöter att fatta beslut i
individärenden i brådskande
fall

19

23SON20

Missiv

2023-02-03

Diarienummer: 23SON20

Nämnd:

Socialnämnden

Förordnande av ledamöter att fatta beslut i individärenden i brådskande fall

Förslag till beslut

Att besluta om förordnanden av ledamöter enligt följande turordning att dels fatta beslut inom individärenden i brådskande fall enligt 6 kap. 39 § kommunallagen (2017:725) (s.k. ordförandebeslut), dels fatta beslut med stöd av kompletterande beslutanderätt enligt 6, 6 a, 11 och 27 §§ lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) samt 13 § lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM):

1. Martina Kyngäs (KD), ordförande
2. Lena Lundgren Rörick (S), 1:e vice ordförande
3. EvaMarja Andersson (M), 2:e vice ordförande
4. Aleksandra Stamenkovic (C)
5. Angelica Johansson (SD)

Att Socialnämndens besluts- och delegationsförteckning revideras/kompletteras i enlighet med ovanstående beslut.

Bakgrund

Förordnandet av ledamöter att fatta beslut i individärenden möjliggör snabba beslutsfattanden i brådskande fall. Syftet med förordnandet är att det alltid ska finnas en

behörig beslutsfattare tillgänglig i de fall nämndens eller utskottets beslut inte kan avvaktas. Denna beslutanderätt får därför endast användas i sådana brådskande fall.

Möjligheten att fatta beslut i brådskande fall regleras i 6 kap. 39 § kommunallagen, så kallade ordförandebeslut, samt i de ovan uppräknade bestämmelserna i lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). Eftersom förordnandet att fatta beslut med stöd av kompletterande beslutanderätt endast kan gälla vissa specifika bestämmelser i LVU och LVM, kompletteras det med ett förordnande enligt 6 kap. 39 § kommunallagen i syfte att tillgodose alla andra eventuella behov av brådskande beslut.

För beslutsfattande enligt ovannämnda bestämmelser krävs att nämnden särskilt förordnat ledamöter att göra detta. Det krävs dessutom att den förordnade personen är en ordinarie ledamot i Socialnämnden. Vid ordförandens förfall eller annan frånvaro ersätter förordnade ledamöterna enligt den turordning som framgår av beslutet.

Eftersom det är nämnden som beslutar om förordnanden av ledamöter behöver ett nytt förordnandebeslut fattas i inledningen av varje ny mandatperiod.

Magnus Höjer

Sektorchef

Välfärd Gävle

Kommande beslut: Besluts- och delegationsförteckning

20

20SON415

Missiv

2023-01-30

Diarienummer: 20SON415

Handläggare:

Caroline Engberg
026-17 80 00
caroline.engberg@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Revidering av besluts- och delegationsförteckning

Förslag till beslut

Att anta den reviderade besluts- och delegationsförteckning som är gemensam för Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, samt

Att anta den reviderade besluts- och delegationsförteckning som är specifik för Socialnämnden.

Ärendebeskrivning

Inför varje år, eller vid behov, ska Socialnämnden anta besluts- och delegationsförteckning för nämndens verksamheter.

Besluts- och delegationsförteckningen är uppdelad i en gemensam del för de tre nämnderna samt nämndspecifika delar som antas av ansvarig nämnd. Socialjouren har en egen del som antas av socialnämnden och arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.

Förslag till revideringar har tagits fram i den del som är gemensamt för Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden;

- Avsnitt 6. Fullmakt/ombud

Punkt 6.1

Förslag till revidering av punkt i form av kompletterande text under beskrivningen av ärendetyper.

Förslag till revideringar har tagits fram i den del som är specifik för Socialnämnden;

- Avsnitt 2. Övrigt
Punkt SON 2.8, vilket är en ny punkt gällande utförande av uppgifter rörande barn och unga som framgår av 3 kap. 3 a § andra stycket SoL
- Avsnitt 4. Insatser för barn och ungdom:
Punkt SON 4.5 a) och b)
Förslag till revidering av punkterna i form av komplettering av enhet med beslutsrätt.

Nedan presenteras föreliggande förslag på revidering:

Gemensamt för Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
6. Fullmakt/ombud				
6.1	Beslut att företräda nämnden i domstol i mål och ärenden som rör enskild, eller beslut att utse ombud i sådana fall	10 kap 2 § SoL	Enhetschef Jurist	

Specifikt för Socialnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
2. Övrigt				
NYTT SON 2.8	Beslut om att handläggare utan socionomexamen bedöms inneha annan relevant examen för utförande av sådana uppgifter rörande barn och unga som framgår av 3 kap. 3 a § andra stycket SoL	3 kap. 3 a § 2 stycket SoL	Enhetschef	Se vidare om bedömning av annan relevant examen, 3 kap. 1–3 §§ HSLF-FS 2017:79.

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
4. Insatser för barn och ungdom				
SON 4.5	a) Beslut om tillfällig placering i upphandlade HVB, upp till 6 månader	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenheten, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom, familjehemsenheten och enheten våld i nära relation	För placering utanför avtal, se 9.1 samt 9.2 i den gemensamma delen
	b) Beslut om tillfällig placering i upphandlade HVB för barn upp till 18 år, för placeringar upp till och med 6 månader	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenheten, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom, familjehemsenheten och enheten våld i nära relation	För placering utanför avtal, se 9.1 samt 9.2 i den gemensamma delen Efter 6 månader ska beslut fattas av individ- och myndighetsutskott

Magnus Höjer

Sektorchef
Sektor Valfärd

Besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden

Välfärd Gävle
2023-01-30

Diarienummer:
20ON364
20AFN170
20SON415

Fastställt:

Omvårdnadsnämnden 2020-12-17 § 183, 2021-03-25 § 38, 2021-06-17 § 92,
2022-02-24 § 4, 2022-05-25 § 64, 2023-01-26 § 8

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden 2020-12-16 § 162, 2021-05-26 § 69,
2021-06-16 § 83, 2021-08-30 § 97, 2022-02-23 § 13, 2022-05-24 § 63,
2023-01-25 § 5

Socialnämnden 2020-12-15 § 248, 2021-04-27 § 81, 2021-06-15 § 132,
2022-02-22 § 10, 2022-05-24 § 96, 2022-08-30 § 136, 2022-10-25, § 187,
2023-01-24 § 9

Innehållsförteckning

Inledning	4
Allmänt om delegering	4
Vid delegats frånvaro.....	4
Anmälan av delegationsbeslut	4
Överklagande	5
Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	5
Förkortningar	5
Delegat i gemensamma delen.....	6
Delegat inom Omvårdnadsnämnden	6
Delegat inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.....	6
Delegat inom Socialnämnden.....	7
Gemensamt för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden	8
1. Ordförandebeslut	8
2. Avtal – Inköp, upphandling och avtalsförvaltning	8
3. Handläggning	11
4. Avskrivning av skuld	12
5. Överklagande	12
6. Fullmakt / ombud	12
7. Yttranden	13
8. Allmänna handlingar och sekretess.....	13
9. Externa köp.....	14
10. Personuppgifter	14
11. Smittskyddslag.....	15
12. Lex Sarah.....	15
13. Övrigt.....	15
Specifikt för Omvårdnadsnämnden	17
1. Avgiftshandläggning	17
2. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL	17
3. Hälso- och sjukvård.....	18
4. Allmänna handlingar och sekretess.....	18
5. Övrigt.....	19
Specifikt för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	20
1. Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS	20
2. Vuxenutbildning	21
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL.....	22
4. Dödsbo	24
5. Övrigt	24
6. Hälso- och sjukvård	24
Specifikt för Socialnämnden	26
1. Yttranden	26
2. Övrigt	26
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL.....	27

4.	Insatser för barn och ungdom	Sid 150(287) 29
5.	Insatser för vuxna	31
6.	Lag om särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU	31
7.	Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM	34
	NYTT	35
8.	Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	35
9.	Familjerättsärende	35
10.	Alkohollag	36
11.	Lotterilag	38
12.	Lag om handel med vissa receptfria läkemedel	38
13.	Lag om tobak och liknande produkter	39
	Specifikt för Socialjouren Delegerat av Socialnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	41
1.	Socialtjänstlagen, SoL	41
2.	Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU	41
3.	Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM	42

Inledning

Denna besluts- och delegationsförteckning avser Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden. Besluts- och delegationsförteckning inleds med en gemensam del för de tre nämnderna. I den delen finns delegering gällande exempelvis ordförandebeslut, handläggning, avtal, avgifter, fullmakter, yttranden, allmänna handlingar, sekretess och personuppgifter. De nämndspecifika delarna behandlar frågor som endast rör en nämnd. Närliggande sakfrågor kan dock finnas under både den gemensamma delen och även under den specifika delen.

Syftet är att där samla beslut som är gemensamma inom de tre nämnderna och att på så vis få samma nivå på delegat. Delegationsförteckning är indelad efter lagrum samt ärendeområde.

Allmänt om delegering

I kommunallagen stadgas att kommunal nämnd ska bedriva verksamheten i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Fullmäktige ska utfärda reglementen med närmare föreskrifter om nämndernas verksamhet och arbetsformer. Enligt kommunallagen får nämnd uppdra åt utskott, ledamot eller ersättare eller anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Dock får beslutanderätten inte delegeras i:

- ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- framställning eller yttrande till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet har överklagats,
- ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
- medborgarförslag som väckts genom e-petition och som lämnats över till nämnden, samt
- ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Ärenden av principiell eller avvikande beskaffenhet eller av avsevärd ekonomisk betydelse ska avgöras av nämnden. Delegat kan, efter beslut av berörd chef, hänskjuta beslut av särskild svårighetsgrad till högre nivå i beslutsorganisationen. Även beslutsfattarens överordnad har beslutanderätt i respektive ärendegrupp när ordinarie befattningshavare inte tjänstgör, exempelvis beslut om vård- och omsorgsboende kan beslutas av kontorschef för myndighet. Den som mottagit delegationsuppdrag (delegat) får enligt gällande delegationsregler inte delegera uppdraget vidare till annan. Vidaredelegering är med andra ord inte tillåten, med undantag för vad som sägs i 6 kap. 36–37 §§ kommunallagen.

Vid delegats frånvaro

Vid delegats frånvaro träder i första hand en annan utsedd handläggare på samma eller högre nivå in i delegatens ställe och kan fatta de beslut denne skulle ha fattat.

Anmälan av delegationsbeslut

Enligt kommunallagen ska varje nämnd besluta om i vilken utsträckning beslut som fattas på delegation ska anmälas till nämnden. Samtliga brådskande beslut som beslutas av nämndsordföranden, så kallade ordförandebeslut, (enligt 6 kap. 39 § kommunallagen) anmäls till nästkommande nämndsammanträde.

När beslutet har anmälts på nämndens sammanträde noteras anmälan i sammanträdesprotokollet. Beslut som kan överklagas enligt laglighetsprövning går att överklaga fram till att tre veckor har gått från datumet då protokollet anslogs. Varje delegat ansvarar för att anmälan görs när det gäller beslut som kan överklagas via laglighetsprövning.

Överklagande

Förvaltningsbesvär

Ett beslut får överklagas av den som beslutet går emot om beslutet kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt. Beslutet kan bara överklagas av den det angår. I skollagen anges alla beslut som kan överklagas till förvaltningsrätten eller Skolväsendets överklagandenämnd enligt förvaltningsbesvär om inte direkt förbud för detta regleras.

Laglighetsprövning

Delegationsbeslut som inte kan överklagas med förvaltningsbesvär kan överklagas genom laglighetsprövning om inte direkt förbud för detta regleras. Laglighetsprövning innebär att domstolen endast gör en prövning av beslutets laglighet och inte lämplighet. Endast den som är medlem i kommunen kan överklaga.

Socialnämndens individ- och myndighetsutskott

Socialnämnden har ett individ- och myndighetsutskott som beslutar i ärenden enligt:

- socialtjänstlagen (SoL),
- lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU),
- lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM),
- föräldrabalken (FB),
- alkohollagen, samt
- tobakslagen.

Förkortningar

AFN	Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
CSN	Centrala studiestödsnämnden
EVIN	Enheten Våld i nära relationer
FE	Familjeenheten
FMN	Föräldraföreningen mot narkotika
GDPR	General data protection regulation (Dataskyddsförordningen)
HSL	Hälso- och sjukvårdslag
HVB	Hem för vård och boende
LSS	Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade
LOU	Lag om offentlig upphandling
LOV	Lag om valfrihetssystem
LUL	Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
LVM	Lag om vård av missbrukare i vissa fall
LVU	Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga
ME	Mottagningsenheten
ON	Omvårdnadsnämnden
RIA	Socialt arbete på kristen grund (organisation Hela Människan)
SFB	Socialförsäkringsbalk
SFS	Socialtjänstförordning
SJ	Socialjour
SKR	Sveriges kommuner och regioner
SoL	Socialtjänstlag
SoL/psyk	Socialtjänstlag/målgruppen, personer med psykisk funktionsnedsättning
SON	Socialnämnden
UEB	Utredningsenhet Barn
UEU	Utredningsenhet Ungdom
Äo	Äldreomsorg

Delegat i gemensamma delen

Ordförande i Arbetsmarknadsmarknads- och funktionsrättsnämnden
 Ordförande i Omvårdnadsnämnden
 Ordförande i Socialnämnden
 Sektorchef
 Biträdande sektorchef
 Enhetschef
 1:e socialsekreterare
 1:e handläggare
 Enhetschef i verkställighet
 Socialsekreterare (barnsekreterare likställs med socialsekreterare)
 Försörjningsstödshandläggare
 Familjerättssekreterare
 Biståndshandläggare SoL
 Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Ekonomichef
 Enhetschef handläggning
 Verksamhetschef handläggning
 Individ- och myndighetsutskott
 Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)
 Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)
 Delegat i ursprungsbeslut
 Jurist
 Kontorschef myndighet
 Dataskyddsamordnare
 Socialt ansvarig samordnare
 Enhetschef inom försörjningsstödsenheten
 Delegates överordnade chef
 Särskild utsedd handläggare*
 Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Omvårdnadsnämnden

Biståndshandläggare SoL
 Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Avgiftshandläggare
 Enhetschef i handläggning
 Enhetschef i verkställighet
 Särskild utsedd handläggare*
 Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)
 Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)
 Boendesamordnare
 Verksamhetschef HSL
 Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Administratör LSS
 Avgiftshandläggare
 Socialsekreterare
 1:e socialsekreterare
 Försörjningsstödshandläggare
 1:e handläggare
 Enhetschef myndighet
 Enhetschef uppdragstagarenheten

Enhetschef försörjningsstödsenheten
Verksamhetschef myndighet
Enhetschef i verkställighet
Verksamhetschef administrativt stöd
Rektor
Boendesamordnare
Ordförande i Antagningsråd
Särskild utsedd handläggare*
Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Socialnämnden

Ordförande
Individ- och myndighetsutskott
Socialsekreterare (barnsekreterare likställs med socialsekreterare)
1:e socialsekreterare (1:e barnsekreterare likställs med 1:e socialsekreterare)
Handläggare
1:e handläggare
Familjerättssekreterare
Familjerättsassistent
Familjehemssekreterare
Alkoholhandläggare
Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd
Restauranginspektör
Avgiftshandläggare
Enhetschef myndighet
Enhetschef mottagningsenheten
Enhetschef utredningsenhet uppdragstagare
Enhetschef familjehemsenheten
Enhetschef socialjour
Enhetschef förebyggande enheten
Enhetschef utredningsenheten Barn
Enhetschef utredningsenheten Ungdom
Enhetschef utredningsenhet Vuxna
Enhetschef Livsmedel och tillstånd
Enhetschef våld i nära relation
Särskild utsedd handläggare*
Särskild utsedd tjänsteman enligt namnförteckning**
Socialsekreterare socialjour
Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

* "Särskild utsedd handläggare" utses av verksamhetschef eller annan överordnad chef

** "Särskild utsedd tjänsteman" utses av Socialnämnd

Gemensamt för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Ordförandebeslut				
1.1	Beslut på nämndens vägnar i ärende som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas	6 kap. 39 § kommunal-lagen	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	
1.2	Beslut att återkalla ett förvaltningsbeslut på grund av tvingande säkerhetsskäl	37 § 2 st 2 p. förvaltnings-lagen	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	
2. Avtal – Inköp, upphandling och avtalsförvaltning				
2.1	Beslut gällande sektorsövergripande avtal		Sektorchef	Avser tecknande, förlängning och hävande etc. Motsvarar firmatecknare Ersättare: ekonomichef och biträdande sektorchef
2.2	Tecknande av avtal med externa utförare av verksamhet		Biträdande sektorchef	Driftsentreprenads avtal (LOU) ramavtal (LOU) och avtal om att bli extern utförare enligt LOV
2.3	Tecknande samverkansavtal eller förlängning av pågående avtal med kommuner, regioner samt motsvarande		Sektorchef	Kan även gälla kommuner eller motsvarande och myndigheter i utlandet
2.4	Teckna överenskommelse om ersättning vid skadeståndsanspråk från enskild upp till 25 000 kr		Säkerhetssamordnare	Verkställs genom utanordning via dagbokföringen
2.5	Beslut om att initiera en upphandling om frågan inte har behandlats i samband med projektbeställning, repetitiva ramavtal och/eller om beslut redan finns.		Chef med budgetansvar för det som upphandlas Välfärd Inköpsamordnare Välfärd Enhetschef Inköp och upphandling Styrning och stöd	Gäller ej upphandling av kärnverksamhet då ansvarig nämnd fattar beslut om att överlåta verksamhet till privat utförare.

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
2.6	Beslut under en upphandling enligt upphandlingsprocess över tröskelvärdet	Enligt, upphandlingslagarna, direktiven och praxis	<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist</p>	Ex. att avbryta annonserad upphandling, tecknande av avtal etc.
2.7	Beslut under en upphandling enligt upphandlingsprocess under tröskelvärdet	Enligt, upphandlingslagarna, direktiven och praxis	<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist Avtalscontroller Systemförvaltare Inköpscontroller Inköpskoordinator Verksamhetsutvecklare</p>	Ex. att avbryta annonserad upphandling
2.8	Utfärda fullmakt till annan upphandlande myndighet att få företräda Gävle kommun i denna egenskap (samordnad upphandling)		<p>Sektorchef Ekonomichef Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling</p>	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
2.9	Beslut om tilldelning och tecknande av avtal för upphandling över tröskelvärdet		<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist</p>	
2.10	Beslut om tilldelning och tecknande av avtal för upphandling under tröskelvärdet		<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist Avtalscontroller Systemförvaltare Inköpscontroller Inköpskoordinator Verksamhetsutvecklare</p>	
2.11	Beslut under avtalsförvaltningen, och om avtalade sanktioner om inte annat anges		<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef Upphandlingscontroller</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist Avtalscontroller Systemförvaltare Inköpscontroller Inköpskoordinator Verksamhetsutvecklare</p>	Ex. beslut om prisförändring, optionsbeslut och vite

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
2.12	Beslut om uppsägning och hävning av avtal		<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlingsjurist</p>	
2.13	Yttrande till domstol i mål om överprövning		<p>Sektorchef Ekonomichef Biträdande sektorchef Jurist</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Upphandlingsjurist Jurist</p>	

3. Handläggning

3.1	Beslut att avskriva eller avvisa ärende		<p>Enhetschef inom handläggning 1:e socialsekreterare 1:e handläggare</p>	
3.2	Beslut i sakfrågan, vid ansökan, när utredning inte kan genomföras		Enhetschef inom handläggning	
3.3	Anmälan till överförmyndaren när behov av god man, förmyndare eller förvaltare föreligger, samt när sådant behov upphör	Socialtjänstförordningen 5 kap 3 § LSS 15 § 6 st.	<p>Enhetschef i verkställighet*</p> <p>Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS</p>	*Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
3.4	Beslut att avvisa ombud och biträde då skäl föreligger	14 § Förvaltningslagen	<p>Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS</p>	
3.5	Föreläggande att styrka ombudets behörighet	15 § Förvaltningslagen	<p>Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS</p>	

4. Avskrivning av skuld				
4.1	Beslut om nedskrivning av eller befrielse från skuld avseende debiterad avgift till enskild	8 kap 1–2 §§ SoL 9 kap 4 § SoL	Ekonomichef	
5. Överklagande				
5.1	Yttrande med anledning av överklagande av delegats beslut		Delegat i ursprungsbeslut Jurist	I första hand delegat i ursprungsbeslut
5.2	Omprövning vid överklagande av beslut	46 § Förvaltnings- lagen	Delegat i ursprungsbeslut	
5.3	Beslut om avvisning av för sent inkommen överklagan	45 § Förvaltnings- lagen	Delegat i ursprungsbeslut	Beslutet benämns rättidsprövning
5.6	Prövning vid jävsinvändning	16–18 §§ Förvaltnings- lagen	Enhetschef inom handläggning	
5.7	Beslut att begära eller att ej begära prövningstillstånd samt beslut att överklaga eller att ej överklaga domstolsbeslut till förvaltningsrätt och kammarrätt		Enhetschef inom handläggning Individ- och myndighetsutskott*	*Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
5.8	Beslut att begära prövningstillstånd till Högsta Förvaltningsdomstolen		Kontorschef Individ- och myndighetsutskott*	*Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
5.9	Beslut om föreläggande för en enskild att avhjälpa en brist i en framställning	20 § Förvaltnings- lagen	Delegat i ursprungsbeslut	
5.10	Beslut att avslå begäran om att avgöra ett ärende	12 § Förvaltnings- lagen	Enhetschef inom handläggning	
5.11	Yttrande vid överklagan om beslut enligt punkt 5.10		Enhetschef inom handläggning	
5.12	Beslut om begäran om inhibition	28 § Förvaltnings- processlagen	Enhetschef inom handläggning Kontorschef Individ- och myndighetsutskott*	* Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
6. Fullmakt/ombud				
6.1	Beslut att företräda nämnden i domstol i mål och ärenden som rör enskild, eller beslut att utse ombud i sådana fall	10 kap 2 § SoL	Enhetschef Jurist	

6.2	Beslut om fullmakt att företräda nämnden i övriga mål och ärenden, eller beslut att utse ombud i sådana fall	10 kap 2 § SoL	Kontorschef Jurist	
6.3	Utfärdande av fullmakt och kvittens av ankommande värdepost		Sektorchef	Ersättare: Biträdande sektorchef
6.4	Utfärdande av rättegångsfullmakt i tvistemål	12 kap. 8 § rättegångsbalk en	Sektorchef	Ersättare: Biträdande sektorchef

7. Yttranden

7.1	Yttrande till överförmyndare eller tingsrätt angående förordnande av god man eller förvaltare	11 kap 16 § Föräldrabalken	Socialekreterare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS Enhetschef i verkställighet*	*Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
7.2	Yttranden avseende - sådant som inte är reglerat i besluts- och delegationsförteckningen i övrigt, - direktbesvarande till myndigheter i ärenden ställd till nämnd* - remissvar - övriga elevärenden, samt - myndighetsbeslut och övriga överklaganden		Kontorschef	*Beslut om att remisser ställd till nämnd ska hanteras av tjänstemannaorganisationen sker i samråd med ordförande
7.3	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och övriga tillsynsmyndigheter (exempelvis: Skolinspektionen, Diskrimineringsombudsmannen och Justitiekanslern) som rör individärenden	13 kap 5 § SoL	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	Yttranden till Justitieombudsmannen beslutas alltid av nämnd
7.4	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och domstol gällande ej verkställda gynnande beslut	16 kap 6a § SoL	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	

8. Allmänna handlingar och sekretess

8.1	Fatta överklagbart beslut att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt SoL, LSS, LVU och LVM	2 kap 1 och 2 §§ i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3–4 § samt 10 kap 4, 13-14 §§ i Offentlighets- och sekretesslagen	Enhetschef Enhetschef i verkställighet*	*Externa utförare ansvarar för begäran om utlämnande av upprättad handling under pågående tjänsteköp, enligt gällande lagstiftning HSL, SoL, LSS eller likalydande lagstiftning utifrån sitt uppdrag Utlämnande av allmän handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande
-----	--	---	--	---

8.2	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut allmän handling till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande till enskild	2 kap. 1 och 15 § Tryckfrihetsförordningen, tillämpliga lagrum i Offentlighets- och sekretesslagen	Sektorchef* Kontorschef	<p style="text-align: right;">Sid 161(287)</p> *Gäller handlingar som ej härrör till ett kontor Utlämnande av allmän och offentlig handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande
9. Externa köp				
9.1	Beslut om köp av tjänst i annan kommun eller enskild verksamhet inom ramavtal samt undertecknande av placeringskontrakt		Enhetschef inom handläggning	
9.2	Beslut om köp av tjänst i annan kommun eller enskild verksamhet utom ramavtal samt undertecknande av placeringskontrakt		Verksamhetschef myndighet	
10. Personuppgifter				
10.1	Befogenhet att underteckna personuppgiftsbiträdesavtal för den personuppgiftsansvariges del	Art. 28 GDPR	Biträdande sektorchef	
10.2	Beslut att inte anmäla en personuppgiftsincident till tillsynsmyndigheten när det är osannolikt att personuppgiftsincidenten medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter	Art. 33.1 GDPR	Dataskyddsamordnare	
10.3	Beslut att helt eller delvis avslå den registrerades begäran eller inte vidta åtgärder med anledning av begäran	Art. 12, Art. 15–22 GDPR	Dataskyddsamordnare	Avser rätten till tillgång (registerutdrag), rätten till rättelse och radering, rätten att bli bortglömd, rätten till begränsning av behandling, rätten till dataportabilitet, rätten att göra invändningar och automatiserat beslutsfattande
10.4	Beslut att förlänga tiden för tillhandahållande av information till den registrerade vid komplicerad begäran, maximalt ytterligare två månader	Art. 12.3 GDPR	Dataskyddsamordnare	
10.5	Beslut att ta ut en avgift vid uppenbart ogrundade och orimliga begäranden från den registrerade	Art. 12.5 a-b GDPR	Dataskyddsamordnare	

11. Smittskyddslag				
11.1	Lämna upplysningar till smittskyddsläkare efter underrättelse från denne	6 kap 11 § Smittskyddslagen	Enhetschef inom handläggning och verkställighet 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
11.2	Anmäla till smittskyddsläkare om den smittade inte följer de meddelade förhållningsreglerna	6 kap 12 § Smittskyddslagen	Enhetschef inom handläggning och verkställighet 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
12. Lex Sarah				
12.1	Beslut att anmäla ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande till Inspektionen för vård och omsorg	14 kap 7 § SoL 24 f § LSS	Socialt ansvarig samordnare	Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
12.2	Beslut att avsluta Lex Sarah-utredning	14 kap 6 SoL 24 e § LSS	Socialt ansvarig samordnare	Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
13. Övrigt				
13.1	Beslut om avvikelse från gällande besluts- och delegationsförteckning (t ex för vikarierande och nyanställd socialsekreterare, handläggare, försörjningsstödshandläggare, biståndshandläggare)		Delegatens överordnade chef	Avser endast möjligheten att minska beslutanderätten. Vidaredelegation utöver delegationsförteckningen är ej tillåtet
13.2	Anmälan om bidragsbrott	6 § Bidragsbrottslag	Enhetschef inom försörjningsstöd Enhetschef myndighet	Gäller bara vid utbetalningar till enskild, enligt lag
13.3	Beslut att begära utdrag ur belastningsregistret och/eller misstankeregistret		Enhetschef Socialsekreterare Familjehemssekreterare Familjerättssekreterare Samordnare utredningsenhet uppdragstagare	I de verksamheter där det är lagstyrt
13.4	Under löpande år besluta om förändringar av mottagningsattestanter och beslutsattestanter		Sektorchef	
13.5	Beslut om bidrag - ur fonder till enskilda upp till 25 % av basbelopp samt - till föreningar med verksamhet i överensstämmelse med fondvillkoren		Ekonomichef	Ersättare: Verksamhetschef Planering analys och utvärdering
13.6	Anmälan och ändringar i Omsorgsregistret (IVO)	7 kap 1 § SoL 23 § LSS	Särskild utsedd handläggare	
13.7	Utföra redaktionella ändringar i besluts- och delegationsförteckningen		Sektorchef	Avser endast redaktionella

				Sid 163(287) ändringar, ej ändringar i sak
13.8	Besluta om att hos Kronofogdemyndigheten ansöka om handräckning eller att hos allmän domstol ansöka om stämning i ärenden om avhysning av hyresgäst		Jurist	

Specifikt för Omvårdnadsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Avgiftshandläggning				
ON 1.1	Beslut om avgift inom omvårdnadsnämndens ansvarsområde	8 kap. 2–9 §§ SoL	Avgiftshandläggare	
ON 1.2	Beslut om individuellt tillägg avseende kostnad för <ul style="list-style-type: none"> – dubbelt boende – arvode till god man – övriga utgifter 	8 kap. 2–9 §§ SoL	Avgiftshandläggare	
2. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
ON 2.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.2	Beslut om bistånd i form av vård- och omsorgsboende	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.3	Beslut om rätten till medboende	4 kap. 1 c § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.4	Beslut om bistånd i form av trygghetstelefon	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.5	Beslut om bistånd i form av dagverksamhet	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.6	Beslut om bistånd i form av resursplats	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Myndighet	
ON 2.7	Beslut om bistånd i form av avlösningsvistelse	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.8	Beslut om bistånd i form av hjälp i hemmet	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Utföraren sätter in akuta och nödvändiga insatser (även vak) som uppkommer under obekvämt arbetstid, men runt hemsjukvårdspatienter godkänner konsultsjuksköterska under obekvämt arbetstid att akut behov av vak sätts in.
ON 2.9	Beslut om insatser enligt förenklat beslutsfattande utifrån fastställda kriterier	4 kap. 2 a § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
ON 2.10	Beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL vid flytt från annan kommun	2 a kap. 8–9 §§ SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked
ON 2.11	Beslut om bistånd med kontaktperson a) upp till 20 timmar/månad	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
	b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
3. Hälso- och sjukvård				
ON 3.1	Beslut om att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) anmäla vissa allvarliga skador i hälso- och sjukvården	3 kap. 5 § Patientsäkerhetslagen 4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig Sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.2	Beslut om rutin för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.3	Beslut om att utse ansvarig sjuksköterska för läkemedelsförråd och läkemedelsrekvisition inom särskilda boendeformer samt hemsjukvård	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.4	Undertecknande av samverkansavtal för läkarmedverkan	16 kap. 1 § HSL	Verksamhetschef HSL	
ON 3.5	Beslut om anmälan av legitimerad personal som kan utgöra fara för patientsäkerheten till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).	3 kap. 7 § Patientsäkerhetslagen (2010:659)	Biträdande sektorchef	
ON 3.6	Anmälan och revidering i vårdgivarregistret (IVO)	2 kap. Patientsäkerhetslagen (2010:659)	Särskild utsedd handläggare	
ON 3.7	Yttranden till patientnämnd		Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)	
4. Allmänna handlingar och sekretess				
ON 4.1	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt hälso- och sjukvårdslagen	2 kap. 1 och 2 § i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3–4 § samt 10 kap. 4, 13–14 §§ i Offentlighets-	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinskt ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad. Utlämnande av allmän handling är verkställighet,

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
		och sekretesslagen 8 kap. 2 i Patientdatalagen		menprövning sker alltid vid utlämnande
5. Övrigt				
ON 5.1	Undertecknande samt uppsägning av andrahandskontrakt vid uthyrning av lägenhet i vård- och omsorgsboende		Enhetschef i verkställighet Boendesamordnare*	*Gäller bara vid driftentreprenader

Specifikt för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS				
AFN 1.1	Beslut om personkretstillhörighet	1 och 7 §§ LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.2	Beslut om biträde av personlig assistent	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.3	Beslut om ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för personlig assistans utöver assistansersättning	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.4	Beslut om ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för personlig assistans	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.5	Beslut om merkostnad för sjuklön	9 § 2 p. LSS	Administratör LSS	
AFN 1.6	Beslut om utbetalning av ekonomiskt stöd enligt 9 § 2 p. till annan än den ersättningsberättigade	11 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.7	Beslut om att kräva återbetalning vid felaktig ekonomisk ersättning enligt 9 § 2 p. LSS	12 § LSS	Enhetschef myndighet	
AFN 1.8	Beslut om ledsagarservice	9 § 3 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.9	Beslut om biträde av kontaktperson a) upp till 20 timmar/månad	9 § 4 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
	b) över 20 timmar/månad	9 § 4 p. LSS	Enhetschef myndighet	
AFN 1.10	Beslut om arvode och omkostnadsersättning utöver nämndens fastställda princip		Enhetschef rekryteringsenhet uppdragstagare	Princip fastställd i 19AFN64, se rutin för ersättning till uppdragstagare (VG-RUT-S-5806)
AFN 1.11	Beslut om avlösarservice i hemmet	9 § 5 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.12	Beslut om korttidsvistelse utanför hemmet	9 § 6 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.13	Beslut om korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov	9 § 7 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.14	Beslut om boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet	9 § 8 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.15	Beslut om bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	9 § 9 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.16	Beslut om daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig	9 § 10 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 1.17	Fastställande av avgift från förälder i samband med placering av barn	20 § LSS, 6 kap. 2–4 §§ SFS	Avgiftshandläggare	
AFN 1.18	Beslut om att nämnden ska uppbära underhållsstöd	20 § LSS 18 kap. 19 § Socialförsäkringsbalken	Avgiftshandläggare	
AFN 1.19	Upprättande av individuell plan vid begäran från den enskilde	10 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.20	Beslut om bistånd enligt 9 § LSS vid flytt från annan kommun	16 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked
AFN 1.21	Beslut om bistånd med kontaktperson	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
	a) upp till 20 timmar/månad	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
	b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
2. Vuxenutbildning				
AFN 2.1	Mottagande av elev till grundläggande vuxenutbildning	20 kap. 13 § och 2 st 14 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.2	Beslut om behörighet till utbildning på gymnasial nivå	20 kap 20 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.3	Beslut om samt yttrande över interkommunal ersättning inom gymnasial vuxenutbildning;	20 kap. 21 § Skollagen	Rektor	
	a) Vid beviljande	20 kap. 21 § Skollagen	Rektor	
	b) Vid avslag	20 kap. 21 § Skollagen	Ordförande i antagningsråd	Ersättare: vice ordförande
AFN 2.4	a) Mottagande av elev till gymnasial utbildning	20 kap. 22 § Skollagen	Rektor	
	b) Antagning av elev till gymnasial utbildning	20 kap. 23 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.5	Mottagande av elev till svenska för invandrare	21 kap. 7§ Skollagen	Rektor	
AFN 2.6	a) Mottagande av elev till särskild utbildning för vuxna	21 kap. 7 § Skollagen	Rektor	
	b) Antagning av elev till särskild utbildning för vuxna	21 kap. 7 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.7	Beslut om vilka nationella kurser som ska ges	2 kap. 9 § Förordning för vuxen-utbildning	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.8	Beslut om vilka kurser eller delkurser som ska anordnas	2 kap. 4 § Förordning för vuxen-utbildning	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.9	Beslut om dispens avseende underåriga sökande	3 kap 2 § Förordning för vuxenutbildning	Rektor	
AFN 2.10	Beslut om undantag från att utbildningen i svenska för invandrare ska omfatta mindre eller mer än 15 timmars undervisning under en fyraveckorsperiod	20 kap. 24 § Skollagen	Rektor	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 2.11	Beslut om att utbildning på kursen ska upphöra för elev	20 kap. 9 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.12	Beslut om att låta elev återuppta studier där beslut om att utbildningen ska upphöra efter beslut i enlighet med 2.9 eller efter avstängning	20 kap. 9 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.13	Beslut om avgift för böcker och andra lärvärtyg	20 kap. 7 § och 21 kap. 6 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.14	Beslut om att en person ska anses ingå i målgruppen som kan ansöka om studiestartsstöd		Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.15	Upprätta plan mot kränkande behandling	6 kap. 6–8 §§ Skollagen	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.16	Utreda omständigheter och vidta åtgärder avseende kränkande behandling	6 kap. 10 § Skollagen	Rektor	
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
AFN 3.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare 1:e handläggare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL/LSS Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.2	Beslut om försörjningsstöd enligt norm + 10 %	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Särskild utsedd handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.3	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Särskild utsedd handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 3.4	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till 25 % av basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	1:e socialsekreterare 1:e handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsadministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.5	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till ett basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Enhetschef Arbetsmarknad och stöd	
AFN 3.6	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt över ett basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Verksamhetschef Arbetsmarknad och stöd	
AFN 3.7	Beslut om återkrav av felaktigt utgivet ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstöds-handläggare (se bilaga 2)	
AFN 3.8	Beslut om bistånd i form av förvaltning av egna medel	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstöds-handläggare (se bilaga 2) Särskilt utsedd försörjningsstöds-administratör (se bilaga 2)	
AFN 3.9	Undertecknande samt uppsägning av förstahandskontrakt av lägenhet i serviceboende		Verksamhetschef administrativt stöd Lokalsamordnare	I första hand verksamhetschef administrativt stöd
AFN 3.10	Undertecknande samt uppsägning av andrahandskontrakt vid uthyrning av lägenhet i gruppboende, serviceboende samt gruppboende och serviceboende		Boendesamordnare *	*även vid driftentreprenad
AFN 3.11	Beslut om bistånd i form av gruppboende och serviceboende	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL	
AFN 3.12	Beslut om bistånd i form av hjälp i hemmet (s k boendestöd och personligt stöd)	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL/LSS	Utföraren sätter in akuta och nödvändiga insatser (även vak) som uppkommer under obekvämt arbetstid, men runt hemsjukvårdspatienter godkänner konsultsjuksköterska under obekvämt arbetstid att akut

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
				behov av vak sätts in.
AFN 3.13	Beslut om att avslå ansökan om bistånd i form av kontaktperson	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk	Beslut om att bevilja bistånd fattas av Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
AFN 3.14	Beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL vid flytt från annan kommun	2 a kap. 8 §§ SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked och avser socialpsykiatri
AFN 3.15	Beslut om bistånd i form av resursplats	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Myndighet	
4. Dödsbo				
AFN 4.1	Dödsboanmälan	20 kap. 8 § Ärvdabalken	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstödshandläggare (se bilaga 2)	
AFN 4.2	Omhändertagande av dödsbo	18 kap. 2 § Ärvdabalken	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstödshandläggare (se bilaga 2)	
5. Övrigt				
AFN 5.1	Beslut om kommunalt bostadstillägg enligt kommunfullmäktigebeslut 22 juni 2015		Särskild utsedd handläggare	
AFN 5.2	Beslut i vissa situationer ordna gravsättning enligt begravningslagen	5 kap. 2 § begravningslagen	Enhetschef försörjningsstödsenheten	
6. Hälso- och sjukvård				
AFN 6.1	Beslut om att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) anmäla vissa allvarliga skador i hälso- och sjukvården	3 kap. 5 § Patientsäkerhetslagen 4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig Sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
AFN 6.2	Beslut om rutin för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
				verksamheter på entreprenad
AFN 6.3	Beslut om att utse ansvarig sjuksköterska för läkemedelsförråd och läkemedelsrekvisition inom särskilda boendeformer samt hemsjukvård	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
AFN 6.4	Yttranden till patientnämnd		Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)	
AFN 6.5	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt hälso- och sjukvårdslagen	2 kap. 1 och 2 § i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3–4 § samt 10 kap. 4, 13-14 §§ i Offentlighets- och sekretesslagen 8 kap. 2 i Patientdatalagen	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinskt ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad. Utlämnande av allmän handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Yttranden				
SON 1.1	Yttrande angående undantag från bestämmelserna om förbud för barn under 15 år att medverka vid offentliga tillställningar	21 § Allmänna ordningsstadgan	Enhetschef inom mottagningsenhet, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom och familjehemsenheten	
SON 1.2	Yttranden i frågor om körkort, trafik kort, flygcertifikat, vapenlicens och hemvärdet		Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Jurist	
SON 1.3	Yttrande till polismyndigheten om utfärdande av pass för barn under 18 år	3 § Passförordning	Socialsekreterare Familjerättssekreterare	
SON 1.4	Yttrande till allmän domstol om överlämnande till särskild vård för unga	32 kap. 1 § Brottsbalken	Socialsekreterare	
SON 1.5	Yttrande till åklagarmyndighet	Lag med bestämmelser om unga lagöverträdare 11 §	Socialsekreterare	
SON 1.6	Yttrande till allmän domstol då LVM är aktuell	31 kap. 2 § Brottsbalken	Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 1.7	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och domstol efter beslut att inte ta emot ärende	2a kap. 10–12 §§ SoL	Enhetschef myndighet	
SON 1.8	Yttrande över ansökan om bostadsbidrag till familj där barn vistas i familjehem, bostadstillägg till institution eller till hushåll där någon familjemedlem har en funktionsnedsättning	SFB 93 kap. 2 § resp. 98 kap. 11 §	Socialsekreterare	
2. Övrigt				
SON 2.1	Beslut att socialnämnden i visst fall ska uppbära barnbidrag	16 kap. 18 § Socialförsäkringsbalken	Socialsekreterare	
SON 2.2	Beslut att polisanmäla misstanke om brott rörande barn	10 kap. 21 § Offentlighets- och sekretesslagen	1:e socialsekreterare Socialsekreterare efter 2 år i tjänst	Denna punkt syftar ej till orosanmälan. Orosanmälan är alla anställda skyldiga att göra
SON 2.3	Beslut att inte polisanmäla misstanke om brott mot barn		Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	Denna punkt syftar ej till orosanmälan. Orosanmälan är alla

				anställda skyldiga att göra
SON 2.4	Väcka talan om överflyttning av vårdnad	6 kap. 7, 8, 8a och 9 §§ Föräldrabalken	Socialnämnd	Delegeringsförbud enligt lag
SON 2.5	Beslut om framställning till annan kommun om överflyttning av ärende samt ansökan till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om överflyttning av ärende	2a kap. 10–12 §§ SoL	Enhetschef handläggning	
SON 2.6	Beslut i fråga om mottagande av ärenden från annan kommun	2a kap. 10–12 § SoL	Enhetschef handläggning	
SON 2.7	Beslut om bidrag (föreningsstöd) till social verksamhet med insatser upp till 50 % av basbelopp per år		Särskild utsedd handläggare	
NYTT SON 2.8	Beslut om att handläggare utan socionomexamen bedöms inneha annan relevant examen för utförande av sådana uppgifter rörande barn och unga som framgår av 3 kap. 3 a § andra stycket SoL	3 kap. 3 a § 2 stycket SoL	Enhetschef	Se vidare om bedömning av annan relevant examen, 3 kap. 1–3 §§ HSLF-FS 2017:79.
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
SON 3.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialekreterare 1:e handläggare	Enligt 11 kap. 1 a § SoL ska en omedelbar skyddsbedömning göras när anmälan rör barn eller unga. För nämndens utredningsskyldighet enligt 7 § LVM är det tillräckligt att det kan finnas skäl för tvångsvård för att en utredning ska påbörjas, dvs. att det kan antas att förutsättningarna är uppfyllda.
SON 3.2	a) Beslut om att utredning inte ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Enhetschef 1:e socialekreterare 1:e handläggare Socialekreterare inom mottagningsenheten* Socialekreterare inom utredningsenhet ungdom*	*efter 2 år i tjänst
	b) Beslut att utredning inte ska inledas i pågående ärende	11 kap 1 § SoL	Socialekreterare utredningsenhet barn samt utredningsenhet vuxen	Separat utredning inleds ej, läggs till i pågående utredning.

SON 3.3	Beslut om att utredning inte ska föranleda åtgärd	11 kap. 1 §	1:e socialsekreterare 1:e handläggare Socialsekreterare inom mottagningsenhet*	*efter 2 år i tjänst
SON 3.4	a) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
	b) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 25 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
	c) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 50 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Familjehemsenheten, Utredningsenhet ungdom, Utredningsenhet barn, Utredningsenhet vuxen, Utredningsenhet boende och Enheten våld i nära relation	
	d) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd över 50 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 3.5	Beslut om återkrav av felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom handläggning	
SON 3.6	Beslut om återkrav av felaktigt utgivet ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	1:e socialsekreterare	
SON 3.7	Beslut om bistånd med kontaktfamilj	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
SON 3.8	Beslut om bistånd med kontaktperson	4 kap. 1 § och	Socialsekreterare	
	a) upp till 20 timmar/månad b) utöver 20 timmar/månad	3 kap. 6 § SoL 4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
SON 3.9	Beslut om arvode och omkostnadsersättning utöver nämndens fastställda princip		Enhetschef inom rekryteringsenhet uppdragstagare och familjehem	Princip fastställd i 19SON149, se rutin för ersättning till uppdragstagare (VG-RUT-S-5806)
SON 3.10	Beslut om öppenvårdsinsatser för barn, ungdom och familj	4 kap. 1 § SoL	1:e socialsekreterare Socialsekreterare*	*efter 2 år i tjänst.
SON 3.11	Beslut om förtur till bostad av sociala skäl	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
SON 3.12	Beslut om bistånd i form av	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
	a) övergångsavtal b) övergångsavtal avseende ensamkommande barn	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenhet vuxen	
SON 3.13	Beslut om bistånd i form av vistelse i jourlägenhet	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten Enhetschef, 1:e socialsekreterare, Socialsekreterare* inom Enheten våld i nära relation	*efter 2 år i tjänst

SON 3.14	Beslut om bistånd i form av vistelse på akutboende	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
SON 3.15	Beslut om medgivande till vård och sociala insatser	6 kap. 13a Föräldrabalken	Individ- och myndighetsutskott	
SON 3.16	Beslut om förlängning av utredningstid	11 kap. 2 § SoL	Enhetschef inom utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom, mottagningsenhet familjehem och Enheten våld i nära relation	
SON 3.17	Beslut om inskrivning, utskrivning och avvisning på HVB och boendeenheter i egen regi		Föreståndare för hemmet/enhetschef boendeenheterna	
SON 3.18	Beslut om att ta ut ersättning (avgift) från enskild biståndstagare	8 kap. 1–2 §§ SoL	Administratör	
SON 3.19	Fastställande av avgift från förälder i samband med placering av barn	8 kap. 1 § SoL	Särskilt utsedd handläggare	
SON 3.20	Beslut om att nämnden ska uppbära underhållsstöd	18 kap. 19 § Socialförsäkringsbalken	Avgiftshandläggare	
SON 3.21	Framställning till Försäkringskassan om ändring av mottagare för allmänt barnbidrag	16 kap. 18 § Socialförsäkringsbalken	Socialsekreterare Familjehemssekreterare	
SON 3.22	Framställan till CSN om ändring av mottagare för studiebidrag		Socialsekreterare	
SON 3.23	Beslut om uppföljning efter att utredning har avslutats utan beslut om insats	11 kap. 4 a § SoL	1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
SON 3.24	Beslut om eftergift	9 kap 4 § SoL	Enhetschef Utredningsenhet vuxen	
4. Insatser för barn och ungdom				
SON 4.1	Beslut om placering i familjehem och HVB för a) barn upp till 18 år	4 kap. 1 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
	b) personer över 18 år	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom, familjehem och mottagningsenhet	
SON 4.2	Medgivande för annat enskilt hem än vårdnadshavare/förälder att ta emot underårig för stadigvarande vård och fostran.	6 kap. 6 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	Gäller vid privatplaceringar
SON 4.3	Beslut om att annat enskilt hem än vårdnadshavaren/förälder får ta emot underårig för stadigvarande vård och fostran.	6 kap. 6 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	Gäller vid socialnämndens placeringar

SON 4.4	Beslut om tillfällig placering i kontrakterat jourhem, släkting-/nätverkshem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenhet, utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom, familjehemsenheter och enheten våld i nära relation	
SON 4.5	a) Beslut om tillfällig placering i upphandlade HVB, upp till 6 månader	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenheten, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom, familjehemsenheter och enheten våld i nära relation	För placering utanför avtal, se 9.1 samt 9.2 i den gemensamma delen
	b) Beslut om tillfällig placering i upphandlade HVB för barn upp till 18 år, för placeringar upp till och med 6 månader	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenheten, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom, familjehemsenheter och enheten våld i nära relation	För placering utanför avtal, se 9.1 samt 9.2 i den gemensamma delen Efter 6 månader ska beslut fattas av individ- och myndighetsutskott
SON 4.6	Beslut att godkänna kontrakterade jourhem	6 kap. 6 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 4.7	Beslut om kostnader vid placering, omplacering eller flyttning från familjehem/institution, med högst 40 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Familjehemssekreterare	
SON 4.8	Beslut om övriga omkostnader till familjehem för extra utrustning, resekostnader med mera med högst 25 % av basbelopp per månad/barn	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Familjehemssekreterare	
SON 4.9	Beslut om ersättning för förlorad arbetsförtjänst till familjehem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef familjehemsenheter och utredningsenhet uppdragstagare	
SON 4.10	Beslut om kostnad för personligt stöd i skolan samt resekostnader i samband med placering	4 kap. 1 § SoL 11 § LVU	Enhetschef myndighet	
SON 4.11	Övervägande av vård	6 kap. 8 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 4.12	Övervägande av vårdnadsöverflyttning	6 kap. 8 § 2 st SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 4.13	Kostnader för skador som barn vållar i familjehem och som ej ersätts av hem- och ansvarsförsäkring, med högst 25 % av basbelopp		Säkerhetssamordnare	
SON 4.14	Beslut om ersättning i familjehem upp till högsta nivå inom SKR:s rekommendationer		Familjehemssekreterare inom utredningsenhet uppdragstagare och familjehemsenheter	
SON 4.15	Beslut om resursfamilj för familjehemsplacerade barn		Familjehemssekreterare inom rekryteringsenheten och familjehemsenheter	

SON 4.16	Beslut gällande umgängesresor efter vårdnadsöverflytt till tidigare familjehem		Familjehemssekreterare	
SON 4.17	Beslut om bistånd i form av stödboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	

5. Insatser för vuxna

SON 5.1	Beslut om bistånd i form av a) familjehem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
	b) HVB	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen Enhetschef våld i nära relation	
SON 5.2	Beslut om anhörigvecka till en kostnad av maximalt 15 000 kr/tillfälle	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
SON 5.3	Beslut om bistånd i form av stödboende	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 5.4	Beslut om bistånd i form av träningslägenhet	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten boende	
SON 5.5	a) Beslut om bistånd i form av tillsynsboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
	b) Beslut om jourplacering på tillsynsboende	4 kap 1 § SoL	Socialekreterare utredningsenhet vuxen Enhetschef utredningsenhet boende	
SON 5.6	Beslut om bistånd i form av jourplacering på tillsynsboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen och utredningsenhet boende	
SON 5.7	Beslut om bistånd i form av öppenvård	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Enhetschef, 1:e socialsekreterare, Socialsekreterare inom Enheten våld i nära relation	
SON 5.8	Beslut om placering i skyddat boende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen, mottagningsenhet och enheten våld i nära relation	

6. Lag om särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU

SON 6.1	Beslut om ansökan till förvaltningsrätt om vård enligt LVU	4 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	Delegeringsförbud
SON 6.2	Beslut om omedelbart omhändertagande	6 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.3	Beslut om omedelbart omhändertagande då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt

SON 6.4	Beslut om omedelbart omhändertagande	6a § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.5	Beslut om omedelbart omhändertagande, när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6a § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt
SON 6.6	Begäran om förlängd utredningstid vid 6 § LVU	8 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.7	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.8	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt, vid eget beslut enligt 6 § LVU
SON 6.9	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9a § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.10	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9b § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt, vid eget beslut enligt 6a § LVU
SON 6.11	Begäran om förlängd utredningstid vid 6a § LVU	9a § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.12	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas	11 § 1, 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.13	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	11 § 3 st LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt till SON 6.12
SON 6.14	Beslut rörande den unges förhållanden i den mån beslutet ej är att hänföra till 11 § 1 och 2 st LVU	11 § 4 st LVU	Socialsekreterare	
SON 6.15	Övervägande av vård med stöd av 2 § LVU	13 § 1 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.16	Övervägande av vårdnadsöverflyttning	13 § 3 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.17	Omprövning av vård med stöd av 3 § LVU	13 § 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.18	a) Beslut om rätt till umgänge eller beslut om att vistelseort inte ska röjas för vårdnadshavare	14 § 2 st LVU	Socialnämnd	
	b) I brådskande fall då nämndens beslut ej kan avvaktas	14 § 2 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.19	Övervägande av beslut beträffande umgänge eller hemlighållande av vistelseort	14 § 3 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.20	Beslut om att vård enligt LVU ska upphöra	21 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.21	Beslut om - särskild kontaktperson - deltagande i öppenvårdsbehandling	22 § 1, 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	

SON 6.22	Beslut att utse och entlediga kontaktperson	22 § 1, 2 st LVU	Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten barn och utredningsenheten vuxen	
SON 6.23	Ansökan hos förvaltningsrätt om flyttningsförbud	24 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.24	Övervägande av om flyttningsförbud fortfarande behövs	26 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.25	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.26	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt till SON 6.25
SON 6.27	Beslut om att tillfälligt flyttningsförbud ska upphöra	30 § 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.28	Beslut om den unges umgänge med vårdnadshavare efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud	31 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.29	Beslut om biträde av polis för att genomföra läkarundersökning	43 § 1 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.30	Beslut om att begära biträde av polis för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande	43 § 2 st LVU	Särskild utsedd tjänsteman enligt bilaga 1	
SON 6.31	Beslut om ansökan om utreseförbud	31 b § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.32	Beslut om omprövning och upphörande av utreseförbud	31 c § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.33	Beslut om tillfälligt utreseförbud	31 d § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.34	Beslut om tillfälligt utreseförbud när socialnämndens individ- och myndighetsutskotts beslut ej kan avvaktas	31 d § LVU	Ordförande i socialnämnden, särskilt förordnad ledamot	Se § 160 2020-08-25
SON 6.35	Beslut om upphörande av tillfälligt utreseförbud	31 g § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.36	Beslut om upphörande av tillfälligt utreseförbud när socialnämndens individ- och myndighetsutskotts beslut ej kan avvaktas	31 g § LVU	Ordförande i Socialnämnden, särskilt förordnad ledamot	Se § 160 2020-08-25
SON 6.37	Beslut om undantag från utreseförbud	31 i § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	

SON 6.38	Beslut om läkarundersökning, läkare och plats för läkarundersökning	32 § LVU	Enhetschef	
SON 6.39	Beslut om provtagning vid upphörande av vård	32 b, c §§ LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.40	Beslut om provtagning inför umgänge	32 a, c §§ LVU	Enhetschef 1:e socialsekreterare	
7. Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM				
SON 7.1	Beslut om att inleda utredning då man fått kännedom om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård	7 § LVM	1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Socialsekreterare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenheten	
SON 7.2	Beslut att avsluta LVM-utredning utan åtgärd	7 § LVM	Enhetschef utredningsenhet vuxen	
SON 7.3	Beslut om läkarundersökning och utse läkare för undersökning	9 § LVM	1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Socialsekreterare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenhet	
SON 7.4	Beslut om att ansöka om tvångsvård enligt LVM	11 § LVM	Individ- och myndighetsutskott	
SON 7.5	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare	13 § LVM	Individ- och myndighetsutskott	
SON 7.6	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	13 § LVM	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt till SON 7.5
SON 7.7	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande	18 b § LVM	Individ- och myndighetsutskott	
SON 7.8	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	18 b § LVM	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt till SON 7.7
SON 7.9	Samråd och planering av vården	26, 28 §§ LVM	Socialsekreterare	
SON 7.10	Beslut om begäran av biträde av polis för genomförande av läkarundersökning	45 § 1 st LVM	Enhetschef 1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenhet	
SON 7.11	Beslut om begäran om biträde av polis för inställelse till vårdinstitution	45 § 2 st LVM	Enhetschef 1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenhet	
SON 7.12	Yttrande till åklagare vid åtalsprövning	46 § LVM	1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 7.13	Yttrande till allmän domstol då den som begått brottslig gärning kan bli föremål för LVM-vård	31 kap. 2 § Brottsbalken	1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	

SON 7.14	Beslut om egenavgift vid placering i HVB	8 kap. 1 § SoL 6 kap. 1 § SFS	1:e socialsekreterare 1:e handläggare Socialsekreterare	
-----------------	--	----------------------------------	---	--

8. Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare

SON 8.1	Att enligt 31 § 2 st. begära av polisen att utredning inleds	31 § 2 st LUL	1:e Socialsekreterare ME, UEB, UEU, EVIN 1:e Barnsekreterare FE	31 § 2 st: På begäran av socialnämnden får en utredning om brott även inledas i andra fall avseende någon som inte har fyllt femton år, om socialnämnden bedömer att utredningen kan antas ha betydelse för att avgöra behovet av socialtjänstens insatser för den unge. Vid denna bedömning ska det särskilt beaktas om det är fråga om ett brott som innebär att den unge äventyrar sin hälsa eller utveckling eller om brottet kan antas utgöra ett led i en upprepad brottslighet begången av den unge.
----------------	--	---------------	---	---

9. Familjerättsärenden

SON 9.1	Yttranden enligt namnlag	45 § Namnlagen	Familjerättssekreterare	
SON 9.2	Godkännande av bekräftelse av faderskap/föräldraskap	1 kap. 4, 9 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare Familjerättsassistent	
SON 9.3	Inleda och avsluta faderskaps-/föräldraskapsutredning	2 kap. 1, 4–6, 8-9 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare Familjerättsassistent	
SON 9.4	Beslut att väcka och föra talan i mål om faderskap/föräldraskap	3 kap. 5-6, 8 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.5	Godkänna avtal om underhållsbidrag för framtiden om betalningsperioder överstiger 3 månader (ej engångsbelopp)	7 kap. 7, 11 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.6	Godkänna avtal om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 17a § Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.7	Beslut att utse utredare i mål och ärende om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 19 § Föräldrabalken	Enhetschef familjerättsenheten	

SON 9.8	Beslut om kontaktperson för stöd och hjälp i vårdnads- och umgängesärende	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL 5 kap. 1 § SoL	Familjerättssekreterare	
SON 9.9	Beslut om samarbetsamtal	4 kap. 1 § SoL 5 kap. 3 § SoL 6 kap. 18 § Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.10	Beslut om överflyttning av faderskapsärende till annan kommun	2 kap. 3 § 2 st Föräldrabalken	Socialnämnd	
SON 9.11	Beslut att inte påbörja utredning eller att lägga ned påbörjad utredning om faderskap	2 kap. 7 § Föräldrabalken	Socialnämnd	
SON 9.12	Samtycke till att adoptionsförfarandet får fortsätta	6 kap. 14 § SoL	Familjerättssekreterare	
SON 9.13	Medgivande att ta emot utländskt barn för adoption	6 kap. 12 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 9.14	Beslut att utse utredare att genomföra en adoptionsutredning	4 kap. 14 § Föräldrabalken	Enhetschef familjerättsenheten	
SON 9.15	Beslut om att lämna upplysningar till rätten som inte innehåller ett ställningstagande i mål och ärenden om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 20 § 2 st. föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.16	Beslut om yttrande vid umgänge	6 kap. 15 c § 2 st. föräldrabalken	Familjerättssekreterare	

10. Alkohollag

SON 10.1	Beviljande av stadigvarande tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap inom normaltiden	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.2	Avslag på stadigvarande tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap	8 kap. 2 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott	
SON 10.3	Ansökan från konkursförvaltare om serveringstillstånd vid serveringsställe som försatts i konkurs	9 kap. 12 § Alkohollag 8 kap. 2 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.4	Serveringstid efter kl. 01.00 till tillfälliga tillstånd för slutna sällskap	8 kap. 19 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.5	Beslut om serveringstid efter kl.01.00 vid stadigvarande tillstånd eller tillfälligt tillstånd till allmänheten	8 kap. 19 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott	
SON 10.6	Ändring av serveringstid inom den lagstadgade normaltiden, kl. 11.00 – 01.00	8 kap. 19 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.7	Ändring avseende dryckeslag	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.8	Ändring avseende utökad/förändrad serveringsyta	8 kap. 14 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.9	Avskrivning av ärende och beslut i ärende som inte föranleder sanktioner		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.10	Beslut om tillfälliga tillstånd till allmänheten inom normaltiden	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

SON 10.11	Beslut om tillfälliga tillstånd till slutna sällskap inom normaltiden	8 kap. 2 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.12	Beslut om stadigvarande tillstånd för slutna sällskap vid cateringverksamhet	8 kap. 4 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.13	Godkännande av lokal vid catering	8 kap. 4 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.14	Beslut om stadigvarande tillstånd för servering på gemensam serveringsyta	8 kap. 14 § 2 st. Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.15	Beslut om tillfälligt tillstånd för servering på gemensam serveringsyta	8 kap. 14 § 2 st. Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.16	Beslut om särskilt stadigvarande tillstånd, för provsmakning vid tillverkningsställe	8 kap. 7 § 2 st. Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.17	Beslut om särskilt tillstånd, tillfälligt, för provsmakning vid tillverkningsställe	8 kap. 7 § 2 st. Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.18	Beslut om tillfälligt tillstånd för provsmakning vid arrangemang	8 kap. 6 § 1 st. 2 p Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.19	Meddelande av villkor för stadigvarande serveringstillstånd		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.20	Meddelande av villkor för tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.21	Meddelande av villkor för tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.22	Anvisningar och information om lag och föreskrifter	8 kap. 9 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.23	Beslut om nedsättning av avgifter i vissa fall	8 kap. 10 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.24	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på tillståndshavarens begäran	9 kap. 18 § 1 st. 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.25	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på grund av att den tillståndspliktiga serveringsverksamheten upphört	9 kap. 18 § 1 st. 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.26	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på grund av att nytt serveringstillstånd meddelats för samma serveringsställe	9 kap. 18 § 1 st. 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.27	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd i övriga fall	9 kap. 18 § 1 st. 2–3 p Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott	
SON 10.28	Beslut om varning	9 kap. 17 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott	
SON 10.29	Beslut om försäljningsförbud av folköl	9 kap. 19 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott	
SON 10.30	Beslut om erinran	9 kap. 17 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.31	Införande av uppgifter, bokföring med mera	9 kap. 13–15 §§ Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	

SON 10.32	Begäran om att få tillträde till lokal	9 kap. 13, 15 §§ Alkohollag	Alkoholhandläggare Restauranginspektör Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.33	Begäran om polishandräckning	9 kap. 9 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Restauranginspektör Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.34	Överklagande av domar från förvaltningsrätt/kammarrätt	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.35	Omprövning av ärende jämlikt § 27 Förvaltningslagen efter överklagande till förvaltningsrätt/kammarrätt	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.36	Yttrande till Förvaltningsrätt och Kammarrätt med anledning av överklagande, när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.37	Beslut att polisanmäla vid misstanke om brott mot alkohollagstiftningen		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.38	Beslut om förlängd handläggningstid	5 § Alkohol-förordning	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.39	Beslut om kontrollköp	9 kap. 15 a § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

11. Lotterilag

SON 11.1	Avge yttrande till Spelinspektionen i tillståndsärenden		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 11.2	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lotterilagen		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

12. Lag om handel med vissa receptfria läkemedel

SON 12.1	Rapportera brister till Läkemedelsverket	21 § lag om handel med vissa receptfria läkemedel	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.2	Beslut om kontrollköp	21 a § lag om handel med vissa receptfria läkemedel	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

13. Lag om tobak och liknande produkter

SON 13.1	Beviljande av tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.2	Meddelande av villkor för detaljhandelstillstånd samt partihandelstillstånd	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.3	Avslå ansökan om tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror	5 kap. 1 § Lag om tobak och	Individ- och myndighetsutskott	

		liknande produkter		
SON 13.4	Återkallelse av tobakstillstånd på tillståndshavarens begäran	7 kap. 10 § p 1 Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.5	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att den tillståndspliktiga försäljningsverksamheten upphört	7 kap. 10 § p 1 Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.6	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att nytt tobakstillstånd meddelats för samma försäljningsställe	7 kap. 10 § 1 p Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.7	Återkallelse av tobakstillstånd i övriga fall	7 kap. 10 § 2–4 p Lag om tobak och liknande produkter	Individ- och myndighetsutskott	
SON 13.8	Beslut om varning	7 kap. 11 § Lag om tobak och liknande produkter	Individ- och myndighetsutskott	
SON 13.9	Beslut om förbud att sälja elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare	7 kap. 13 § Lag om tobak och liknande produkter	Individ- och myndighetsutskott	
SON 13.10	Infordra uppgifter som behövs för tillsynsverksamheten	7 kap. 17 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.11	Begära tillträde till lokaler med mera för undersökning	7 kap. 18 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.12	Begära handräckning från polis	7 kap. 19 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.13	Beslut om kontrollköp	7 kap. 22 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.14	Nedsättning av avgifter i vissa fall	8 kap 1–2 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.15	Avskriva ärende samt beslut i ärende som inte föranleder sanktion		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.16	Meddela föreläggande och förbud utan eller med vite upp till 50 000 kr		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.17	Meddela föreläggande och förbud med vite över 50 000 kr inklusive löpande vite		Individ- och myndighetsutskott	

SON 13.18	Ansöka om utdömande av vite		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.19	Överklaga dom från förvaltningsrätt	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.20	Överklaga dom från kammarrätt	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.21	Omprövning av beslut efter överklagande av motpart		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.22	Yttrande till förvaltningsrätt eller kammarrätt med anledning av överklagande när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.23	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lag om tobak och liknande produkter		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.24	Beslut om varning		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.25	Besluta om varning	29 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Individ- och myndighetsutskott	
SON 13.26	Besluta om försäljningsförbud, med eller utan vite	29 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Individ- och myndighetsutskott	
SON 13.27	Besluta om föreläggande och andra förbud än försäljningsförbud, utan vite, eller med vite upp till 50 000 kr	28 + 31 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.28	Meddela föreläggande och förbud med vite över 50 000 kr	28 + 31 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Individ- och myndighetsutskott	
SON 13.29	Infordra uppgifter som behövs för tillsynsverksamheten	32 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.30	Begära tillträde till lokaler med mera för undersökning	33 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.31	Begära handräckning från polis	34 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmedel och tillstånd	
SON 13.32	Beslut om kontrollköp	37 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

SON 13.33	Nedsättning av avgifter i vissa fall	40 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.34	Avskriva ärende samt beslut i ärende som inte föranleder sanktion		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmedel och tillstånd	
SON 13.35	Överklaga dom från förvaltningsrätt	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.36	Överklaga dom från kammarrätt	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.37	Omprövning av beslut efter överklagande av motpart	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.38	Yttrande till förvaltningsrätt eller kammarrätt med anledning av överklagande när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.39	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lag om tobaksfria nikotinprodukter	43-45 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.40	Ansöka om utdömande av vite, oavsett vitesbeloppets storlek	6 § Lag (1985:206) om viten	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

Specifikt för Socialjouren

Delegerat av Socialnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutanderätt	Kommentar
1. Socialtjänstlagen, SoL				
SJ 1.1	Beslut att polisanmäla misstanke om brott rörande barn	10 kap. 21 § offentlighets- och sekretesslagen	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.2	Beslut i fråga om: försörjningsstöd enligt norm + 10 %	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.3	Beslut i fråga om övrigt bistånd upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.4	Beslut om förvaltningens egna boenden	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.5	Beslut om att utredning ej ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.6	Beslut om tillfällig placering i jourhem/nätverkshem	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.7	Beslut om akut placering i HVB	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.8	Beslut om placering i skyddat boende	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.9	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
2. Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU				
SJ 2.1	Beslut om omedelbart omhändertagande	6 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.2	Begäran om förlängd utredningstid vid 6 § LVU	8 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.3	Beslut om omedelbart omhändertagande, när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6a § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt
SJ 2.4	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9b § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutanderätt	Kommentar
SJ 2.5	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Vid eget beslut enligt 6 § LVU
SJ 2.6	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas	11 § 3 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.7	Beslut rörande den unges förhållanden i den mån beslutet ej är att hänföra till 11 § 1 och 2 st LVU	11 § 4 st LVU	Socialsekreterare socialjour	
SJ 2.8	Beslut om rätt till umgänge eller beslut om att vistelseort ej ska röjas för vårdnadshavare då nämndens beslut ej kan avvaktas	14 § 2 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.9	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.10	Beslut om den unges umgänge med vårdnadshavare efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud	31 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.9	Beslut om läkarundersökning, utseende av läkare samt bestämmande av plats för läkarundersökning	32 § LVU	Ordförande	
SJ 2.10	Beslut om biträde av polis för att genomföra läkarundersökning	43 § 1 st LVU	Ordförande	
SJ 2.11	Beslut om att begära biträde av polis för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande	43 § 2 st LVU	Särskild utsedd tjänsteman enligt bilaga 1	
3. Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM				
SJ 3.1	Beslut om att inleda utredning då man fått kännedom om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård	7 § LVM	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 3.2	Beslut om att inledd utredning ska läggas ned	7 § LVM	Enhetschef socialjour	
SJ 3.3	Beslut om läkarundersökning samt utse läkare för undersökning	9 § LVM	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 3.4	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare	13 § LVM	Ordförande	Kompletterande beslutsrätt till SJ 3.3
SJ 3.5	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande	18 b § LVM	Ordförande	
SJ 3.6	Beslut om begäran av biträde av polis för genomförande av läkarundersökning	45 § 1 st LVM	Socialsekreterare socialjouren	

SJ 3.7	Beslut om begäran om biträde av polis för inställelse till vårdinstitution	45 § 2 st LVM	Socialsekreterare socialjouren	
---------------	--	---------------	--------------------------------	--

Informationsärende:
Tillsynsrapport gällande
försäljning av folköl, tobak, e-
cigaretter, tobaksfria
nikotinprodukter och
receptfria läkemedel 2022

23SON18

Tjänsteskrivelse

2023-01-25

Diarienummer: 23SON18

Handläggare:

Lisa Hellström
026-17 90 28
lisa.hellstrom@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Tillsynsrapport gällande försäljning av folköl, tobak, e-cigarett, tobaksfria nikotinprodukter och receptfria läkemedel 2022

Sammanfattning av ärendet

Uppföljning av kommunens tillsynsplan för folköl, tobak, e-cigarett samt receptfria läkemedel år 2022. Tillsynsansvar för en helt ny lagstiftning gällande tobaksfria nikotinprodukter har också tillkommit under året och redovisas nedan.

Bakgrund

Syftet med en tillsynsplan är att få en tydlig struktur på tillsynsarbetet med mätbara och uppföljningsbara mål. Exempelvis ska det framgå vad som ska prioriteras, antal tillsynsbesök och eventuell inriktning på dessa.

Utredning

Början av 2022 påverkades av rådande pandemi. Efter att pandemirestriktionerna upphörde ökade antalet ansökningar om både serverings- och tobakstillstånd hos tillståndsgruppen. Under 2022 har dessutom antalet anmälda försäljningsställen för e-cigarett dubblerats och det har tillkommit en helt ny lagstiftning gällande tobaksfria nikotinprodukter. Detta har påverkat både arbetsbelastning och prioritering hos tillståndsgruppen. En del av tillsynsmålen för år 2022 har därmed inte kunnat uppnås. Antalet tillsynsbesök har dock ökat sedan åren innan och dessutom har metoden kontrollköp återupptagits.

Försäljnings- och serveringsställen, öl klass II (folköl)

Vid 2022 års utgång fanns 62 försäljningsställen i Gävle kommun, som hade anmält folkölsförsäljning. Det är en minskning av fem försäljningsställen jämfört med 2021. Samtliga ställen som har gjort anmälan har också lämnat in egenkontrollprogram för verksamheten, vilka har granskats av alkoholhandläggarna.

Under 2018 besöktes samtliga försäljningsställen som anmält folkölsförsäljning. Som en följd av den mycket ökade arbetsbördan genom den nya tobakslagen 2019, prioriterades tillsynen av folkölsförsäljningen ner det året. Ett mindre antal folkölstillsyner genomfördes. Under 2020 planerades därför en prioritering av folkölstillsynen. Sedan kom coronapandemin och tillsynsplanen avblåstes.

Under våren 2021 återupptogs tillfälligt tillsynen över folkölsförsäljningen, men bordlades sedan åter till följd av pandemin. Under 2022 planerades tillsyn på hälften av försäljningsställena. På grund av vårens pandemi samt den ökade arbetsbelastningen under året har endast 10 tillsynsbesök gjorts på totalt 9 försäljningsställen. Inget av tillsynsbesöken har resulterat i beslut om sanktion.

Försäljningsställen, tobak, e-cigarett och påfyllnadsbehållare

Vid 2022 års utgång fanns 87 försäljningsställen i Gävle kommun, som hade erhållit försäljningstillstånd för tobak. Det är en ökning av 1 försäljningsställe jämfört med 2021. Av dessa hade 31 också anmält försäljning av e-cigarett och påfyllnadsbehållare, vilket är en ökning med mer än det dubbla sedan året innan. Antalet ansökningar om tobakstillstånd har också ökat markant under året, från 8 ärenden 2021 till 24 ärenden 2022.

Livsmedel och tillstånd har under 2022 gjort 23 tillsynsbesök på 21 försäljningsställen med tobakstillstånd. Planen var att besöka minst hälften av alla tobaksförsäljare. Om än målet inte har uppfyllts, så har ändå antalet tillsynsbesök mer än fördubblats sedan året innan.

Inre tillsyn avseende tillståndshavare för tobaksförsäljning har under 2022 bedrivits inom ramen för nyansökningar (24 ärenden) och bolagsändringar (10 ärenden). Enstaka inre tillsynsärenden har därutöver initierats av enheten efter signal från kreditupplysningsföretaget Syna om att anmärkningar finns på en tillståndshavare.

Den inre och yttre tillsynen har under 2022 resulterat i 3 beslut om återkallelse av tobakstillstånd och 1 beslut om varning. Det är en ökning med 2 beslut om återkallelser jämfört med året innan. Värt att notera är att även Polismyndigheten har gjort en del tillsyn över tobaksförsäljningen under året och att vissa av deras tillsynsprotokoll har legat till grund för sanktionsärenden tagna av Socialnämnden.

Livsmedel och tillstånd införde under 2020 arbetsmetoden kontrollköp i kommunen. Det innebär personer som har fyllt 18 år men ser unga ut arvoderas för att genomföra försök till köp av tobak eller annan åldersbegränsad vara i butik. Resultatet kan inte användas för sanktion, utan är till för att utgöra grund för en dialog om vikten av noggrann ålderskontroll. På grund av pandemin har arbetsmetoden inte använts under 2021, men planen var att återuppta arbetsmetoden under 2022. Målet för år 2022 var att göra kontrollköp av tobak hos minst hälften av alla försäljningsställen. Kontrollköp gjordes under våren hos 53 verksamheter, vilket innebär att målet uppfylldes. Av de butiker som besöktes klarade 75% kontrollköpet, vilket är ett markant förbättrat resultat i jämförelse med 2020 då det bara var 25 % av de besökta butikerna som nekade köp.

Försäljningsställen, tobaksfria nikotinprodukter

Under sommaren 2022 trädde en helt ny lagstiftning i kraft - Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter. Till tobaksfria nikotinprodukter räknas främst det vita nikotinsnuset. Under hösten 2022 blev det klart att tillsynsansvaret för den nya lagstiftningen skulle ligga på Socialnämnden och därmed tillståndsgruppen.

Den nya lagen har medfört en hel del arbete så som framtagande av mallar, informationsmaterial, taxa, delegationsordning med mera. Under sommaren och hösten 2022 har i stort sett alla verksamheter med tobakstillstånd anmält försäljning av tobaksfria nikotinprodukter. Tillståndsgruppen har börjat att granska dessa anmälningar och inskickade egenkontrollprogram, men mycket av arbetet kvarstår även under år 2023.

Försäljningsställen, vissa receptfria läkemedel

Vid 2022 års utgång fanns 52 försäljningsställen i Gävle kommun som hade anmält till Läkemedelsverket att de säljer receptfria läkemedel. Det är en ökning av två försäljningsställen jämfört med 2021.

Tillsynen av försäljningsställena bör enligt Läkemedelsverkets (tillsynsmyndighetens) vägledning ske med intervall som inte överstiger två-tre år. I stort sett samtliga försäljningsställen i Gävle kommun fick tillsynsbesök under 2018. Ny tillsyn planerades att göras på hälften av försäljningsställena under 2020 och på de resterande ställena under 2021. Tillsynen avblåstes dock till följd av coronapandemin. Under 2022 planerades tillsyn att göras på minst en tredjedel av försäljningsställena. Totalt gjordes 6 tillsynsbesök i 6 butiker under året.

Lisa Hellström
Enhetssamordnare och alkoholhandläggare
Livsmiljö Gävle

Ärendet hanteras av Socialnämnden vid sammanträdet den 21 februari 2023. Enhetssamordnare och alkoholhandläggare, Lisa Hellström, har varit ansvarig handläggare i ärendet.

Informationsärende:
Tillsynsrapport för
serveringstillstånd 2022

22

23SON19

Tjänsteskrivelse

2023-01-25

Diarienummer: 23SON19

Handläggare:

Lisa Hellström
026-17 90 28
lisa.hellstrom@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Tillsynsrapport för serveringstillstånd 2022

Sammanfattning av ärendet

Uppföljning av kommunens tillsynsplan för serveringstillstånd år 2022.

Bakgrund

Enligt alkohollagen ska kommunerna upprätta tillsynsplan och skicka in kopia på denna till länsstyrelsen. Syftet med tillsynsplanen är att få en tydlig struktur på tillsynsarbetet med mätbara och uppföljningsbara mål. Exempelvis ska det framgå vad som ska prioriteras, antal tillsynsbesök och eventuell inriktning på dessa.

Utredning

Efter cirka två års pandemi blev år 2022 något mer av ett "normalår". Pandemin har dock påverkat många bolags ekonomi negativt, vilket även har framkommit vid den inre tillsynen. Värt att notera är också att antalet tillfälliga serverings-tillstånd ökade markant under 2022, eftersom samhället nu åter öppnade upp för möjligheten till festivaler, bröllopfester och andra tillställningar.

Förebyggande tillsyn

Utbildningen Ansvarsfull Alkoholservering genomfördes 2022 för krögare under två dagar i maj. Kursen arrangerades i samverkan med gästrike-kommunerna (Gävle, Sandviken, Ockelbo och Hofors) och var i år förlagd till Gävle. 33 deltagare medverkade på kursen.

Samarbetet med polismyndigheten har fungerat bra runt både kurser och tillsynsarbete under året. Polisen har medverkat på kursen Ansvarsfull alkoholservering.

Tillsynsrapporter skickas löpande från polisen till alkoholhandläggarna när polisen gjort egna tillsynsbesök. Polisen får också del av kommunens löpande tillsynsplanering, så att de kan ansluta med kort varsel om de ser att de har möjlighet att delta på något tillsynspass. Tydligt märkbart är dock fortfarande Polismyndighetens resursbrist och svårigheter att möta upp personell i fråga om möten och tillsyn m.m. Det saknas inte vilja till samarbete men de har inte tillräckligt med personal för att möta upp behovet.

Krogar mot Knark återupptogs under hösten 2021 och hölls då i anslutning till utbildningen i ansvarsfull alkoholservering. Krogar mot Knark hölls även i anslutning till ansvarsfullutbildningen i maj 2022. Vi har fått positiv respons från krögarna gällande utbildningen och många ser ett behov av ökat samarbete kring problematiken med narkotikaanvändning i krogmiljö.

KrögarNytt är ett informationsbrev där tillståndsgruppen informerar tillstånds-havare i Gävle kommun om sådant som kan ha betydelse för deras verksamhet avseende alkoholservering. Fyra informationsbrev har skickats till kommunens tillståndshavare under 2022. Breven innehåller information om sådant som kan ha betydelse för deras verksamhet avseende alkoholservering.

Näringslivsenheten har anordnat ett flertal krögardialoger under året, vid vilka både enhetschef och alkoholhandläggare har närvarat.

Under pandemin har digitala länsträffar anordnats av Länsstyrelsen Gävleborg. Under 2022 har träffarna återgått till att bli fysiska. Minst en av handläggarna i Gävle har medverkat på dessa. Träffarna är ett forum för informationsutbyte och likabedömningsarbete. Länsstyrelsen har även ordnat några digitala utbildningar under året samt en fysisk utbildning i yttre tillsyn. Den fysiska utbildningen anordnades under

tre dagar i slutet av november och var förlagd till Stockholm. Två av enhetens handläggare närvarade på dessa.

Inre tillsyn

Samarbetet med övriga berörda myndigheter löper på bra på vardagsplanet. De samverkansmöten som normalt arrangeras fyra gånger per år har delvis fått ligga i träda under pandemin, men fysiska samverkansmöten har återupptagits. Den löpande kontakten fungerar tillfredsställande mellan kommunerna och med övriga myndigheter.

Under 2022 har majoriteten av alla befintliga tillståndshavare i kommunen granskats genom inre tillsynsåtgärder. Remissförfrågan har då skickats till polis-, skatte- och kronofogdemyndigheten för att säkerställa fortsatt personlig och ekonomisk skötsamhet. Ett fåtal tillståndshavare har inte fått inre tillsyn under 2022. Dessa prövas i stället i början av 2023. Övriga tillståndshavare har fått motsvarande granskning inom ramen för ärenden initierade med anledning av ändring i deras serveringstillstånd under 2022.

Yttre tillsyn

Under 2022 har den yttre tillsynen återtagits i normal omfattning. Totalt har 253 tillsynsbesök genomförts på 129 serveringsställen under året. Som en jämförelse genomfördes 223 tillsynsbesök under 2021, 130 besök under 2020, 287 besök under 2019, 308 besök under 2018, 365 besök under 2017, 275 besök under 2016 och 344 besök under 2015.

Vid utgången av 2022 fanns 151 stadigvarande serveringstillstånd till allmänhet och slutna sällskap i kommunen. Det är samma antal som året innan.

Av statistiken ovan framgår att alla serveringsställen inte har erhållit ett tillsynsbesök under år 2022. En del tillstånd till slutna sällskap och lunchrestauranger med festbokningar har oregelbundna öppettider och relativt liten omfattning på utnyttjandet av sina serveringstillstånd. Ett flertal av dessa har därmed inte besökts under året.

Riktad tillsyn har genomförts under 2022 vid vilken restaurangernas toaletter har kontrollerats i samband med tillsynsbesöken. Riktad tillsyn har också gjorts avseende restaurangernas brandskydd. Vid tillsynen har ett flertal brister i brandskydd

uppmärksammats, så som avsaknad av nödutgångsskyltar och låsta eller blockerade nödutgångar.

Annan tillsyn i samverkan med annan myndighet har under året genomförts med Skatteverket och Polismyndigheten vid ett tillfälle i oktober.

Arvoderade inspektörer har även under 2022 stått för en hög andel av tillsyns-besök. Alkoholhandläggarnas schemalagda arbetstid för tillsynsarbete har under året hållits på låg nivå till förmån för handläggningsarbete. Ett mindre antal tillsynsbesök har gjorts av handläggare, främst för att bibehålla direktkontakten mellan handläggare och verksamheter. Under våren har dock handläggarna gjort tillsynsbesök i större frekvens än tidigare. Huvudsyftet med att handläggarna ska göra mer tillsyn är att lära känna kommunens tillståndshavare och öppna upp för en bättre dialog.

Under 2018 genomförde Länsstyrelsen Gävleborg en berusningsstudie i länet. Information gällande berusningsstudien lämnades under 2019 på länsövergripande nivå till både kommunala företrädare och tillståndshavare. Inför våren 2020 planerades en utbildning som Länsstyrelsen riktat skulle erbjuda till ett mindre antal krögare för att förebygga fortsatt berusning och oordning. Utbildningen skulle främst rikta sig till nattserveringsställen, vilka var föremål för berusningsstudien och uppvisade bristande efterlevnad gällande berusning och servering till berusade gäster. På grund av coronapandemin sköts utbildningen först upp till november 2020 och skrinlades sedan ytterligare. I skrivande stund finns inget nytt datum satt.

Under året har 116 tillsynsutredningar initierats, vilket är drygt 20 ärenden färre än år 2021. En stor del av dessa ärenden, 87 stycken, utgörs av inre tillsynsärenden. Yttre tillsynsärenden inleds endast vid uppmärksammade brister. Under året har fyra ärenden motiverat beslut om återkallelse av serveringstillståndet. Alla dessa gällde allvarliga ekonomiska brister. Därutöver har kommunen beslutat om varning i sex ärenden och erinran i 23 ärenden. Övriga avslutade ärenden har avslutats utan påföljd, normalt för att noterade missförhållanden har bedömts vara en engångshändelse, eller för att ärendet bestått av en inre rutin-kontroll där inga brister har framkommit.

Jämfört med 2021 har antalet sanktionsbeslut ökat med nästan det tredubbla. Detta beror på flera orsaker, men en förklaring är att många företag fått det tufft till följd av

pandemin. En annan förklaring är att tillsynsfrekvensen nu har åter-gått till det normala. Under 2021 fanns det dessutom restriktioner avseende exempelvis kortare öppettider på serveringsställena.

Under 2022 har de flesta ärenden hanterats i normal hastighet utan onödiga liggtider.

Våren 2022 lades stort fokus på att se över kommunens lokala riktlinjer för serveringstillstånd. Kommunens krögare var delaktiga i framtagandet, både genom krögarträffar och som remissinstans. De nya riktlinjerna antogs slutligen av fullmäktige den 20 juni.

Lisa Hellström

Enhetssamordnare och alkoholhandläggare

Livsmiljö Gävle

Ärendet hanteras av Socialnämnden vid sammanträdet den 21 februari 2023. Enhetssamordnare och alkoholhandläggare, Lisa Hellström, har varit ansvarig handläggare i ärendet.

Informationsärende: Rapport
om ej verkställda beslut,
kvartal 4 2022

23

22SON91

Tjänsteskrivelse

2023-02-02

Diarienummer: 22SON91

Handläggare:

Per Åsbrink
026-17 80 00
per.asbrink@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnd

Rapport om ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen, kvartal 4, år 2022

Socialnämnden är skyldig att kvartalsvis anmäla till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om beviljade insatser enligt SoL inte har verkställts senast tre månader efter beslut. Nämnden ska på motsvarande sätt också rapportera om en insats har avbrutits och inte verkställts på nytt inom tre månader.

Om IVO bedömer att insatsen inte verkställts inom skälig tid skall IVO ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av en särskild avgift. Innan beslut fattas om utdömmande av särskild avgift får nämnden yttra sig om skälen till dröjsmålet med att verkställa insatsen.

I rapporteringen för kvartal 4 2022 har 16 ärenden avslutats. Dessa är rapporterade beslut som har verkställts och ärenden där kund har återtagit ansökan. Sammanställning av kvarstående ej verkställda beslut avseende kvartal 4 2022 följer av tabellen nedan:

Kvartal	Typ av bistånd	Verkställda beslut vid kvartalets utgång	Kvarstående ej verkställda beslut vid kvartalets utgång
4 (2022)	Kontaktfamilj	2	5
4 (2022)	Kontaktperson	5	15
4 (2022)	Bostad		1
4 (2022)	Behandlingshe m		
4 (2022)	Ungdomstjäns t	1	
4 (2022)	Familjebehand ling	7	8
4 (2022)	Trappansamtal		

Kommentar: Avslut utan verkställighet: 16

Utdömande av särskild avgift

Om Inspektionen för vård och omsorg (IVO) bedömer att en insats inte verkställts inom skälig tid kan IVO ansöka om utdömande av särskild avgift hos förvaltningsrätten enligt 16 kap 6 a § Socialtjänstlagen (2001:453) SoL. Innan beslut fattas om utdömande av särskild avgift får nämnden yttra sig om skälen till dröjsmålet med att verkställa insatsen.

Kommentar

Det finns i dagsläget inga aktuella ärenden om utdömande av särskild avgift.

Informationsärende: Anmälningensärenden

24

§ 23 Arkivmyndighetens tillsynsplan 2023

Dnr 22KS449

Expedieras till:
Samtliga nämnder och kommunala bolag

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar, enligt ordförandens förslag,

att i egenskap av arkivmyndighet godkänna bifogad tillsynsplan för arkivmyndigheten 2023.

Ärendebeskrivning

Enligt arkivlagen (1990:782) ska kommunens arkivmyndighet utöva föreskriven tillsyn över arkivvården inom Gävle kommunkoncerns nämnder och bolag. Enligt tidigare beslutad rutin för hur arkivmyndighetens tillsynsuppdrag ska verkställas (KS 2016-04-12, § 84, 16KS81, "Ändamålsenlig rutin för arkivmyndighetens tillsyn och förslag till delegering av beslut kring arkivhanteringen") föreslås i bifogad tillsynsplan för 2023 om inriktningen på tillsynen. Tillsynen ska utföras av kommunarkivet.

Beslutsunderlag

- Arkivmyndighetens tillsynsplan 2023, dnr 22KS449-1
- Tjänsteskrivelse - Arkivmyndighetens tillsynsplan 2023, dnr 22KS449-2

Justerare	Utdragsbestyrkande

Tillsynsplan

Dnr
2023-01-05

Lars Harbe
Telefon
lars.harbe@gavle.se

Arkivmyndighetens tillsynsplan 2023

Bakgrund

Med stöd av arkivlagen (1990:782) och arkivförordningen (1991:446) ska kommunens arkivmyndighet regelbundet utöva tillsyn av arkivvården inom kommunkoncernen.

Syftet med tillsynen är att kontrollera att kommunens nämnder och bolag fullgör sina skyldigheter enligt 3-6 §§ arkivlagen. Målet är i första hand att säkerställa en god offentlighetsstruktur över tid där rätten att ta del av allmänna handlingar tillgodoses samtidigt som sekretesskyddet upprätthålls och att förvaltning, rättsskipning och forskning får tillgång till nödvändig information. Allmänna handlingar som inte ska bevaras till följd av föreskrift eller beslut, ska gallras så snart gallringsfristen löpt ut.

Arkivmyndigheten ska påpeka brister i hanteringen och vid behov följa upp att de åtgärdats.

Tillsyn över arkivvården i Gävle kommun

Kommunstyrelsen har i rollen som arkivmyndighet i Gävle kommun beslutat om rutin om att verkställa och redovisa tillsynen (KS 2016-04-12, § 84, 16KS81, ”Ändamålsenlig rutin för arkivmyndighetens tillsyn och förslag till delegering av beslut kring arkivhanteringen”). Kommunarkivet verkställer arkivmyndighetens tillsynsuppdrag.

Kommunarkivet föreslår, enligt rutinen, att 2023 års tillsyn görs enligt nedanstående handlingsplan. Av den framgår vilka nämnder/bolag som ska granskas och vad som ska kontrolleras. Samtliga tillsynsinsatser sammanställs i en sammanfattande rapport till arkivmyndigheten. Rapporten ska presenteras i slutet av året.

Planerade insatser 2023

Nämnd/styrelse	Vad som ska granskas
Samtliga nämnder och kommunala lantmäteriet	En förutsättning för att arkiven ska tillgodose de ändamål som anges i 3 § arkivlagen är att nämnderna vet vilka arkivhandlingar de ansvarar för och att de utan svårighet går att återsöka över tid. Arkiven måste därför vara redovisade. I 6 § 2 arkivlagen föreskrivs att nämnderna ska

	<p>upprätta dels en arkivbeskrivning som ger information om vilka slag av handlingar som kan finnas i deras arkiv och hur arkivet är organiserat, dels en systematisk arkivförteckning.</p> <p>Granskningen ska visa om nämndernas arkiv är förtecknade och om de har upprättat föreskrivna arkivbeskrivningar.</p>
Kultur- och fritidsnämnden	<p>Ett av syftena med arkiven är att tillgodose rätten att ta del av allmänna handlingar. Arkiven måste därför vara organiserade med tanke på att underlätta denna grundlagsreglerade rättighet, 6 § 1 arkivlagen.</p> <p>Granskningen ska visa om enheterna Konst och kultur och Gasklockorna inom Kulturavdelningen förvara arkivhandlingar på sådant sätt att rätten att ta del av allmänna handlingar underlättas.</p>

Lars Harbe
Kommunarkivarie & Enhetschef
Administrativa avdelningen

Familjerådgivningens verksamhetsberättelse 2022

Familjerådgivningen för Gävle kommun, Sandvikens kommun,
Ockelbo kommun, Hofors kommun och Älvkarleby kommun.

Innehållsförteckning

Organisation	5
Uppdrag	5
Tillgänglighet	5
Sekretess	6
Personal	6
Behandlingsarbetet	6
Statistik 2022	8
Det utåtriktade arbetet	8
Fortbildning och handledning	10
Kvalitet och utvärdering	10
Framtidsperspektiv	11
Uppgifter om besökande, Familjerådgivningen 2022	12

Organisation

Familjerådgivningen är sedan 1995 en lagstadgad, kommunaliserad verksamhet. Den ska vara en självständig verksamhetsgren med höjt sekretesskydd och inte inordnas i den övriga verksamheten inom Socialtjänsten (Reg. Prop. 93/94:4). Familjerådgivningen bedrivs i samverkan mellan fem kommuner; Sandviken, Ockelbo, Hofors, Älvkarleby och Gävle med totalt ca 167 000 invånare. Den var fram till 1 januari 2019 organiserad under Socialtjänst Gävle. 2019 skedde en stor organisationsförändring och familjerådgivningen är nu organiserad under Valfärd Gävle, Förebyggande och kompetens.

En samverkansgrupp med representanter från alla kommuner har insyn och kan påverka verksamheten.

Kostnaden för varje kommun baseras på ett genomsnittligt antal samtal per år. Familjerådgivningens mottagningslokaler finns på Vågskrivargatan 5 i Gävle. Besöksavgiften för besökare från Sandviken är 200 kr och övriga kommuner 100 kr per samtal.

Uppdrag

Familjerådgivningens uppdrag formuleras i Socialtjänstlagen (SoL) 5 kap 3§, tredje och fjärde stycket: *”Kommunen skall sörja för att familjerådgivning genom kommunens försorg eller annars genom lämplig yrkesmässig rådgivare kan erbjudas dem som begär det. Med familjerådgivning avses i denna lag en verksamhet som består av samtal med syfte att bearbeta samlevnadskonflikter i parförhållanden och familjer”.*

Familjerådgivningen regleras också av SoL 14 kap. 1§ 3 st om anmälningsplikt, 15 kap. 2§ om tystnadsplikt samt i offentlighets- och sekretesslagen 2009:400, 26 kap. 3§ om sekretess.

Familjerådgivare för inga journaler. Par som så önskar kan vara anonyma.

Familjerådgivningen är den enda samhälleliga instansen som har den vuxna parrelationen som sin specialitet.

Tillgänglighet

Verksamheten bedrivs i egna avskilda lokaler i Gävle.

Familjerådgivare ansvarar för en halvtimmes telefontid dagligen. Därutöver förekommer även rådgivning och akuta krissamtal per telefon.

Förutom besök dagtid har samtliga familjerådgivare minst ett kvällsbesök per vecka.

Familjerådgivningen kan enkelt nås via respektive kommuns webbplats.

De som vill komma i kontakt med familjerådgivningen kan använda vår e-tjänst på webben. De fyller i ett formulär och en familjerådgivare tar sedan kontakt.

Bank-id används vid inloggning till tjänsten så att informationen kan skickas på ett säkert sätt. I e-tjänsten kan de sökande själva avboka och omboka tider.

Majoriteten av de som kontakter familjerådgivningen vill ha en snabb kontakt utifrån en stark motivation och önskan om förändring av sin livssituation.

Statistiken visar att medelväntetiden, för att få ett första besök, har varit 30 dagar under 2022.

Sekretess

Familjerådgivningens arbete bygger på förtroende och frivillighet. De som vänder sig till en familjerådgivning för att tala om sina mest privata relationer ska erbjudas en trygg ram för samtalet. En förutsättning för detta är den särskilt stränga sekretess som gäller för kommunal familjerådgivning (OSL 26 kap. 3§). Sekretess gäller alla uppgifter som lämnats i samband med samtal. I vissa speciella situationer bryts sekretessen.

De viktigaste undantagen är:

- Får familjerådgivare, i sin verksamhet, kännedom om att ett barn utnyttjas sexuellt eller utsätts för fysisk eller psykisk misshandel i hemmet gäller anmälningsplikt (SoL 14 kap. 1§, 3 st).
- Familjerådgivare har begränsad vittnesplikt. De kan inte höras om något de blivit anförtrodda i samband med rådgivning om det inte är medgivet i lag (Rättegångsbalken 36 kap. 5§).

Personal

Under året har följande personer tjänstgjort:

Magnus Edvinsson	100 %
Enhetschef	
Familjerådgivare	
Anne-Lie Jacobsson	100 %
Administratör	
Anna Westling Söderström	100 %
Auktoriserad familjerådgivare	
Magnus Bergström (t.o.m maj)	100 %
Familjerådgivare	
Lisa Andersson	100%
Familjerådgivare	
Anna Källberg (fr.o.m september)	100%
Familjerådgivare	
Lena Nyman	85 %
Auktoriserad familjerådgivare	

Alla familjerådgivare är socionomer med steg 1 kompetens och har lång yrkeserfarenhet. Två familjerådgivare är auktoriserade och de övriga familjerådgivarna genomgår auktorisation. Att vara auktoriserad familjerådgivare innebär att KFR (yrkesföreningen för kommunala familjerådgivare) garanterar att vederbörande har formell kompetens, praktisk erfarenhet och lämplighet som familjerådgivare. KFR verkar för kommunala familjerådgivares kompetens- och kvalitetsutveckling.

Krav för auktorisation, förutom socionomexamen, är:

- Minst fem års anställning som familjerådgivare (med minst 75 % tjänstgöringsgrad)
- Relevant vidareutbildning om minst 30 hp
- Sexologi 7,5 hp
- Egenterapi minst 50 timmar
- Handledning inom familjerådgivningens ram 200 timmar varav 60 timmars individuell introduktionshandledning.

Behandlingsarbetet

Familjerådgivning är ett behandlingsarbete med fokus på parrelationen.

Familjerådgivaren formulerar, tillsammans med paret, vad man vill uppnå med samtalen, hur länge arbetet ska fortgå och hur det ska läggas upp. En familjs behov kan se ut på många olika sätt. Detta försöker vi möta flexibelt genom att vara öppna för i vilken konstellation människor önskar komma och vilket problem de presenterar.

Vi arbetar utifrån ett uttalat barnperspektiv även om barn inte deltar i samtalen. Det finns väl dokumenterat hur ensamma och utsatta barn är då deras föräldrar befinner sig i kris. Par som väntar barn och par med små barn prioriteras i möjligaste mån.

Samtalen har olika karaktär:

- Utforskande och klargörande samtal
- Krisbearbetning
- Kortare kontakter med begränsat fokus
- Längre bearbetande samtalsserier
- Samtal kring fortsatt föräldrasamarbete efter separation

Familjerådgivare har ett självständigt behandlingsansvar vilket innebär att bedömningar måste göras på vilket sätt familjerådgivning bäst kan vara till nytta för varje par/individ eller familj som kommer.

Varje fas av familjeliv och föräldraskap innebär olika påfrestningar. De problem vi möter är ofta en kombination av traumatisk kris och utvecklingskris. Det är viktigt att normalisera utvecklingskriserna som något som ingår i livet men som ändå kan innebära svårigheter.

Konkret handlar beställningarna ofta om önskemål att få hjälp med:

- Konfliktihantering
- Förbättrad kommunikation
- Samarbetet kring barn efter separation
- Ansvars- och arbetsfördelning i hemmet
- Styvfamiljsproblematik
- Akuta kriser, till exempel otrohet
- Svartsjukesproblematik
- Sexuell problematik
- Relationssvårigheter till följd av stress, missbruk, ekonomiska problem eller sjukdom

Förutsättningen för behandling är att det skapas en förtroendefull relation mellan de sökande och behandlaren. Familjerådgivningen har inget myndighetsansvar och uppgiften är att arbeta med vägledning, psykologisk förändring eller problemlösning. Familjerådgivarens arbete går ut på att identifiera hinder för problemlösning samt att tydliggöra och underlätta dialogen med syfte att paret gemensamt kan finna nya lösningar och fatta beslut kring sin relation.

Familjerådgivarna kartlägger rutinmässigt förekomsten av våld genom att redan vid tidsbeställningen undersöka förekomst av hot och våld i parrelationen.

I sådana ärenden kommer parterna individuellt för säkerhets- och riskbedömning kring livssituationen. Skyddsaspekten är avgörande för om gemensamma samtal är möjliga.

Under 2022 har vi fortsatt att utveckla vårt metodiska arbete med par som bedöms kunna gå i parsamtal genom att bland annat använda ett material för konfliktanalys enligt en norsk modell som en hjälp för paret att hitta strategier för affektreglering.

När bedömningen görs att gemensamma samtal inte är lämpliga hänvisar vi vidare till exempelvis Valfärd Gävles öppenvårdsmottagning mot våld i nära

relation, Stickan (kriscentrum för män i Gävle) och kvinnojourer. Barn hänvisas till Grindens gruppverksamhet.

I en kartläggning av våld i nära relationer som genomförts av familjerådgivarnas yrkesförening, KFR och Socialstyrelsen under åren 2008 - 2009, visade det sig att den tredjedel som har sökt hjälp har näst efter sjukvården (22 %) vänt sig till familjerådgivningen (12 %). Landets samtliga familjerådgivningar deltog i undersökningen. Med anledning av detta är det särskilt viktigt att verksamheten har kunskap och metodik att tidigt nå par med ett destruktivt samspel.

Statistik 2022

Totalstatistiken redovisas i slutet av verksamhetsberättelsen. Varje år redovisas statistik till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd.

År	2022	2021
Totalt antal nya ärenden	394	434
Antal genomförda samtal	1619	1732
Parsamtal	90,2 %	89,3 %
Familjesamtal	4,1 %	4,3 %
Enskilda samtal	5,7 %	6,5 %
<i>Kvinnor</i>	3,5 %	4,0 %
<i>Män</i>	2,2 %	2,5 %
Gifta par/sambopar	85,9 %	80,9 %
Styvfamiljer	19,1 %	21,8 %

I de familjer där båda eller någon av parterna påbörjat kontakt med familjerådgivningen 2022 fanns totalt 654 barn och ungdomar upp till 17 år.

50,1 % av ärendena har omfattat 2 - 4 samtal, vilket bekräftar att verksamheten uppfyller sitt uppdrag; att bedriva korttidsbehandling.

I en tidigare kartläggning från 2012 visas det att i 347 nya ärenden fanns sammanlagt 224 barn 0 - 6 år och av dessa var 157 barn under tre år (i sammanlagt 135 ärenden). 70 % av barnen i gruppen 0 - 6 år var alltså under tre år. I vart tredje ärende som aktualiserades på familjerådgivningen fanns barn under tre år.

Förhoppningsvis söker par hjälp i ett tidigt skede, vilket vi uppmuntrar till i de sammanhang där vi informerar om vår verksamhet.

Det vanligaste besöket på familjerådgivningen är ett par i åldern 30 - 39 år som har levt ihop i 5 - 9 år och har två barn mellan 0 - 6 år. I genomsnitt går man på ca fyra samtal.

Det är oftast kvinnan i paret som kontakter Familjerådgivningen för att beställa tid. Under 2022 har 60,2 % av tidsbeställningarna gjorts av kvinnan och 35,5 % av mannen.

Det utåtriktade arbetet

Målsättningen med familjerådgivningens utåtriktade arbete är att nå människor i ett tidigt skede för att därmed främja psykisk och fysisk hälsa.

Familjerådgivningen förmedlar kunskap om samlevnad utifrån sin speciella kompetens. Den nationella strategin för ett stärkt föräldraskapsstöd från

Socialdepartementet betonar familjerådgivningens delaktighet i arbetet.

Detta förebyggande folkhälsoarbete utförs på olika sätt:

- Medverkan i föräldragrupper
- Konsultation/handledning till angränsande yrkesgrupper
- Studiebesök
- Föreläsningar och utbildning
- Medverkan i massmedia och samhällsdebatt
- Förmedling om kunskaper och erfarenheter till politiker och tjänstemän.

Samverkan med andra närliggande verksamheter sker regelbundet.

Fortbildning och handledning

För att behålla hög kompetens och kunskapsnivå är det viktigt med kontinuerlig fortbildning och kvalificerad handledning.

Under 2022 har kunskapsutvecklingen innehållit:

- Grupphandledning vid åtta halvdagstillfällen med Ulrika Anglert ; handledare och legitimerad psykoterapeut
- Tre planeringsdagar
- Regelbundna arbetsplatsmöten
- Flera metodiktillfällen kring aktuella teman i behandlingsarbetet
- Kollegiehandledning
- Pågående introduktionshandledning

Kvalitet och utvärdering

Familjerådgivningens arbete är mångfacetterat och många människor söker hjälp i akuta kriser. En viktig kvalitetsfaktor är därför att tid kan erbjudas utan långa väntetider.

Utvärdering är ett kontinuerligt inslag i våra samtal genom att vi under pågående behandling stämmer av om våra insatser gör någon skillnad. Under flera år har vi genomfört en enkätundersökning som mäter parens nöjdhet. Dessa enkäter har genomgående visat positiva resultat. Den senaste enkätundersökningen, som gjordes under hösten 2018, uppvisade även den mycket positiva resultat vad gäller parens nöjdhet med behandlingen och bemötandet.

Under 2013 slutfördes en undersökning som ingick i steg II-utbildning till psykoterapeut vid Stockholms Universitet, psykologiska institutionen. Alla familjerådgivare var engagerade i undersökningen som var en fördjupad kvalitetsundersökning med effektmätning av parens skattning av tillfredsställelse i parrelationen vid första och sista besöket (enligt instrumentet QDR). Undersökningen omfattade 35 par och slutresultatet visade signifikanta förbättringar.

Resultatet visar att parsamtal sänker konfliktnivån och stärker det som tidigare belagts av forskningen, d v s vikten av att människor kan reglera sina affekter, lösa konflikter och därigenom skapa en tryggare uppväxtmiljö för barn.

Resultatet visade att även om belastningen i livssituationen inte förbättrades så ökade parets förmåga till ett mer konstruktivt samspel.

Eftersom familjerådgivningen är en efterfrågad verksamhet är trycket på personalen stort. En viktig faktor utöver kunskaps- och metodutveckling, för att utföra ett bra arbete, är trivsel och god hälsa; ett behov som tillgodoses genom olika hälsofrämjande insatser.

Framtidsperspektiv

Goda familjerelationer främjar psykisk och fysisk hälsa hos barn och vuxna. Detta är ett samband som uppmärksammas i forskning och samhällsdebatt. Familjerådgivning beskrivs som en del av samhällets förebyggande folkhälsoarbete.

Människor söker familjerådgivning frivilligt vilket borgar för god motivation att pröva samtal som möjlighet till problemlösning, att stärka parförhållandet eller att separera med fortsatt bra föräldrasamarbete.

Vi har en stor efterfrågan på våra tjänster och en stor andel par som söker har små barn. Vi ser en ökad benägenhet hos unga par att i ett tidigt skede komma för samtal.

Genom sociala medier har arenorna för att söka partners förändrats. Det ger nya möjligheter och nya problembilder till följd av till exempel otrohet på nätet och porrsurfande.

Arbetet med kunskapsutveckling kring våld i nära relationer kommer även fortsättningsvis att prioriteras. Frågorna är synnerligen viktiga när det gäller att se till barnperspektivet. Föräldrarnas relation är barnets uppväxtmiljö.

Dagens familjeliv omfattar olika typer av familjebildningar. Familjerådgivningen måste ständigt utveckla sin förståelse för människors val av samlevnadsformer.

Den moderna familjen behöver på olika sätt återskapa sin samexistens; man behöver oavbrutet prata med varandra, berätta, fråga, reda ut och förklara. Den moderna familjen kräver hög förhandlingsförmåga, välutvecklad empati-kompetens och vilja att värna om själva gemenskapen. Här kan familjerådgivningen vara en resurs, eftersom parets samspel, kommunikationsstil och dialog är i fokus.

Framtidsstudier visar på unga människors behov av nära och intima familjerelationer samtidigt som familjeliv ses som ett delprojekt bland många andra vilket kan medföra svårigheter att få verklighet och förväntningar att stämma överens.

Organisationsformen för familjerådgivningen har under senare år ändrats inom ett flertal kommuner till mindre privata aktörer. Vi kan nu se att kommuner i många fall återtar huvudmannskapet. En samverkansform mellan flera kommuner ger god stabilitet och skapar en arbetsgrupp som kan utveckla metodik och specifikt kunnande.

Februari 2023

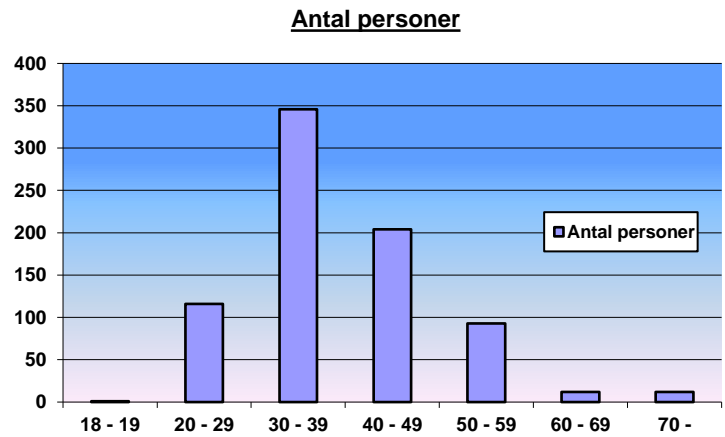
Familjerådgivningen i Gävle

Uppgifter om besökande, Familjerådgivningen 2022

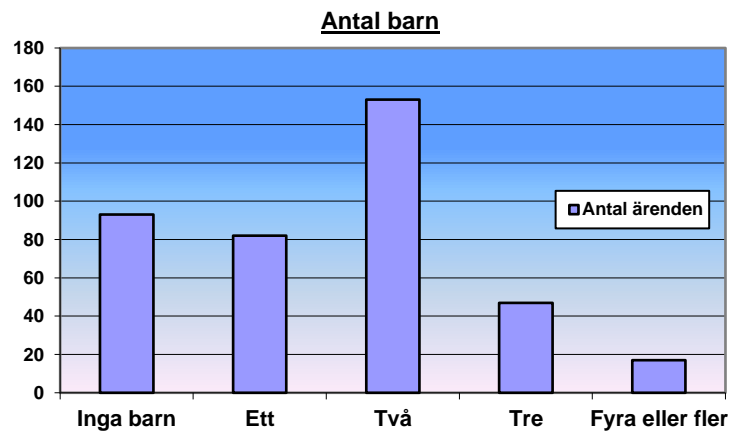
Sid 222(287)

Nya ärenden

Ålder	Antal personer	%
18 - 19	1	0,1
20 - 29	116	14,8
30 - 39	346	44,1
40 - 49	204	26,0
50 - 59	93	11,9
60 - 69	12	1,5
70 -	12	1,5
Summa	784	

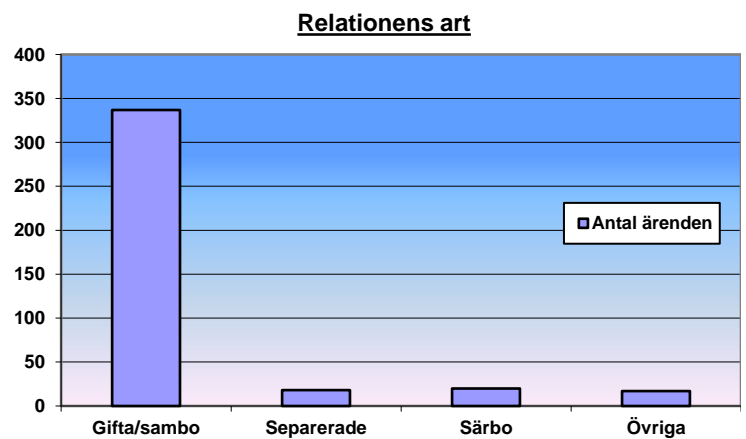

Barn	Antal ärenden	%
Inga barn	93	23,7
Ett	82	20,9
Två	153	39,0
Tre	47	12,0
Fyra eller fler	17	4,3
Summa	392	

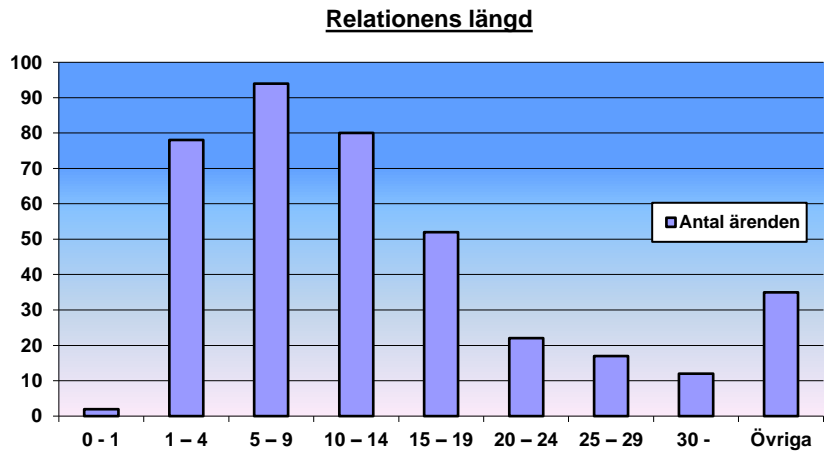
Totalt antal berörda barn 654

Relationens art	Antal ärenden	%
Gifta/sambo	337	85,9
Separerade	18	4,6
Särbo	20	5,1
Övriga	17	4,3
Summa	392	

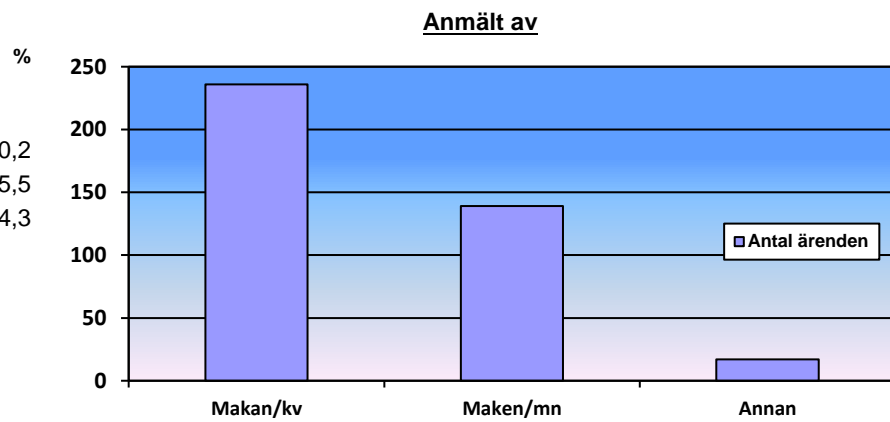

Gifta	145	37,0
Sambo	192	48,9
Summa	337	85,9
Styvfamilj	75	19,1

Relationens längd (år)	Antal ärenden	%
0 - 1	2	0,5
1 - 4	78	19,9
5 - 9	94	24
10 - 14	80	20,4
15 - 19	52	13,3
20 - 24	22	5,6
25 - 29	17	4,3
30 -	12	3,1
Övriga	35	8,9
Summa	392	

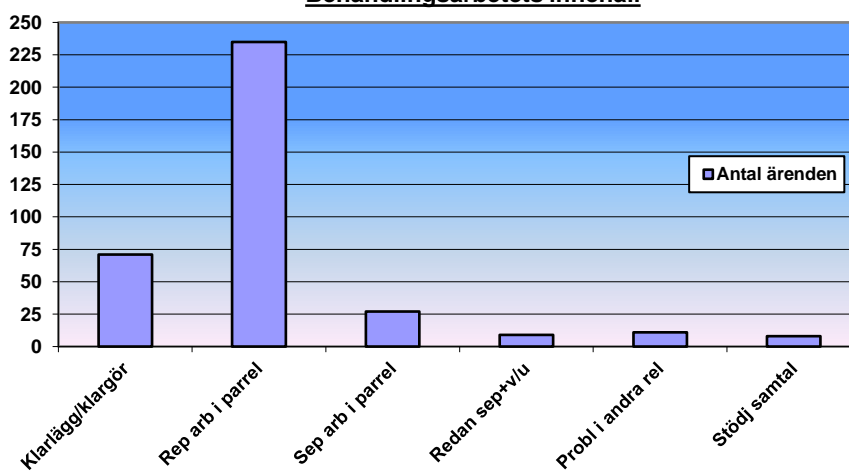
Anmält av	Antal ärenden	%
Makan/kv	236	60,2
Maken/mn	139	35,5
Annan	17	4,3
Summa	392	

Avslutade ärenden

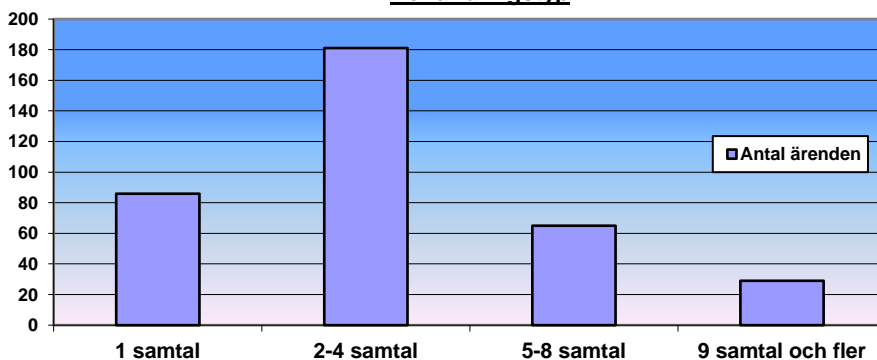
Behandlings- arbete	Antal ärenden	%
Klarlägg/klargör	71	19,7
Rep arb i parrel	235	65,1
Sep arb i parrel	27	7,5
Redan sep+v/u	9	2,5
Probl i andra rel	11	3,0
Stödj samtal	8	2,2
Summa	361	

Behandlingsarbetets innehåll

Behandlings- typ	Antal ärenden	%
1 samtal	86	23,8
2-4 samtal	181	50,1
5-8 samtal	65	18,0
9 samtal och fler	29	8,0
Summa	361	

Behandlingstyp

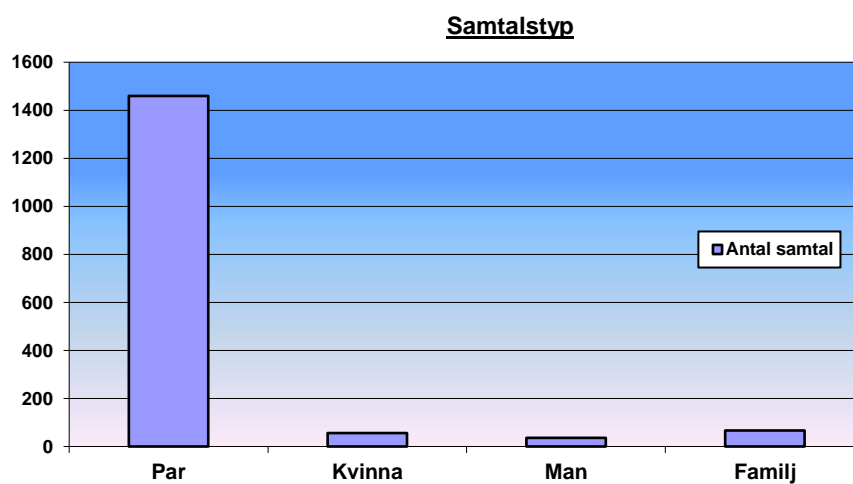

Behandlingsarbetets omfattning

Samtliga ärenden

Samtals- typ	Antal samtal	%
Par	1460	90,2
Kvinna	56	3,5
Man	36	2,2
Familj	67	4,1
Summa	1619	

Kommande beslut:
Verksamhetsplan 2023 för
Socialnämnden till
kommunplan 2023 med
utblick 2024 - 2026.

31

23SON23

2023-02-14

Diarienummer: 23SON23

Handläggare:

Martin Wagner
026-17 92 27
martin.wagner@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Kommande beslut:

**Verksamhetsplan 2023 med utblick mot 2024–2026 för
Socialnämnden**

Ärendebeskrivning

- Nämnden ska enligt kommunens årshjul och riktlinjer fatta beslut om verksamhetsplan (VP) i mars 2023.
- På nämndssammanträdet X februari kommer Martin Wagner, strateg kvalitetsledning, att presentera förutsättningarna för VP-arbetet, hur arbetet med kommande underlag bedrivits hittills.
- Därefter kommer nämnden i mindre dialoggrupper få fördjupa sig i några av de politiska inriktningar och uppdrag som nämnden fått att hantera i kommunplanen för 2023.
- Inför sammanträdet rekommenderas du som ledamot att ta del av ffa avsnittet om nämnden i kommunplanen för 2023 (Se sid 25).
- **Notera:** Förslag till verksamhetsplan kommer i kallelsen till nämnden i mars.

Politiska uppdrag och inriktningar att diskutera där inspel från nämnden är särskilt viktiga för att dessa ska kunna hanteras vidare:

- Socialnämnden uppdras ta fram en handlingsplan för att fler ska vilja bli familjehem, kontaktfamilj eller kontaktperson för de barn och unga som behöver det.
- Socialnämnden uppdras att införa fler förebyggande insatser för barn 7-15 år.
- Socialnämnden uppdras att möjliggöra förstärkta familjestödsutbildningar och andra stödjande insatser till familjer.

Magnus Höijer

Sektorchef

Sektor Vårld

Sid 230(287)

Gävle
KOMMUN

Kommunplan

med årsbudget 2023
och utblick 2024–2026

Innehållsförteckning

1 Beslutsförslag	3
2 Organisationsbild Gävle kommunkoncern	5
3 POLITISK HUVUDSKRIVELSE FÖR VALPERIODEN	7
3.1 Ledningsfilosofi	8
3.2 Politisk styrning	9
3.3 Kommunövergripande mål.....	12
3.4 Finansiella mål	16
4 ÅRSPLAN	18
4.1 Budgetmodell och kalkylförutsättningar	18
4.2 Sammanfattande ekonomisk analys	19
4.3 Finansiering av verksamheterna	20
4.4 Kommunens nämnder	22
4.5 Kommunens bolag.....	31
5 EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR.....	39
5.1 Driftramar	39
5.2 Resultatbudget	40
5.3 Balansbudget	41
5.4 Kassaflödesbudget	42
5.5 Notförteckning till resultatbudget	43
5.6 Notförteckning till balansbudget.....	48
5.7 Driftbudget.....	52
5.8 Investeringsbudget 2023-2026.....	53
5.9 Försäljning av anläggningstillgångar 2023-2026	55
5.10 Exploateringsbudget 2023-2026	55
5.11 Stadshuskoncernen.....	57

Bilagor

Bilaga 1: Investeringsplan 2023-2026

Bilaga 2: Pågående exploateringsprojekt i detalj 2023-2026,

Bilaga 3: Planerade exploateringsprojekt KP 2023

1 Beslutsförslag

1. att för finansiering av 2023 års och tidigare års investeringar jämte förmedlade lån till företag inom kommunkoncernen upplåna högst 12 650 mnkr
2. att tidigare lånebeslut upphävs i motsvarande mån
3. att bemyndigande kommunstyrelsen att inom beloppsram på 12 350 mnkr år 2023 utlämna lån eller teckna borgen för kommunens bolag för finansiering av investeringar, leasing, omsättning av tidigare lån samt för löpande rörelsekrediter inom i Kommunplanen angivna kreditramar per bolag
4. att bemyndiga kommunstyrelsen att uppta tillfälliga lån år 2023 inom en beloppsram på 1 000 mnkr
5. att fastställa föreliggande förslag till kommunövergripande mål, inriktningar och politiska uppdrag, samt ägardirektiv för nämnder och bolagsstyrelser åren 2023 - 2026
6. att fastställa Gävle Stadshus AB aktieutdelning till 166,8 mnkr från nuvarande 155,2 mnkr.
7. att godkänna förslag till budget för åren 2023 - 2026 för stadshuskoncernens bolag och Gävle Vatten AB enligt de sammanfattande budgetsiffror som finns i tabellerna under avsnitt 5.11 Stadshuskoncernen, Bolagsöversikt.
8. att bolagen inom bolagskoncernen omarbetar sina budgetar utifrån beslutad kommunplan och de nya ägardirektiven
9. att fastställa kommunens resultat- och balansbudget för åren 2023 - 2026
10. att till den del negativt balanskravsresultat uppstår med anledning av medfinansiering till Trafikverket skall det utifrån synnerliga skäl inte återställas
11. att resultatutjämningsreserv till sin helhet skall användas vid ytterligare negativt balanskravsresultat
12. att fastställa föreslagna driftsramar till kommunens nämnder och styrelse, samt att dessa är skyldiga att inrymma verksamheten inom de tilldelade budgetramarna
13. att bemyndiga kommunstyrelsen att förfoga över centrala anslag för oförutsedda behov, projektmedel mm
14. att fastställa föreslagen reviderad investeringsplan (bilaga 1) och reviderad exploateringsbudget (bilaga 2 och 3) för kommunen, inklusive investeringar hos de kommunala bolagen som riktas mot den kommunala skattefinansierade verksamheten för åren 2023-2026.
15. att fastställa föreslagna investeringsramar för affärsinvesteringar avseende bolag inom stadshuskoncernen och Gävle Vatten AB, samt att den operativa beslutsordningen ska gälla inför investeringarnas verkställande inom stadshuskoncernen
16. att fastställa internräntan inom kommunen till 1,25 %
17. att fastställa räntan för kommunens egen utlåning till Gavlefastigheter Gävle kommun AB till 1,25%.
18. att bemyndiga ekonomidirektören att inom ram omfördela centrala anslag till nämnderna avseende kompensation för ökade hyres- och kapitaltjänstkostnader till följd av färdigställda investeringar
19. att bemyndiga kommunstyrelsen att medge igångsättningstillstånd för projekt med statsbidrag eller liknande, samt att ålägga kommunstyrelsen att till kommunfullmäktige rapportera om vidtagna åtgärder och samtidigt hemställa om medelsanvisning
20. att nämnder och bolag skall avlämna månads-, delårsrapporter och årsredovisning enligt tidsplaner och anvisningar från Sektor Styrning och stöd
21. att, i den del upprättad kommunplan omfattar även förslag till revisorernas budget, hänskjuta frågan om slutlig beredning av revisorernas budget till kommunfullmäktiges presidium
22. att besluta om nedanstående ändringar i ägardirektiven 2023 för följande bolag:
  - Gävle Stadshus AB - Aktieutdelningen till Gävle kommun skall uppgå till 166,8 mnkr.
  - Gavlefastigheter Gävle kommun ABs avkastning efter finansiella poster men före bokslutsdispositioner skall uppgå till 56,4 mnkr varav resultatkravet för kommunala fastigheter skall vara 53,4 mnkr.
  - Gavlefastigheter Gävle kommun AB skall lämna en aktieutdelning på 38,2 mnkr till Gävle Stadshus AB för vidarebefordran till Gävle kommun.
23. att ge Sektor styrning och stöd möjlighet till redaktionella justeringar i Kommunplanen inför beslut i Kommunfullmäktige.

Organisationsbild Gävle kommunkoncern

2 POLITISK HUVUDSKRIVELSE FÖR VALPERIODEN

Vi är stolta över Gävle. Vi tror på Gävles möjligheter och vi har en längtan att skapa ett mer jämlikt och bättre samhälle med större möjligheter för fler. Ett starkt, rättvist, hållbart och nytänkande Gävle som möter framtiden med mod och innovation. Vi tror på samarbete där starka samhällsstrukturer står sida vid sida med familjer, civilsamhälle, näringsliv och människor som med sitt engagemang vill bidra till ett bättre Gävle. Vi utgår från en gemensam värdegrund som respekterar alla människors lika värde där vi värnar alla gävlebornas demokratiska och mänskliga fri- och rättigheter.

Att klara det viktiga välfärdsuppdraget är en av våra största uppgifter framåt. Då måste skatteintäkterna öka och vi måste föra en progressiv, framtidsinriktad och långsiktig hållbar och ansvarstagande politik såväl ekonomiskt, socialt som miljömässigt. Gävle ska vara en konkurrenskraftig och attraktiv kommun att bo, verka och leva i. Vi vill att den kommunala grundservicen, såsom förskola, skola och äldreomsorg, inte ska centraliseras till Gävles tätort utan ska finnas tillgänglig även i landsbygderna. Så kan hela kommunen leva och utvecklas.

Innovativa lösningar ska prägla utvecklingen i såväl kommunen som inom den kommunala organisationen. Kommunens arbete är ett medel för att gävleborna och företagen ska kunna bli sitt allra bästa.

För att fortsätta utvecklas som koncern, i takt med samtidens utveckling, i allt mer komplicerade beroendekedjor och under nya förutsättningar behöver vi arbeta systematiskt med utveckling och förnyelse. Innovation ska prägla vårt arbete och lösningarna ska utgå från våra medborgares behov. Enkelt, effektivt och efterfrågat ska vara ledord. Insatser och prioriteringar framåt ska i alla nämnder och bolag fokusera på att bidra till förbättrad och effektivare service och verksamheter inom ramen för de resurser man tilldelats. Digitaliserings- och innovationsarbetet ska utvecklas för mer samhällsnytta och effektivitet för medborgare och företag.

Gävle ska fortsatt vara ett hållbart föredöme och strävar mot klimatneutralitet till år 2030. Vi ska arbeta aktivt med en rättvis omställning inom kommunen och för kommunens invånare och våra företag. Tillsammans med hela samhället prioriterar vi ett grönt samhällsbygge för alla människors trygghet, säkerhet och framtidstro. Vi ska skydda mer natur och klimatanpassa Gävle i en högre takt för att klara ett förändrat klimat.

Vi ser problem som måste lösas. Vi behöver bryta den höga arbetslösheten som bitit sig fast, den otrygghet och den segregation som drar isär vår kommun och håller människor tillbaka. Vi måste arbeta mer förebyggande och med fler tidiga insatser för att stärka individer, familjer och bryta negativa trender. En orolig tid kräver tryggt och robust politiskt ledarskap, ett ledarskap som enar och ett ledarskap för alla gävlebor. Samhällsproblemen ska lösas – inte utnyttjas för att splittra och söndra.

Vi lever i en orolig tid, nyss i en global pandemi, med krig i Europa, hög inflation, stigande räntor och extrema el- och bränslepriser. Allt detta påverkar givetvis hur mycket av och i vilken takt vi kan förverkliga våra ambitioner. Våra förutsättningar att lyckas fullt ut avgörs inte bara av oss själva och vår förmåga att skapa ökade skatteintäkter och vår egen förmåga till omställning. Den avgörs också av omvärldsfaktorer och nationell politisk inriktning och finansiering.

Vi förenas i viljan att bidra till Gävles fortsatta utveckling tillsammans. Vi ska ta ansvar för kommunens utmaningar men också ta vara på våra stora möjligheter, både i kraft av det nya politiska ledarskapet, i hela vår koncern och i alla positiva krafter som tillsammans med oss vill göra ett bra Gävle ännu bättre.

Åsa Wiklund Lång och Jörgen Edsvik (S)

Julia Cederstrand (C)

Jan Myléus (KD)

Kristofer Dahlgren (L)

Therese Metz (MP)

2.1 Ledningsfilosofi

Tillitsbaserad styrning

Gävle kommun ska tillämpa en tillitsbaserad styrning och ledning på alla nivåer. Vi definierar tillitsbaserad styrning i enlighet med Tillitsdelegationens definition där kultur och arbetssätt har fokus på verksamhetens syfte och medborgarens behov. Den tillitsbaserade styrningen och ledningen som vi definierar här är en utveckling av den värdegrund Gävle kommunkoncern sedan tidigare tagit fram som fokuserar på uppdraget, kvalitet, bemötande och samarbete.

Varje beslutsnivå verkar aktivt för att stimulera samverkan och helhetsperspektiv, bygga tillitsfulla relationer samt säkerställa att medarbetaren kan, vill och vågar hjälpa medborgaren.

Tillit i en stor organisation med fler än 8 000 medarbetare bygger på att det gemensamma målet är tydligt. Tydliga ramar, verksamhetsnära mål och mandat är en förutsättning. Lust och engagemang i uppdraget och möjligheter att få prova nya metoder likaså.

Tillit - sträva efter att som utgångspunkt välja att lita på dem du samarbetar med och ha positiva förväntningar.

Medborgarfokus - sätt medborgarens upplevelse och kunskap i fokus och försök förstå vad medborgaren sätter värde på.

Helhetssyn - uppmuntra alla i styrkedjan att aktivt och gemensamt ta ansvar för helheten och samverka över gränser.

Handlingsutrymme - delegera handlingsutrymme och välkomna medbestämmande, men var också tydlig kring vem som har mandat att göra vad, och skapa goda förutsättningar för medarbetarna att klara sitt uppdrag.

Stöd - säkerställ ett verksamhetsnära och kvalificerat professionellt, administrativt och psykosocialt stöd i kärnverksamheten.

Kunskap - premiera kunskapsutveckling, lärande och en praktik baserad på vetenskap och beprövad erfarenhet.

Öppenhet - sträva efter öppenhet genom att dela information, välkomna oliktankande och respektera kritik.

Tillit betyder inte fritt valt arbete, utan vi vill förstärka den egna såväl som organisationens kreativitet för att klara uppdraget i en utmanande tid. En kultur och ett ledarskap som främjar en tillitsbaserad organisation ska få en betydligt mer framskjuten roll samtidigt som styrningen via ekonomi, mål- och resultatstyrning ska bli mindre detaljerad och mer möjliggörande. Uppföljning är viktigt för att veta att vi är på rätt väg, men målet och vägen dit är viktigare.

Framgångskultur

Värdegrund är ett samlingsbegrepp för frågor om moral, etik, relationer, demokrati och livsåskådning. Det är ett begrepp som kan användas för att beskriva de värderingar som formar en organisations normer och handlingar. Vi vill sätta mer fokus på den kultur som finns i vår organisation och som påverkar våra medarbetares agerande och mående på jobbet och som är en stor del i hur väl en verksamhet fungerar. Organisationskulturen handlar om vanorna, värderingarna, de oskrivna reglerna och den stämning som råder på arbetsplatsen. Alla bidrar till kulturen i en organisation. Kulturen sitter inte i väggarna. Den sitter i människorna. Det innebär att det alltid går att förändra, förädla, förbättra och utveckla en organisationskultur för att nå ökad kvalitet, trivsel och sammanhållning.

Vi vill se en tydligare framgångskultur i hela vår kommun. En kultur som gör att vi vill lyckas, vågar misslyckas och vågar ta nya tag. En kultur där alla vill och får tänka nytt. Vi vill se en kultur av höga förväntningar och hög tillit i alla delar av kommunen. En kultur som främjar helhet och samverkan och en kultur där vi gör varandra bättre. Vi ska ge varandra tio sätt att lyckas, inte tio anledningar att det inte går. Och om det vi vill uppnå ändå inte går fullt ut, så får vi varandra tio nya möjligheter att nå så långt det går. Så bygger vi en kultur som är möjlighetsbaserad och inte problemorienterad.

De förhållningssätt som vi vill ska bidra till denna framgångskultur är:

Möjliggörande

Vi möjliggör och öppnar dörrar för nya idéer. Vi har alltid ett medborgarfokus - gott bemötande och god service möjliggör nya vägar.

Medskapande

Medarbetare, brukare, invånare, civilsamhälle, näringsliv och andra relevanta aktörer är självklart med och bidrar till hela kommunens utveckling.

Medvetenhet

Vi gör medvetna och hållbara val ur ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv. Målet är att uppnå god kvalitet i våra verksamheter. Det ska ske inom ramen för en långsiktig hållbar ekonomi och är beroende av tydlig styrning där relevant uppföljning, utvärdering och analys är förutsättningar för att kunna göra välavvägda prioriteringar och vägval.

2.2 Politisk styrning

En politiskt styrd organisation

Gävle kommun är en politiskt styrd organisation vars högsta beslutande organ är kommunfullmäktige. Under kommunfullmäktige finns kommunstyrelsen och de ytterligare nämnder som fullgör kommunens uppgifter. I kommunkoncernen finns även fem helägda och två delägda bolag. Utöver bolagen finns fyra kommunalförbund.

Enligt regeringsformen är syftet med kommunal verksamhet att trygga rätten till bostäder och utbildning samt verka för social omsorg, trygghet, sysselsättning och för goda förutsättningar för hälsa. Kommunen är även ansvarig för den service som har stor betydelse för samhällets funktionalitet såsom infrastruktur, vatten- och avfallshantering samt tillsyn av miljöfarlig verksamhet och livsmedelshantering.

Kommunen styrs, förutom av regeringsformen, även av kommunallagen som ger stort utrymme för självstyre. Detta innebär att kommunen har rätt att själv bestämma på vilket sätt arbetsuppgifter ska organiseras och hur resurser ska fördelas.

Kommunens verksamheter erbjuder tjänster och service till människor, företag och organisationer. Det resultat som levereras till de som nyttjar tjänsterna och servicen, har betydelse för tilliten till kommunkoncernen.

Kommunfullmäktige fastställer nämndernas verksamhetsområden, dess uppgifter och dess inbördes förhållanden och arbetsformer i reglementen. Kommunfullmäktige beslutar också om reglemente för kommunens revisorer.

Gävles kommunplan har en övergripande roll för kommunens styrning. Utöver kommunplanen, som uppdateras med politiska uppdrag till förvaltningen varje år, finns ett antal strategiska program och planer som samverkar och är styrande för all verksamhet inom Gävle kommun.

Agenda 2030

Agenda 2030 antogs 2015 av FN:s generalförsamling och innebär att alla medlemsländer i FN har förbundit sig att arbeta för att uppnå en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar värld till år 2030.

De 17 målen i Agenda 2030 handlar om att skapa anständiga och hållbara levnadsförhållanden och levnadsvillkor för alla världens människor. Eftersom förutsättningarna för att nå de 17 målen är lokala, medan målen är globala, blir varje lands utmaningar och styrkor unika. Det som sker på den lokala nivån är centralt för genomförandet av agendan.

Gävle kommuns styrmodell

Styrmodellen för Gävle kommun består av ett antal mål, program och principer som alla har beslutats av kommunfullmäktige.

2018 inrättades fem kommunövergripande mål. Dessa mål rör allt från förbättrade skolresultat och förbättrat företagsklimat till en trygg och hållbar kommun. Samtliga mål är utförligt beskrivna i denna kommunplan.

I samband med att de kommunövergripande målen beslutades, infördes också en ny framgångskultur inom Gävle kommun. Framgångskulturen, där medarbetare ska våga testa nytt genom den tillitsbaserade styrningen, grundas på tre förhållningssätt. Dessa är möjliggörande, medskapande och medvetenhet.

Varje kommunplan innehåller förutom budget ett antal politiska uppdrag som nämnder och bolag ska uppnå under kommande år.

Parallellt med de kommunövergripande målen, och de politiska uppdragen, har Gävle kommun också tre strategiska program inom miljö, social hållbarhet och näringsliv samt en översiktsplan för det växande Gävle.

Inom kommunkoncernen finns utöver förvaltningen också ett antal bolag och kommunalförbund. Dessa styrs dels av kommunplanen, men behöver också följa reglementen, bolagsordningar och förbundsordningar.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige fastställer 3 övergripande finansiella mål. Utgångspunkten för de finansiella målen är att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som de konsumerar.

Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner i samband med budgeten ange finansiella mål för ekonomin som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen ska följas upp i förvaltningsberättelsen i årsredovisning och delårsbokslut. Revisorerna ska göra en bedömning om resultaten i årsbokslut och delårsrapport är förenliga med beslutade finansiella mål.

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.” Så uttrycks denna grundläggande princip i 11 kap 1 § kommunallagen. I samma paragraf anges att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Riktlinjerna bör enligt förarbetena även innehålla en uttolkning av vad god ekonomisk hushållning betyder för kommunen/regionen och hur den mer konkret kan uppnås. God hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Målsättningen för nivåerna på exempelvis ekonomiskt resultat, skuldsättning och förmögenhet ska beslutas lokalt av varje kommun och region, utifrån lokalt rådande förutsättningar.

2.3 Kommunövergripande mål

Kommunfullmäktiges mål är koncernövergripande och gäller för valperioden. De kommunövergripande målen kompletteras med finansiella mål. Målen beskrivs mer detaljerat på följande sidor. De fem kommunövergripande målen ger en vision om hur Gävle ska utvecklas på lång sikt.

Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Trygghet tidigt i livet är en grundförutsättning för att alla barn ska ges möjlighet att utvecklas på bästa sätt. Förskolan ger alla barn – oavsett andra förhållanden i och runt sin familj– en tryggare, mer lärorik och mer stimulerande uppväxt. Därför ska barnens rätt till förskola öka. Eftersom alla barn är olika och familjers behov likaså, så ska annan pedagogisk omsorg än förskola kunna erbjudas de familjer som önskar det.

Barngrupperna ska inte vara större än att alla barn blir sedda av personalen och får en trygg omsorg i en stimulerande pedagogisk miljö. För att lyckas med målet om minskade barngrupper måste mer pricksäkra insatser genomföras i varje rektorsområde. Ambitionen om minskade barngrupper måste gå hand i hand med en god kompetensförsörjning och god arbetsmiljö för personalen.

Varje elev ska mötas där den är och utmanas med höga förväntningar utifrån sina förutsättningar. För att höja elevernas resultat krävs fokus på kunskapsuppdraget, rätt resurser av stödpersonal i skolan och fler utbildade lärare med bättre förutsättningar att möta varje barns behov. Arbetet för en mer likvärdig skola och att stärka skolans kompensatoriska uppdrag ska fortsätta med oförminskad kraft. Alla elever i Gävles skolor ska må bra och trivas i skolan. Nolltolerans mot mobbing och kränkningar ska vara en självklarhet. Den psykiska hälsan bland barn och unga måste stärkas. Vi ska utveckla en modern och mer förebyggande elevhälsa med fler kompetenser och ökad tillgänglighet. Skolans elevhälsa och samverkan mellan skola, familj, socialtjänst och andra instanser är en viktig grund för att lyckas.

Skolfrånvaro ska bekämpas. Kommunen ska utveckla både trygghetsarbetet och det våldsförebyggande arbetet i skolan genom vidareförädling av nuvarande insatser, i nära kontakt med föräldrar/vårdnadshavare. Nolltoleransen för droger i skolmiljön ska upprätthållas med fler metoder, och i samverkan med polisen. Samverkan mellan skola, socialtjänst, civilsamhället och polis ska öka ytterligare.

Elever ska få mer arbetsmarknadskunskap och bättre studie- och yrkesvägledning så att ungdomar gör välinformerade val och får en realistisk bild av var jobbomöjligheterna är störst. Därför är det viktigt att stärka samarbetet mellan skola och arbetsliv i grundskolan, med särskilt fokus på våra yrkesprogram, i tät koppling till företag.

Gymnasieskolan är en viktig språngbräda in i högre utbildning och till arbete. Elevhälsan är fortsatt viktig för elever som behöver stärkt stöd i omställningen att gå från högstadiet till gymnasiet. Alla program i Gävles kommunala gymnasier ska ha högskolebehörighet som norm. För att ytterligare höja statusen på gymnasieskolans yrkesprogram ska vi stärka samarbetet i yrkesprogrammen mellan gymnasieskolan och vuxenutbildningen.

Fortbildning för fler i jobb

Vi vill att det ska bli lättare att kunna utbilda sig till bristyrken på alla nivåer, att en utbyggnad av olika kompetenslyft och yrkesvux ska fortsätta lokalt och regionalt. För den som är yrkesverksam ska det bli enklare att kompetensväxla och ställa om under arbetslivet. Vuxenutbildningen ska ha goda förutsättningar att möta befolkningens ökande behov av utbildning och omställning för att matchas mot de lediga jobben. Vuxenutbildningen ska hitta fler vägar att arbeta kompensatoriskt och fler pedagogiska arbetsformer ska utvecklas. Kopplingen och samverkan mellan Vuxenutbildningen och Högskolan i Gävle ska stärkas.

Vi vill fortsätta reformeringen av den lokala arbetsmarknadspolitiken riktad till de personer som står allra längst från arbetsmarknaden. Höga krav och förväntningar ska finnas på att alla tar ett personligt ansvar för att delta fullt ut i aktiviteter och utbildning som kan leda till jobb. Kopplingen och samverkan med näringslivet och Arbetsförmedlingen ska bli ännu bättre.

Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Barnen först

Trygga sammanhang i familjen, skolan, i närområdet, civilsamhället och på fritiden är centrala för barn- och ungas förutsättningar att klara sig bra i livet. Tidiga insatser är ofta helt avgörande för att möta barn och unga som riskerar att fara illa. Ytterst måste det finnas ett starkt föräldraansvar och ett utvecklat familjestöd men för föräldrar som av någon anledning inte förmår det, behöver tidigt stöd och avlastning finnas och vid allvarliga brister ska inte samhället stå vid sidan av utan att agera. Barnets bästa ska alltid vara den viktigaste principen.

Tillgång till föreningsliv, idrott, kultur, spontanaktiviteter och andra intressen som bidrar till utveckling, lek och glädje har också stor betydelse för att ge varje barn ett rikare liv. Vi vill skapa en meningsfull fritid för alla barn, oavsett ekonomiska förutsättningar. Fler insatser och fler aktiviteter behöver utvecklas så att alla kan delta. Den jämlika fritiden kräver också fler satsningar för barn med olika funktionsvariationer.

Mänskliga rättigheter i en kommun fri från våld

Tilliten till samhället och människor emellan måste stärkas. Det är av yttersta vikt i ett samhälle som vill hålla ihop. Demokratin behöver också stärkas. Medborgarnas möjlighet till delaktighet och inflytande är viktigt för demokratins utveckling.

Ingen ska utsättas för kränkande behandling, fördomar eller diskriminering i vår kommun. Alla ska kunna känna sig trygga i sitt hem, på jobbet och i den offentliga miljön. Alla barn har rätt att växa upp fria från våld och barnperspektivet behöver stärkas ytterligare. Vi vill fortsätta utveckla vårt arbete för en kommun helt fri från våld.

Jämlika villkor

I Gävle kan samhällets klyftor och ojämlikhet tydligt märkas mellan olika stads- och kommundelar. Högre arbetslöshet, lägre utbildningsnivå, större barnfattigdom, sämre hälsa och lägre valdeltagande är några exempel på hur invånare i vissa stads- och kommundelar drabbas hårdare än andra. För att vända den här utvecklingen och skapa goda livsvillkor i hela kommunen ska vi fortsätta att utveckla våra Stadsdelslyft och våra ytterområdessatsningar.

Bekämpa brottsligheten - jobba mer förebyggande

Kriminalitet, våld och brottslighet begränsar människors frihet och sprider rädsla och förstör både framtidstron och tilliten i samhället. Kommande år krävs en kraftsamling från hela samhället för att bryta segregationen och stoppa nyrekryteringen till gängen, med fokus på åldrarna 7–15 år. Tidiga insatser är avgörande för att möta upp grundproblematiken bakom och förhindra rekrytering av barn och unga till kriminell verksamhet och radikala och odemokratiska grupperingar.

Tidiga insatser kan skapa nya möjligheter och hindra en negativ utveckling.

Vi vill satsa på fler fältassistenter, införa en första linjens socialtjänst, sociala team eller sociala insatsgrupper som finns närmare barn, familjer och skola och är enklare att komma i kontakt med och som gör mer uppsökande verksamhet. I grunden handlar det om att stärka familjestrukturen och föräldraansvaret men också att bygga ett starkare förtroende och tillit till socialtjänsten. Kommunala trygghetsinsatser i form av trygghetskameror och kommunala ordningsvakter ska komplettera polisens arbete. Men det krävs också en starkare polisen närvaro med fler områdespolis som arbetar lokalt och brottsförebyggande. Kommunen och polisen ska ytterligare stärka sin redan goda samverkan och fler gemensamma insatser och överenskommelser ska identifieras.

Stärkt arbete med myndighetssamverkan mot fusk och brott

Vi vill stärka det lokala samarbetet mot den organiserade brottsligheten genom att jobba mer systematiserat mot utnyttjande av välfärdssystem, arbetslivskriminalitet och osund konkurrens. Därför vill vi stärka både vårt eget kontrollsystem i kommunen men också stärka den lokala myndighetssamverkan i Gävle för ökade möjligheter till upptäckt, kartläggning och kontroll av osunda verksamheter som kan vara en arena för fusk, kriminalitet och välfärdsbrott.

Bostäder till alla genom hela livet

Vår samhällsplanering ska främja jämlikhet, jämställdhet och social- och klimatmiljömässig hållbarhet. Varje kommun måste ta ansvar för planering och byggande så att invånarna har tillgång till bra och hållbara bostäder. För att få levande och trygga stadsdelar behöver bostäder, skolor, affärsverksamheter, service och arbetsplatser finnas sida vid sida. Vi ska planera för en tillräcklig nybyggnadsnivå med prisnivåer som fler klarar av, hitta nya sätt att nå minskad boendesegregation, minskad hemlöshet, blandad bebyggelse och olika upplåtelseformer i hela kommunen och hitta fler sätt att främja byggnation i hela vår kommun. Vi vill skapa fler tillgänglighetsanpassade bostäder, i fler stads- och kommundelar. Under kommande år ska det också planeras för betydligt fler småhusområden. Hemlöshet ska aldrig accepteras utan fler metoder och stödinsatser måste till för att alla ska omfattas av rätten att få och kunna behålla en bostad. Metoden ”Bostad först” ska införas i Gävle kommun.

Medarbetarna, vår viktigaste resurs

Vi vet att personalens insatser är avgörande för kvaliteten i hela vår koncern. Gävle kommun ska därför stärka och göra sin arbetsgivarpolitik mer likvärdig.

Arbetsvillkor, arbetsmiljö och möjlighet till utveckling och omställning ska vara så bra att fler orkar arbeta heltid och vill arbeta kvar längre, och att fler unga söker sig till välfärdsyrkena. Vi vill stegvis öka grundbemanningen, minska timvikariebehovet, skapa mer trygga anställningsvillkor för fler och fasa ut delade turer för de som önskar med syfte att så väl bli en attraktivare arbetsgivare som att höja kvalitén i verksamheterna. Medarbetare inom välfärden ska få relevant kompetensutveckling och vi ska hitta sätt att möjliggöra att fler kan studera och kompetensväxla på betald arbetstid. Den breddade rekryteringen ska fortsätta i fler verksamheter med syfte att öka såväl kvalitet och måluppfyllelse som att minska kostnader. Alla medarbetare ska ha tillräckliga kunskaper i svenska och de som behöver, ska kunna studera svenska på betald arbetstid. Tillgången till medicinsk kompetens och annan specialistkompetens i kommunen ska säkras, oavsett utförare. Kvinnor och män som jobbar i Gävle kommun ska ha lika tillgång till arbetskläder och arbetsskor. Kommunen som arbetsgivare ska också vara ett föredöme genom att erbjuda personer med funktionsnedsättning praktik och arbete. Målet är att 2% av kommunens anställningar ska tillhöra denna grupp.

Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun

Alla seniorer i kommunen ska kunna leva ett oberoende och aktivt liv med stor möjlighet till delaktighet i samhället. Därför arbetar vi för att göra Gävle till en mer äldrevänlig kommun. Vi vill stärka det förebyggande arbetet riktat till äldre. Psykisk ohälsa hos äldre behöver uppmärksammas i högre grad och förebyggas. Vi vill utveckla de uppsökande och förebyggande samtalen som i många fall kan göra att den som lever i ofrivillig ensamhet kan lotsas till volontärer, sammanhang och insatser som bryter social isolering och ohälsa.

Vården av de äldre behöver både mer resurser och ökad prioritet. En god bemanning inom äldreomsorgen är A och O för att alla ska ges den omsorg och service som den behöver i sin vardag. Samverkan mellan kommun och region är avgörande för en god vård och omsorg för de sköraste. För att utveckla den nära vården ur den äldres perspektiv vill vi se en fortsatt utbyggnad av de mobila teamen där personal från kommun och region tillsammans ger vård- och omsorg i hemmet. Vi vill också se ökad medicinsk kompetens i kommunen och vi behöver säkerställa att kommunens olika korttidsplatser är rätt dimensionerade och fyller rätt behov.

De äldre ska ha så hög personalkontinuitet, det vill säga möta så få olika personal som möjligt. Valfärdsteknik är ett viktigt komplement i vården och omsorgen av äldre. Vi ser ett behov att se över och särskilt öka bemanningen inom demensvården. Gävle kommun ska mer beakta behoven hos unga med demens. Dagverksamhet som också ger avlastning för anhöriga, ska utvecklas ytterligare.

Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Fler företag ska ha möjlighet att etableras i Gävle och fler befintliga företag ska kunna växa och frodas. Med växande företagsamhet får vi förbättrade förutsättningar att öka skatteintäkterna. Med ökade skatteintäkter kan välfärden stärkas och kommunen kan fortsätta att utvecklas. Gävle ska bidra till att möta näringslivets behov av fördubblad elkonsumention genom ökad energiproduktion och ökad energieffektivisering i vår region. Vi vill också bidra till att ökad produktion av vätgas blir möjlig, för att underlätta industrins gröna omställning - i vår region finns både tekniken, kunnandet och viljan.

Vi ska tillgängliggöra betydligt mer verksamhetsmark med tillgång till el och vatten i kommunen under mandatperioden. Infrastruktur och service ska planeras i anslutning till marken och kommunen ska vid behov samordna de kontakter företagen behöver för att snabbt komma på plats. Vi ska arbeta för en kraftigt utbyggd laddinfrastruktur för elfordon i hela kommunen. Vi vill dessutom ta krafttag kring utvecklingen av besöksnäringen i vår region. Besöksnäringen är en av Sveriges snabbast växande branscher och en viktig näring i omstruktureringen av vår arbetsmarknad.

Företagen driver utveckling

En framgångsrik kompetensförsörjning är en förutsättning för en stark välfärd och företagens möjlighet till utveckling. Vi ska därför bidra till att minska kompetensglappen och stärka samarbetet med fler branscher på gymnasiets yrkesprogram och bygga ut vuxenutbildningen mer utifrån företagens behov.

Det ska vara lätt att göra rätt och att vara företagare i Gävle. Därför ska arbetet utifrån Tillväxt och tillsyn intensifieras, bland annat genom effektiv service, att kommunen vågar nyttja hela bedömningsutrymmet i tillämpningen av lagar och att avgifter i huvudsak tas ut när en tjänst är utförd.

Vi ska digitalisera betydligt fler tjänster, såsom bygglov och avtal, och öka tillgängligheten i våra tjänster och ständigt eftersträva regelförenklingar. Därför ska en väg in- konceptet, liksom företagsservice stärkas och kommunens handläggning gentemot företag samordnas. Bemötandefrågor ska prioriteras så att företagen känner kommunens genuina stöd. Ett möjliggörande synsätt ska råda där enkelt, effektivt och efterfrågat ska vara ledord.

Vi vill att den kommunala upphandlingen används både för att skapa fler lokala affärer men också för att nå kommunala mål, sociala, ekonomiska och miljömässiga. När det gäller innovation i upphandling är det viktigt att öppna upp och efterfråga marknadens förslag på lösningar.

Särskilt fokus ska läggas på att skapa goda relationer med det lokala näringslivet. En aktiv dialog före och efter upphandlingarna ska göra att våra behov och krav är väl kända och möjliga att nå.

Ett annat led i ett gott näringslivsklimat är att kommunen inte bedriver osund konkurrens med näringslivet men även att oseriöst företagande inte konkurrerar ut seriösa aktörer. Förståelsen mellan kommunen och företagen måste öka liksom kommunens kommunikation varför vi bedriver den verksamhet vi gör. För att motverka osund konkurrens måste vår avtalsuppföljning bli bättre. Samarbetet mellan kommunkoncernen och arbetsmarknadens parter ska stärkas både vid framtagandet av anbudsvillkor och i hur uppföljning av dessa.

En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

En stad och kommuns attraktivitet avgörs, förutom av jobb och utbildningsmöjligheter, mycket av möjligheterna att leva ett gott liv i en stimulerande, trygg och fin miljö. Idrott, rörelse och en aktiv fritid är hörnstenar i ett gott liv. Kommunen ska fortsatt främja både bredd- och elitidrottens förutsättningar och på olika sätt stödja Gävlebornas möjligheter till en aktiv fritid. Den attraktiva och moderna staden ska erbjuda olika mötesplatser i form av parker, torg, spontanaktiviteter, kultur, musik, restauranger, kaféer och annat som höjer upplevelsen och skapar trivsel. Vi ska säkerställa ett grönare och mer klimatanpassat samhälle.

Det behövs nya och fler komplement till handeln, fler timmar på dygnet, för att skapa flöden av människor som vill vara i stadskärnan. Kring Agnes kulturhus finns goda möjligheter att skapa sådana miljöer. Den fria kulturen och bredden i vårt kulturutbud ska värnas. Gävle Symfoniorkester spelar en viktig roll i Gävles och hela regionens musik- och kulturliv.

För att nå våra mål behövs en stadsplanering som främjar jämlikhet, jämställdhet och social- och klimatmässig hållbarhet. Varje kommun måste ta ansvar för planering och byggande så att invånarna har tillgång till bra och hållbara bostäder. En välskött kommun upplevs som mer trygg. Vi ska därför också ha en nollvision för skadegörelse.

Vi bor i en kommun med många livskraftiga landsbygder, såsom Hamrångebygden i norr, Hedesunda i söder och Forsbacka i väster. Vi vet att dessa platser har potential att bli än mer attraktiva som besöksmål, för inflyttning och utveckling. Med rätt politik kan hela kommunen få växa. Kommunen ska därför utveckla såväl landsbygdspolitiken som ytterområdessatsningen.

En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Gävle ska fortsatt vara ett hållbart föredöme och strävar mot klimatneutralitet till år 2030. Klimatpolitiken ska ha ett tydligt jämlikhets- och rättviseperspektiv.

För att snabba på omställningen är medborgarengagemang och digitalisering ett sätt för kommunen att involvera fler i klimatomställningen. Tillsammans med hela samhället prioriterar vi ett grönt samhällsbygge för alla människors trygghet, säkerhet och framtidstro. Samhället har ett ansvar att skapa de förutsättningar som behövs för att medborgare och verksamheter ska kunna leva och fungera hållbart. Det ska vara lättare att göra rätt och våra miljöambitioner ska gynna innovation, nya idéer och nya jobb.

Som en del i att nå klimatmålet ska samverkan stärkas mellan offentliga aktörer, näringsliv, högskola, civilsamhälle och andra viktiga aktörer för att utarbeta gemensamma mål och utbyta goda exempel och strategier. Det innebär att Gävle ska fortsätta delta i europakommissionens satsning på 100 klimatneutrala städer och i Viablecities. Dessa samarbeten ger oss god möjlighet till lärande, inspiration och extern finansiering.

Gävle ska klara målet om ren luftkvalité i staden. För att få renare, hälsosammare luft så ska det bli lättare att cykla och ta bussen, och genomfartstrafik ska stödjas för att ledas om där det är möjligt. Då blir det dessutom mindre trängsel för de som faktiskt behöver ta bilen. Vi måste ta tillvara de kunskaper som finns för att minska klimatpåverkan.

Kollektivtrafiken måste stärkas. Kommunen ska i samverkan med regionen arbeta för att kraftigt öka kollektivtrafikanvändningen, målet om dubblerat resande med kollektivtrafik ska nås. Trafikens omställning till att bli fossilfri är avgörande för att lyckas med miljöarbetet.

Extremväder och klimatförändringar gör att vi måste ha en ännu bättre robusthet och beredskap i hela

samhället. Vi behöver öka vårt oberoende och minska vår sårbarhet. Ökad osäkerhet i omvärlden och erfarenheter från pandemin gör också att vi behöver ha en ännu bättre egen beredskap inom fler områden.

2.4 Finansiella mål

Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 1 procent av skatteintäkterna

Det ekonomiska överskottet över tid är viktigare än resultatet enskilda år. Med målet att över tid redovisa överskott på 1% kan befintlig finansiell stabilitet stödja ett omställningsarbete där kostnadsutvecklingen initialt inte följer intäktsutveckling. Därmed kan kommunens budget och utfall per år understiga målet, men med ambitionen att långsiktigt redovisa resultat enligt mål. När de yttre förutsättningarna ändras, genom intäktsförstärkningar eller lägre kostnadstryck, kan ett högre resultatkrav påverka övriga finansiella mål positivt.

Gävle kommun har, inklusive prognos för 2022 med ett överskott på 192 mnkr, ett genomsnittligt överskott på 2,92% under senaste åtta åren. Därmed finns förutsättningar att hantera år med låga eller negativa resultat

I denna kommunplan planeras för negativt resultat för år 2023 och 2024. Med historiskt höga resultat kommer målet fortsatt att överskridas. Detta förutsätter dock att planerade effektiviseringar på 4% under planeringsperioden faller ut.

Vid beräkning av resultatet exkluderas realisationsvinster och -förluster samt exploateringsresultat. Dessutom exkluderas intäcks- och kostnadsposter som redovisas som extraordinära eller kostnader som bidrar till ett negativt balanskravsresultat och är av kommunfullmäktige beslutade att de inte skall återställas. Tidigare år har det omfattat intäkter för realisationsvinster vid försäljning av bolag, kostnader för skyfallet 2021 och försäkringslösningen 2021 av delar av pensionsåtagande. I denna plan exkluderas medfinansiering av Trafikverket, planerat till 2023 och 2024.

Indikator	Nuläge	Värde 2023	Värde 2024	Värde 2025	Värde 2026
Resultat i procent av skatteintäkter, Skatter, generella bidrag och utjämning. Genomsnittligt resultat under senaste åtta åren.	2,92	1,96	1,47	1,14	1,46

Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans

Det övergripande målet är att bibehålla kommunkoncernens soliditet. Utgångspunkten är 32% utifrån planeringshorisonten när målet sattes inför 2020.

För 2022 beräknas soliditeten uppgå till närmare 35% Med denna kommunplan med budgeterat kraftiga underskott för åren 2023 och 2024 sjunker soliditeten till 31% vid utgången för 2026. Därmed uppnås inte målet för perioden.

Under åren 2023 tom 2026 budgeteras för nettoinvesteringar inom Gävle vatten på sammantaget över 2 mdr. Gävle vatten har inte möjlighet att med eget överskott finansiera delar av sina investeringar. Gävle vatten är i grunden finansierad av taxor genom vattenkollektivet.

Exkluderas Gävle vattens investeringar under planeringsperioden från koncernens soliditet kommer soliditeten att stärkas till över 33%.

Skuldsättning uttryckt som lån per invånare planeras att stiga relativt kraftigt under perioden. Investeringar sker främst i bolagen.

Endast värden för koncernens soliditet redovisas.

Indikator	Nuläge	Värde 2023	Värde 2024	Värde 2025	Värde 2026
Kommunens soliditet					
Kommunens soliditet (inkl GFAB)					
Kommunkoncernens soliditet	34,9	31,5	30,7	31,1	31,0
Kommunkoncernens skuldsättningsnivå (kr/inv) exkl Gävle Energi AB, Bomhus Energi AB, Gävle Hamn AB)					

Skattefinansierade investeringar har långsiktigt en hög självfinansieringsgrad

Målet anses vara uppfyllt om självfinansieringsgraden i kommunen överstiger 100% och självfinansieringsgraden inklusive skattefinansierade verksamheter inom Gavlefastigheter och AB Gavlegårdarna över en åttaårsperiod överstiger 67%.

Självfinansieringsgraden i kommunen kommer inte att nå målet med anledning av budgeterade negativa resultat.

Målet om självfinansieringsgrad över 67% under senaste åtta åren kommer att belastas av budgeterade negativa resultat i kommunen. Beräkning lämnas inte i denna plan.

Indikator	Nuläge	Värde 2023	Värde 2024	Värde 2025	Värde 2026
Självfinansieringsgrad, per år, kommunens egna					
Avskrivningars andel av investeringar, kommunens egna					
Självfinansieringsgrad, per år, totalt					
Självfinansieringsgrad, senaste åtta åren, totalt					

3 ÅRSPLAN

Årsplanen beskriver vad kommunfullmäktige vill fokusera på under året för att nå de kommunövergripande målen. Årsplanen beskriver också de ekonomiska förutsättningarna för kommunkoncernens verksamheter.

När årsplanen är beslutad ska nämnder och bolagsstyrelser besluta om sina respektive verksamhetsplaner.

3.1 Budgetmodell och kalkylförutsättningar

Ekonomiska ramarna har på tjänstemannanivå räknats fram utifrån känd kostnadsnivå efter analys av det senaste bokslutet. Ekonomiska obalanser, som inte har kunnat identifierats som tillfälliga, mot gällande budget har följt med som grund. För kommande år har intäkter och kostnader därefter indexerats. Hänsyn har även tagits till volymförändringar till följd av beräknade befolkningsförändringar i åldersgrupper som påverkar skol- och äldreomsorgsverksamhet mm.

Ramarna beskriver därmed vad verksamheten med nuvarande servicenivå kommer att kosta under de närmaste åren. Ramarna överlämnas därefter till den politiska nivån för prioriteringar där avstämning även ska ske mot de framtagna kommunövergripande målen.

De ekonomiska ramarna består för den skattefinansierade verksamheten av ett tilldelat kommunbidrag (anslag) som skall ses som den ersättning kommunfullmäktige tilldelar nämnderna för att bedriva beslutad verksamhet för att uppnå fastlagda mål.

Nationella förutsättningar

Sverige befinner sig i en situation med kraftigt ökade priser. Med ett krig i Ukraina och tidigare obalanser, i bland annat varuflöden, efter Corona-pandemin påverkas världens ekonomier och särskilt Europas länder. Priser har ökat kraftigt, främst som effekt av en energikris. Därav har världens och även Sveriges Riksbank under året höjt styrräntor. I och med ökande priser stiger även kostnaderna för pensionsåtaganden, vilka följer den allmänna prisutvecklingen och inte löneutvecklingen i samhället. Förutsättningarna för Sveriges kommuner och Regioner är att den ekonomiska verkligheten motsvarar en real negativ skatteunderlagsprognos. Motsvarande att kostnaderna kommer att stiga mer än tillväxten i skatteunderlag och att köpkraften minskar med närmare 2% av kommunens samlade skatteintäkter, statsbidrag och kommunal utjämning. Det motsvarar för Gävle kommun en minskad finansiering av befintlig verksamhet på ca 140 mnkr.

I förutsättningarna för denna budget finns medfinansiering av Trafikverkets investeringar i ny järnväg. Detta motsvarar 240 mnkr för 2023 och 150 mnkr för 2024. Detta kommer som en effekt av tidigare av Riksdagen beslutad nationell trafikplan.

I budgetunderlaget är regeringens budgetproposition för 2023 medräknad. Detta ger en utökad finansiering genom statsbidrag på drygt 40 mnkr för 2023 och framåt.

Hantering av negativ budget och tidigare vinstmedel

Utgångspunkten för budget är en kraftigt underfinansierad verksamhet. Därmed har användande av befintlig resultatutjämningsreserv (RUR) möjliggjorts samt att redan vid planering av budget fatta beslut om att kostnader i och med finansiering av Trafikverkets investeringar i infrastruktur, vilka bidrar till ett planerat negativt resultat, inte skall återställas. Dvs att kommande ekonomiska planer inte planeras med överskott för att återställa tidigare underskott.

Enligt SKRs estimering är RUR möjlig att använda för åren 2023 och 2025. Ett verkligt användande kommer efter årsslutet på 2023 endast att ske i relation till ett eventuellt negativt resultat enligt balanskravsutredning.

Tilldelning av ramar och avsatta reserver

I de till nämnderna tilldelade ramarna ingår inte ersättning för tillkommande hyror och kapitaltjänstkostnader till följd av investeringar under planperioden. En summa är reserverad under finansförvaltningen som motsvarar de beräknat framtida kostnaderna som är till följd av de planerade investeringarna. Nämnderna tilldelas utökad ramkompensation motsvarande hyra eller kapitaltjänstkostnad när investeringen är färdigställd och kostnaderna för nämnden uppstår.

Reserver har satts av med 30 mnkr per år under planperioden för att hantera volymavvikelser.

Det finns 20 mnkr reserverat på finanssen för att möta de politiska målsättningarna.

Det är avsatt reserver utan specificerat ändamål, till kommunstyrelsens disposition med 15 mnkr per år, varav drygt hälften kalkyleras som bestående kostnader.

Det finns 30 mnkr reserverat för år 2023 och kommande år för osäkerheter i kommande skatteprognoser och med anledning av de kraftiga kostnadsökningarna inom verksamheter styrda av myndighetsbeslut. Av dessa kalkyleras 20 mnkr per år som bestående kostnader.

Följande kalkylförutsättningar har ingått i beräkningarna av de ekonomiska ramarna.

Nämndernas intäkter utöver kommunbidrag har uppräknats med 5,0 procent 2023, 1,5 procent 2024 och 1,7 procent övriga år. För vissa statsbidrag, hyresintäkter mm används dock lägre indextal. Nämnderna kompenseras för ökade lönekostnader med 2,0 procent per år under planperioden.

Inflationskompensationen uppgår till 5,0 procent år 2023, 1,5 procent 2024, samt med 1,7 procent år 2024 och 2025. För köp av verksamhet har indexering gjorts utifrån ett snitt av ramkompensationen

för personal- respektive övriga kostnader.

Internräntan uppgår till 1,25% för hela planperioden.

För att möjliggöra acceptabla nivåer i kommunens totala resultat har kostnadsreduceringar motsvarande 1,0% ålagts följande nämnder; Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden, Kultur och fritidsnämnden, Utbildningsnämnden, Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden, Socialnämnden samt Omvårdnadsnämnden. Totalt 71 mnkr 2023 och ytterligare 225 mnkr 2024–2026.

Skatteintäkterna är beräknade efter den senaste prognosen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) från oktober månad 2022 avseende utvecklingen av skatteunderlaget mm.

3.2 Sammanfattande ekonomisk analys

Gävle kommunkoncern:

Preliminärt resultat för kommunkoncernen visar på en total förlust på 38,8 mnkr. Resultat innan eliminerings i bolagen är +150 mnkr, elimineringar -188,8 varav 166,8 avser aktieutdelning från Gävle Stadshus AB till Gävle kommun.

Totalt kommer investeringarna för år 2023 uppgå till 2 430 tkr fördelat på Gävle kommun 634,2 mnkr, Gävle Stadshus-koncernen 1 411,2 mnkr, Gävle Vatten AB 346,0 och övriga bolag 38,6 mnkr.

Enligt preliminär finansieringsbudget är kommunkoncernens lånebehov 1 375 mkr varav 433 mnkr avser Gävle kommun, 354 mnkr Gävle Stadshuskoncern och 302 mnkr Gävle Vatten AB. Det innebär en ökad skuldsättning på 13 300 kr/invånare om antalet invånare är 103 400 personer.

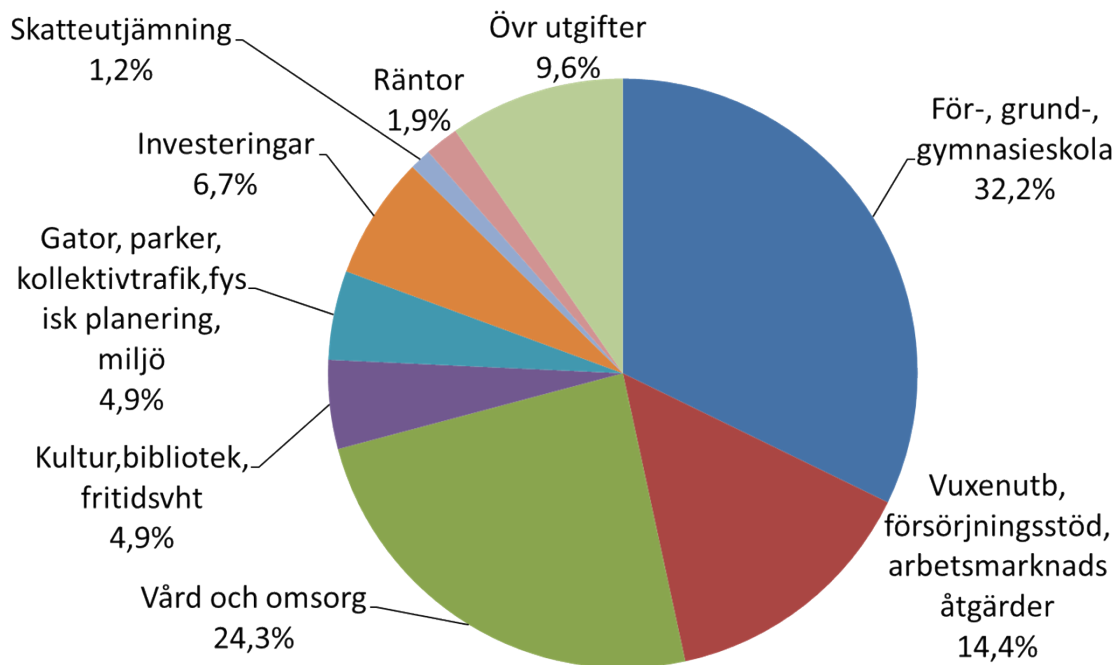
3.3 Finansiering av verksamheterna

Belopp i Mnkr	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Vad går pengarna till?					
För-, grund-, gymnasieskola	2 954	3 132	3 169	3 250	3 315
Vuxenutbildning, arbetsmarknadsåtgärder, försörjnings stöd	1 356	1 399	1 428	1 451	1 470
Vård och omsorg	2 242	2 359	2 442	2 469	2 529
Kultur, bibliotek och fritidsverksamhet	441	474	492	507	513
Gator, parker, kollektivtrafik, fysisk planering o miljö	456	475	512	547	570
Pensionskostnader	342	524	560	428	511
Övrigt	398	693	642	513	312
Avgår interna räntor	-48	-27	-35	-45	-49
Summa verksamhetens kostnader	8 142	9 029	9 209	9 120	9 171
Avgår internt tillförda medel	-44	-255	-281	-143	-137
Kommunalt kostnadsutjämningsystem	101	108	110	112	114
LSS-utjämning	8	7	7	7	7
Finansiella kostnader	95	180	218	241	284
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	561	654	893	526	361
Förändring i rörelsekapital	181	0	0	0	0

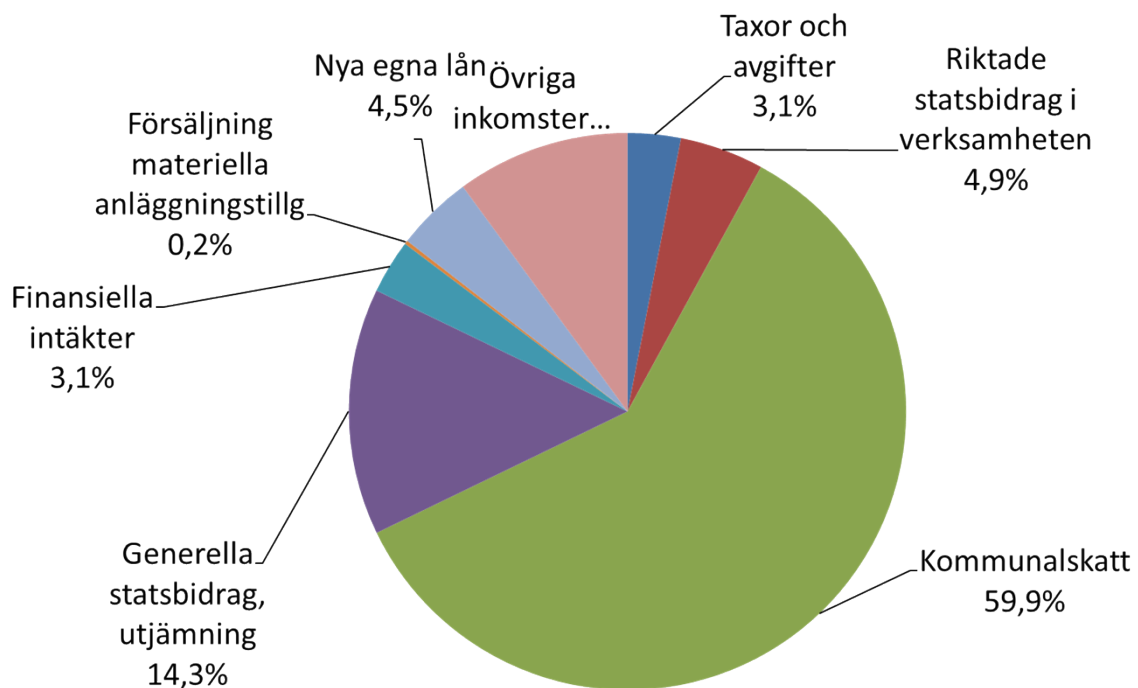
Belopp i Mnkr	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Amortering av egna lån	0	0	56	421	206
Till egen kassa	0	0	0	0	0
Summa utbetalningar	9 044	9 722	10 211	10 283	10 006
Var kommer pengarna från?					
Taxor och avgifter	288	300	307	313	320
Riktade statsbidrag i verksamheten	476	474	480	487	491
Övrigt i verksamheten	582	741	1 170	1 075	651
Summa verksamhetens intäkter	1 346	1 514	1 957	1 875	1 462
Kommunalskatt	5 604	5 820	6 065	6 313	6 555
Kommunalt inkomstutjämningsystem	915	955	1 002	1 036	1 079
LSS-utjämning	0	0	0	0	0
Regleringsbidrag mm från staten	285	158	155	120	86
Övriga generella statsbidrag	0	42	42	42	42
Fastighetsavgift	226	238	238	238	238
Finansiella intäkter	261	304	524	380	436
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	45	20	20	20	20
Ny egna lån	362	433	0	0	0
Förändring i rörelsekapital	0	237	208	259	88
Summa inbetalningar	9 044	9 722	10 211	10 283	10 006

Kommunens utgifter återfinns främst inom de prioriterade verksamheterna skola, vård och omsorg mm. Kostnadsökningen under planeringsperioden uppgår för dessa verksamheter till 425 mnkr eller cirka 6 procent. De samlade bruttoutgifterna i kommunen år 2023 uppgår till 9,7 miljarder kronor eller cirka 93 500 kronor per invånare. Kommunen satsar sina resurser främst inom de prioriterade områdena. Av de sammanlagda anslagen (kommunbidragen) i driftbudgeten på 7,1 miljarder kronor riktas 83 procent till dessa verksamheter. Den enskilt viktigaste inkomstposten utgörs av den kommunala inkomstskatten som uppgår till 60 procent av kommunens totala inkomster. Detta motsvarar cirka 56 000 kronor per invånare. Inkomster från taxor och avgifter kommer främst från förskole- och omvårdnads verksamhet.

Utgifternas fördelning i budget 2023

Inkomsternas fördelning i budget 2023

3.4 Kommunens nämnder

Kommunstyrelse

Nämndens ansvarsområden

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för;

- att besluten som fattas av kommunfullmäktige genomförs, följs upp och utvärderas.
- Gävle kommuns ekonomi.
- utvecklingen av Gävle.

Inriktningar och politiska uppdrag

Kommunstyrelsen uppdras att säkerställa en tydligare beredningsprocess med tydliga ekonomiska underlag för kommunkoncernens och våra övriga intressebolags totala investeringsvolym. Även eventuella behov av medfinansieringslösningar med staten ska ingå.

Kommunstyrelsen ska utarbeta förslag på hur våra stora omvandlingsprojekt ska ledas och finansieras och hur externa aktörer kan bli en del av lösningen.

Kommunstyrelsen ska tydliggöra hur resurserna till de samlade infrastruktur - och omvandlingsprojekten inklusive samhällsbyggnadsnämndens infrastrukturprojekt påverkas av varandra resursmässigt, såväl personellt som ekonomiskt. Föreslå organisation och resursfördelning av de medel som tillförs kommunstyrelsen för tillväxt.

Kommunstyrelsen ska säkerställa att den ekonomiska uppföljning i alla nämnder och styrelser redovisas på likvärdigt sätt så att uppföljningen i såväl delar som helhet blir tydlig.

Kommunstyrelsen ska belysa hur kommunens förvaltningsorganisation påverkar möjligheten till insyn, ansvarstagande och uppföljning för nämnderna. Tillitsstyrningen ska definieras tydligare på alla nivåer i organisationen.

Kommunstyrelsen ska genomlysa vilka råd, samråd och nätverk som kommunen driver eller är delaktiga i. I genomlysningen skall bedömd nytta och ekonomiskt utfall redovisas. Förslag på förändringar ska föreslås.

Kommunstyrelsen ska uppdatera sponsringspolicyn för att gå i linje med de kommunövergripande målen. En inventering och rapport ska göras av kommunkoncernens samtliga projektmedel, föreningsstöd och sponsringsformer.

Kommunstyrelsen ska förstärka det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet tillsammans med Gävles företag.

Kommunstyrelsen uppdras att beställa en djupanalys av extern part av kommunens sjukfrånvaro där åtgärder och handlingsplan ska tas fram på kort o lång sikt.

Kommunstyrelsen uppdras inrätta ett klimat och miljödialogforum för näringsliv, föreningsliv och akademi.

Kommunstyrelsen uppdras att utreda en minsta grönyte- kvot för innerstaden.

Kommunstyrelsen uppdras att ta fram en färdplan tillsammans med Lantbrukarnas Riksförbund och livsmedelsproducenter hur vi kan nå mer lokal matproduktion.

Kommunstyrelsen uppdras att personellt förstärka arbetet med landsbygdsutveckling. Ytterområdessatsningen ska också tillföras 1 mnkr att ansöka enligt särskilt beslut.

Kommunstyrelsen uppdras att ta fram en ny styrmodell som inkluderar hur de strategiska

programmen blir en mer tydlig del av styrningen. I uppdraget ska också ingå att minska administration och ytterligare regelverk i samband med myndighetsutövning.

Kommunstyrelsen uppdras att i samverkan med Samhällsbyggnadsnämnden tillämpa och förankra en kultur i enlighet med Tillväxt och tillsyns ambitioner. Där servicen utgår ifrån kundens behov och intressen och där hela lagutrymmet tillämpas. Uppdraget omfattar också att använda digitaliseringen som verktyg i utvecklingen av rådgivning, vägledning och information inom myndighetsutövningen. Ett klarspråksperspektiv behöver genomsyra arbetet.

Kommunstyrelsen och Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att utreda en eventuell omorganisation och sammanslagning av resurser som arbetar med markförvaltning, markförsäljning och utveckling av kommunal mark.

Kommunstyrelsen uppdras att tillsammans med Samhällsbyggnadsnämnden föra dialog med näringslivsorganisationer för att se om det finns lärdomar att göra från hanteringen av pandemin samt om det finns behov och önskemål av förenklningar för näringslivet som går att genomföra inom lagens ramar men inte gjorts tidigare.

Nämndens ram

Kommunstyrelsen mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunbidrag	475,9	476,2	478,4	480,6
Investeringsram*	108,9	109,3	102,4	37,4
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,0	0,0	0,0	0,0

Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter inom;

- arbetsmarknad
- vuxenutbildning
- daglig verksamhet (EDV=enheten för daglig verksamhet)
- stöd och service till personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga
- försörjningsstöd

Inriktningar och politiska uppdrag

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden uppdras att säkerställa att Vuxenutbildningens koppling och samverkan med Högskolan, näringslivet och Arbetsförmedlingen stärks.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden uppdras att undersöka om och hur kompletterande aktörer kan bidra till undervisningen, främst inom SFI.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden uppdras att förstärka insatserna så att elevavhoppen inom vuxenutbildningen minskar.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden uppdras att mer beakta unga med demens med boende, aktiviteter och stöd.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden uppdras att utreda behovet av och hur en BoDa-verksamhet (kombinerat boende och dagverksamhet för personer inom LSS) ska kunna införas.

Nämndens ram

Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2023	2024	2025	2026
Kommunbidrag	1 106,5	1 127,6	1 141,7	1 156,7
Investeringsram*	66,2	80,0	332,6	106,6
*varav via Kommunala fastighetsbolag	63,4	73,4	328,4	105,4

Socialnämnd

Nämndens ansvarsområden

Socialnämnden har det politiska ansvaret för kommunens verksamheter inom socialtjänst, vilket omfattar bland annat;

- uppgifter och uppdrag enligt socialtjänstlagen
- familjerätt
- familjerådgivning
- serveringstillstånd för restauranger
- lotteritillstånd
- kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen med vissa undantag

Inriktningar och politiska uppdrag

Socialnämnden uppdras ta fram en handlingsplan för att fler ska vilja bli familjehem, kontaktfamilj eller kontaktperson för de barn och unga som behöver det.

Socialnämnden uppdras att möjliggöra förstärkta familjestödsutbildningar och andra stödjande insatser till familjer.

Socialnämnden uppdras att införa fler förebyggande insatser för barn 7–15 år.

Socialnämnden uppdras att stärka det förebyggande arbetet med till exempel fler fältassistenter, införa någon form av första linjens socialtjänst, sociala team eller sociala insatsgrupper som finns närmare barn, familjer och skola och är enklare att komma i kontakt med och som gör mer uppsökande verksamhet. För stärkta förebyggande insatser finns 5 mnkr att ansöka från kommunstyrelsens finansförvaltning genom särskilda beslut.

Socialnämnden uppdras att införa en fritidspeng till barn i utsatthet.

Socialnämnden uppdras att ta fram en handlingsplan för hur metoden ”Bostad först” kan införas i Gävle kommun, i syfte att minska hemlösheten.

Nämndens ram

Socialnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2023	2024	2025	2026
Kommunbidrag	604,5	610,2	615,3	620,1
Investeringsram*	2,0	2,1	2,1	2,2
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,9	1,0	1,0	1,0

Omvårdnadsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Omvårdnadsnämnden har ansvaret för verksamheter som omfattar bland annat;

- stöd och omsorg till äldre
- förebyggande verksamhet
- hemtjänst och hemsjukvård

Inriktningar och politiska uppdrag

Omvårdnadsnämnden uppdras att utreda hur fler träffpunkter för seniorer i samverkan med ideell sektor eller medpensionärsorganisationerna kan möjliggöras

Omvårdnadsnämnden uppdras att utveckla de uppsökande samtalen till äldre.

Omvårdnadsnämnden uppdras att säkerställa att alla med omsorgsbehov ska få en fast omsorgskontakt som känner till den enskildes behov och håller samman olika vård- och omsorgsinsatser.

Omvårdnadsnämnden uppdras att möjliggöra fler insatser mot den psykiska ohälsan hos äldre.

Omvårdnadsnämnden uppdras att ta fram en behovs- och handlingsplan för hur bemanningen inom demensvården ska öka.

Omvårdnadsnämnden uppdras att utöka utbildningsinsatserna kring demens och vård i livets slutskede.

Omvårdnadsnämnden uppdras att säkerställa att rätt form av korttidsplatser/ korttidsboenden finns tillgängliga.

Omvårdnadsnämnden uppdras att göra en översyn av regelverket för privata respektive kommunala utförare för att säkerställa att krav och regelverk är likvärdiga.

Nämndens ram

Omvårdnadsnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2023	2024	2025	2026
Kommunbidrag	1 403,8	1 470,7	1 482,0	1 525,1
Investeringsram*	41,9	12,4	115,6	115,6
*varav via Kommunala fastighetsbolag	29,2	4,2	104,2	104,2

Kultur och fritidsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Nämnden har det politiska ansvaret för kommunens kultur- och fritidsaktiviteter, vilket omfattar bland annat;

- badanläggningar och friluftsbad
- symfoniorkester och konserthus
- folkbiblioteken
- kulturskolan
- konsthall och offentlig konst
- budget- och skuldrådgivning
- ärenden inom nämndens verksamhetsområde om stöd och bidrag till föreningar och andra organisationer

Inriktningar och politiska uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden uppdras att möjliggöra fler spontanaktivitetsytor.

Kultur- och fritidsnämnden uppdras att utöka konceptet fritidsbank för gratis utlåning av sport-, aktivitets och fritidsutrustning. Fritidsbanken ska även möjliggöra för personer med funktionsvariation att få en mer givande fritid. För konceptet finns 500 000 kronor avsatta under kommunstyrelsens finansförvaltning att ansöka genom särskilt beslut.

Kultur- och fritidsnämnden uppdras att genomföra en utredning hur förlängd snösäsong i Hemlingby ska kunna möjliggöras.

Kultur- och fritidsnämnden uppdras permanenta satsningen med kultur för äldre. För satsningen finns 500 000 kronor avsatta under kommunstyrelsens finansförvaltning att ansöka genom särskilt beslut.

Nämndens ram

Kultur- och fritidsnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2023	2024	2025	2026
Kommunbidrag	376,5	374,7	375,9	376,8
Investeringsram*	270,1	112,8	99,0	13,5
*varav via Kommunala fastighetsbolag	214,1	96,4	82,4	2,9

Samhällsbyggnadsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Samhällsbyggnadsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter inom;

- mark och vatten
- allmänna platser, vägar och trafik
- fastigheter och byggnadsväsende
- miljö- och hälsoskydd
- den kommunala lantmäterimyndigheten som organisatoriskt tillhör samhällsbyggnadsnämnden

Inriktningar och politiska uppdrag

Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att ta fram ett åtgärdsprogram för att klara målen om ren och frisk luft i innerstaden ska tas fram.

Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att införa ett trafikledningssystem och parkeringsledningssystem för att minska genomfartstrafiken genom innerstaden och förbättra möjligheterna till snabb parkering.

Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att vidta åtgärder för förbättrade cykelmöjligheter i syfte att dubblera cykelresandet. Utökade investeringar ska förberedas och föreslås. Kostnadseffektiva lösningar som fler cykelgator och cykelstråk ska prioriteras. För satsningen finns 2 miljoner kronor under kommunstyrelsens finansförvaltning att ansöka i särskilt beslut.

Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att göra en utredning med tillhörande strategi för att nå målet om dubblat resande med kollektivtrafik. Åtgärder ska föreslås för att göra kollektivtrafiken tryggare, snabbare och mer prisvärd. Särskild utredning ska genomföras för att utöka de fria pensionärsresorna till att även innefatta helger och kvällar, samt att möjliggöra kostnadsfri kollektivtrafik på helger och skollov till barn och unga.

Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att planlägga och förbereda för 3 nya naturreservat.

Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att utveckla samverkan och omvärldsbevakning genom till exempel dialog med Stockholm Business alliance, se över Näringslivets regelnämnds lista över

efterfrågade regelförenklingar samt hämta erfarenheter från ekonomistyrningsverket.

Samhällsbyggnadsnämnden och Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda en eventuell omorganisation och sammanslagning av resurser som arbetar med markförvaltning, markförsäljning och utveckling av kommunal mark.

Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att i samverkan med Kommunstyrelsen tillämpa och förankra en kultur i enlighet med Tillväxt och tillsyns ambitioner. Där servicen utgår ifrån kundens behov och intressen och där hela lagutrymmet tillämpas. Uppdraget omfattar också att använda digitaliseringen som verktyg i utvecklingen av rådgivning, vägledning och information inom myndighetsutövningen. Ett klarspråksperspektiv behöver genomsyra arbetet.

Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att tillsammans med Kommunstyrelsen föra dialog med näringslivsorganisationer för att se om det finns lärdomar att göra från hanteringen av pandemin samt om det finns behov och önskemål av förenklingar för näringslivet som går att genomföra inom lagens ramar men inte gjorts tidigare.

Nämndens ram

Samhällsbyggnadsnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2023	2024	2025	2026
Kommunbidrag	354,6	378,8	401,6	415,0
Investeringsram*	176,7	206,8	165,0	147,0
*varav via Kommunala fastighetsbolag	2,0	0,0	0,0	0,0

Utbildningsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Utbildningsnämnden ansvarar för frågor som rör;

- förskola
- pedagogisk omsorg
- förskoleklass
- grundskola och anpassad grundskola (tidigare grundsärskola)
- fritidshem
- gymnasieskola och anpassad gymnasieskola (tidigare gymnasiesärskola)
- vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet enligt skollagen

Inriktningar och politiska uppdrag

Utbildningsnämnden ska säkerställa att skolor åk F-3 i ska behållas i våra ytterområden.

Utbildningsnämnden ska säkerställa att fler insatser sker för elever med hög skolfrånvaro och där eleverna riskerar att inte nå målen.

Utbildningsnämnden uppdras att utöka läxhjälp och lovskola till stöd för fler elever. Utökning ska i ske med goda arbetsförutsättningar för lärarna, för att de ska ha rätt återhämtning under läsåret.

Utbildningsnämnden uppdras att tillse till att alla barn- och unga ska ha god tillgång till elevhälsan. Vi vill stärka och utveckla en modern och mer förebyggande elevhälsa med fler kompetenser och ökad tillgänglighet.

Utbildningsnämnden ska säkerställa att elever på alla gymnasieprogram ska kunna starta företag inom Ung Företagsamhet.

Utbildningsnämnden uppdras att genomföra en genomlysning för att säkerställa att utbudet av annan pedagogisk omsorg möter föräldrars behov, att informationen är tydlig att annan omsorgsmöjlighet finns, att det är lätt och tydligt hur man väljer och hur man startar nya familjedaghem och hur kommunen kan arbeta för att rekrytera nya dagbarnvårdare om behovet finns.

Utbildningsnämnden uppdras att säkerställa att de pedagogiska luncherna i förskolan återinföras. De är en viktig del av barnens lärande.

Utbildningsnämnden ska utifrån säkerställt behov, anställa fler lärare, speciallärare och specialpedagoger och växla upp arbetet med breddad rekrytering och till exempel fler lärarassistenter för att frigöra tid för lärarna till undervisningen.

Utbildningsnämnden ska säkerställa att alla barn möts av svensktalande personal och de medarbetare som behöver ska ges tillgång till utökad språkutbildning.

Utbildningsnämnden uppdras att införa en rutin för hur arbetskläder löpande ska tillhandahållas medarbetare inom förskola och förskoleklass.

Nämndens ram

Utbildningsnämnden mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunbidrag	2 719,7	2 730,0	2 761,7	2 783,0
Investeringsram*	391,0	421,6	179,7	378,5
*varav via Kommunala fastighetsbolag	358,0	397,4	139,0	340,0

Överförmyndarnämnd

Nämndens ansvarsområden

Överförmyndarnämnden ansvarar för;

- tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns uppdrag.

Inriktningar och politiska uppdrag

Nämnden har inga politiska uppdrag.

Nämndens ram

Överförmyndarnämnden mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunbidrag	14,7	15,0	15,2	15,5
Investeringsram*	0,0	0,0	0,0	0,0
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,0	0,0	0,0	0,0

Valnämnd

Nämndens ansvarsområden

Valnämnden ansvarar för;

- genomförandet av allmänna val till riksdag, region- och kommunfullmäktige
- att det finns lokaler att rösta i
- att anställa röstmottagare som räknar den första preliminära rösträkningen i vallokalerna på valnatten och rapporterar resultatet

Inriktningar och politiska uppdrag

Nämnden har inga politiska uppdrag.

Nämndens ram

Valnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2023	2024	2025	2026
Kommunbidrag	0,4	2,6	0,4	3,0
Investeringsram*	0,0	0,0	0,0	0,0
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,0	0,0	0,0	0,0

Jävsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Jävsnämnden ansvarar för;

- tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där samhällsbyggnadsnämnden normalt har ansvaret, men inte kan på grund av jäv

Inriktningar och politiska uppdrag

Nämnden har inga politiska uppdrag.

Nämnden ram

Jävsnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2023	2024	2025	2026
Kommunbidrag	0,4	0,4	0,4	0,4
Investeringsram*	0,0	0,0	0,0	0,0
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,0	0,0	0,0	0,0

Gemensam nämnd för verksamhetsstöd

Nämndens ansvarsområden

Nämnden ansvarar för samverkan av administrativ, ofta IT-relaterad art, för de kommuner som ingår i den gemensamma nämnden. De kommuner som ingår är: Gävle, Sandviken, Ockelbo och Hofors.

Inriktningar och politiska uppdrag

Nämnden har inga politiska uppdrag.

Nämndens ram

Gemensam nämnd för verksamhetsstöden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2023	2024	2025	2026
Kommunbidrag	0,1	0,1	0,1	0,1
Investeringsram*	0,0	0,0	0,0	0,0
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,0	0,0	0,0	0,0

Revisorskollegie

Nämndens ansvarsområden

Den kommunala revisionen är lagstadgad och granskar den verksamhet som finns i kommunen samt provar ansvarstagandet. Revisorerna granskar, bedömer och uttalar sig i den årliga revisionsberättelsen om kommunens;

- räkenskaper och medelförvaltning
- redovisning och verksamhetens resultat
- styrelsens och nämndernas förvaltning så att fullmäktige kan bedöma om styrelsen och nämnderna kan ges fortsatt förtroende

Inriktningar och politiska uppdrag

Nämnden har inga politiska uppdrag.

Nämndens ram

Revisorskollegiet	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2023	2024	2025	2026
Kommunbidrag	7,3	7,4	7,6	7,7
Investeringsram*	0,1	0,1	0,1	0,1
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,0	0,0	0,0	0,0

Finansförvaltning

Funktion

Inom finansförvaltningen budgeteras och redovisas intäkter och kostnader som inte är direkt hänförliga till en nämnd eller kommunstyrelsen. Främst utgörs det av skatteintäkter, arbetsgivaravgifter och pensioner. Den av kommunen upprättade internbanken för förmedling av lån till kommunen bolag ryms också inom finansförvaltningen.

Utöver tilldelade ramar och behov av ramanpassning för nämnderna reserveras ett samlat utrymme under finansförvaltningen för att hantera osäkerheter. Utrymme för politiska satsningar budgeteras till 15,0 mnkr för 2023 och samma belopp per år under resterande år under planperioden. Drygt hälften av dessa utrymmen kalkyleras vara strukturella, dvs motsvara behov som består åren framåt.

För finansiering av politiska målsättningar finns det 20 mnkr reserverat på finanssen.

Med anledning av osäkra skatteprognoser och kostnadsutvecklingen i verksamheter som är styrda av myndighetsbeslut reserveras 30 mnkr per år under planperioden. Av dessa kalkyleras 20 mnkr per år som bestående kostnader.

För att hantera osäkerheten i de prognostiserade volymerna hos nämnderna budgeteras reserver om 30 mnkr per år för åren 2023 till 2026.

På grund av kraftigt ökade el och räntekostnader kommer Gävlefastigheter AB behöva debitera Gävle kommun för de ökade kostnaderna. Det är idag oklart hur detta kommer att slå och var kostnaderna kommer att uppstå och det har reserverats 70 mnkr centralt 2023. Av dessa bedöms 20 mnkr vara bestående kostnader.

För att kunna verkställa de stora investeringsprojekt som kommer i samband med Trafikverkets investering i Gävle krävs en organisation och utökade resurser. Då det idag är oklart hur mycket resurser som de olika berörda nämnderna behöver är medel motsvarande 25 mnkr avsatta centralt.

Med anledning av ändrade förutsättningar i syfte att öka utnyttjandet av friskvård, där egenfinansieringen har tagits bort, reserveras ytterligare 1 mnkr per år.

För att möjliggöra tillgång till öppet Geodata budgeteras fortsatt en resurs med 1,3 mnkr per år.

För tillkommande hyror och kapitaltjänstkostnader till följd av investeringar under planperioden är det avsatt 49 mnkr 2023. Beloppet ökar till ackumulerat 247 mnkr i slutet av perioden. Nämnderna tilldelas utökad ramkompensation från de avsatta medlen motsvarande hyra eller kapitaltjänstkostnad när investeringen är färdigställd och kostnaderna för nämnden uppstår.

Inom finansförvaltningen finns också Bostadssociala medel som är reglerade att användas till inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar som främjar integration och social sammanhållning eller som tillgodoser bostadsbehovet för personer för vilka kommunen har ett särskilt ansvar (5§ 1p. lagen om allmännyttiga bostadsaktiebolag, AKBL). Budgeterade medel för 2023 är 16 mnkr.

3.5 Kommunens bolag

Ägardirektiv och ekonomi för de kommunala bolagen

I följande avsnitt redovisas utdrag ur bolagens ägardirektiv samt ekonomi. Redovisade utdrag avser att gälla från och med 2023. Ägardirektiv samt underlag på förändringar sedan tidigare beslut finns redovisade som bilagor till denna kommunplan.

Gävle Stadshus AB

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

Bolagets syfte är genom att samordna ägaransvaret för de bolag som ingår i den kommunala bolagskoncernen åstadkomma en optimal användning av gemensamma resurser.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Bolaget skall totalt lämna en aktieutdelning på totalt 166,8 mnkr till Gävle kommun. Erhållen aktieutdelning från AB Gavlegårdarna, 16 mnkr, skall utdelas till ägaren Gävle Kommun för användning till bostadssociala åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar, 4 mnkr till Gävle kommuns verksamhetskostnader att användas till nytta för digitalisering/utveckling av öppna data till nytta för hela kommunkoncernen enligt närmare beslut av kommunstyrelsen. Gävle Hamn skall lämna en utdelning på 41,6 mnkr avseende 11,6 mnkr kommunens kostnader till Trafikverket avseende elektrifiering av järnvägen till hamnen och kompensation för ändrad lånestruktur samt 30 mnkr som avkastning på bolagets eget kapital. Gavlefastigheter Gävle kommun AB skall bidra med 38,2 mnkr varav 11,2 mnkr avser kompensation för ändrad lånestruktur och 27,0 avser justering av prissättning av hyror till Gävle kommun. Gävle Parkeringsservice skall bidra med avser 5 mnkr som ersättning för ändrad taxekonstruktion nyttjanderättsavtal parkeringsverksamhet. Resterande 62,0 mnkr avser avkastning på de likvida medel Gävle kommun tillskjutet Gävle Stadshus AB.

Budget och nyckeltal

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultat efter finansiella poster exkl koncernbidrag/Utdelning från dotterbolag	-9,2	-10,6	-17,8	-26,0	-31,0	-31,7
Utdelning till ägaren	-155,2	-166,8	-166,8	-336,8	-136,8	-136,8
Investeringar	0	0	0	0	0	0
Försäljning av anläggningstillgångar	0	0	0	0	0	0
Finansieringsbehov	40,1	40,3	31,7	23,5	18,5	17,8
Balansomslutning	2 893	3 005	3 204	3 437	3 528	3 659
Eget kapital	2 027	2 182	2 332	2 475	2 614	2 752
Nyckeltal:						
Avkastning på eget kapital %	3,2%	7,2%	6,5%	5,8%	5,4%	5,1%
Avkastning på totalt kapital %	3,7%	6,8%	6,5%	6,1%	5,8%	5,6%
Soliditet %	70,7%	73,2%	73,8%	73,5%	75,9%	77,0%

Finansieringsbehov + inget lånebehov - lånebehov

Ovanstående nyckeltal är beräknade inklusive koncernbidrag/utdelning från dotterbolag.

Gävle Energi AB

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

- Bolaget ska, med helhetssyn på ekonomi, service och miljö tillgodose behovet av produkter och tjänster hos olika kundkategorier utifrån en affärsmässig grund. (med undantag från de kommunalrättsliga principerna på det sätt det kommer till uttryck i 7 kapitlet ellagen)
- Bolagets verksamhet ska vara att med hög leveranssäkerhet, bedriva produktion, distribution, köp, försäljning och handel med el, värme, biogas, kyla och tele- och datakommunikation samt därmed förenlig verksamhet.
- Bolaget ska medverka till utveckling inom verksamhetsområdet så att kommunens och regionens utveckling och konkurrenskraft stärks.
- Bolaget ska sträva efter en samverkan med andra aktörer regionalt såväl som nationellt.
- Den kommunala verksamheten såväl i förvaltningsform som i bolagsform ska präglas av samma helhetssyn och princip avseende koncernnytta. Kommunen och bolaget ska i samråd söka lösningar som tillgodoser kommunens samlade intresse.
- Bolaget ska aktivt driva klimat- och miljöfrågor i sin verksamhet. Mätbara mål ska finnas som genom årsredovisningen följs upp årligen.
- Bolaget ska ha konkurrenskraftiga taxor och avgifter i förhållande till jämförbara kommuner.
- Bolagets investeringsverksamhet ska baseras på en helhetssyn där effekter i samtliga styrperspektiv beaktas inför investeringsbeslut.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Resultat efter finansiella poster, exklusive värdejusteringar men före bokslutsdispositioner ska minst vara 144 mnkr, varav minst 115 mnkr lämnas i utdelning/koncernbidrag till moderbolaget.

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultat efter finansiella poster exkl koncernbidrag/Utdelning från dotterbolag	231,2	236,5	243,1	231,1	193,4	173,8
Utdelning till ägaren	-115,9	-115,9	-116,6	-316,6	-116,6	-116,6
Investeringar, netto	-76,0	-331,1	-497,2	-440,4	-235,9	-230,5
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	76,0
Finansieringsbehov	26,7	-41,2	-236,2	-387,2	-10,5	-22,7
Balansomslutning	3 165,6	3 395,4	3 565,5	3 777,2	3 774,4	3 804,5
Eget kapital	1 577,7	1 681,4	1 753,6	1 599,4	1 625,0	1 649,5
Nyckeltal:						
Avkastning på eget kapital %	14,9%	14,5%	14,2%	15,4%	12,7%	11,2%
Avkastning på totalt kapital %	7,7%	7,5%	7,6%	6,3%	5,4%	4,9%
Soliditet %	49,8%	49,5%	49,2%	39,7%	40,4%	40,7%

Redovisad aktieutdelning inkluderar även utdelning till minoritetsägare.

AB Gavlegårdarna

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

- Bolaget ska utifrån affärsmässiga principer utveckla och förvalta ett bostadsbestånd som tillgodoser de boendes och bostadssökandes olika behov beträffande standard, storlek, utformning, läge, service och hyresnivåer.
- Bolaget skall ge förutsättningar för medinflytande för hyresgästerna i angelägenheter som berör boendet samt skapa förutsättningar för gemenskap, grannsamverkan och medverkan i brottsförebyggande åtgärder.
- Verksamheten syftar till att utveckla och förädla såväl nya som befintliga bostäder och bostadsområden. Det kan ske genom om-, till- eller nybyggnation, samt genom förvärv, byte eller försäljning av fastigheter, allt i syfte att erbjuda ett brett utbud av bostäder och upplåtelseformer.
- Inriktningen vid nyproduktion är att öka utbudet av hyresrätt i stadsdelar och områden där andra associationsformer dominerar, medan avyttringar bör ske i områden och stadsdelar där hyresrätten är dominerande.
- Bolaget ska säkerställa attraktiva bostäder med hög tillgänglighet för alla boendegrupper. Särskild vikt ska läggas för att möjliggöra boende för grupper med särskilda behov på bostadsmarknaden.
- Bolaget ska erbjuda sina hyresgäster goda och trygga boendemiljöer.
- Bolaget ska medvetet och aktivt arbeta för att motverka segregation i boendet.
- Den kommunala verksamheten såväl i förvaltningsform som i bolagsform ska präglas av samma helhetssyn och princip avseende koncernnytta. Kommunen och bolaget ska i samråd söka lösningar som tillgodoser kommunens samlade intresse. Bolaget ska, i god samverkan med framför allt Omvårdnads-förvaltningen och Socialförvaltningen, arbeta med

bostadssociala frågor för svaga grupper på bostadsmarknaden.

- Bolaget ska aktivt driva klimat- och miljöfrågor i sin verksamhet. Mätbara mål ska finnas som genom årsredovisningen följs upp årligen.
- Genom kostnadseffektiv fastighetsförvaltning ska företaget erbjuda kunder attraktiva och prisvärda bostäder.
- Hyressättningen för den kommunala verksamheten skall vara baserad på affärsmässiga principer.
- Bolagets investeringsverksamhet ska baseras på en helhetssyn där effekter i samtliga styrperspektiv beaktas inför investeringsbeslut.
- Vid kommunens upphandlingar av bostadsförsörjningsåtgärder äger bolaget rätt att inlämna anbud.
- Bolaget ska utveckla bostadsbeståndet så att det bidrar till en väl fungerande bostadsförsörjning i hela kommunen.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Bolaget ska bedriva sin verksamhet på affärsmässiga principer och sträva efter en ekonomisk utveckling som ger förutsättningar för en långsiktig ekonomisk stabilitet och att bolaget kan genomföra investeringar utan ägartillskott. De definierade målen är avkastning på eget kapital. Bolaget ska ha en långsiktig avkastning på bokfört eget kapital med lägst 3,5%. Bolagets långsiktiga direktavkastning ska vara på samma nivå som övriga långsiktiga fastighetsägare har på bostadsmarknaden i Gävle. Kommunfullmäktiges långsiktiga krav för ekonomisk stabilitet och avkastning ska utgöra utgångspunkt för bolagets ekonomiska planering och verksamhetsplanering. Bolaget ska uppnå verksamhetskrav och verksamhetsmål inom ramen för dessa långsiktiga krav. Resultat efter finansiella poster för år 2022 beräknas bli 100 miljoner kronor exklusive eventuella värdejusteringar. Marknadsvärdet av fastighetsbeståndet ska vara ett genomsnitt av värdet vid årets ingång respektive utgång.

Utdelning till moderbolaget för vidarebefordran till Gävle kommun ska uppgå till 16 mnkr och användas till bostadssociala åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar. Därtill ska utdelning ske med ett belopp motsvarande statslåneräntan med tillägg om en procentenhet, beräknat på kontant tillskjutet aktiekapital. Utdelningskravet gäller under förutsättning att gällande lagstiftning så tillåter med hänsyn taget till bolagets resultatnivå etc.

<i>Belopp i mnkr</i>	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultat efter finansiella poster exkl koncernbidrag/Utdelning från dotterbolag	89,8	100,0	100,0	100,0	100,0	100,3
Koncernbidrag/utdelning dotterbolag						
Utdelning till ägaren	-16,3	-16,4	-16,5	-16,5	-16,5	-16,5
Investeringar, netto	-573,2	-800,5	-695,0	-648,0	-678,0	-762,0
Försäljning av anläggningstillgångar	0	0	0	0	0	0
Finansieringsbehov	-266,2	-511,9	-397,5	-357,5	-369,5	-440,5
Balansomslutning	5 810	5 745	6 293	6 900	7 320	7 711
Eget kapital	2 350	2 293	2 393	2 493	2 593	2 694
Nyckeltal:						
Avkastning på eget kapital %	5,4%	4,3%	4,3%	4,1%	3,9%	3,8%
Avkastning på totalt kapital %	2,1%	2,5%	3,0%	3,0%	3,0%	3,1%
Soliditet %	41,5%	40,2%	38,9%	37,0%	35,8%	35,2%

Gavlefastigheter Gävle kommun AB inkl dotterbolag

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

- * Bolaget ska tillhandahålla ändamålsenliga, attraktiva och prisvärda lokaler för kommunala verksamheter. Därutöver ska bolaget ansvara för drift och skötsel av övriga fastigheter ägda av kommunen där förvaltningsavtal upprättats. Det kommersiella lokal innehavet ska inte drivas i konkurrens med övriga lokaluthyrare och kontinuerligt anpassas och avvecklas så långt möjligt
- * Bolagets investeringsverksamhet ska baseras på en helhetssyn där effekter i samtliga styrperspektiv beaktas inför investeringsbeslut
- * Bolaget ska ha konkurrenskraftiga taxor och avgifter i förhållande till jämförbara kommuner.
- * Hyressättningen för den kommunala verksamheten ska vara baserad på den prissättningsmodell som kommunen beslutat att tillämpa.
- * Hyressättningen av GFAB ägda kommersiella lokaler ska baseras på marknadsmässig prissättning.
- * Bolaget ska aktivt driva klimat- och miljöfrågor i sin verksamhet. Mätbara mål ska finnas som genom årsredovisningen följs upp årligen.
- * Bolaget ska utifrån hyresgästens behov driva utveckling av och kunna erbjuda facility managementtjänster.
- * Genom sitt dotterbolag, Gävle Drift & Service AB, ska bolaget även bedriva uthyrnings- och samordningsverksamhet beträffande fordon, cyklar och möbler som används inom kommunkoncernen samt därmed förenlig verksamhet.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Bolaget skall lämna 38,2 mnkr i aktieutdelning till Gävle Stadshus för vidarebefordran till Gävle kommun avseende 11,2 mnkr i ändrad lånestructur och 27,0 mnkr i ändrad prissättning av hyror till Gävle kommun. Kravet på bolagets avkastning efter finansiella poster, exklusive värdejusteringar, men före bokslutsdispositioner 56,4 mnkr varav resultatkravet för de kommunala fastigheterna är 53,4 mnkr.

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultat efter finansiella poster exkl koncernbidrag/Utdelning från dotterbolag	0,5	12,4	56,4	1,6	-4,3	2,6
Utdelning till ägaren	0,0	-26,6	-38,2	-38,2	-38,2	-38,2
Investeringar	-505,0	-699,7	-601,9	-709,3	-657,9	-300,5
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	12,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansieringsbehov	-328,0	-533,0	-418,1	-498,4	-434,7	-59,1
Balansomslutning	4 151,4	4 658,9	5 095,3	5 557,0	5 949,2	5 973,0
Eget kapital	1 245,5	1 289,4	1 281,0	1 244,4	1 201,9	1 166,3
Nyckeltal:						
Avkastning på eget kapital %	0,8%	3,4%	4,4%	0,1%	-0,4%	0,2%
Avkastning på totalt kapital %	3,5%	6,3%	2,5%	1,7%	1,8%	1,9%
Soliditet %	30,0%	27,3%	25,1%	22,4%	20,2%	19,5%

Gävle Hamn AB

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

* Gävle Hamn utgör ett viktigt gods- och logistiknav för hela Mellansverige. Gävle Hamn skall vara det självklara godsnavet för sjötransporter i vår region och därigenom skapa förutsättningar för tillväxt, sysselsättning och hållbar utveckling i vår region.

* Gävle Hamn AB ska ha en ledande roll i utvecklingen av Gävleregionen som ett regionalt logistiskt centrum. Gävle Hamns utveckling ska medverka till att regionens behov av effektiv hamnkapacitet kan tillgodoses i ett långt perspektiv. Det ska ske i lämpliga former av samverkan med andra intressenter och myndigheter.

* Bolaget skall i nära samverkan med Gävle kommun, regionala organ och statliga myndigheter verka för en infrastruktur som ger god tillgänglighet till hamnområdet.

* Bolaget skall aktivt medverka i utbyggnaden av landinfrastruktur och logistiklösningar som syftar till att utveckla tillgängligheten till hamnens verksamhet. Infrastruktur, verksamhet och organisation ska utvecklas i takt med EU:s förändring, den snabba utvecklingen i Östersjöregionen samt transportmarknadens krav. Bolagets verksamhet skall bygga på sunda ekonomiska kalkyler.

* Bolaget har uppdraget att tillse att hamnordningen efterlevs.

* Bolaget ska utöva tillsyn och trafikkoordinering inom hamnområdet och tillse att fartygstrafiken följer sjövägsregler och i övrigt respekterar regler om säkerhet och ordning inom farleder och hamnområdet.

* Bolaget överlåter ansvaret för driften terminalverksamheterna till en privat operatör. Villkoren för överlåtelsen regleras i ett långsiktigt koncessionsavtal.

* Bolaget har en strategisk roll när det gäller att aktivt påverka och skapa förutsättningar för framgångsrik terminalverksamhet. Gävle Hamn AB skall medverka till kostnadseffektiva, konkurrenskraftiga, tillförlitliga och säkra hamn- och logistiktjänster för att möjliggöra fortsatt tillväxt. Tillgängligheten i terminalerna skall garanteras på en icke-diskriminerande grund.

* Bolaget skall själva, och i samverkan med andra kommunala verksamheter aktivt skapa förutsättningar för hamnrelaterade nyetableringar både innanför och utanför nuvarande hamnområde.

* Bolagets utveckling skall ske med långsiktighet och uthållighet.

* Bolaget skall säkerställa en stabil ekonomisk utveckling, med en för branschen tillfredsställande soliditet, för att skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt agerande.

* Bolaget ska medverka till en långsiktigt hållbar utveckling genom att i alla verksamheter bedriva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete i enlighet med Gävle kommuns miljöstrategiska program som syftar till att uppnå de lokala miljömålen och minimera negativ miljöpåverkan.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Bolaget ska år 2023 lämna en aktieutdelning på 41,6 mnkr till Gävle Stadshus för vidareförmedling till Gävle kommun. Av utdelningen avser 11,6 mnkr täckande av Gävle kommuns kostnader till Trafikverket för elektrifiering av järnvägsspår till hamnen på samt en kompensation för ändrad lånestruktur.

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultat efter finansiella poster exkl koncernbidrag/Utdelning från dotterbolag	53,4	31,1	15,1	11,4	11,2	10,2
Utdelning till ägaren	-44,6	-41,6	-41,6	-11,6	-11,6	-11,6
Investeringar, netto	-58,9	-118,7	-129,0	-134,6	-28,6	-73,3
Försäljning av anläggningstillgångar	2,2	0	0	0	0	0
Finansieringsbehov	13,4	-62,9	-89,5	-66,6	39,2	-5,5
Balansomslutning	1 565,5	1 624,9	1 690,9	1 727,1	1 687,1	1 689,8
Eget kapital	206,5	196,0	199,5	169,3	168,9	167,5
Nyckeltal:						
Avkastning på eget kapital %	14,7%	8,6%	4,1%	3,4%	3,4%	3,1%
Avkastning på totalt kapital %	4,2%	2,8%	2,5%	2,4%	2,6%	2,7%
Soliditet %	23,2%	22,2%	21,5%	19,3%	19,8%	19,7%

Gävle Parkeringservice AB

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

Bolaget skall äga, förvärva, uppföra och förvalta mobilitetsanläggningar för bilar och cyklar, dels i övrigt övervaka och bedriva parkeringsverksamhet i parkeringsanläggningar för fordon samt bedriva därmed förenlig verksamhet i enlighet med Gävle kommuns parkeringspolicy. Bolaget skall i mobilitetshuset Pralinen, som kommer att byggas på Godisfabriken, även tillhandahålla utrymme för bostadsområdets sopsug

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Kravet på bolagets avkastning efter finansiella poster, exklusive värdejusteringar, men före bokslutsdispositioner är 7,0 mnkr varav 5 mnkr skall lämnas i aktieutdelning till Gävle Stadshus AB för vidareförmedling till Gävle kommun.

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultat efter finansiella poster exkl koncernbidrag/Utdelning från dotterbolag	7,1	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Koncernbidrag/utdelning dotterbolag						
Utdelning till ägaren	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Investeringar, netto	-86,6	-78,6	-90,0	-3,6	-73,9	-2,6
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Finansieringsbehov	-77,6	-69,7	-82,9	17,8	-51,9	19,6
Balansomslutning	149,1	225,5	310,4	322,9	389,3	383,2
Eget kapital	27,7	29,7	31,7	33,7	35,7	37,7
Nyckeltal:						
Avkastning på eget kapital %	23,2%	21,4%	20,2%	19,1%	18,1%	17,2%
Avkastning på totalt kapital %	5,0%	3,5%	3,7%	3,7%	3,6%	3,6%
Soliditet %	20,6%	14,5%	11,2%	11,4%	9,9%	10,6%

Gästrike Vatten AB

Ägare och organisation

Gästrike Vatten AB, nedan kallat bolaget, är ett kommunalt aktiebolag som ägs av Gävle kommun 60 %, Hofors kommun 10 %, Ockelbo kommun 10 %, Älvkarleby kommun 10 % samt Östhammars kommun 10%, nedan kallade ägarkommuner. Gästrike Vatten AB är moderbolag och äger de fyra dotterbolagen Gävle Vatten AB, Hofors Vatten AB, Ockelbo Vatten AB och Älvkarleby Vatten AB till 99 %. Dotterbolagen är ägare och huvudman för VA-kollektivet i den kommun vars namn bolaget bär.

Kommunens direktivrätt

Det ankommer på Gästrike Vattens styrelse och verkställande direktör att följa utfärdade direktiv om de ej står i strid mot tvingande bestämmelser i vattentjänstlagen, aktiebolagslagen eller annan lag eller författning.

Bolagets verksamhet och inriktning

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen.

Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärd som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget skall i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna.

Övergripande inriktning

Bolaget skall tillhandahålla, driva och utveckla vatten- och avloppsförsörjning för bostadshus eller annan bebyggelse inom respektive dotterbolags verksamhetsområde för den allmänna anläggningen. Bolaget ska verka för att va-verksamheten tillför respektive ägarkommun positiva miljövärden. Vid utförande av, i dotterbolagen beslutade investeringar och reinvesteringar, samt i drift, ska miljöaspekter beaktas i syfte att få en hållbar utveckling. Bolaget skall utföra de förändringar i verksamheten som beslutas av respektive ägarkommuns kommunfullmäktige vad det gäller allmänna bestämmelser för användandet av anläggningen (ABVA), taxa samt verksamhetsområden.

Verksamhetens inriktning

Bolaget ska för respektive dotterbolag:

* Upprätthålla och utveckla den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i respektive ägarkommun för hög försörjningstrygghet och dricksvattenkvalitet samt låg påverkan på miljön, inklusive övergödning.

* Anlägga och driva de anordningar som behövs för att respektive ägarkommun ska kunna fullgöra sin skyldighet att ordna vatten- och avloppsförsörjning för viss befintlig eller blivande bebyggelse i ett större sammanhang med hänsyn till miljö och hälsa.

Bolaget får ej bedriva verksamhet eller vidtaga åtgärd som inte är förenlig med kommunal kompetens och vattentjänstlagen. Bolaget skall endast bedriva verksamhet som är till nytta för respektive ägarkommuns VA-kollektiv. Så kallad sidoordnad verksamhet får endast ske om det inte sker på bekostnad av respektive VA-kollektiv och om det inte inkräktar på verksamheten i allmänhet.

Ekonomiska mål

Bolaget skall finansiera sin verksamhet med de avgifter som betalas till dotterbolagen. Bolaget skall förvalta respektive VA-kollektivs pengar på bästa sätt, och i enlighet med vattentjänstlagen eller den lag som träder i dess ställe. Bolaget skall inte lämna någon utdelning till ägaren på insatt aktiekapital. Bolaget skall i största möjliga mån verka för att samordna sin verksamhet med ägarkommunerna och inom koncernen så att så effektivt resursutnyttjande som möjligt åstadkommes

Gävle Vatten AB

Syfte med bolagets verksamhet

Separata ägardirektiv för Gävle Vatten AB saknas. Enligt beslut i Gävle kommunfullmäktige 2008-12-15 (Dnr 08KS510) ska tillämpliga delar av ägardirektiv för Gästrike Vatten AB även gälla för bolagets dotterbolag.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Det finns inga resultat och utdelningskrav för bolaget då det inte är förenligt med lagen om allmänna vattentjänster. (LAV).

Belopp i Mnkr	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultat efter finansiella poster	22,6	31,7	6,7	14,4	21,4	15,3
Investeringar	-189,6	-178,2	-346,0	-518,5	-736,5	-846,5
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansieringsbehov	-142,3	-116,5	-304,3	-464,6	-672,1	-774,2
Balansomslutning	1007,0	1200,0	1463,7	1940,3	2631,8	3418,9
Eget kapital	80,8	85,2	85,2	85,2	85,2	85,2

4 EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR

4.1 Driftramar

Belopp i Mnkr	KF Budget 2022	Aktuell Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunstyrelse	436,0	457,2	475,9	476,2	478,4	480,6
Gem nämnd verksamhetsstöd	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Valnämnd	3,0	3,0	0,4	2,6	0,4	3,0
Överförmyndarnämnd	14,0	14,0	14,7	15,0	15,2	15,5
Revisorskollegiet	5,3	5,3	7,3	7,4	7,6	7,7
Samhällsbyggnadsnämnd	323,6	327,0	354,6	378,8	401,6	415,0
Jävsnämnd	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Kultur- o fritidsnämnd	351,6	357,0	376,5	374,7	375,9	376,8
Utbildningsnämnd	2 590,1	2 602,2	2 719,7	2 730,0	2 761,7	2 783,0
Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd	1 047,1	1 072,3	1 106,5	1 127,6	1 141,7	1 156,7
Socialnämnd	568,6	563,9	604,5	610,2	615,3	620,1
Omvårdnadsnämnd	1 356,0	1 352,9	1 403,8	1 470,7	1 482,0	1 525,1
Summa	6 695,8	6 755,3	7 064,5	7 193,7	7 280,3	7 384,1

4.2 Resultatbudget

Belopp i Mnkr	Not	Bokslut 2021	Prognos 2022	Kf Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	1	1 407,7	1 346,1	1 407,5	1 514,3	1 957,3	1 875,0	1 462,4
Verksamhetens kostnader	1	-8 300,9	-8 037,4	-8 066,2	-8 921,9	-9 091,0	-8 985,7	-9 024,3
Avskrivningar	2	-186,0	-104,4	-116,2	-107,0	-118,5	-134,3	-146,9
Verksamhetens nettokostnader	3	-7 079,2	-6 795,7	-6 775,0	-7 514,5	-7 252,2	-7 245,0	-7 708,9
Skatteintäkter	4	5 279,7	5 604,1	5 464,1	5 820,3	6 065,5	6 313,3	6 554,8
Generella bidrag och utjämnning	5	1 358,6	1 317,1	1 358,3	1 278,1	1 319,7	1 317,3	1 323,6
Verksamhetens resultat		-440,9	125,5	47,4	-416,1	133,0	385,6	169,5
Finansiella intäkter	6	194,3	260,7	278,1	304,5	524,0	380,2	436,2
Finansiella kostnader	7	-78,8	-95,1	-68,3	-179,5	-217,7	-240,7	-284,0

Belopp i Mnkr	Not	Bokslut 2021	Prognos 2022	Kf Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultat före extraordinära poster		-325,4	291,1	257,2	-291,1	439,2	525,1	321,6
Extraordinära poster		-265,5	0	0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT		-590,9	291,1	257,2	-291,1	439,2	525,1	321,6
Varav realisationsvinster/förluster och exploateringsresultat		160,1	99,3	198,6	205,4	570,2	458,6	97,9
Resultat exklusive reavinst/förlust och exploateringsresultat		-751,0	191,8	58,6	-496,5	-131,0	66,5	223,7
Årets resultat* som andel av skatteintäkter, generella bidrag/utjämning		-11,3%	2,8%	0,9%	-7,0%	-1,8%	0,9%	2,8%

Det negativa resultat som kvarstår efter finansieringen av TRV avses att täckas med tidigare vinster. Målet om 1% överskott kommer att nås vid periodens slut.

Resultatbudgetens uppgift är att beskriva och förklara det årliga ekonomiska resultatet av kommunens verksamhet. Resultatbudgeten redovisar samtliga intäkter och kostnader samt hur det egna kapitalet förändras under budgetåret. Verksamhetens nettokostnad hämtas från kommunens driftbudget i internredovisningen och redovisas exklusive internränta och övriga interna transaktioner. Resultat före extraordinära poster beskriver resultatet sedan skatteintäkter och kommunal utjämning samt finansnetto ställts mot kostnaden för den egentliga verksamheten. Årets resultat visar förändringen av det egna kapitalet under året.

4.3 Balansbudget

Belopp i Mnkr	Not	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Tillgångar							
Anläggningstillgångar							
Immateriella/materiella anläggningstillgångar	8	3 826,9	4 331,5	4 868,8	5 633,2	6 014,5	6 218,9
Finansiella anläggningstillgångar	9	9 724,3	11 044,9	12 678,3	14 348,7	16 025,1	17 456,6
Summa anläggningstillgång		13 551,2	15 376,4	17 547,1	19 981,9	22 039,6	23 675,6

Belopp i Mnkr	Not	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Omsättningstillgång							
Förråd/lager/exploatering sfast.	1 0	83,4	98,1	191,7	209,8	124,2	103,8
Kortfristiga fordringar	1 1	752,3	909,1	687,8	499,0	430,7	538,0
Kassa och bank		724,9	724,9	724,9	724,9	724,9	724,9
Summa omsättningstillgång		1 560,6	1 732,1	1 604,4	1 433,7	1 279,8	1 366,7
Summa tillgångar		15 111,8	17 108,5	19 151,4	21 415,5	23 319,4	25 042,3
Eget kapital avsättning och skulder							
Eget kapital	1 2	5 695,7	5 104,8	5 395,9	5 104,8	5 544,0	6 069,1
Årets resultat		-590,9	291,1	-291,1	439,2	525,1	321,6
Summa eget kapital		5 104,8	5 395,9	5 104,8	5 544,0	6 069,1	6 390,8
Avsättningar för pensioner och övriga avsättningar	1 3	766,4	799,3	957,9	1 130,8	1 149,1	1 149,0
Långfristiga skulder	1 4	7 778,5	9 099,1	10 732,5	12 402,9	14 079,3	15 510,8
Egna långa lån		0,0	361,7	794,6	738,5	317,6	112,4
Kortfristiga skulder	1 5	1 462,1	1 452,5	1 561,7	1 599,3	1 704,3	1 879,3
Summa avsättningar och skulder		10 007,0	11 712,6	14 046,6	15 871,5	17 250,3	18 651,5
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		15 111,8	17 108,5	19 151,4	21 415,5	23 319,4	25 042,3
Ansvarsförpliktelse:							
Pensioner		1 183,1	1 115,7	1 119,1	1 094,4	1 029,6	960,3
Soliditet 1		33,8%	31,5%	26,7%	25,9%	26,0%	25,5%
Soliditet 2		44,5%	45,1%	40,2%	42,4%	47,0%	49,3%
Kassalikviditet		101,0%	112,5%	90,5%	76,5%	67,8%	67,2%

Soliditet 1: Andel eget kapital av de totala tillgångarna.

Soliditet 2: Andel eget kapital av de totala tillgångarna justerat för förmedlade lån till kommunala bolag samt den del av det egna kapitalet som motsvarar ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet.

Balansbudgeten visar den ekonomiska ställningen vid årets slut. Balansbudgeten visar värdet av kommunens samtliga tillgångar (kapitalanskaffningen) och hur dessa har finansierats, externt med

skulder och internt med avsättningar och eget kapital (kapitalanskaffningen). Inom linjen under rubriken Ansvarsförpliktelse redovisas t o m 1997 intjänade pensionsförpliktelser till personalen.

4.4 Kassaflödesbudget

Belopp i Mnkr	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	291,1	-291,1	439,2	525,1	321,6
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:</i>					
Av- och nedskrivningar	104,4	107,0	118,5	134,3	146,9
Avsättningar	32,9	158,5	173,0	18,3	-0,1
Realisationsvinst	-93,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital	335,5	-35,6	720,7	667,7	458,5
Förändring i rörelsekapital					
Ökning/minskning förråd/lager/expl.fastigheter	-14,7	-93,6	-18,1	85,6	20,4
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-156,8	221,3	188,9	68,3	-107,3
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-9,6	109,2	37,6	104,9	175,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	154,4	201,3	929,0	926,5	546,6
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anl tillgångar	-561,0	-654,2	-892,9	-525,6	-361,4
Försäljning av materiella anl tillgångar	45,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-516,0	-634,2	-872,9	-505,6	-341,4
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna egna lån	361,7	433,0	0,0	0,0	0,0
Nyupptagna förmedlade lån	1 320,6	1 633,4	1 670,4	1 676,4	1 431,6
Amortering av egna lån	0,0	0,0	-56,1	-420,9	-205,2
Ökning av långfristiga fordringar	-1 320,6	-1 633,4	-1 670,4	-1 676,4	-1 431,6
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	361,7	433,0	-56,1	-420,9	-205,2

Belopp i Mnkr	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Årets kassaflöde	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Likvida medel vid årets början	724,9	724,9	724,9	724,9	724,9
Likvida medel vid årets slut	724,9	724,9	724,9	724,9	724,9

Kassaflödesbudgeten beskriver kommunens betalningsflöden i den löpande verksamheten, respektive investerings- och finansieringsverksamheten. Kassaflödesbudgeten ger en helhetsbild av verksamheten där både intern och extern finansiering redovisas, det vill säga i vilken utsträckning medel genereras internt respektive genom upplåning.

4.5 Notförteckning till resultatbudget

Not 1. Verksamhetens intäkter och kostnader

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter						
Hyror och arrenden (exkl övergångsbost mm)	81,2	88,9	92,0	93,4	95,0	96,6
Riktade statsbidrag	365,6	371,1	376,9	380,8	384,9	385,9
Realisationsvinster	55,0	93,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Exploateringsintäkter	133,3	16,1	239,1	657,0	552,2	116,1
Övriga intäkter	772,5	777,0	796,3	816,1	832,9	853,8
Summa intäkter	1 407,7	1 346,1	1 514,3	1 957,3	1 875,0	1 462,4
Verksamhetens kostnader						
Personalkostnader	-3 843,1	-3 966,5	-4 102,7	-4 217,1	-4 312,0	-4 269,2
Pensionskostnader	-894,3	-357,7	-541,0	-576,9	-444,6	-528,3
Köp av verksamhet (skattefinansierad verks.)	-1 449,4	-1 498,5	-1 565,9	-1 595,9	-1 627,6	-1 659,6
Realisationsförlust	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Exploateringskostnader	0,0	-9,8	-43,8	-96,8	-103,6	-28,2
Övriga kostnader	-2 114,0	-2 205,0	-2 668,5	-2 604,3	-2 497,9	-2 539,0
Summa kostnader	-8 300,9	-8 037,4	-8 921,9	-9 091,0	-8 985,7	-9 024,3
Verksamhetens nettokostnader, exkl avskrivningar	-6 893,2	-6 691,3	-7 407,5	-7 133,7	-7 110,7	-7 561,9

I verksamhetens nettokostnader redovisas utöver nämndernas verksamhetskostnader diverse gemensamma kostnader under kommunens finansförvaltning.

Arbetsgivaravgifter 2023

Gävle kommun ska som arbetsgivare betala lagstadgade och avtalsmässiga arbetsgivaravgifter och försäkringar. Arbetsgivaravgifterna har beräknats utifrån nu kända förhållanden. Utöver dessa kostnader belastas förvaltningarna med ett kalkylerat personalomkostnadspålägg avseende täckning för avtalspensioner och tillhörande löneskatt.

%	Kommunala avtal	Uppdragstagare
Lagstadgade avgifter	31,42	31,42
Avtalsenliga avgifter	0,13	
Avtalspension	12,98	
Totalt	44,53	31,42

Pensionskostnader

Pensionskostnaderna i budgetförslaget är beräknad enligt den i redovisningslagen föreskrivna så kallade blandmodellen. Detta innebär att pensionsskuld som är intjänad före 1998 lyfts ut ur balansräkningen och redovisas som ansvarsförbindelse. Beräkningen baseras på pensionsavtalet KAP-KL och är beräknad enligt riktlinjer för pensionskultsberäkning.

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Pensionskostnader:					
Årets utbetalning	-100,5	-112,5	-120,2	-120,2	-118,8
Årets intjänande, individuella del	-135,5	-189,6	-193,4	-205,6	-283,1
Pensionsförsäkringsavgifter	-32,9	-46,0	-48,2	-37,5	-40,2
Löneskatt på pensioner mm	-66,1	-87,8	-90,8	-89,9	-108,8
Summa utbetalningar	-335,0	-436,0	-452,6	-453,2	-550,8
Årets ny intjänande, avsättning	-15,4	-81,6	-97,0	9,9	21,2
Löneskatt, avsättning	-3,7	-19,8	-23,5	2,4	5,1
Finansiell kostnad, avsättning/löneskatt	-17,2	-71,0	-65,1	-38,1	-32,6
Summa avsättningar	-36,3	-172,4	-185,7	-25,8	-6,3
Summa kostnader	-371,3	-608,4	-638,2	-479,0	-557,1
Kostnader exklusive finansiell del	-354,1	-537,4	-573,2	-440,9	-524,5

Centralt avsatta budgetmedel

I budgeten har medel reserverats under finansförvaltningen för oförutsedda behov mm.

För att möjliggöra en aktiv lönepolitik i kommunen och underlätta lönekorrigeringar i samband med arbetsvärderingar, samt viss reserv för nya löneavtal har centrala lönebudgetmedel inkluderat arbetsgivaravgifter reserverats i budgeten motsvarande 1,0 procent per år.

	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Centralt avsatta medel:				
Oförutsett Kommunfullmäktige	1,0	1,0	1,0	1,0
Till kommunstyrelsens disposition:				
Reserv politiska prioriteringar/oförutsett	15,0	22,5	30,0	37,5
Reserv, ofördelat	20,0	20,0	20,0	20,0
Reserv obalanser	30,0	50,0	70,0	90,0
Öppet geo data	1,3	1,3	1,3	1,3
Friskvård	1,0	1,0	1,0	1,0
Reserv för volymkorrigeringar	30,0	30,0	30,0	30,0
Organisation för verkställande av Trafikverkets investeringar	25,0	25,0	25,0	25,0
GFAB ökad räntekostnad	20,0	20,0	20,0	20,0
GFAB ökade elkostnader	50,0	0,0	0,0	0,0
Bostadssociala åtgärder	16,0	16,0	16,0	16,0
Totalt	209,3	186,8	214,3	241,8

Not 2. Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan ska motsvara värdeminskningen på inventarier och anläggningar och har beräknats utifrån befintliga och planerade anskaffningsvärden för fastigheter, anläggningar, fordon, maskiner och inventarier. Avskrivningar görs enligt nominell metod och påbörjas månaden efter att tillgången tagits i bruk.

Not 3. Verksamhetens nettokostnader

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skattefinansierad verksamhet:					
Kommunstyrelse	-411,7	-270,6	94,0	-19,9	-382,6
Gemensam nämnd verksamhetsstöd	-0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Valnämnd	-2,6	-0,4	-2,6	-0,4	-3,0
Överförmyndarnämnd	-13,8	-14,7	-15,0	-15,2	-15,5
Revisorskollegiet	-5,0	-7,3	-7,4	-7,6	-7,7
Samhällsbyggnadsnämnd	-348,5	-354,6	-378,8	-401,6	-415,0
Jävsnämnd	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Kultur- o fritidsnämnd	-357,1	-376,5	-374,7	-375,9	-376,8
Utbildningsnämnd	-2 572,0	-2 719,7	-2 730,0	-2 761,7	-2 783,0
Arbetsmarknad o funktionsrättsnämnd	-1 072,3	-1 106,5	-1 127,6	-1 141,7	-1 156,7

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Socialnämnd	-570,9	-604,5	-610,2	-615,3	-620,1
Omvårdnadsnämnd	-1 341,0	-1 403,8	-1 470,7	-1 482,0	-1 525,1
Summa skattefinansierad verksamhet	-6 695,0	-6 859,1	-6 623,4	-6 821,7	-7 286,1
Finansförvaltning:					
Kalkylerat Po-pålägg, pensioner	249,4	385,8	393,4	418,2	575,1
Utgående pensioner och löneskatt	-322,5	-423,1	-439,3	-440,0	-537,7
Avsättning pensioner/löneskatt	-19,1	-101,4	-120,6	12,3	26,3
Interna räntor	47,5	26,8	35,0	44,6	49,3
Ers ledningsrätt Gävle Energi	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Oförutsedda behov, hyreskostn framtida invest mm	-105,7	-258,2	-296,5	-403,8	-489,0
Särskilda lönedel	0,0	-41,7	-47,2	-50,9	-43,2
Semesterlöneskultsförändring	-4,7	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Diverse kostnader inkl medfinansiering Trafikverket	53,0	-240,0	-150,0	0,0	-0,0
Summa finansförvaltning	-242,1	-655,4	-628,7	-423,2	-422,7
Verksamhetens nettokostnader	-6 795,7	-7 514,5	-7 252,2	-7 245,0	-7 708,9

Not 4. Skatteintäkter

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skatt på eget underlag 22:26, preliminärt	5 447,3	5 836,2	6 065,5	6 313,3	6 554,8
Slutavräkning, föregående år	36,0				
Prognos slutavräkning innevarande år	120,8	-15,9			
Summa skatteintäkter	5 604,1	5 820,3	6 065,5	6 313,3	6 554,8

Not 5. Generella statsbidrag och utjämning

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Inkomstutjämning	915,3	955,4	1 001,5	1 036,2	1 078,9
Kostnadsutjämning	-100,8	-108,1	-109,7	-111,7	-114,3
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Regleringsbidrag/-avgift	284,8	158,3	155,4	120,3	86,4
Stb migration	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämning	-8,2	-6,7	-6,6	-6,7	-6,6

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Fastighetsavgift utbetalning	225,9	237,5	237,5	237,5	237,5
Fastighetsavgift tillägg					
Statsbidrag tillskott		41,7	41,7	41,7	41,7
Summa generella statsbidrag och utjämning	1 317,1	1 278,1	1 319,7	1 317,3	1 323,6

Not 6. Finansiella intäkter

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Förmedlade lån inom koncernen	76,2	106,8	151,5	201,4	250,3
Provision förmedlade lån	2,1	7,8	11,9	19,4	26,9
Utlämnade lån	18,1	16,2	15,0	13,8	13,4
Admin avgift GSAB	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
Övriga finansiella intäkter	161,6	170,9	342,9	142,9	142,9
Summa finansiella intäkter	260,7	304,5	524,0	380,2	436,2

Not 7. Finansiella kostnader

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Egen upplåning	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,0
Förmedlade lån inom koncernen	-76,2	-106,8	-151,5	-201,4	-250,3
Koncernkonto	-0,5	-0,5	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader pension	-17,2	-71,0	-65,1	-38,1	-32,6
Bank- och förvaltningskostnad	-1,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella kostnader	-0,1	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Summa finansiella kostnader	-95,1	-179,5	-217,7	-240,7	-284,0

Kommunen fungerar som internbank åt bolagen inom koncernen Gävle kommun. I föreliggande budgetförslag har volymförändringarna av utlåning inom koncernen kalkylerats jämfört med läge 31/12 2020. De förmedlade lånen har även beaktats i den ränteberäkning som redovisas under finansiella intäkter. Lånen har beräknats med följande ränteantaganden.

	2022	2023	2024	2025	2026
Budgeterad snittränta för nyupplåning	0,70%	1,70%	1,90%	2,10%	2,30%

4.6 Notförteckning till balansbudget

Not 8. Immateriella/materiella anläggningstillgångar

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Immateriella anläggningstillgångar	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4
Materiella anläggningstillgångar:						
Bokfört värde 1 januari		3 821,5	4 326,1	4 863,4	5 627,8	6 009,1
Årets nettoinvesteringar		561,0	654,2	892,9	525,6	361,4
Planenliga avskrivningar		-104,4	-107,0	-118,5	-134,3	-146,9
Nedskrivningar pga försäljningar		48,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Övriga nedskrivningar		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassificering		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Anskaffningsvärde 31 december	6 051,9	6 660,9	7 305,2	8 188,1	8 703,6	9 055,0
Akkumulerade avskrivningar	-2 230,4	-2 334,8	-2 441,8	-2 560,2	-2 694,5	-2 841,5
Avrundning/utjämning						
Bokfört värde 31 december	3 821,5	4 326,1	4 863,4	5 627,8	6 009,1	6 213,5
Bokfört värde 31 december totalt	3 826,9	4 331,5	4 868,8	5 633,2	6 014,5	6 218,9

Not 9. Finansiella anläggningstillgångar

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Aktier och andelar						
Gävle Stadshus AB	1 441,0	1 441,0	1 441,0	1 441,0	1 441,0	1 441,0
Svenska Kommun Försäkrings AB	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gästrike Vatten AB	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Gävle Vatten AB	85,0	85,0	85,0	85,0	85,0	85,0
Övriga Kommuninvest m fl	32,9	32,9	32,9	32,9	32,9	32,9
Summa aktier och andelar	1 569,4	1 569,4	1 569,4	1 569,4	1 569,4	1 569,4
Långfristiga fordringar						
<i>Förmedlade lån till koncernföretag</i>						
<i>Gävle Stadshus AB</i>	60,7	20,4	20,4	20,4	0,5	0,5
<i>AB Gavlegårdarna</i>	2 946,5	3 458,4	3 855,9	4 213,4	4 582,9	5 023,4

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Gavlefastigheter Gävle kommun AB	1 754,7	2 256,8	2 705,8	3 235,0	3 700,6	3 790,9
Gävle Energikoncern	462,1	495,9	732,1	919,3	1 005,7	1 028,4
Gästrike Återvinnare/Gästrike Ekogas	172,7	172,7	172,7	172,7	172,7	172,7
Gävle Vatten AB/Gästrike Vatten AB	343,6	524,2	902,5	1 450,1	2 212,2	3 104,4
Gävle Parkeringservice AB	68,3	138,0	220,9	203,1	255,0	235,4
Gävle Hamn AB	1 111,9	1 174,8	1 264,3	1 330,9	1 291,7	1 297,2
<i>Summa förmedlade lån koncernföretag</i>	<i>6 920,5</i>	<i>8 241,1</i>	<i>9 874,5</i>	<i>11 544,9</i>	<i>13 221,3</i>	<i>14 652,9</i>
<i>Övrig utlåning till kommunala bolag</i>						
Gavlefastigheter Gävle kommun AB	866	865,6	865,6	865,6	865,6	865,6
Gävle Energi (förlagslån)	262,0	262,0	262,0	262,0	262,0	262,0
<i>Summa övrig utlåning koncernföretag</i>	<i>1 127,6</i>	<i>1 127,6</i>	<i>1 127,6</i>	<i>1 127,6</i>	<i>1 127,6</i>	<i>1 127,6</i>
<i>Övrig långfristig utlåning</i>						
Bomhus Folkets Hus	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9
Läkerol Arena	100,8	100,8	100,8	100,8	100,8	100,8
<i>Summa övrig utlåning</i>	<i>106,7</i>	<i>106,7</i>	<i>106,7</i>	<i>106,7</i>	<i>106,7</i>	<i>106,7</i>
Summa långfristiga fordringar	8 154,9	9 475,5	11 108,9	12 779,2	14 455,6	15 887,2
Summa finansiella anläggningstillgångar	9 724,3	11 044,9	12 678,3	14 348,6	16 025,0	17 456,6

Not 10. Förråd, lager, exploateringsfastigheter

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Förråd, lager	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Exploateringsfastigheter	79,3	94,7	188,2	206,4	120,8	100,4
Avrundning/utjämnin g		-0,7	-0,6	-0,7	-0,7	-0,7
Summa förråd, lager, expl- fastigheter	83,4	98,1	191,7	209,8	124,2	103,8

Not 11. Kortfristiga fordringar

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunalskatt	61,2	218,1	64,5	-56,3	-56,3	0,0

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Fastighetsavgift	153,0	153,0	85,2	17,2	-51,0	0,0
Övriga fordringar	537,6	537,6	537,6	537,6	537,6	537,6
Avrundning/utjämning	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4
Summa kortfristiga fordringar	752,3	909,1	687,8	499,0	430,7	538,0

Not 12. Eget kapital

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ingående eget kapital	5 695,7	5 104,8	5 395,9	5 104,8	5 544,0	6 069,1
Årets resultat	-590,9	291,1	-291,1	439,2	525,1	321,6
Summa Eget Kapital	5 104,8	5 395,9	5 104,8	5 544,0	6 069,1	6 390,8

Not 13. Avsättningar

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Hamnspår	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Deponier	72,7	72,7	72,7	72,70	72,7	72,7
Övriga avsättningar	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7
<i>Avsättning för pensioner o liknande förpliktelser</i>						
Ingående avsättning för pensioner		552,9	582,1	720,8	870,2	891,0
Ingående avsättning till särskild löneskatt för pensioner		134,1	137,8	157,6	181,2	178,8
Förändring av avsättning pensioner		15,4	81,6	97,0	-9,9	-21,2
Ränteuppräknings pensioner		13,8	57,1	52,4	30,7	26,2
Förändring av löneskatt		3,7	19,8	23,5	-2,4	-5,1
Utgående avsättning för pensioner	552,9	582,1	720,8	870,2	891,0	896,0
Utgående avsättning till särskild löneskatt för pens.	134,1	137,8	157,6	181,2	178,8	173,6
Summa avsättningar	766,4	799,3	957,9	1 130,8	1 149,1	1 149,0

Not 14. Långfristiga skulder

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Förmedlade lån till kommunala bolag	6 095,0	7 415,6	9 049,0	10 719,4	12 395,8	13 827,3

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Gävle kommuns egna lån	0,0	361,7	794,6	738,5	317,6	112,4
Investeringsbidrag	43,5	43,5	43,5	43,5	43,5	43,5
Övriga långfristiga skulder	156,5	156,5	156,5	156,5	156,5	156,5
Leasingskuld	1 483,5	1 483,5	1 483,5	1 483,5	1 483,5	1 483,5
Summa långfristiga skulder	7 778,5	9 460,8	11 527,1	13 141,3	14 396,8	15 623,3

Not 15. Kortfristiga skulder

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunalskatt	0,0	-56,3	-40,4	-40,4	-56,3	0,0
Pensionsskuld individuell del	114,2	135,5	189,6	193,4	205,6	283,1
Särskild löneskatt på individuell pensionsavgift	27,7	37,9	51,0	51,9	54,9	73,7
Semesterlöneskuld	265,9	270,6	275,6	280,6	285,6	290,6
Periodiserade exploateringsinkomster	0,0	9,4	30,5	58,5	159,1	176,5
Förmedlade certifikat	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0
Övriga kortfristiga skulder	854,3	854,3	854,3	854,3	854,3	854,3
Avrundningsutjämnin g	0,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1
Summa kortfristiga skulder	1 462,1	1 452,5	1 561,7	1 599,3	1 704,3	1 879,3

4.7 Driftbudget

Driftbudget 2023

Belopp mnkr

Nämnd/Styrelse	Intäkt	Kostnad	Netto	Kommun- bidrag	Årets resultat
Revisorskollegiet	1,2	-8,5	-7,3	7,3	0,0
Kommunstyrelse	285,0	-760,9	-475,9	475,9	0,0
Kommunstyrelse reavinst/- förlust	249,1	-43,8	205,4	0,0	205,4

Nämnd/Styrelse	Intäkt	Kostnad	Netto	Kommunbidrag	Årets resultat
Gemensam nämnd verksamhetsstöd	0,0	-0,1	-0,1	0,1	0,0
Valnämnd	0,0	-0,4	-0,4	0,4	0,0
Överförmyndarnämnd	0,2	-14,9	-14,7	14,7	0,0
Samhällsbyggnadsnämnd	111,0	-465,6	-354,6	354,6	0,0
Jävsnämnd	0,0	-0,4	-0,4	0,4	0,0
Kultur- och fritidsnämnd	87,2	-463,7	-376,5	376,5	0,0
Utbildningsnämnd	382,0	-3 101,7	-2 719,7	2 719,7	0,0
Arbetsmarknad o funktionsrättsnämnd	291,0	-1 397,5	-1 106,5	1 106,5	0,0
Socialnämnd	71,1	-675,7	-604,5	604,5	0,0
Omvårdnadsnämnd	276,3	-1 680,1	-1 403,8	1 403,8	0,0
Delsumma	1 754,2	-8 613,3	-6 859,1	7 064,5	205,4
Finansförvaltning	414,0	-1 069,4	-655,4		
Avgår					
Interna intäkter och kostnader	-653,8	653,8			
Summa verksamhetens nettokostnad	1 514,3	-9 028,8	-7 514,5		

Verksamhetens nettokostnad

Inklusive planenliga avskrivningar och pensionsavsättningar men exklusive realisationsvinster och exploateringsresultat uppgår verksamhetens nettokostnader till 7 720 mnkr år 2023 (7 515 mnkr inklusive realisationsvinster mm), vilket är en ökning med 825 mnkr eller 12 procent jämfört med prognos för år 2022.

Den genomsnittliga ökningstakten för verksamhetens nettokostnader (exklusive realisationsvinster/förluster och exploateringsresultat) har under den senaste femårsperioden till och med 2022 varit 360 mnkr per år. Om man exkluderar kostnad för pensionsförsäkringslösning 2022 har den genomsnittliga ökningstakten för perioden varit 220 mnkr.

Ökningen av löne- och prisnivåerna har varit relativt låga under de senaste åren och den nu ökade inflationen bidrar till en betydligt kraftigare nettokostnadsökning än tidigare. En del av kostnadsökningen 2023 förklaras även av att medfinansiering av Trafikverkets kommande investeringar kostnadsförs under 2023 och 2024.

För att uppnå budgeterat årsresultat ställs krav på rationaliseringar/omstruktureringar hos kommunens nämnder. I övrigt påverkas även kostnadsutvecklingen i bruttotermier av strukturella förändringar. Detta kan till exempel vara nivån på verksamheter finansierade med riktade statsbidrag eller liknande.

4.8 Investeringsbudget 2023–2026

Sammandrag av nämndernas investeringsplaner

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Revisorskollegiet	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Kommunstyrelse	-165,4	-171,4	-108,9	-109,3	-102,4	-37,4
Samhällsbyggnadsnämnd	-107,4	-203,0	-174,7	-206,9	-165,0	-147,0
Kultur- och fritidsnämnd	-8,8	-40,2	-56,0	-16,4	-16,6	-10,6
Utbildningsnämnd	-13,5	-36,8	-33,0	-24,2	-40,7	-38,5
Arbetsmarknad o funktionsrättsnämnd	-1,9	-2,4	-2,8	-6,6	-4,2	-1,2
Socialnämnd	-6,0	-5,6	-1,1	-1,1	-1,1	-1,2
Omvårdnadsnämnd	-7,4	-13,9	-12,7	-8,2	-11,4	-11,4
Summa skattefinansierad verksamhet	-310,5	-473,4	-389,2	-372,7	-341,6	-247,4
Exploateringsverksamhet						
Anläggningstillgångar	-86,3	-87,6	-265,0	-520,2	-184,0	-114,0
Summa exploatering	-86,3	-87,6	-265,0	-520,2	-184,0	-114,0
SUMMA NETTOINVESTERING	-396,9	-561,0	-654,2	-892,9	-525,6	-361,4

Investeringar

Den totala investeringsvolymen under planperioden 2023–2026 för den skattefinansierade verksamheten uppgår till 1 351 mnkr exklusive investeringar i exploateringsområden. Ungefär femtio procent avser investeringar i infrastruktur och sexton procent avser investeringar i markreserv. Planerade investeringar i kultur och fritidsverksamhet uppgår till närmare 100 mnkr för perioden I övrigt består kommunens investeringar i huvudsak av inventarier, IT, maskiner med mera.

Utöver detta sker investeringar via de kommunala fastighetsbolag som riktar sig mot den kommunala verksamheten. Närmare femtio procent av investeringarna via de kommunala bolagen under planperioden är inom utbildningsnämnden och avser bland annat fortsatt upprustning och tillbyggnad av förskolor och skolor och uppgår under planeringsperioden till ca 1 234 mnkr. Investeringar om 461 mnkr via det kommunala fastighetsbolaget Gavlefastigheter AB avser fastigheter och anläggningar för att möta Kultur- och fritidsnämndens behov. Den största posten där avser fortsatt pågående arbete med ny-byggnationen av kulturhuset Agnes med 269 mnkr under planperioden. Det är också under planperioden budgeterat med 427 mnkr för att möta behovet av nya särskilda boenden, gruppboenden och gruppboenden. Resterande belopp avser främst upprustning, anpassning och åtgärder på anläggningar och fastigheter.

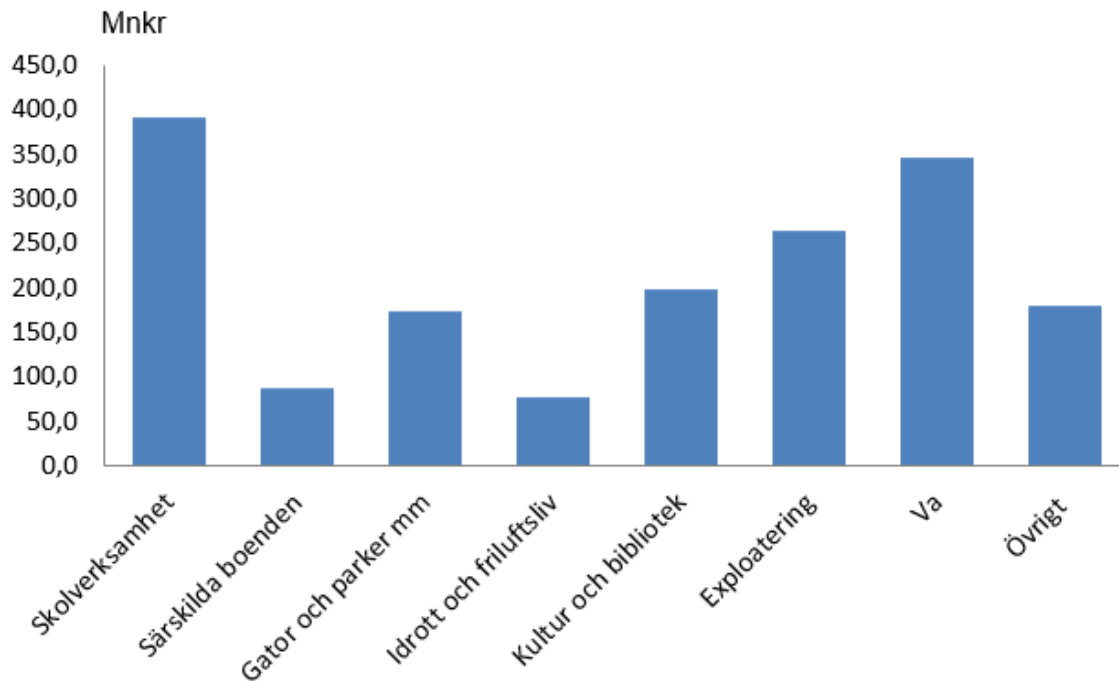
För att säkerställa en bra framförhållning för planering av investeringsverksamheten beslutas

investeringsbudgeten för 2023 med plan för 2024–2026 i kommunfullmäktige i juni. Kommunplanen innehåller några förändringar avseende investeringar jämfört med den i juni beslutade investeringsbudgeten

- Klintbergsgården, utökad budget från 70 mnkr till 78 mnkr och förskjutning från 2022–2023 till 2023–2024
- Andersbergs skolan, utökad budget från 35mnkr till 40 mnkr
- Varva skola, utökad från 25 mnkr till 30 mnkr och förskjutning från 2023 till 2023–2024
- Polhem P1 idrott, utökad från 25 mnkr till 40 mnkr och förskjutning från 2024 till 2026
- Campus Nynäs, utökad från 220 mnkr till 260 mnkr och förskjutning från 2024–2025 till 2026–2027
- Agnes Kulturhus, utökad från 350 mnkr till 435 mnkr
- Cirkus lokal campus Nynäs, förskjutning från 2024 till 2025
- Valbo ishall, utökad från 15 mnkr till 24 mnkr
- Vuxenutbildningen förskjutning från 2024–2026 till 2025–2026
- Nytt projekt, nytt förråd vid Hedesunda Allaktivetshus, 0,7 mnkr 2023.
- Centrumplan, Investeringsbudgeten hos Samhällsbyggnadsnämnden har justerats ned med 60 mnkr per år 2023–2026, totalt 240 mnkr under planperioden.
- Nytt projekt, Allmän plats Agnes Kulturhus har tillkommit, ingick tidigare i centrumplan, 24 mnkr 2024–2025

Kommunen har under flera år varit i en fas med omfattande exploaterings verksamhet. Exploatering av bostads- och industritomter medför även en utbyggnad av tillhörande infrastruktur i form av anläggningsstillgångar som kommer att vara kvar i kommunens ägo. Sammantaget ingår i investeringsplanen en investeringsvolym på 1 083 mnkr under åren 2023–2026 till följd av exploateringar. En närmare beskrivning av exploaterings verksamheten sker under egen rubrik.

Investeringsutgifter på huvudområden

4.9 Försäljning av anläggningstillgångar 2023–2026

Belopp i Mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Fastighetsförsäljningar	55,4	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Realisationsvinster	55,2	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0

Kommunens försäljningar av anläggningstillgångar särredovisas och bokförs per objekt. Realisationsvinster respektive förluster redovisas i resultatet i samband med försäljning.

4.10 Exploateringsbudget 2023–2026

Belopp i Mnkr	Totalt under perioden	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Inkomster pågående projekt	1 731,5	260,2	685,0	652,8	133,5
Utgifter pågående projekt	-1 361,3	-402,4	-635,1	-202,0	-121,8
Nettoexploatering pågående	370,2	-142,1	49,9	450,7	11,7
Inkomster planerade projekt	82,0	0	4,0	58,0	20,0

Belopp i Mnkr	Totalt under perioden	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Utgifter planerade projekt	-553,8	-44,9	-68,4	-204,5	-236
Nettoexploatering planerade	-471,8	-44,9	-64,4	-146,5	-216,0
Exploateringsresultat pågående projekt	1292,1	195,4	560,2	448,6	87,9
Summa exploateringsresultat	1 292,1	195,4	560,2	448,6	87,9

Med exploateringsverksamhet avses åtgärder som syftar till att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för bostads- och verksamhetsändamål. I de fall avsikten är att sälja en färdigställd exploateringsfastighet skall denna klassificeras och värderas som omsättningstillgång. Gator, parkmark, belysning med mera som kommer att finnas kvar i kommunens ägo och betjänar exploateringsområdena redovisas som anläggningstillgångar och ingår i kommunens investeringsredovisning.

2023 års exploateringsutgifter uppgår till 447,3 mnkr. 353,7 mnkr avser egna anläggningstillgångar och ingår i kommunens investeringsredovisning. 93,6 mnkr av utgifterna avser åtgärder på tomter till försäljning och redovisas som omsättningstillgång i balansräkningen. Inkomster från tomtförsäljning för år 2023 budgeterade till 239,1 mnkr.

Omvärldsförutsättningarna förändras och påverkar möjligheten att utveckla kommunens projekt och mark. Gävle kommun står som så många kommuner i utmaningar kopplat till energikris, osäkerhet i Europa, vikande marknadsdjup kring efterfrågan. Mot bakgrund av konjunkturförändringar såsom stigande räntor, ökad, inflations och snabbt stigande byggkostnader har såväl möjligheten att efterfråga bostäder som lönsamheten att bygga bostäder påverkats. På samma sätt kan även utveckling av verksamhetsmark påverkas av konjunkturförändringar.

Under 2023 kommer behovet av att ombalansera och flexibelt hantera både pågående och kommande exploateringsprojekt utifrån omvärldsförutsättningar kräva ekonomiska revideringar.

Framtida projekt

Gävle västra: Trafikverket kommer att skapa en ny sträckning för Ostkustbanan vilket ger en möjlighet för att etablera ett nytt stationsläge intill Gävle sjukhus – "Gävle Västra". Gävle kommunfullmäktige beslutade att anta ett program för detaljplan för Gävle Västra i oktober 2021. Exploateringsprojektet möjliggör en byggnation av en stationsbyggnad, anslutningar för busstrafik, ny Skånbergsbro, nytt läge för Lexevägen samt passager för gång- och cykeltrafik

I Tolvforsskogen pågår en utveckling, av en helt ny logistikpark. Logistikparken planeras för att bli ett storskaligt verksamhetsområde på ca 1000 Ha.

Tolvforsskogen kommer att utvecklas under många år och etapper, planeringen är att ha en första etapp säljbar mark år 2029 och utbyggnaden av det totala området kommer att ske mellan år 2029–2050.

Utvecklingen av Tolvforsskogen innebär två helt nya trafikplatser kommer att behövas till Logistikparken från väg E4.

På Näringen planeras en av Gävle kommuns största stadsomvandlingar genom tiderna. Planering fortgår men tidplanen kan komma att omförhandlas till en längre tidshorisont anpassat till nya förutsättningar på bostadsmarknaden.

4.11 Stadshuskoncernen

Bolagsöversikt stadshuskoncernen

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella poster

	Utfall 2021	Progn os 2022	Budge t 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Gävle Stadshus AB	-9,2	-10,6	-17,8	-26,0	-31,0	-31,7
Gävle Energi-koncern	231,2	236,5	243,1	231,1	193,4	173,8
AB Gavlegårdarna	89,8	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>varav ursprunglig verksamhet</i>	77,3	88,2	94,0	90,2	93,1	95,2
<i>varav kommunal verksamhet</i>	12,5	11,8	6,0	9,8	6,9	4,8
Gavlia-koncernen	9,9	43,9	56,4	1,6	-4,3	2,6
<i>varav kommunala verksamhetslokaler</i>	4,2	40,4	53,4	-1,6	-7,8	-1,0
<i>varav övriga lokaler</i>	0,2	1,6	1,2	1,4	1,7	1,8
<i>varav Gävle Drift & Service AB</i>	5,5	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8
Gävle Hamn AB	53,4	31,1	15,1	11,4	11,2	10,2
Gävle Parkeringservice AB	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Elimineringar			3,3	3,3	3,3	3,3
Summa Gävle Stadshus koncern	382,1	407,9	407,1	328,4	279,6	265,2

Investeringar

Investeringar

	Utfall 2021	Progn os 2022	Budge t 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Gävle Stadshus AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gävle Energi-koncern	221,1	331,1	497,2	440,4	235,9	230,5
AB Gavlegårdarna	581,2	800,5	695,0	648,0	678,0	762,0
<i>varav ursprunglig verksamhet</i>	93,3	78,5	130,0	165,0	195,0	375,0
<i>nyinvesteringar</i>	413,7	642,0	499,0	448,0	457,0	356,0
<i>varav kommunal verksamhet</i>	74,2	80,0	66,0	35,0	26,0	31,0
Gavlia-koncernen	505,0	711,7	671,9	709,3	657,9	300,5
<i>varav kommunala verksamhetslokaler</i>	488,2	680,6	634,6	681,3	634,9	277,5
<i>varav övriga lokaler</i>	4,0	17,7	9,3	0,0	0,0	0,0
<i>varav Gävle Drift & Service AB</i>	12,8	13,4	28,0	28,0	23,0	23,0
Gävle Hamn AB	58,9	118,7	129,0	134,6	28,6	73,3
Gävle Parkeringservice AB	86,6	78,6	90,0	3,6	73,9	2,6

Elimineringar						
Summa Gävle Stadshus koncern	1 452,8	2 040,6	2 083,1	1 935,9	1 674,3	1 368,9

Försäljning av anläggningstillgångar

År 2021 erhöll Gävle Energi 145,1 mnkr i investeringsbidrag från Klimatklivet.

Försäljning av anläggningstillgångar samt erhållna investeringsbidrag

	Utfall 2021	Progn os 2022	Budge t 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Gävle Stadshus AB						
Gävle Energi-koncern	145,1					76,0
AB Gavlegårdarna	8,0					
Gavlia-koncernen		12,0				
Gävle Hamn AB	2,2					
Gävle Parkeringservice AB						
Summa Gävle Stadshus koncern	155,3	12,0				76,0

Utdelningar netto till Gävle kommun, betalningar

Redovisad utdelning från Gävle Energi-koncernen är exkl aktieutdelningar till minoritetsägare.

Utdelningar till Gävle kommun, betalningar

	Utfall 2021	Progn os 2022	Budge t 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Gävle Stadshus AB	49,3	50,9	49,5	49,5	49,5	49,5
Gävle Energi-koncern	-123,3	-116,6	-115,0	-315,0	-115,0	-115,0
AB Gavlegårdarna	-16,3	-16,4	-16,5	-16,5	-16,5	-16,5
Gavlia-koncernen	0,0	-28,2	-38,2	-38,2	-38,2	-38,2
Gävle Hamn AB	-44,6	-41,6	-41,6	-11,6	-11,6	-11,6
Gävle Parkeringservice AB	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Summa Gävle Stadshus koncern	-139,9	-156,9	-166,8	-336,8	-136,8	-136,8

Finansieringsbehov enligt budget

Finansieringsbehov enligt budget

	Utfall 2021	Progn os 2022	Budge t 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Gävle Stadshus AB	40,1	40,3	31,7	23,5	18,5	17,8
Gävle Energi-koncern	26,7	-41,2	-236,2	-387,2	-10,5	-22,7
AB Gavlegårdarna	-266,2	-511,9	-397,5	-357,5	-369,5	-440,5
Gavlia-koncernen	-301,4	-533,0	-418,1	-498,4	-434,7	-59,4

Gävle Hamn AB	13,4	-62,9	-89,5	-66,6	39,2	-5,5
Gävle Parkeringservice AB	-77,6	-69,7	-82,9	17,8	-51,9	19,6
Summa Gävle Stadshus koncern	-565,0	-1 178,4	-1 192,5	-1 268,4	-808,9	-490,7